

KALLELSE

Social- och äldrenämnden kallas till sammanträde

Dag	Tisdagen den 25 mars 2014
Tid	Kl. 18.00
Plats	Björknäs, plan -1 östra flygeln, Stadshuset
Ordförande	Eva Öhbom Ekdahl
Nämndsekreterare	Miria Montagner
Politisk beredning	Måndagen den 17 mars 2014, kl 16.30 i sammanträdesrum Krokhöjden plan -1 östra flygeln, Stadshuset
Gruppmöte	Tisdagen den 25 mars 2014, kl 17.00 i sammanträdesrummet (B-gruppen) och Tollare (S-gruppen)

OBS! Meddela eventuellt förhinder att delta på sammanträdet snarast möjligt till nämndsekreteraren på miria.montagner@nacka.se.

Har ni frågor om verksamhetssuppföljningarna (ärende 4-7) eller det förebyggande arbetet (ärende 9) får ni gärna anmäl dem till nämndsekreteraren innan mötet.

Föredragningslista

Nr	Ärende	Information	Noteringar
1.	Upprop		
2.	Justering xx den xx mars		
3.	Fastställande av dagordning		

Rapporter- och informationsärenden

4.	Verksamhetssuppföljning 2013, funktionsned-sättning	Anna Spångmark, Agneta Kling, Yvonne Holmström	Sid 4-42
5.	Verksamhetssuppföljning 2013, äldreomsorg	Agneta Kling, Yvonne Holmström, Sofia Rooth Andersson	Sid 43-74
6.	Verksamhetssuppföljning 2013, individ och familjeomsorg barn och unga	Margaret Nystedt Hackman	Sid 75-92

Nr	Ärende	Information	Noteringar
7.	Verksamhetsuppföljning 2013, individ och familjeomsorg vuxna	Kristina Östergren	Sid 93-106
8.	Bokslut, februari 2014		Sid 107-129
Beslutsärenden			
9.	Lägesbeskrivning och inriktning för förebyggande arbete 2014	Marie Haesert, Nina Mautner Granath, 10 min	Sid 131-151
10.	Riktlinjer för serveringstillstånd	Anna Sessler Pettersson	Sid 153-166
11.	Överenskommelse om kostnadsfördelning av läkemedel och läkemedelsnära produkter i särskilt boende för äldre i Stockholms län		Sid 168-177
12.	Trygghet, service och delaktighet i hemmet genom digital teknik		Sid 179-181
13.	Remissvar på betänkandet ”Framtidens valfrihets-system – inom socialtjänsten” (SOU 2014:2)		Sid 183-187
14.	Tillägg och ändringar i social- och äldrenämndens delegationsordning		Sid 189-216
15.	Yttrande över förslag till detaljplan för studentbostäder i Alphyddan		Sid 218-222
16.	Yttrande över förslag till Nacka kommuns kulturpolitiska programförklaring		Sid 224-237
17.	Risk- och sårbarhetsanalys, social- och äldre-nämnden		Sid 239-271
Rapporter- och informationsärenden forts.			
18.	Uppföljning av Nacka kommuns kulturpolitiska programförklaring 2013		Sid 272-277
19.	Fokusgrupper		
20.	Ensamkommande flyktingbarn		
21.	Rådet för frågor kring funktionsnedsättning		
22.	Pensionärsrådet		
23.	Kurser och seminarier		Sid 278
24.	Anmälningar		Sid 279-280

Nr	Ärende	Information	Noteringar
25.	Övriga frågor		
Sekretessärenden – endast beslutande ledamöter deltar			
26.	Nedläggning av faderskapsutredning	Sekretessbelagda handlingar hämtas i stadshuset	
27.	Nedläggning av faderskapsutredning	Sekretessbelagda handlingar hämtas i stadshuset	
28.	Nedläggning av faderskapsutredning	Sekretessbelagda handlingar hämtas i stadshuset	
29.	Varning, Imperial Lanes i Sickla	Sekretessbelagda handlingar hämtas i stadshuset	
30.	Ansökan om utökad serveringstid, O'Learys	Sekretessbelagda handlingar hämtas i stadshuset	

Social- och äldrenämnden

Verksamhetsuppföljning 2013 - funktionsnedsättning

Förslag till beslut

Social- och äldrenämnden noterar informationen till protokollet.

Ärendet

Socialtjänsten gör en årlig uppföljning av verksamheter för personer med funktionsnedsättning inom social- och äldrenämndens ansvarsområde.

Uppföljningen omfattar LSS-insatserna bostad med särskild service, daglig verksamhet och korttidsvistelse samt SoL-insatserna boendestöd, särskilt boende, sysselsättning och träfflokaler.

Nacka kommun tillhandahåller ett varierat utbud av verksamheter med godtagbar kvalitet. Övervägande delen av verksamheterna följer gällande avtal, lagar och föreskrifter.

Bilaga

- Verksamhetsuppföljning funktionsnedsättning 2013

Agneta Kling
Medicinskt ansvarig
sjukskötarska
Sociala kvalitetsenheten

Anna Spångmark
Planerare/utvecklare
Sociala kvalitetsenheten

Yvonne Holmström
Medicinskt ansvarig
för rehabilitering
Sociala kvalitetsenheten

Verksamhetsuppföljning funktionsnedsättning 2013

2014-02-25

Agneta Kling, Anna Spångmark, Yvonne Holmström

Sammanfattning

Socialtjänsten gör en årlig uppföljning av verksamheter för personer med funktionsnedsättning inom social- och äldrenämndens ansvarsområde med utgångspunkt från avtal, villkor för att bli godkänd anordnare, lagar och föreskrifter.

Uppföljningen omfattar LSS-insatserna bostad med särskild service, daglig verksamhet, korttidsvistelse samt SoL-insatserna boendestöd, särskilt boende, sysselsättning och träfflokaler.

Nacka kommun tillhandahåller ett varierat utbud av verksamheter.

Samtliga uppförda verksamheter uppfyller till största delen de lagar och föreskrifter och det som avtalats med Nacka kommun.

Gemomförda brukarundersökningar för målgrupperna visar att kunderna är nöjda med insatserna.

De socialpsykiatiska särskilda boendena håller en godtagbar standard och alla har nu nattbemanning. Det finns fortfarande inte egna hygienutrymmen och möjlighet till matlagning i eget kök på alla boenden. Inom socialpsykiatrin skickas en gemensam brukarundersökning ut till alla som har insatser inom området. Detta gör att det inte går att särskilja resultatet för de olika insatserna ur totalresultatet.

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	6
2	Daglig verksamhet enligt LSS.....	6
2.1	Målgrupp	6
2.2	Anordnare	6
2.3	Brukarsökningen kvalitetsbarometern LSS.....	6
2.4	Personal.....	7
2.4.1	Utbildning och kompetensutveckling.....	7
2.4.2	Personalomsättning	7
2.4.3	Timanställning	7
2.5	Dokumentation	7
2.5.1	Genomförandeplaner	7
2.5.2	Sociala journaler	7
2.6	Ledningssystem för kvalitet.....	7
2.6.1	Synpunkter, klagomål och missförhållanden	7
2.6.2	Brukarrörelser och brukarinflytande	8
2.7	Förändringar.....	8
2.8	Slutsatser.....	8
3	Korttidsvistelse enligt LSS	8
3.1	Målgrupp	8
3.2	Anordnare	8
3.3	Socialtjänstens brukarsökning	8
3.4	Personal.....	9
3.4.1	Utbildning och kompetensutveckling.....	9
3.5	Dokumentation	9
3.6	Ledningssystem för kvalitet.....	9
3.6.1	Synpunkter klagomål och missförhållanden	9
3.6.2	Brukarrörelser och brukarinflytande	9
3.7	Slutsatser.....	9
4	Bostad med särskild service enligt LSS	9
4.1	Målgrupp	9
4.2	Utförare	10
4.3	Socialtjänstens brukarsökning	10
4.4	Personal.....	11
4.4.1	Utbildning och kompetensutveckling.....	11

4.4.2	Personalomsättning	11
4.4.3	Timanställning	11
4.5	Dokumentation	11
4.5.1	Genomförandeplaner	11
4.5.2	Sociala journaler	12
4.6	Hälso- och sjukvård	12
4.7	Ledningssystem för kvalitet	12
4.7.1	Synpunkter, klagomål och missförhållanden	12
4.7.2	Brukarpörföljningar och brukarinflytande	13
4.8	Förändringar	13
4.9	Slutsatser	13
5	Träfflokaler	13
6	Sysselsättning	13
6.1	Målgrupp	13
6.2	Anordnare	14
6.3	Socialtjänstens årliga brukarundersökning	14
6.4	Personal	14
6.4.1	Personalomsättning	14
6.4.2	Timanställning	14
6.5	Dokumentation	14
6.5.1	Genomförandeplaner	14
6.5.2	Sociala journaler	14
6.6	Ledningssystem för kvalitet	14
6.6.1	Synpunkter, klagomål och missförhållanden	14
6.6.2	Brukarpörföljningar och brukarinflytande	15
6.7	Slutsatser	15
7	Boendestöd enligt SoL	15
7.1	Målgrupp	15
7.2	Anordnare	15
7.3	Socialtjänstens brukarundersökning	15
7.4	Personal	16
7.4.1	Utbildning och kompetensutveckling	16
7.4.2	Personalomsättning	16
7.4.3	Timanställning	16
7.5	Dokumentation	16
7.6	Ledningssystem för kvalitet	16

7.6.1	Synpunkter, klagomål och missförhållanden	16
7.6.2	Brukarruppföljningar och brukarinflytande.....	16
7.7	Slutsatser	16
8	Särskild resursperson.....	17
9	Ramupphandlade institutioner/boenden enligt SoL.....	17
10	Särskilt boende enligt SoL i Nacka	17
10.1	Målgrupp	17
10.2	Utförare	17
10.3	Socialtjänstens årliga brukarundersökning.....	17
10.4	Personal.....	17
10.4.1	Personalomsättning	17
10.4.2	Utbildning och kompetensutveckling.....	18
10.5	Dokumentation	18
10.5.1	Genomförandeplaner	18
10.5.2	Sociala journaler	18
10.6	Hälso- och sjukvård.....	18
10.7	Ledningssystem för kvalitet.....	18
10.7.1	Synpunkter, klagomål och missförhållanden från personal	18
10.7.2	Rutiner för att samla in och använda synpunkter och klagomål från enskilda	19
10.8	Förändring och utveckling.....	19
10.9	Slutsatser	19
11	Bilagor	19

I Inledning

Socialtjänsten gör en årlig uppföljning av verksamheter för personer med funktionsnedsättning inom social- och äldrenämndens ansvarsområde med utgångspunkt från avtal, villkor för att bli godkänd anordnare, lagar och föreskrifter.

Verksamhetsuppföljningen baserar sig på följande:

- Handläggarnas erfarenheter
- Genomförda fördjupade granskningar
- Inrapporterade uppgifter från anordnarna – synpunkter och klagomål, utbildningsnivå bland personalen
- Platsbesök
- Socialtjänstens brukarundersökning
- Webbenkät till alla privata respektive kommunala anordnare

2 Daglig verksamhet enligt LSS

2.1 Målgrupp

Personer som tillhör LSS personkrets 1 eller 2 och som saknar arbete och inte är under utbildning.

2.2 Anordnare

Daglig verksamhet ingår i Nacka kommuns kundvalssystem enligt Lagen om valfrihetssystem (LOV). Sammanlagt finns 19 godkända anordnare med olika inriktningar, se bilaga 1.

Verksamheten kan bestå av verksamhet i grupp eller vara individuellt integrerad på ordinarie arbetsmarknad.

Daglig verksamhet är enligt socialstyrelsen¹ den vanligaste LSS-insatsen. I Nacka har 239 personer beviljats daglig verksamhet. 170 personer har plats på en verksamhet inom kundvalssystemet. Då kundval infördes för daglig verksamhet 2012 flyttades inte de kunder som hade plats på verksamheter inom kundvalssystemet. Vid nya beslut väljer kunden bland de godkända anordnarna. Brukare som inte kan få sina behov tillgodosedd på någon av de godkända verksamheterna kan efter en individuell bedömning beviljas plats på verksamhet utanför kundvalssystemet.

Under året har tjänstemän från sociala kvalitetsenheten gjort sju platsbesök på daglig verksamhet.

2.3 Brukarundersökningen kvalitetsbarometern LSS

Brukarundersökningen ”kvalitetsbarometern LSS” visar att deltagarna är mycket nöjda med sina dagliga verksamheter och nöjdheten har ökat sedan 2011.

Brukarundersökningen är en omfattande intervjuundersökning som genomförts av ett utredningsföretag. Metod och frågor är anpassade till målgruppen. Svartsfrekvensen är 77 procent.

De dagliga verksamheterna fick inga omdömen under referensvärdet. Särskilt positiva omdömen fick:

- att inte känna sig rädd för personalen

¹ Socialstyrelsen: Tillståndet och utvecklingen inom socialtjänsten 2013

- att få stöd och hjälp med det man behöver
- att personalen lyssnar till synpunkter
- att inte känna sig stressad i verksamheten
- att tycka om verksamheten och arbetskamraterna

Jämfört med senaste resultatet från samma undersökning i fem andra kommuner har Nacka totalt fått det bästa resultatet.

2.4 Personal

2.4.1 Utbildning och kompetensutveckling

94 procent av verksamheterna har en dokumenterad kompetensutvecklingsplan för enheten och för all tillsvidareanställd personal.

2.4.2 Personalomsättning

Personalomsättningen är mycket låg. På majoriteten av verksamheterna har ingen eller högst en person slutat sin anställning under 2013.

2.4.3 Timanställning

Under oktober 2013 har två procent av all arbetad tid utförts av timanställd personal.

2.5 Dokumentation

2.5.1 Genomförandeplaner

En genomförandeplan ska upprättas för varje person i verksamheten med utgångspunkt från en beställning. Genomförandeplanen ska följas upp minst en gång om året. De dagliga verksamheterna uppger att de har aktuella genomförandeplaner för alla kunder utom fyra. Skälen till att planer saknas är att kunden just börjat eller att det inte varit möjligt att upprätta en plan för att kunden/ företrädare inte kunnat medverka på grund av sjukdom. Aktuella beställningar saknas för 23 procent av kunderna.

daglig verksamhet LSS	2013
Antal kunder	170
antal beställningar som inte är äldre än tolv månader	131
antal genomförandeplaner inte äldre än tolv månader	166

2.5.2 Sociala journaler

Alla anordnare anger i enkätsvar att de har aktuell dokumentation som avser den enskilde.

Stickprov av dokumentationen har gjorts vid platsbesök och de granskade akterna uppfyller de krav som finns i lagen och i avtalet med Nacka kommun.

2.6 Ledningssystem för kvalitet

2.6.1 Synpunkter, klagomål och missförhållanden

Sju verksamheter redovisar att de inte har fått några synpunkter under året och de övriga verksamheterna redovisar sammanlagt 14 inkomna synpunkter.

Ett klagomål har kommit via Nacka kommunens synpunktshantering under året. Klagomålet gällde missnöje med en förändring av innehållet på en av de dagliga verksamheterna.

Samtliga anordnare har skriftliga rutiner för anmälan om risk för allvarliga missförhållanden.

Inga rapporter enligt Lex Sarah har rapporterats till kommunen under året.

2.6.2 Brukaruppföljningar och brukarinflytande

Sju av anordnarna har under 2013 genomfört egna undersökningar för att undersöka hur brukarna uppfattar kvaliteten på verksamheten som underlag till förbättringsarbete.

Anordnarna arbetar också med till exempel arbetsplatsträffar för att ta reda på vad kunderna tycker om verksamheten och vilka önskemål som finns hos kunderna. Resultaten av uppföljningarna har visat att kunderna i stort sett är nöjda och ligger inte till grund för stora verksamhetsförändringar utan har handlat om nya eller förändrade aktiviteter i den dagliga verksamheten.

2.7 Förändringar

- Palettens dagliga verksamhet har lagts ner och ersatts av SKAPA daglig verksamhet som finns i nya lokaler med möjlighet att ta emot fler brukare. Verksamheten drivs av VSS, Nacka kommun.
- Verksamheterna Studion, Pappret och Beautiful Minds har bytt verksamhetsansvariga under 2013.

2.8 Slutsatser

Det finns ett stort och varierat utbud av dagliga verksamheter av god kvalitet och stora möjligheter att individualisera insatsen för den enskilde.

Alla anordnare uppfyller villkoren i avtalet med Nacka kommun.

3 Korttidsvistelse enligt LSS

3.1 Målgrupp

Barn och vuxna som tillhör någon av LSS personkretsar.

Syftet med insatsen korttidsvistelse är att ge den enskilde rekreation och miljöombyte samtidigt som anhöriga får avlösning.

3.2 Anordnare

Korttidsvistelse kan beviljas i korttidsfamilj eller i form av korttidshem.

Det finns 22 godkända verksamheter för korttidsvistelse, se bilaga 2. Verksamheter finns både för regelbundet återkommande vistelser under året och lägervistelser.

Sammanlagt har 88 personer beviljats korttidsvistelse på korttidshem varav 65 personer har plats i någon av de godkända verksamheterna.

3.3 Socialtjänstens brukarundersökning

En enkätundersökning har genomförts där kunderna tar ställning till ett antal frågor och ger poäng på en femgradig skala. Svarsfrekvensen på enkäten är 49 procent och de som svarat ger anordnarna poäng över 4,5 på alla frågor. Nedan redovisas svaren på de frågor som kunderna tycker är viktigast.

De tre viktigast områdena enligt kunderna	2010	2013
Att jag känner mig trygg på mitt korttidshem	4,6	4,5
att jag har förtroende för personalen	4,4	4,5
Att personalen visar respekt för mig	4,5	4,6

3.4 Personal

3.4.1 Utbildning och kompetensutveckling

87 procent av korttidshemmen har en skriftlig kompetensutvecklingsplan för enheten vilket är en ökning från 67 procent 2012. Även andelen individuella kompetensutvecklingsplaner ökat från 67 procent till 83 procent.

3.5 Dokumentation

Enligt enkätsvaren finns brister i dokumentation för den enskilde. Genomförandeplaner finns för 65 procent av kunderna hos de företag som besvarat enkäten och löpande social dokumentation för 60 procent.

Korttidshem LSS	2013
antal kunder	68
antal beställningar	60
antal genomförandeplaner	42
löpande social dokumentation	44

3.6 Ledningssystem för kvalitet

3.6.1 Synpunkter klagomål och missförhållanden

Inga synpunkter eller klagomål har kommit via kommunens synpunktshantering.

Endast tre av anordnarna uppger att de mottagit synpunkter eller klagomål.

En rapport enligt Lex Sarah har rapporterats till kommunen.

3.6.2 Brukaruppföljningar och brukarinflytande

Sju av anordnarna har genomfört egna undersökningar under 2013 för att ta reda på hur kunderna uppfattar verksamheten och vilka önskemål som finns. Flera av anordnarna uppger att kunderna lämnar positiva kommentarer och omdömen.

3.7 Slutsatser

Kommunen kan erbjuda ett stort utbud av verksamheter med olika inriktning och innehåll. De flesta av anordnarna uppfyller enligt enkätsvaren kraven i avtalet med Nacka kommun utom när det gäller genomförandeplaner och social dokumentation. Ytterligare uppföljning och åtgärdsplaner från anordnarna behövs.

4 Bostad med särskild service enligt LSS

4.1 Målgrupp

Bostad med särskild service kan beviljas om behov finns som inte tillgodoses på annat sätt och personen tillhör en av de personkretsar som beskrivs i LSS 1§

1. Personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd
2. Personer med betydande och begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder orsakad av yttre våld eller kroppslig sjukdom
3. Personer med andra varaktiga funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd och service

4.2 **Utförare**

Boende med särskild service finns i form av gruppstad, servicebostad eller annan särskilt anpassad bostad. Uppföljningen omfattar 16 enheter (fyra kommunala och sju privata) med sammanlagt 109 boende, se bilaga 3.

Serviceutbudet i Nacka kommuns grupp- och servicebostäder enligt LSS får i jämförelse med alla kommuner i landet 82 procent av maxpoäng vilket motsvarar medelvärdet för alla kommuner. Uppgifterna har hämtats från kommun- och landstingsdatabasen Kolada. Frågorna har besvarats av utförarna.²

Det serviceutbud som har efterfrågats i jämförelsen är bland annat

- Om den boende har inflytande över den mat som lagas och serveras
- Om den boende får vara ute på aktiviteter som kräver personalstöd efter klockan 21.00
- Om den boende har möjlighet till minst en anpassad aktivitet utanför bostaden per dag
- Om den boende får ta emot gäster alla kvällar efter klockan 21.00

Uppfölningsbesök har gjorts på samtliga gruppstad under 2013.

Samtliga gruppstad uppfyller avtalet med Nacka kommun och har godtagbar kvalitet.

4.3 **Socialtjänstens brukarundersökning**

Brukundersökningen ”kvalitetsbarometern LSS” visar att kunderna är mer nöjda med insatsen boende med särskild service 2013 jämfört med 2011. Brukarundersökningen är en omfattande intervjuundersökning som genomförts av ett utredningsföretag. Metod och frågor är anpassade till målgruppen. Frågorna handlar om brukarnas möjligheter till inflytande och delaktighet, självbestämmande och integritet, kontinuitet i hjälpinsatserna, tillgänglighet m.m. Undersökningen har tidigare genomförts i Nacka kommun (2011) och i flera andra kommuner i Stockholms län.

Svarsfrekvensen är 80 procent för boende i gruppstaderna och 87 procent för boende i servicebostäderna.

Områden som fick positiva omdömen:

- trivs i bostaden
- får hjälp när det behövs
- tillgänglighet till personalen
- att inte vara rädd för någon i personalen
- självbestämmande runt kläder och sovtider

Områden som fick negativa omdömen

- Personalkontinuitet

² Kommunens kvalitet i korthet (KKIK) 2014.

- Möjlighet att bestämma mat
- Stöd i fritidsaktiviteter
- Möjlighet att byta kontaktperson i boendet
- Hjälp med information om händelser och evenemang i närsamhälle och omvärld

De gruppstäder som i 2011 års undersökning fick dåliga omdömen när det gällde bemötande har arbetat med frågan och visar nu ett mycket gott resultat.

Jämfört med de senaste resultaten från samma undersökning i fem andra kommuner har Nacka totalt fått ett av de bästa resultaten.

4.4 Personal

4.4.1 Utbildning och kompetensutveckling

Största delen av personalen har adekvat utbildning.

93 procent av enheterna har en dokumenterad kompetensutvecklingsplan för enheten. 87 procent har individuella kompetensutvecklingsplaner för all tillsvidareanställd personal. Andelen individuella kompetensutvecklingsplaner har ökat sedan 2012.

4.4.2 Personalomsättning

Personalomsättningen är mycket låg på alla gruppstäder utom Vattenverksvägens gruppstad som bytt utförare 2013 då Attendo valde att inte fortsätta driften av gruppstaden. Sex av tillsvidareanställda på Vattenverksvägen har slutat under året.

Nio av gruppstäderna har inte haft någon personalomsättning alls.

4.4.3 Timanställning

Andel arbetad tid som utförts av timanställd personal under oktober 2013 varierar mellan 0 och 29 procent. Samtliga gruppstäder uppger att de har ett fåtal timanställda vikarier som alla är introducerade i verksamheten och känner de boende.

4.5 Dokumentation

4.5.1 Genomförandeplaner

Genomförandeplaner finns för alla boende utom tre som är nyinflyttade. En genomförandeplan ska skapa en tydlig struktur för genomförandet av insatsen och är beroende av beställningens kvalitet. Antalet beställningar i förhållande till antalet genomförandeplaner är lägre än 2012.

gruppstäder LSS	2012	2013
antal boende	106	106
antal beställningar som inte är äldre än 12 månader	90	58
antal genomförandeplaner som inte är äldre än tolv månader	106	103

En orsak till den minskade andelen beställningar kan vara att ärendemängden ökat inom området funktionsnedsättning. Detta medför att handläggarna måste prioritera beslut och beställning av helt nya insatser och därfor inte hinner följa upp de gamla beslutene i tid.

De stickprov på dokumentationen som gjorts vid platsbesöken visar att genomförandeplanerna innehåller uppgifter om mål, delmål, hur aktiviteter ska genomföras och vem som är ansvarig.

Samtliga gruppstäder har utöver genomförandeplanerna någon form av arbetsplaner för de boende som i detalj beskriver hur den boende vill ha sina dagliga rutiner samt vilka speciella önskemål och aktiviteter som den enskilde har. Arbetsplanerna revideras kontinuerligt.

4.5.2 Sociala journaler

Samtliga boende har en löpande social dokumentation.

Den sociala dokumentationen som granskats vid platsbesöken innehåller avvikeler från genomförandeplanen och andra händelser av vikt. De flesta gruppstäderna har dessutom någon form av daganteckningar för daglig informationsöverföring.

4.6 Hälso- och sjukvård

Kommunen har det övergripande ansvaret för att de personer som bor i bostäder med särskild service enligt LSS får en god hälso- och sjukvård.

Landstinget, primärvården ansvarar för utförandet av den basala hälso- och sjukvården enligt den så kallade principöverenskommelsen. 2013 års uppföljning av hälso- och sjukvården i dessa boenden är baserade på svar från den årliga webbenkäten och verksamhetsbesök utförda under året. Uppföljningsresultaten kommer att återkopplas till respektive vårdcentral.

Kontaktvägar och aktuella telefonlistor till hälso- och sjukvården finns på samtliga gruppstäderna, även rutiner för hälso- och sjukvårdsinsatser, mun och tandhälsa. Delegeringar till personalen för att i olika delar delta i läkemedels-hanteringen är aktuella. Lokala rutiner för läkemedelshantering finns och är i stort sett välfungerande.

Distriktsköterskan besöker boendena ungefär var fjortonde dag och vid behov. Uppfattningen är att hon eller han i de flesta fall är lätt att komma i kontakt med när behov uppstår. Med några undantag är boendena nöjda med sina primärvårdskontakter.

Samarbetet med den lokala psykiatriska vården för de boende som även har psykiatriska diagnoser har inte fungerat optimalt. Kontakter har tagits under senhösten för att försöka finna former för ett ökat lokalt samarbete. Någon förbättring har ännu inte märkts. MAS kommer att följa utvecklingen under året.

Samtliga gruppstäderna har lokala system för avvikelsehantering. Totalt 45 medicinska avvikeler har inrapporterats under 2013. Inom läkemedelsområdet har 36 avvikeler rapporterats. Sex avvikelerapporter avser fall och tre avser brister i informationsöverföring eller samverkan. Inrapporterade avvikeler är något fler än föregående år. Bedömningen är att ökningen beror på en ökad förståelse för rapporteringens syfte.

Funktionshindersperspektivet behöver få ett större genomslag inom hälso- och sjukvården. Vårdpersonal behöver uppmärksamma särskilda behov hos personer med funktionsnedsättning.

Socialstyrelsen skriver bland annat i sin Lägesrapport 2013³ att endast 30 procent av vårdcentralerna hade rutiner för att förlänga besökstider för denna grupp.

4.7 Ledningssystem för kvalitet

4.7.1 Synpunkter, klagomål och missförhållanden

Samtliga anordnare anger att de har skriftliga rutiner för hur de ska hantera synpunkter och klagomål samt rutiner för rapportering om risk för allvarliga missförhållanden enligt Lex Sarah.

En aktiv och systematisk synpunktshantering är en del av det systematiska kvalitetsledningssystemet och grund till förbättringar av verksamheten. Tre verksamheter redovisar att de inte har fått några synpunkter under året, sex verksamheter har inte lämnat någon redovisning och sju verksamheter redovisar sammanlagt 41 inkomna synpunkter.

³ Tillståndet och utvecklingen inom hälso- och sjukvård och socialtjänst Lägesrapport 2013

De synpunkter som kommit in till verksamheterna rör till största delen bemötande, bemanning och tillgänglig personal. En del av synpunkterna är beröm.

Två klagomål har kommit via Nacka kommuns synpunktshantering under året. Båda klagomålen gäller bemötande och bemanning.

Samtliga gruppborstader har rutiner för hur anmälan om risk för missförhållanden ska dokumenteras och åtgärdas. Inga Lex Sarahrapporter har kommit till kommunens kännedom under året.

4.7.2 Brukaruppföljningar och brukarinflytande

Samtliga anordnare arbetar med brukarinflytande i olika former. Metoderna för detta är varierande och kan vara till exempel enskilda samtal eller boendemöten.

Åtta av verksamheterna har under året genomfört egna brukarundersökningar för att ta reda på vad de boende tycker om verksamheterna och därefter genomföra åtgärder för förbättringar.

4.8 Förändringar

- Gruppborstadera på Bråvallavägen och Rudsjövägen har bytt verksamhetsansvarig.
- Driften av gruppborstaden på Vattenverksvägen har övertagits av Verksamheten sociala stödresurser, Nacka kommun.
- Omsorgsföretaget Orkidén (f d Carema) har bytt namn till Nytida. Verksamheterna är oförändrade.

4.9 Slutsatser

Gruppborstadera i Nacka kommun uppfyller kraven på bostad med särskild service enligt LSS och insatserna är av god kvalitet och individualisera med utgångspunkt från de boendes behov, funktionsnedsättning och önskemål.

5 Träfflokaler

De två träfflokalerna Café Lyktan och Träffpunkt i Fisksätra drivs av VSS Nacka kommun och har 2,5 årsarbetare anställda.

Planering görs tillsammans med brukarna. Avsikten är att brukarna ska vara delaktiga i utvecklingen av arbetsmetoder och planeringen av aktiviteter.

Exempel på aktiviteter är motion, mindfulness, kulturaktiviteter av olika slag, middagar med teman, firande av högtider och olika utflykter.

De båda träfflokalerna har sammanlagt haft cirka 270 besök per månad. Utöver dessa besök har 329 personer deltagit i de öppna aktiviteter som anordnats utanför de ordinarie träfflokalernas öppettider. Besökssiffrorna för träfflokalerna är lägre än föregående år och deltagandet i de öppna aktiviteterna har ökat.

6 Sysselsättning

6.1 Målgrupp

Personer med psykiska och/eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Syftet med insatsen är att ge den enskilde ökade möjligheter att delta i samhällets gemenskap och att leva som andra. Sysselsättningen ska ha ett meningsfullt innehåll med motiverande och rehabiliterande insatser.

6.2 Anordnare

Det finns sammanlagt tio godkända anordnare inom kundvalssystemet, se bilaga 4. Två av dessa drivs kommunalt, övriga privat. Sammanlagt har 60 personer beslut om sysselsättningsinsats från socialpsykiatrin.

Sysselsättningen ska ha ett meningsfullt innehåll och anpassas efter kundens behov. Det finns hantverk, arbetsliknande verksamhet inomhus eller utomhus, kursverksamhet och sysselsättning med handledning på en vanlig arbetsplats.

6.3 Socialtjänstens årliga brukarundersökning

Brukarundersökningen avser samtliga socialpsykiatriska insatser och det går inte att särskilja vad kunderna tycker om sysselsättningen.

6.4 Personal

6.4.1 Personalomsättning

Antalet anställda på varje verksamhet är i de flesta fall under fem personer.

Personalomsättningen är mycket låg. Endast enstaka personer har slutat under året.

6.4.2 Timanställning

Endast en anordnare har haft timanställd personal och då i mycket liten omfattning.

6.5 Dokumentation

6.5.1 Genomförandeplaner

En genomförandeplan ska upprättas för varje person i verksamheten med utgångspunkt från en beställning. Genomförandeplanen ska följas upp minst en gång om året.

Beställningar och genomförandeplaner finns för majoriteten av kunderna.

De anordnare som inte har genomförandeplaner för alla kunder uppger att det beror på att beställningar just inkommit.

En av anordnarna, I Fokus, svarar att de saknar genomförandeplaner för sju personer eftersom de inte efterfrågas av beställaren.

6.5.2 Sociala journaler

Alla anordnare svarar i enkäten att de har löpande social dokumentation för samtliga deltagare. En av anordnarna uppger att de inte har en egen löpande social dokumentation utan kontaktar handläggaren som skriver in avvikelse från genomförandeplanen och andra händelser av vikt i kundens akt. Uppgift saknas från två av anordnarna som inte har besvarat enkäten.

6.6 Ledningssystem för kvalitet

6.6.1 Synpunkter, klagomål och missförhållanden

Samtliga anordnare anger att de har rutiner för anmälan om allvarliga missförhållanden enligt lex Sarah. Inga lex Sarah-rapporter har kommit till kommunens kännedom under 2013.

Anordnarna uppger sammanlagt åtta inkomna synpunkter under året. Synpunkterna har bland annat handlat om vilka aktiviteter som finns och om bemötande från enskild personal.

Några anordnare anger i enkätsvar att de tar emot och åtgärdar synpunkter omgående och därför inte dokumenterar dem.

6.6.2 Brukaruppföljningar och brukarinflytande

Majoriteten av anordnarna uppger att de genomför egna brukarundersökningar för att ta reda på hur kunderna uppfattar verksamhetens kvalitet. De vanligaste metoderna är enkätundersökningar och regelbundna protokollfördra möten. Flera har också arbetsplatsträffar där brukarna kan lämna önskemål och förslag till förbättringar av verksamheten.

De anordnare som sammanställt resultatet av sina brukarundersökningar framför att kunderna är nöjda med verksamheten och arbetsuppgifterna.

6.7 Slutsatser

Nacka kommun tillhandahåller ett varierat utbud av sysselsättningsinsatser.

Dokumentationen är ett förbättringsområde för anordnarna av sysselsättning. De anordnare som anger att de inte har löpande social dokumentation och genomförandeplaner bör följas upp under 2014.

7 Boendestöd enligt SoL

7.1 Målgrupp

Boendestöd ges till personer över 18 år som bor i ordinärt boende och tillhör någon av följande målgrupper.

- Personer med neuropsykiatiska funktionsnedsättningar
- Personer med begåvningsmässiga funktionsnedsättningar
- Personer med psykiska funktionsnedsättningar
- Personer med missbruksproblematik

I oktober 2013 var 203 personer totalt beviljade boendestöd. Av dessa har 70 personer begåvningsmässig eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, 120 personer psykisk funktionsnedsättning och 13 personer missbruksproblem.

7.2 Anordnare

Det finns sammanlagt tio godkända anordnare. Hur kunderna fördelar sig på de olika anordnarna visas i bilaga 5.

En mer omfattande uppföljning av insatsen och anordnarna har gjorts under 2013 och redovisas i bilaga 6.

7.3 Socialtjänstens brukarundersökning

I en enkätundersökning till personer med neuropsykiatiska och begåvningsmässiga funktionsnedsättningar får anordnarna 4,2 poäng på en femgradig skala. För målgruppen missbruk och psykisk funktionsnedsättning ingår boendestöd i en större brukarundersökning och insatsen boendestöd kan inte särskiljs ur totalresultatet.

7.4 Personal

7.4.1 Utbildning och kompetensutveckling

Majoriteten av den tillsvidareanställda personalen har relevant utbildning och erfarenhet av målgruppen.

Alla anordnare utom Curanda Vårdassistans AB och Anlita Sociala Omsorgspedagogen har kompetensutvecklingsplaner för sina anställda både på enhets- och individnivå.

7.4.2 Personalomsättning

Personalomsättningen är liten. Endast två företag har haft någon omsättning av personal under 2013.

7.4.3 Timanställning

Andelen tid som utförts av timanställd personal under oktober 2013 är mycket låg. Alla företag utom två har en grundbemanning av tillsvidareanställd personal.

7.5 Dokumentation

Alla kunder har en löpande social dokumentation och majoriteten har aktuella beställningar och genomförandeplaner. En genomförandeplan ska utgå från en beställning, upprättas inom två veckor och följas upp en gång om året.

antal kunder	203
antal beställningar inte äldre än 12 månader	190
antal genomförandeplaner inte äldre än 12 månader	193
löpande social journal	203

7.6 Ledningssystem för kvalitet

7.6.1 Synpunkter, klagomål och missförhållanden

Samtliga anordnare har rutiner för att ta emot synpunkter och åtgärda dem. Sammanlagt redovisar alla anordnare 60 inkomna synpunkter. Flera av synpunktarna är positiva. De flesta synpunktarna redovisas av VSS som har flest kunder och en systematisk synpunktshantering.

Inga klagomål har inkommit genom Nacka kommuns klagomålssystem.

7.6.2 Brukaruppföljningar och brukarinflytande

Fem av anordnarna har genomfört egna brukarundersökningar. De resultat som är sammanställda visar att kunderna är nöjda med respektive anordnare. Endast en av anordnarna uppger att de planerar åtgärder med anledning av resultatet. Åtgärderna som planeras är att arbeta för att fler boendestödjare ska vara kända för kunderna så att välkända boendestödjare ersätter den ordinarie vid sjukdom och semester.

Samma anordnare uppger också att de planerar att arbeta för ökad delaktighet vid de möten de bjuder in kunderna till.

7.7 Slutsatser

Anordnarna uppfyller till största delen villkoren i avtalet med Nacka kommun.

Hantering av dokumentation är ett förbättringsområde för två företag. Ytterligare uppföljning av personalkompetens och grundbemanning behöver göras hos några anordnare.

Kunder och handläggare är nöjda med anordnarna och trots att insatsen inte är omfattande i tid är den mycket betydelsefull för de personer som beviljats den.

8 Särskild resursperson

Under verksamhetsåret 2013 har särskild resursperson haft totalt 14 klientuppdrag. I december 2013 bestod klientgruppen av fem kvinnor och åtta män. Fem av de nya klienterna tillhörde åldersgruppen 20-30 år. Fyra av klienterna har tvångsvård. Under året har ett uppdrag avslutats.

9 Ramupphandlade institutioner/boenden enligt SoL

Åtta personer har under året varit placerade på hem för vård och boende (HVB). Av dessa var en placering delad med Capio psykiatri. Av de övriga var fem placerade på Skarpnäcksgården och en på Bandhagshemmet.

10 Särskilt boende enligt SoL i Nacka

10.1 Målgrupp

Personer mellan 18 och 65 år som har en psykisk funktionsnedsättning som medför stora problem i vardagen.

10.2 Utförare

Det finns fyra särskilda boenden för personer med psykisk funktionsnedsättning i Nacka, två kommunala och två entreprenadupphandlade som drivs av Nytida.

Boende	Antal platser	Antal boende under året	Antal lediga dygn	Inriktning	Utförare
Skoglundklippan	5	5	108	kvinnor	Nytida
Ektorp	6	7	0	män	Nytida
197:an	7	7	690	yngre	VSS
Måsen	8	8	60	kvinnor o män	VSS

197:an har många lediga dygn under 2013. Det beror på att det aldrig varit fullbelagt under året. Som mest var sex platser belagda under tre månader. Övriga månader var det färre. Dessutom är detta det boende som har störst omsättning. Handläggarna arbetar aktivt för att hitta andra boendeformer för de yngre personer som bor här.

10.3 Socialtjänstens årliga brukarundersökning

Ingen brukarundersökning har gjorts som riktar sig specifikt till de personer som bor i de socialpsykiatriska särskilda boendena. Den undersökning dessa personer svarar på ingår i en större brukarundersökning där det inte går att särskilja deras svar ur totalresultatet.

10.4 Personal

10.4.1 Personalomsättning

Under året har ingen i personalen slutat på 197:an, en person har slutat på Måsen och två vardera på Skoglundklippan och Ektorp.

10.4.2 Utbildning och kompetensutveckling

På samtliga boenden har personalen regelbunden handledning. Man har också haft utbildning i motiverande samtal, hot och våld samt etik.

10.5 Dokumentation

10.5.1 Genomförandeplaner

Alla boende på 197:an och Måsen hade aktuella genomförandeplaner. En nyinflyttad person på Skogalundsklippan saknade genomförandeplan liksom en person på Ektorp som varit inlagd på sjukhus stora delar av hösten.

Genomförandeplanerna innehåller i de allra flesta fall det de ska, enligt svaren på enkäten.

10.5.2 Sociala journaler

Samtliga personer som bor på de socialpsykiatriska särskilda boendena har en löpande social jurnal. Det finns på samtliga boenden rutiner för hur den sociala journalen ska göras tillgänglig för den enskilde eller dennes företrädare.

10.6 Hälso- och sjukvård

Kommunen ansvarar för hälso- och sjukvårdsinsatser upp till och med sjuksköterskenivå dygnet runt i de fyra socialpsykiatriska boendeenheterna.

De fyra boendena har följts upp genom en enkätundersökning och verksamhetsbesök. Hälso- och sjukvårdsdokumentationen inom de fyra enheterna fyller idag de krav som patientdatalagen ställer. Samtliga enheter har rutiner för hur hälso- och sjukvården ska kontaktas, när de boendes hälsotillstånd förändras. De två kommunalt drivna enheterna har under året säkrat upp ansvaret för hälso- och sjukvården genom att köpa sjukskötersketjänst en dag i veckan från ett av de kommunala äldreboendena. För behov av insatser under övrig tid har boendena tecknat avtal med ett mobilt sjukskötersketeam. Den personal som har delegering för att överlämna delad läkemedelsdos till boende har fått dessa omprövade under året.

Personalen på samtliga boenden har under året genomgått webbutbildning inom hygienområdet. Detta för att säkerställa att de har kunskap att i sitt arbete följa föreskriften om basala hygienrutiner.

Två enheter anger att samarbetet med den lokala psykiatriska vården bara delvis är väl fungerande, två enheter att samarbetet är dåligt. Kontakter har tagits under senhösten för att försöka finna former för ett ökat lokalt samarbete. MAS kommer att följa utvecklingen under året.

Under året har totalt sex händelser som avviker från de upprättade hälso- och sjukvårdsrutinerna inrapporterats. Två av dessa avser ej överlämnad läkemedels-dos och fyra avser vårdkedjeproblematik riktad mot den lokala psykiatriska vården. Det är få avvikeler vilket i sig är ett observandum. Få rapporterade avvikeler betyder inte alltid att en verksamhet uppvisar en högre kvalitet än en verksamhet som har ett högre antal rapporterade avvikeler. Bedömningen är att det krävs ytterligare arbete med enheternas patientsäkerhetskultur för att man som personal ska uppfatta avvikelerapporteringen som en del i enhetens förbättringsarbete.

10.7 Ledningssystem för kvalitet

10.7.1 Synpunkter, klagomål och missförhållanden från personal

Inga klagomål och rapporter om missförhållanden har kommit till socialtjänstens kännedom.

10.7.2 Rutiner för att samla in och använda synpunkter och klagomål från enskilda

Samtliga boenden har skriftliga rutiner för hur synpunkter och klagomål från enskilda ska samlas in och hur erfarenheterna ska användas för att förbättra verksamheten. Endast ett klagomål har kommit in från en boende som tycker att det är svårt att veta vem som är hans kontaktperson.

10.8 Förändring och utveckling

På Ektorp har man arbetat aktivt med att aktivera de boende. Det finns tillgång till en träningslokal där de boende kan träna själva och har köpt in ett tevespel som har ökat den sociala samvaron. På Ektorp har man också gått över till ett datoriserat dokumentationssystem.

I april fick 197:an och Måsen sovande jour, något som har saknats tidigare.

10.9 Slutsatser

Kvalitén på boendena har förbättrats under året avseende hälso- och sjukvård och att samtliga boenden nu har nattbemanning. Det finns inte egna hygienutrymmen och möjlighet till matlagning i eget kök i två boende vilket innebär att de inte är fullvärdiga.

II Bilagor

Bilaga 1	Anordnare av daglig verksamhet
Bilaga 2	Anordnare av korttidsvistelse
Bilaga 3	Anordnare av bostad med särskild service
Bilaga 4	Anordnare av sysselsättning
Bilaga 5	Anordnare av boendestöd

Bilaga 1**Anordnare av daglig verksamhet**

Daglig verksamhet LSS		
Daglig verksamhet LSS	enhet	kunder från Nacka
Cedergruppen AB	Cedergruppen Liljeholmen	0
Cedergruppen AB	Cedergruppen Kungsholmen	0
Lagandan AB	Lagandan	6
Misa AB	Misa Bondegatan	8
Misa AB	Misa Odenplan	9
Misa AB	Misa Globen	5
Misa AB	Misa Liljeholmen	0
Nytida AB	Nacka dagliga verksamhet	14
OC Beautiful Minds	Beautiful Minds	15
Resursteamet AB	Resursteamet 1	31
Resursteamet AB	Resursteamet 2	9
Waxö Omsorg	Studion	8
Waxö Omsorg	Pappret	12
VSS, Nacka kommun	SKAPA	16
VSS, Nacka kommun	Björknäs	6
VSS, Nacka kommun	Eko Kultur	17
VSS, Nacka kommun	Eko Visa	2
VSS, Nacka kommun	Eken	4
VSS, Nacka kommun	Knarrnäs	8

Bilaga 2**Anordnare av korttidsvistelse**

Korttidsvistelse LSS		
anordnare	enhet	antal kunder från Nacka
Aktivera Stockholm	Skurugården, Haningegården	1
Allomsorg S&R AB	Korttids Högås	0
Allomsorg S&R AB	Fågelbacken	1
Attendo LSS	Bullerbo, Ösmo	5
Attendo LSS	Smedshagens kth	0
Attendo LSS	Sättra gård	2
Attendo LSS	Stureby kth	0
Attendo LSS	Örby kth	0
Enigma Omsorg	Aspen Täby	0
Enigma Omsorg	Backen Täby	0
Enigma Omsorg	Bällstagården, Bromma	0
Enigma Omsorg	Enigmagården Täby	0
Enigma Omsorg	Lyckan Täby	1
Fritid och Omsorg	Sickla Fritidsgård	23
KÅS omsorgsverksamhet	Skutan och Kajutan	1
Utvecklingspedagogik	Rudebacken	0
Stifterlsen Årsta Gård	Årsta Gård	5
Tuskulum/Eskil Johanssons AB	Klockarbo	8
Unika (fd Min Omsorg)	Unika korttids Östermalm	1
Unika (fd Min Omsorg)	Unika korttids Stadshagen	1
VSS Nacka kommun	Björknäs korttidshem	24

Bilaga 3**Anordnare av bostad med särskild service**

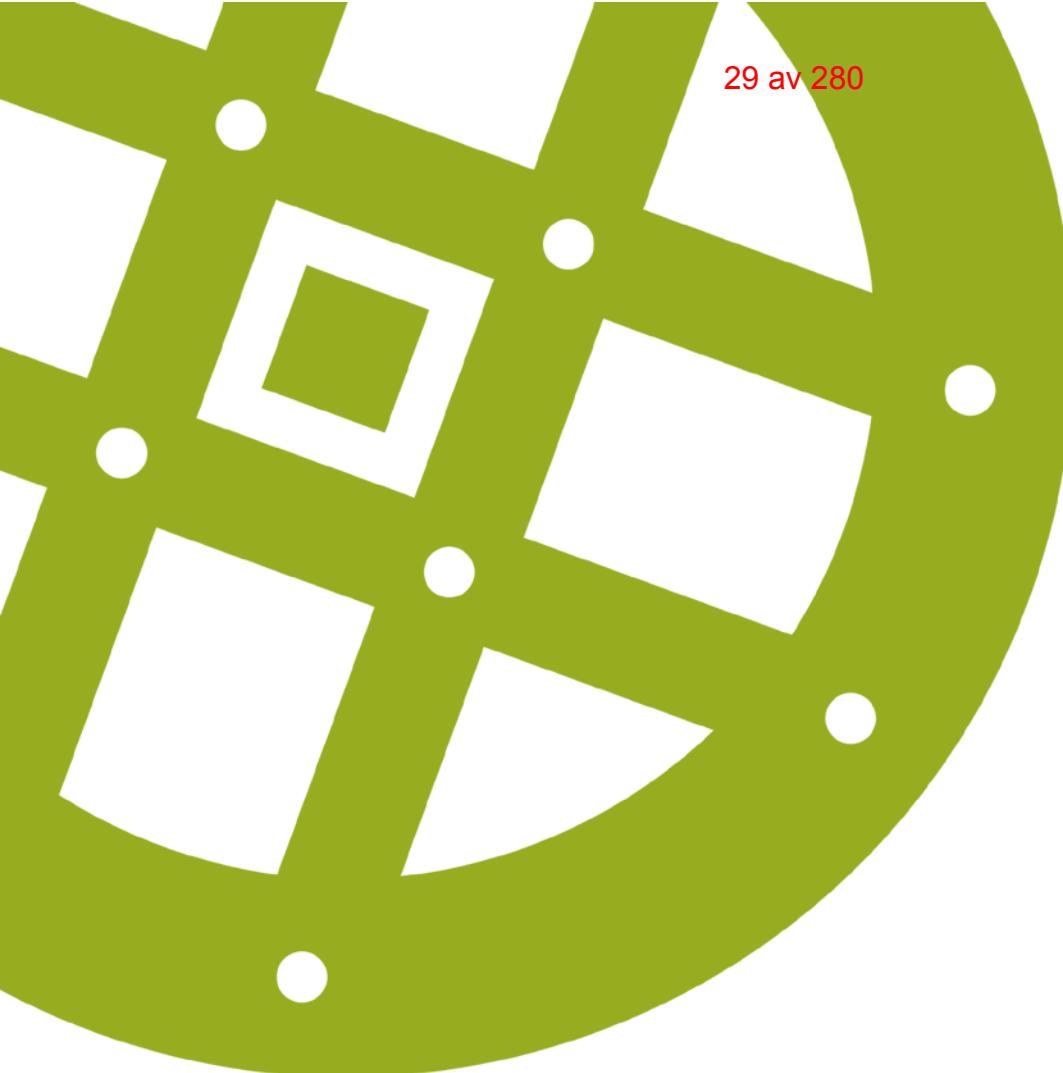
Bostad med särskild service LSS		
anordnare	adress	antal boende
VSS, Nacka kommun	Laken	8
VSS, Nacka kommun	Draken	8
VSS, Nacka kommun	Nya Bergåsen	9
VSS, Nacka kommun	Skymningsvägen	6
VSS, Nacka kommun	Vattenverksvägen	6
Nytida AB	Rudsjövägen	6
Nytida AB	Bråvallavägen	5
Nytida AB	Skogalundsklippan	14
Nytida AB	Kantavägen	7
Assist bostad och omsorg	Hedvigslund 16	7
Assist bostad och omsorg	Hedvigslund 26	7
Herden AB	Kompassen	5
Herden AB	Rodret	5
Frösunda LSS	Ametisten Södra	4
Frösunda LSS	Ametisten norra	6
Olivia Omsorg	Tellusvägen	6

Bilaga 4**Anordnare av sysselsättning**

Anordnare av sysselsättning SoL	
verksamhet	antal kunder från Nacka
Arbetscentrum, VSS Nacka	23
Beautiful Minds	0
Fontänhuset Sköndal	1
IFokus	27
Iris Hadar	har inte svarat
Jobbverket, Tyresö kommun	0
KOS, Stockholms kommun	har inte svarat
Kärrtorp/ Knarrnäs, VSS Nacka	1
Lagandan	12
Nya Verkstan Stockholms kommun	15

Bilaga 5**Anordnare av boendestöd**

Anordnare av boendestöd SoL	
	antal kunder från Nacka
AAA Olu Assistans	1
Anlita Sociala	
Omsorgspedagogen	2
Curanda vårdassistans AB	4
J.N.Youth and Care AB	5
Mix Medicare AB	0
Nytida	6
OmsorgsCompagniet i Norden AB	53
Resursteamet	14
Stöd och Resurs, autism i fokus	0
VSS Nacka kommun	118

Öppenhet och mångfald

*Vi har förtroende och respekt för människors kunskap
och egna förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar*

Uppföljning av boendestöd LOV funktionsnedsättning

2014-02-17

Anna Spångmark
Sofia Rooth Andersson

Innehållsförteckning

I	Bakgrund och förutsättningar.....	3
1.1	Inledning.....	3
1.2	Uppdraget.....	3
2	Metod.....	3
3	Målgrupper.....	4
4	Insatsen.....	5
4.1	Mål och syfte med insatsen.....	6
4.2	Socialtjänstens brukarundersökning	6
4.3	Omfattning av insatsen	6
5	Anordnare LOV.....	8
6	Personal.....	9
6.1	Utbildning och kompetensutveckling	9
6.2	Kompetensutveckling.....	9
6.3	Personalomsättning	9
6.4	Timanställning.....	9
7	Dokumentation för den enskilde.....	10
8	Ledningssystem för kvalitet	10
8.1	Synpunkter, klagomål och missförhållanden	10
8.2	Brukarrörelser och brukarinflytande.....	10
9	Boendestöd och hemtjänst	11
9.1	Serviceinsatser.....	11
9.2	Skäl att bevilja boendestöd och hemtjänst.....	11
10	Avtalsuppfyllelse LOV.....	12
11	Slutsatser.....	12
12	Fortsatt uppföljning	12

I Bakgrund och förutsättningar

I.1 Inledning

Boendestöd har utvecklats som en insats för personer med psykisk funktionsnedsättning sedan psykiatritreformen i mitten av 1990-talet. Begreppet boendestöd definieras inte särskilt i lagstiftningen men är nu en etablerad insats enligt socialtjänstlagen (SoL).

Socialstyrelsens termbank definierar boendestöd som ”bistånd i form av stöd i den dagliga livsföringen riktat till särskilda målgrupper i eget boende. Med särskilda målgrupper avses personer med funktionsnedsättning eller missbruksproblem”

Boendestöd till personer med funktionsnedsättning är en praktisk och social insats för personer över 18 år som bor i ordinärt boende. Boendestöd syftar till att underlätta för den enskilde att hantera sin vardag. Insatsen är inte begränsad till hemmet utan kan även ges utanför boendet. Det totala antalet personer i landet som får boendestöd har ökat med 65 % under åren 2007-2011¹.

Boendestöd ingår sedan 2010 i Nacka kommuns kundvalssystem enligt Lagen om valfrihetssystem (LOV).

Boendestöd kan också ges i särskilt boende men ingår då inte i Nacka kommuns kundvalssystem.

I.2 Uppdraget

Uppdraget från enhetschef Eva Ralling, enheten funktionsnedsättning omfattar:

- Avtalsuppföljning LOV
- Uppföljning av innehållet i insatsen
- Kartläggning av antalet personer som har både hemtjänst och boendestöd och skäl till att bevilja den enskilde båda insatserna.
- Kan boendestödjare även tillgodose behov av serviceinsatser tillsammans med aktivt motivationsarbete för att den enskilde ska medverka?
- Vilka för/nackdelar finns med att den enskilde har både boendestöd och hemtjänst?
- När finns behov av rena serviceinsatser utöver boendestöd?
- Ger insatsen boendestöd goda levnadsvillkor för personer tillhörande LSS personkrets?

2 Metod

Uppföljning har skett genom:

- Enkät till anordnarna
- Uppföljningsbesök
- Enkät till handläggarna
- Socialtjänstens brukarundersökning

¹ Socialstyrelsens lägesrapport 2013

- Granskning av dokumentation hos anordnare
- Genomgång av ett tiotal akter hos myndigheten (motivering till beslut mål och syfte med insatsen för den enskilde, skäl till att bevilja både hemtjänst och boendestöd i förekommande fall)

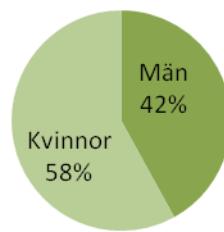
3 Målgrupper

Boendestöd ges till personer över 18 år som bor i ordinärt boende och tillhör någon av följande målgrupper.

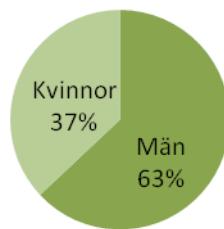
- Personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar
- Personer med begåvningssmässiga funktionsnedsättningar
- Personer med psykiska funktionsnedsättningar
- Personer med missbruksproblematik

Totalt har cirka 203 personer insatsen boendestöd enligt LOV som redovisas i tabellerna nedan. Utöver dessa personer finns 15 personer över 65 år som handläggs på äldreenheten .

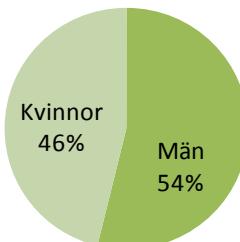
**Personer med psykiska
funktionsnedsättningar.
Totalt 120 kunder**

**Personer med begåvningsmässiga
eller neuropsykiatriska
funktionsnedsättningar. Totalt 70
kunder**

**Kunder med missbruksproblematik
Totalt 13 kunder**

4 Insatsen

4.1 Mål och syfte med insatsen

Syftet med boendestöd för personer med funktionsnedsättningar är att behålla eller öka den enskildes funktionsförmåga och att bidra till ökad självständighet. För att detta ska bli möjligt måste boendestödet vara flexibelt efter kundens individuella förutsättningar. Stödet ska hjälpa till att kompensera för de svårigheter kunden har. Stödet kan ges både i och utanför bostaden

Exempel på uppdrag till boendestödjare kan vara att

- hjälpa till att strukturera vardagen
- planera genomförandet av praktiska göromål i hemmet
- lära sig att sköta praktiska göromål
- bryta social isolering
- komma igång med aktiviteter eller sysselsättning
- stöd i kontakter med sjukvård, försäkringskassa, arbetsförmedling och andra myndigheter
- uppmärksamma förändringar i kundens hälsa
- stöd i nykterhet eller att dricka mindre
- förhindra inläggning på grund av missbruk
- förhindra vräkning

För LSS målgrupp är insatsen oftare praktiskt pedagogisk. Kunderna ska till exempel lära sig att sköta praktiska hushållsysslor vid flytt till eget boende. För socialpsykiatrinns målgrupp är insatsen oftare mer vägledande och strukturerande då kunderna både kan och vet hur sysslorna ska utföras men behöver stöd i att planera och strukturera.

Två kunder i Nacka är beviljade boendestöd i väntan på plats på boende. Båda personerna tillhör LSS personkrets.

Synpunkter finns från handläggare att benämningen boendestöd endast ska innehålla de målgrupper som finns i definitionen från socialstyrelsen och att stöd i vardagen för andra grupper får en annan benämning.

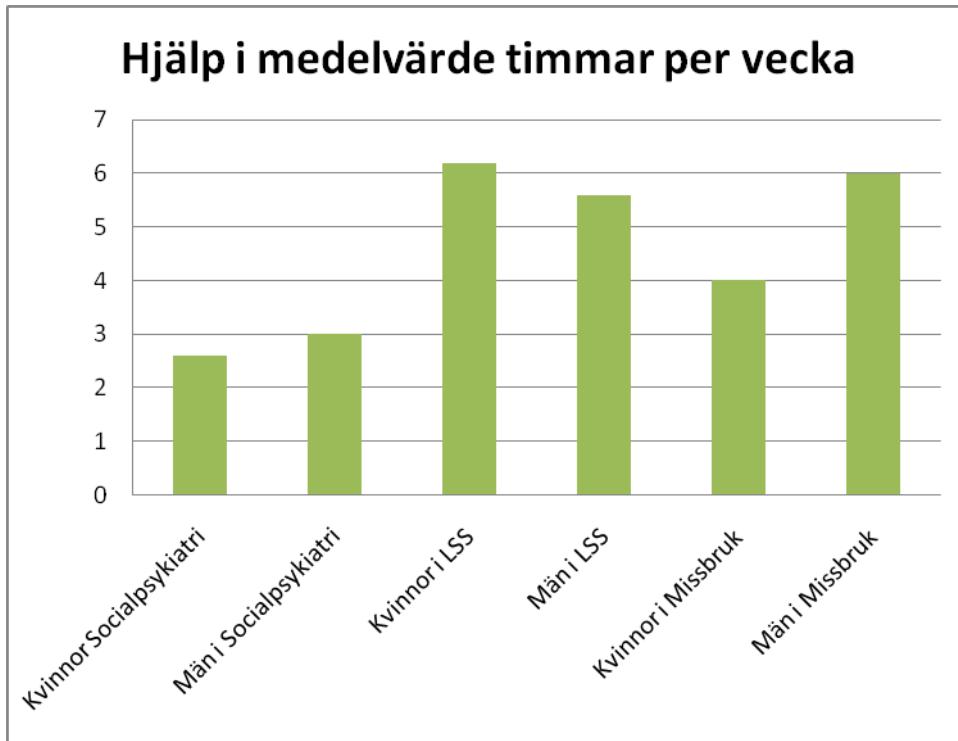
4.2 Socialtjänstens brukarundersökning

I en enkätundersökning till personer med neuropsykiatriska och begåvningsmässiga funktionsnedsättningar får anordnarna 4,2 poäng på en femgradig skala. För målgruppen missbruk och psykiska funktionsnedsättningar ingår boendestöd i en större brukarundersökning och insatsen boendestöd kan inte särskiljas ur totalresultatet vilket är en brist.

4.3 Omfattning av insatsen

I oktober 2013 var det 203 kunder som hade boendestöd enligt LOV. Det finns en viss skillnad i den genomsnittliga omfattningen på stödet i

i de olika målgrupperna vilket framgår i tabellen nedan

Inom socialpsykiatrin är kunderna beviljade mellan 0,5 till 16,5 timmar i veckan. Medel är 2,8 timmar i veckan. Av 119 kunder så är det bara en person som har mer än 10 timmar i veckan.

Inom LSS målgrupper är kunderna beviljade mellan 1 till 29 timmar i veckan. Medelvärdet är 5,8 timmar i veckan. Av 71 kunder har 11 kunder mer än 10 timmar i veckan.

Eftersom stödet inte är tidsmässigt omfattande så medför det att stödet kan uteblå under en längre tid om kunden tackar nej eller inte vill ta emot vikarie. Alla anordnare anger dock att de har rutiner för att säkerställa att stödet inte uteblir vid ordinarie boendestödjares sjukdom. De anger vidare att de har rutiner för att rapportera till biståndshandläggare om kunden tackar nej till boendestödet upprepade gånger.

5 Anordnare LOV

Boendestöd är ett kundval enligt Lagen om Valfrihetssystem. Det innebär att alla företag som uppfyller de uppställda kraven blir godkända anordnare för insatsen boendestöd. Anordnaren kan välja att ansöka om godkännande för en eller flera av målgrupperna Boendestödet utförs alla dagar i veckan och även på kvällar under vardagar.

Det finns för närvarande tio stycken anordnare av boendestöd inom valfrihetssystemet. För de som inte kan eller vill välja är den kommunala anordnaren VSS icke-valsalternativ.

I tabellen nedan framgår vilka målgrupper anordnarna är godkända för.

funktionsnedsättning	begåvningsmässig	neuropsyk	psykisk	missbruk
AAA OLU Assistans	x	x		
Anlita Sociala Omsorgspex		x		
Curanda Vårdassistans	x	x		
J.N Youth and Care	x	x		
Mix Medicare AB		x	x	
Nytida		x	x	x
OmsorgsCompagniet	x	x	x	x
Stöd och Resurs			x	
Resursteamet	x	x		
VSS, Nacka kommun	x	x	x	

Nedan visas en tabell över hur många kunder från Nacka respektive anordnare har från varje målgrupp. De 15 kunderna som handläggs på äldreenheten har inte räknats med.

funktionsnedsättning	begåvningsmässig	neuropsyk	psykisk	missbruk	totalt
AAA OLU assisstans	1				1
Anlita sociala omsorgspedagogen		2			2
Curanda vårdassistans	3	1			4
J.N Youth and care	4	1			5
Mix Medicare AB					0
Nytida	1	3	2		6
OmsorgsCompagniet	15	22	3	13	53
Resursteamet		13	1		14
Stöd och Resurs					0
VSS, Nacka kommun		5	113		118
totalt	24	47	119	13	203

Mix Medicare AB och Stöd och Resurs, autism i fokus har för närvarande inga kunder och har därför inte granskats i denna uppföljning.

Flera av anordnarna har även andra verksamheter som angränsar, till exempel hemtjänst, personlig assistans, gruppboenden eller daglig verksamhet. De flesta anordnarna har speciell boendestödspersonal men vid behov av vikarier så används personal från de andra verksamheterna.

Två av anordnarna har anhöriganställda boendestödjare.

Handläggarna är nöjda med boendestödsinsatserna och med anordnarna. VSS som är den största anordnaren för socialpsykiatri framhålls särskilt av handläggarna från socialpsykiatrin. Handläggarna på IFO Vuxen är mycket nöjda med OmsorgsCompagniet när det gäller boendestöd för personer med missbruksproblematik.

6 Personal

6.1 Utbildning och kompetensutveckling

I avtalet är anordnarnas kompetens definierad, både ledningens och personalens. Den som utför den dagliga ledningen av verksamheten ska ha högskoleutbildning, erfarenhet av arbete med aktuell målgrupp, arbetsledarerfarenhet samt personlig lämplighet.

Grundbemanningen för personalen ska bestå av tillsvidareanställd personal.

90 procent av personalen ska enligt villkoren i avtalet med Nacka kommun ha relevant utbildning och majoriteten av personalen ska ha tre års dokumenterad erfarenhet av arbete med aktuell målgrupp. Personalen ska också få kompetensutveckling inom området.

Fyra av anordnarna har inte tillräcklig andel utbildad personal. Alla anordnare uppfyller kravet på personalens erfarenhet av arbete med aktuell målgrupp.

6.2 Kompetensutveckling

Alla anordnare utom två har kompetensutvecklingsplaner för sina anställda både på enhetsnivå och på individnivå.

6.3 Personalomsättning

Personalomsättningen är mycket låg. Endast två företag har haft någon personalomsättning under 2013.

antal	anställda	slutat	personalomsättning
Nacka VSS	13	0	0
Omsorgs Compagniet i Norden AB	24	5	21%
Resursteamet i Stockholm AB	4	0	0
Curanda Vårdassistans AB	6	0	0
AAA OLU	4	0	0
Anlita Sociala			
Omsorgspedagogen	11	0	0
J.N. Youth and Care AB	8	0	0
Nytida	7	2	29%

6.4 Timanställning

Andelen tid som utförts av timanställd personal under oktober 2013 är mycket låg. Alla företag utom två har en grundbemanning av tillsvidareanställd personal.

okt-13	totalt utförda timmar	utfört av tim-anställda	%
Nacka VSS	2672	43	2
OmsorgsCompagniet i Norden AB	1017	299	29
Resursteamet i Stockholm AB	179	0	0
Curanda Vårdassistans AB	400	60	15
AAA OLU	21	21	100
Anlita Sociala Omsorgspedagogen	104	0	0
J.N. Youth and Care AB	1334	20	1
Nytida	841	90	11

7 Dokumentation för den enskilde

Löpande social dokumentation finns för alla kunder. Majoriteten har aktuella beställningar och genomförandeplaner. En genomförandeplan ska utgå från en beställning, upprättas inom två veckor och följas upp en gång om året.

Antal kunder	203
Antal beställningar inte äldre än 12 månader	190
Antal genomförandeplaner inte äldre än 12 månader	193
Löpande social journal	203

8 Ledningssystem för kvalitet

8.1 Synpunkter, klagomål och missförhållanden

Samtliga anordnare har rutiner för att ta emot synpunkter och åtgärda dem. Sammanlagt redovisar alla anordnare 60 inkomna synpunkter. Flera av synpunktarna är positiva. De flesta synpunktarna redovisas av VSS som har flest kunder och en systematisk synpunktshantering. Inga klagomål har inkommit genom Nacka kommunens klagomålshantering.

8.2 Brukaruppföljningar och brukarinflytande

Fem av anordnarna har genomfört egna brukarundersökningar. De resultat som är sammanställda visar att kunderna är nöjda med respektive anordnare. Endast en av anordnarna uppger att de planerar åtgärder med anledning av resultatet. Åtgärderna som planeras är att arbeta för att fler boendestödjare ska vara kända för kunderna så att välkända boendestödjare ersätter den ordinarie vid sjukdom och semester.

Samma anordnare uppger också att de planerar att arbeta för ökad delaktighet vid de möten de bjuder in kunderna till.

9 Boendestöd och hemtjänst

9.1 Serviceinsatser

Samtliga anordnare uppger att de utför serviceinsatser i form av hushållssysslor tillsammans med kunden. Syftet är då behålla eller öka kundens förmåga att klara vardagen i sin bostad genom att skapa struktur och ge pedagogisk vägledning. Boendestödjarna utför också serviceinsatser utan kundens medverkan tillfälligt om kunden av olika skäl inte kan medverka. Om behovet är stadigvarande meddelas kundens biståndshandläggare då boendestödsanordnarna inte utför rena hemtjänstinsatser stadigvarande.

Boendestöd och hemtjänst är frivilliga insatser vilket innebär att kunden kan neka att ta emot hjälp med till exempel städning även om det finns ett uppenbart behov. Boendestödjarens uppdrag kan då vara att försöka motivera kunden att ta emot hjälp.

Samtliga anordnare uppger att de har rutiner för att kontakta biståndshandläggare om kunden inte vill medverka då boendestödsanordnarna endast tillfälligt utför serviceinsatser utan kundens medverkan.

9.2 Skäl att bevilja boendestöd och hemtjänst

Av kontakt med biståndshandläggare, anordnare och genom aktgranskning framgår att hemtjänst beviljas som ett komplement till boendestöd när den enskilde på grund av funktionsnedsättning helt saknar förutsättningar att delta i hushållsarbete. Boendestöd och hemtjänst beviljas av olika handläggare på enheten funktionsnedsättning, handläggarna samverkar för att samordna insatserna.

Det är ett fåtal personer som har både hemtjänst och boendestöd och av de granskade akterna framgår att personerna har fysiska funktionsnedsättningar som medför att personerna inte kan utföra praktiska sysslor i hemmet.

Sammanlagt är det 14 personer som har både boendestöd och hemtjänst. Hemtjänsttimmarna varierar mellan 0,5 och 25 timmar i veckan.

Insatsen boendestöd beviljas för stöd som till exempel kontakt med vården, läsa papper och göra scheman för det dagliga livet.

Insatserna är olika, kräver olika kompetens hos personalen och kompletterar varandra. Utförande av boendestöd bygger på relationen mellan kund och boendestödjare och kräver specialkompetens för boendestödjaren. Ur ekonomisk synvinkel är timkostnaden högre för boendestöd än för hemtjänst.

Hemtjänst kan i vissa fall ersätta boendestödsinsats nära hälsan försämrar eller om personen inte längre kan eller vill medverka i hushållssysslor. Vissa delar av boendestödsinsatserna som t ex ledsagning kan ersättas av hemtjänst.

Godkända anordnare av hemtjänst kan också vara godkända anordnare av boendestöd och kunden har då möjlighet att välja samma anordnare för båda insatserna.

En risk om samma anordnare används är svårigheten att skilja på hemtjänst och boendestödsinsatsen vid utförandet. Det bör framgå tydligt av beställningen och genomförandeplanen hur uppdraget ska utföras.

10 Avtalsuppfyllelse LOV

Anordnarna uppfyller till största delen avtalsvillkoren. Två av företagen har inte haft kunder under 2012 och har därför inte granskats

Följande brister hittades:

- Två anordnare behöver utredas vidare om de uppfyller kravet på tillsvidareanställd personal i grundbemanningen
- Två företag har brister i förvaring och hantering av dokumentation
- Fyra företag uppger att de inte har tillräckligt antal utbildad personal

11 Slutsatser

- Anordnarna uppfyller till största delen villkoren i avtalet. Några anordnare behöver följas upp vidare.
- Insatsen fyller en viktig funktion, är oftast inte tidsmässigt omfattande och därmed ett kostnadseffektivt alternativ till särskilt boende.
- Insatsen bidrar till goda levnadsvillkor, ökad självständighet och möjlighet att bo i egen bostad för personer med funktionsnedsättning
- Boendestöd tillgodosör behov av serviceinsatser när de görs tillsammans med brukaren
- Endast ett mindre antal personer är beviljade både boendestöd och hemtjänst. Hemtjänst beviljas i huvudsak endast på grund av fysiska funktionsnedsättningar. Hemtjänst kan i vissa fall ersätta boendestödsinsats nära hälsan försämras eller om personen inte längre kan medverka i hushållssysslor. Vissa delar av boendestödsinsatserna som t ex ledsagning kan ersättas av hemtjänst
- Möjligheten till stöd och utveckling i eget boende ger personer som tillhör LSS personkrets goda levnadsvillkor och möjlighet att delta i samhällslivet och leva som andra
- Två personer är beviljade boendestöd i ordinärt boende på grund av brist på LSS-boende. Båda personerna bedöms av handläggarna ha behov av och rätt till särskilt boende enligt LSS.
- Vid kommande brukarundersökningar är det önskvärt att undersöka kundernas uppfattning om insatsen boendestöd och inte endast som en del av totalresultatet

12 Fortsatt uppföljning

- dokumentation
- andel timanställd personal
- omfattningen av utbildad personal

Öppenhet och mångfald

*Vi har förtroende och respekt för människors kunskap
och egen förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar*

Social- och äldrenämnden

Verksamhetsuppföljning 2013 – särskilt boende och dagverksamhet för äldre samt hemtjänst för alla åldrar

Förslag till beslut

Social- och äldrenämnden noterar informationen till protokollet.

Ärendet

Socialtjänsten gör en årlig uppföljning av äldreomsorgens privata och kommunala verksamheter inom social- och äldrenämndens ansvarsområde.

Uppföljningen omfattar hemtjänst, dagverksamhet, korttidsboende och särskilt boende.

Övervägande delen av verksamheterna följer gällande avtal, lagar och föreskrifter.

Den årliga brukarundersökningen visar att kunderna är mycket nöjda med verksamheterna.

Bilaga

1. Verksamhetsuppföljning 2013 – särskilt boende och dagverksamhet för äldre samt hemtjänst för alla åldrar

Agneta Kling
Medicinskt ansvarig sjuksköterska
Sociala kvalitetsenheten

Yvonne Holmström
Medicinskt ansvarig för rehabilitering
Sociala kvalitetsenheten

Sofia Rooth Andersson
Planerare/Utvecklare
Sociala kvalitetsenheten

Verksamhetsuppföljning 2013 - Särskilt boende och dagverk- samhet för äldre samt hemtjänst för alla åldrar

2014-02-03

Agneta Kling, Anna Spångmark, Sofia Rooth-Andersson, Yvonne Holmström

Sammanfattning

Socialtjänstens årliga uppföljning av äldreomsorgen omfattar 12 särskilda boenden för äldre, korttidsboende, dagverksamhet samt 53 godkända anordnare för både hemtjänst, ledsagning och avlösning som ingår i Nacka kommuns kundvalssystem.

Den årliga brukarundersökningen visar att kunderna är mycket nöjda med hemtjänsten. Socialstyrelsens brukarundersökning bekräftar detta. Nackas äldre är i genomsnitt mer nöjda med sin hemtjänst än genomsnittet i länet och i riket.

Hemtjänstanordnarna har förbättrat sin verksamhet på flera områden. Jämfört med 2012 är det väsentligt fler anordnare som har en social dokumentation för minst 90 procent av kunderna. Det är även väsenligt fler anordnare som har genomförandeplaner för minst 90 procent av kunderna. Kommunen har erbjudit stöd inom olika förbättringsområden, bland annat genom att ordna en kurs i social dokumentation.

Hälften av hemtjänstanordnarna uppger att de har utvecklat sitt systematiska kvalitetsarbete under året. Det finns dock förbättringsområden. 40 procent av de anordnare som lämnat in en sammanställning över inkomna synpunkter och klagomål har inte registrerat några klagomål alls under året. Ingen rapport enligt lex Sarah har gjorts inom hemtjänstområdet.

Dagverksamhetens kunder ger verksamheten höga betyg. Trots detta minskar antalet kunder för andra året i rad. Den medicinska säkerheten kan inte alltid tryggas då personalen inte har tillräckliga kunskaper om kundernas hälsotillstånd.

Anordnarna för de särskilda boendena följer i stort sett villkoren för kundvalet. Andelen undersköterskor har återigen ökat. Hälso- och sjukvården håller generellt en godtagbar standard även om det finns områden som bör förbättras. Andelen trycksår är oförändrat låg men allvarlighetsgraden har ökat. MAR och MAS kommer att följa utvecklingen under året.

Resultatet från brukarundersökningen visar att kunderna är nöjda inom samtliga verksamheter.

Innehållsförteckning

I	Inledning.....	6
2	Hemtjänst, ledsagning och avlösning	6
2.1	Målgrupp	6
2.2	Anordnare godkända enligt Lagen om valfrihetssystem, LOV.....	6
2.3	Socialtjänstens årliga brukarundersökning	7
2.3.1	Frågor som rör anordnarna	7
2.3.2	Socialstyrelsens nationella enkätundersökning ”Vad tycker äldre om äldreomsorg”	8
2.4	Personal	9
2.4.1	Utbildning och kompetensutveckling	9
2.4.2	Personalsammansättning gällande kön	9
2.4.3	Personalomsättning	9
2.5	Dokumentation	10
2.5.1	Genomförandeplaner.....	10
2.5.2	Social dokumentation	10
2.6	Ledningssystem för kvalitet	10
2.6.1	Synpunkter, klagomål och missförhållanden (lex Sarah)	10
2.6.2	Rutiner för att samla in och använda synpunkter och klagomål från enskilda	11
2.6.3	Synpunkter och klagomål som inkommit till Nacka kommun	11
2.6.4	Brukaruppföljningar och brukarinflytande.....	11
2.6.5	Verksamhetsbesök	11
2.7	Fördjupade granskningar	12
2.8	Uppföljning av utdrag ur belastningsregistret.....	12
2.9	Förändringar och utveckling.....	12
2.9.1	Brandförebyggande.....	12
2.10	Slutsatser	12
3	Dagverksamhet	13
3.1	Målgrupp	13
3.2	Anordnare.....	14
3.3	Socialtjänstens årliga brukarundersökning	14
3.4	Hälso- och sjukvård.....	14
3.5	Slutsatser	15

4	Korttidsboende.....	15
5	Särskilt boende för äldre	16
5.1	Målgrupp	16
5.2	Anordnare.....	16
5.3	Socialtjänstens årliga brukarundersökning	16
5.3.1	Socialstyrelsens nationella enkätundersökning "Vad tycker äldre om äldreomsorg"	16
5.4	Personal	17
5.4.1	Utbildning och kompetensutveckling	17
5.4.2	Personalomsättning.....	17
5.4.3	Timanställning.....	17
5.5	Dokumentation	18
5.5.1	Genomförandeplaner.....	18
5.5.2	Social journal.....	18
5.6	Hälso- och sjukvård.....	18
5.6.1	Läkemedel	18
5.6.2	Delegering.....	18
5.6.3	Hygien	18
5.6.4	Munhälsa	19
5.6.5	Fall	19
5.6.6	Trycksår.....	19
5.6.7	Personlyftar	19
5.6.8	Nattlig bemanning.....	19
5.6.9	Rehabiliteringspersonal.....	20
5.6.10	Kontakter med läkarorganisationer och Avancerad sjukvård i hemmet (ASIH) för sjuksköterskeinsatser under jourtid	20
5.6.11	Avvikeler inom hälso- och sjukvård.....	20
5.6.12	Vård i livets slut.....	21
5.7	Ledningssystem för kvalitet	22
5.7.1	Synpunkter, klagomål och missförhållanden (lex Sarah) från personal	22
5.7.2	Rutiner för att samla in och använda synpunkter och klagomål från enskilda	22
5.7.3	Brukarsuppföljningar och brukarinflytande.....	22
5.8	Uppföljning av skatter, försäkringar mm.	22
5.9	Förändring och utveckling	22
5.10	Slutsatser	23

6 Bilagor**23**

I Inledning

Socialtjänsten följer årligen upp och granskar äldreomsorgens privata och kommunala verksamheter inom social- och äldrenämndens ansvarsområde med utgångspunkt från villkoren för att bli godkänd anordnare samt lagar och föreskrifter.

Verksamhetsuppföljningen baserar sig på följande:

- Handläggarnas erfarenheter
- Genomförda fördjupade granskningar
- Inrapporterade uppgifter från anordnarna – synpunkter och klagomål, utbildningsnivå bland personalen
- Platsbesök
- Socialtjänstens brukarundersökning
- Webbenkät till alla privata respektive kommunala anordnare

2 Hemtjänst, ledsagning och avlösning

2.1 Målgrupp

Den stora gruppen inom området är äldre personer över 65 år som är beviljade hemtjänst. Personer under 65 år är en mindre grupp. När det gäller ledsagning och avlösning kan även barn få dessa insatser.

I Nacka kommun är det relativt många äldre med stora omvärdnadsinsatser som väljer att bo kvar i sin bostad istället för att flytta in på särskilt boende. Detta är en trend i hela landet enligt Socialstyrelsen. Ökningen av antalet personer som får omfattande hemtjänst är dock fler än minskningen av antalet personer som flyttar in till särskilt boende.

2.2 Anordnare godkända enligt Lagen om valfrihetssystem, LOV

Vid årsskiftet 2013/2014 fanns 53 godkända anordnare inom kundvalssystemet för hemtjänst, ledsagning och avlösning. Under 2013 har tre nya anordnare blivit godkända. En ansökan om godkännande har avskrivits då underlaget inte varit tillräckligt, två ansökningar behandlas fortfarande. Fem anordnare har avslutats, alla på egen begäran. Fyra av anordnarna hade inga kunder vid avslutet. Ett av företagen, Attendo, hade vid avslutandet ett antal kunder. De valde att avsluta på grund av kommunens ersättningssystem. Vid årsskiftet 2012/2013 fanns 55 godkända anordnare.

Tre anordnare har inte svarat på webbenkäten trots flera påminnelser. De tre är Care Allomsorg AB, Iftin Assistans Omsorg, Orion Omsorg AB. Tillsammans hade de sex kunder i december 2013.

I år, i likhet med förra året, är Orrens Vård och Omsorg AB, Lövholmens hemtjänst AB och Olivia hemtjänst AB de tre största företagen. 19 av anordnarna har fem eller färre kunder. Se de tio största anordnarna baserat på antalet kunder och antalet utförda timmar i tabellen nedan.

De tio största företagen 2013	Antal kunder i dec-13	Antal timmar i dec-13
Orrens Vård & Omsorg AB	192	6400
Lövholmens Hemtjänst AB	152	5300
Olivia Hemtjänst AB	117	3700
Annelies Hemtjänstteam AB	98	3300
Baggensfjärdens Hemtjänst AB	87	4100
Curanda Vårdassistans AB	84	2800
Rosanum Hemvård AB	77	1600
Aleris Omsorg AB	71	1800
Annas vård och hemtjänstteam AB	71	2500
Vård och Omsorgsteamet i Norden AB	71	1200

I tabellen nedan framgår antalet kunder och hur många timmar hemtjänst, ledsagning och avlösning som utfördes i december 2013 jämfört med tidigare år.

	2010	2011	2012	2013
Antal kunder	1688	1629	1704	1727
Antal timmar	53 300	56 400	53 300	61927

2.3 Socialtjänstens årliga brukarundersökning

Varje år skickas en brukarundersökning ut till alla kunder med hemtjänst, ledsagning och avlösning. I undersökningen tar kunderna ställning till ett antal frågor på en 5-gradig skala. Ett avsnitt rör kundens hemtjänstanordnare och ett annat rör myndighetsutövningen.

Svarsfrekvensen för hemtjänst över 65 år är förhållandevis god. 71 procent av de tillfrågade svarade på enkäten efter att de naturliga bortfallen räknats bort. Det är den högsta svarsfrekvensen av de brukarundersökningar som socialtjänsten gör. För hemtjänst under 65 år är svarsfrekvens 58 procent efter de naturliga bortfallen. Det är den näst högsta svarsfrekvensen.

2.3.1 Frågor som rör anordnarna

I anordnaravsnittet är det elva frågor. För kunder över 65 år har två frågor fått ett lägre betyg än 4,0, nämligen frågorna ”För mig okänd hemtjänstpersonal visar alltid upp legitimation när de kommer” (3,6) och ”Jag får komma ut på olika aktiviteter i den utsträckning som jag önskar” (3,8). För kunder under 65 år är det endast frågan om legitimation som de ger ett lägre betyg (3,6).

Kunderna har fått rangordna de viktigaste frågorna. Vilka frågorna är och dess betyg framgår i tabellen nedan

Viktiga områden enligt kunderna	2011	2012	2013
Att jag känner mig trygg med hjälpen från hemtjänsten			
Hemtjänst över 65 år	4,6	4,6	4,6
Hemtjänst under 65 år	4,6	4,6	4,8
Att jag oftast träffar personal jag känner			
Hemtjänst över 65 år	4,5	4,5	4,4
Hemtjänst under 65 år	4,4	4,5	4,7
Att jag har förtroende för personalen			
Hemtjänst över 65 år	4,7	4,7	4,6
Hemtjänst under 65 år	4,6	4,6	4,7

2.3.2 Socialstyrelsens nationella enkätundersökning "Vad tycker äldre om äldreomsorg"

Socialstyrelsen genomförde under våren 2013 för första gången en nationell totalstudie kring äldreomsorg. Resultatet finns i rapporten "Vad tycker äldre om äldreomsorg". Svarsfrekvens var ca 70 procent för hemtjänsten, det vill säga lika hög svarsfrekvens som i Nacka kommunens brukarundersökning. Socialstyrelsen skriver i rapporten att tidigare studier har visat att de äldre som inte svarar på liknande enkäter generellt har en sämre hälsa än de som svarar. De svarande som har en sämre hälsa är generellt sett mindre nöjda med sin vård och omsorg än de äldre som har en bättre hälsa. En individens hälsa och eventuella besvär av ångslan, oro eller ångest påverkar hur individen uppfattar hemtjänsten. Ju bättre de äldre mår, desto mer positivt svarar de. Socialstyrelsens brukarundersökning visar att hemtjänstkunderna i Nacka generellt mår bättre både fysiskt och psykiskt än andra i Stockholms län och i riket som helhet. Detta kan vara en del av förklaringen till att hemtjänsten i Nacka får ett gott omdöme av kunderna.

I tabellerna nedan beskrivs sambandet mellan hälsa och nöjdhet. Tabellerna kommer från Socialstyrelsen och anges i procent. Totalsumman är inte alltid 100%.

Hur bedömer du ditt allmänna hälsotillstånd?	Mycket gott	Ganska gott	Någorlunda	Ganska dåligt	Mycket dåligt	Totalt
Nacka	5	25	45	22	3	100
Stockholms län	4	25	43	22	5	99
Riket	4	26	46	20	4	100

Har du besvär av ångslan, oro eller ångest?	Nej	Ja, lätt besvär	Ja, svåra besvär	Totalt
Nacka	56	39	6	101
Stockholms län	50	42	8	100
Riket	51	42	7	100

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med den hemtjänst du har?	Mycket nöjd/ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Ganska missnöjd /Mycket missnöjd	Totalt
Nacka	91	7	1	99
Stockholms län	87	10	4	101
Riket	90	8	3	101

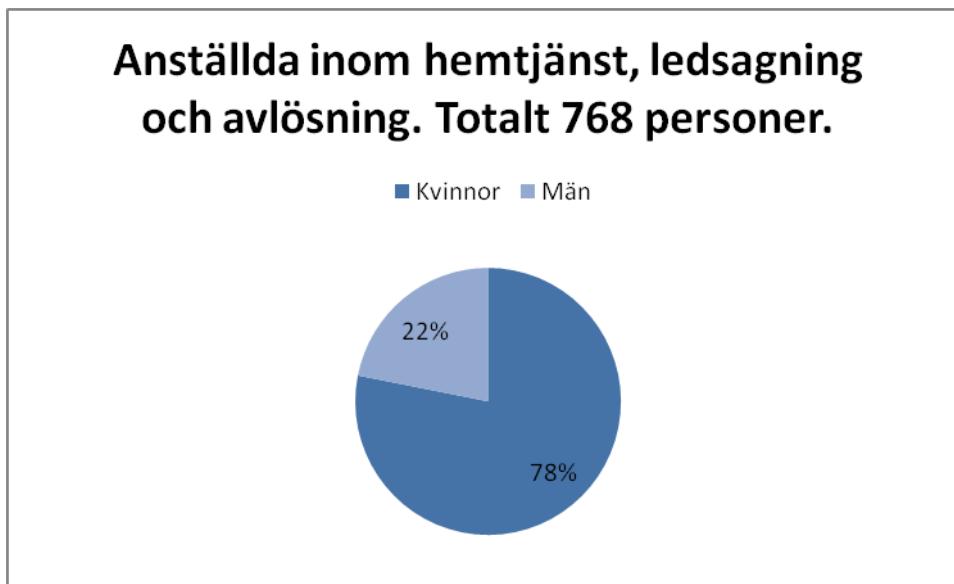
2.4 Personal

2.4.1 Utbildning och kompetensutveckling

Åtta anordnare fick 2011 dispens på kravet att minst hälften av all personal ska ha adekvat utbildning. Dispensen gick ut sista december 2013 och kommer att följas upp under 2014. Alla anordnare har möjlighet att låta sin personal gå på undersköterskeutbildning via Omvårdnadsslyftet i Nacka kommun.

70 procent av anordnarna har angivit att de har en kompetensutvecklingsplan för verksamheten. Det är endast fyra procent av anordnarna som angivit att det inte har genomfört någon kompetensutveckling alls under 2013. Nacka kommun är sedan januari 2013 med i Nestor FoU. De erbjuder gratis webbutbildningar inom olika områden som till exempel psykisk ohälsa, social dokumentation och fallprevention. Nästan var fjärde anordnare har uppgott att deras personal har genomfört webbutbildningar via Nestor FoU.

2.4.2 Personalsammansättning gällande kön

2.4.3 Personalomsättning

Det är stora skillnader i personalomsättningen för de olika anordnarna. Tjugosju företag hade ingen omsättning alls av tillsvidareanställd personal under 2013. Sju företag hade en personalomsättning på över 20 procent.

Genomsnittlig personalomsättning	2011	2012	2013
	9%	11%	13%

2.5 Dokumentation

2.5.1 Genomförandeplaner

Anordnarna ska tillsammans med kunden göra en genomförandeplan senast två veckor efter en ny beställning om insats. Alla kunder har dock inte någon aktuell genomförandeplan. Några anledningar till att genomförandeplaner saknas är att det inte finns några skriftliga beställningar och att kunden inte har samverkat. Några av företagen saknar relativt många genomförandeplaner och de uppger brister i organisationen som en orsak. Jämfört med 2012 har flera anordnare uppgivit att minst 90 procent av deras kunder har en aktuell genomförandeplan.

Andel av kunder med aktuell genomförandeplan	Antal anordnare	
	2012	2013
Minst 90%	27	40
Mellan 80-89%	7	4
Under 80 %	10	5

2.5.2 Social dokumentation

I år anger 39 av 49 anordnare att de lever upp till kravet att samtliga kunder har en social journal. Det är en kraftig ökning jämfört med 2012 då 22 av 44 anordnare att samtliga deras kunder hade en social journal. En anledning till ökningen kan vara att Nacka kommun under året har anordnat kurser i social dokumentation som riktat sig till alla anordnare.

Andel av kunderna som har social journal	Antal anordnare	
	2012	2013
Minst 90%	31	42
Mellan 80-89 %	7	3
Under 80%	6	4

2.6 Ledningssystem för kvalitet

Nästan hälften av alla anordnare har angott att de under 2013 har jobbat med utveckling av kvalitetssystem och eller rutiner.

2.6.1 Synpunkter, klagomål och missförhållanden (lex Sarah)

Alla företag utom ett har angivit att de har skriftliga rutiner för hur de ska rapportera enligt lex Sarah. Alla företag har angivit att det finns en person utsedd som är ansvarig för att omedelbart vidta åtgärder vid en händelse som rapporteras enligt lex Sarah. Under 2013 kom ingen lex Sarah-rapport in till kommunen från hemtjänsten. Under 2012 kom det inte heller in någon. Vid ett anordnarmöte hösten 2013 diskuterades lex Sarah och många av anordnarna

upplevde att de inte riktigt visste vad som skulle rapporteras. De efterfrågade utbildning inom området, vilket kommer att ske under 2014.

2.6.2 Rutiner för att samla in och använda synpunkter och klagomål från enskilda

I webbenkäten svarade 86 procent av anordnarna att de har skriftliga rutiner för skriftliga rutiner för hur synpunkter och klagomål ska dokumenteras, åtgärdas, sammankallas och användas i verksamheten. Att ha rutiner för detta krävs enligt villkoren. Ingen utförare har angivit att de saknar rutiner för synpunktshantering vilket kan tydas som att de har muntliga rutiner.

Anordnarna har rapporterat in synpunkter och klagomål som inkommit till verksamheten under året. Ungefär hälften av dem har dokumenterat synpunkter och klagomål. Övriga har antingen inte rapporterat in klagomål och synpunkter, eller meddelat att de inte har haft några under året.

2.6.3 Synpunkter och klagomål som inkommit till Nacka kommun

Under 2013 har 16 klagomål inkommit direkt till Nacka kommun. I slutet av 2013 kom det in flera allvarliga klagomål gällande Vård & Omsorgsteamet och Aktiv Omsorg. Klagomålen handlade om nya kunder där hjälpen inte påbörjats och att det var väldigt svårt att nå företagen. De båda företagen har nu bytt verksamhetsansvarig, det är samma verksamhetsansvarig för båda företagen. Den nya verksamhetsansvariga har varit på samtal med kommunen för att beskriva hur de ska öka kvaliteten i verksamheten. Företaget kommer att följas upp av sociala kvalitetsetheten under 2014. Övriga synpunkter och klagomål har handlat om bland annat bemötande och brister i kvalitén på utförd serviceinsats.

2.6.4 Brukaruppföljningar och brukarinflytande

70 procent av de svarande i webbenkäten uppger att de har genomfört egna brukaruppföljningar under 2013. De vanligaste formerna för brukaruppföljning är enkätundersökning eller intervjuer. Brukaruppföljningarna har inte lett till några stora förändringar hos anordnarna då de allra flesta kunderna är nöjda med sin hemtjänst. Flera anordnare uppger att de kommer att öka kontakten mellan kunderna (och deras eventuella anhöriga) och ledningen för att fånga upp synpunkter och önskemål. Andra förändringar är att försöka öka dialogen mellan personal och ledning.

2.6.5 Verksamhetsbesök

Under våren 2013 gjorde uppföljare från sociala kvalitetsetheten fyra verksamhetsbesök. Urvalet var lottning bland de tio största företagen sett till antalet kunder. De anordnare som granskades var Orrens Vård & Omsorg AB, Rosanum hemvård AB, Annas vård och hemtjänstteam AB och Baggensfjärdens hemtjänst AB. Vid besöken träffade tjänstemän från sociala kvalitetsetheten verksamhetsansvarig och annan personal. Det som diskuterades var bland annat personalens rutiner och bemötande och vilket stöd de får i sitt arbete. Hur verksamheten jobbar med kvalitetsledningssystem, bland annat synpunktshantering och dokumentation. Företagen fick även feedback på vad de kan utveckla. Orrens Vård och Omsorg AB, Rosanum hemvård AB och Annas vård och hemtjänstteam AB hade inga större brister eller utvecklingsområden.

Positiva företeelser:

Rosanum – låg personalomsättning och många tillsvidareanställda.

Annas – att de ändar rutiner efter vad som fungerar i praktiken.

Orren – rutiner för daglig dokumentation, ökad andelen fast anställda, och att de går igenom personalens arbetsrutiner både skriftligt och muntligt då och då.

2.7 Fördjupade granskningar

Baggensfjärdens hemtjänst AB blev föremål för en fördjupad granskning i och med verksamhetsbesöket våren 2013. Granskningen resulterade i en varning vid social och äldrenämndens sammanträde i augusti 2013. Anledningen till varningen var att de inte skickade in kompletta uppgifter angående fakturerade timmar och personalens arbetstider. De inkom senare med uppgifterna.

Orion Omsorg AB varnades vid social- och äldrenämndens sammanträde i maj 2013 för att de inte lämnat in bevis på att de har en ansvarsförsäkring.

2.8 Uppföljning av utdrag ur belastningsregistret

På frågan om anordnarna kräver utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar svarade 46 av 49 anordnare att de gör det. De övriga tre angav att det inte har varit aktuellt med nyanställningar. Vid enkäten 2012 svarade 33 av 46 anordnare att de tar uppgifter ur registret vid nyanställning. De anordnare som inte gjorde det 2012 kontaktades och upplystes om att det var ett krav från Nacka kommun, något som verkar ha gett effekt.

2.9 Förändringar och utveckling

2.9.1 Brandförebyggande

Under 2013 började Nacka kommun och Södertörns brandförsvarsförbund samarbeta kring brandförebyggande arbete. Äldre och personer med funktionshinder är kända riskgrupper för bränder i hemmet. Det brandförebyggande arbetet består bland annat av en gratis webbutbildning. Under 2013 deltog 52 personer från sju olika hemtjänstanordnare i utbildningen. En kort checklista har utarbetats för all personal som går hem till äldre och personer med funktionshinder. Den ska använda för att bedöma riskbeteenden. I webbenkäten anger 61 procent av anordnarna att de har rutiner för att använda checklistan. Om en kund visar sig ha ett riskbeteende finns en utförlig checklista som hjälper till fortsatta brandförebyggande arbetet.

2.10 Slutsatser

- Anordnarna inom hemtjänst, ledsagning och avlösning i Nacka Kommun håller en hög standard vilket visar sig inom flera områden. Både i kommunens egen brukarundersökning och i Socialstyrelsens brukarundersökning får anordnarna i Nacka ett mycket gott betyg. Jämfört med övriga länet och hela riket får Nacka högt betyg. Det finns flera anledningar till detta. En anledning kan vara att Nackas äldre mår bättre fysiskt och psykiskt vilket påverkar till en mer positiv bild av

äldreomsorg. En anledning till välmående skulle i sin tur kunna vara just en väl fungerande hemtjänst.

- Ytterligare en anledning till att hemtjänsten får så gott betyg av kunderna kan vara det goda samarbetet mellan beställarenheten och anordnarna. Anordnarna får stöd i att utveckla och förbättra sin verksamhet genom till exempel utbildningar som kommunen ordnar. Under våren 2013 anordnade kommunen en utbildning i social dokumentation. Det fick till följd att väsentligt fler anordnare angivit att de har en social dokumentation för minst 90 procent av kunderna.
- Allt fler äldre med omfattande hjälpbefov bor kvar hemma med hjälp av hemtjänst istället för att flytta in på särskilt boende. En anledning till detta kan vara att hemtjänsten fungerar bra och att kunderna är nöjda med den hjälp de får.
- En begränsning i brukarundersökningar är att de endast fångar upp åsikterna från de som svarar. Vad de som avstår att svara tycker kommer inte fram. Enligt Socialstyrelsen är det klartlagt att de som mår sämre fysiskt och psykiskt i högre grad avstår från att svara på brukarundersökningar. Det är även den gruppen som generellt sett är mer missnöjda med äldreomsorgen. Frågan är hur denna grupp ska få sin röst hörd, det behövs troligtvis nya metoder.
- Ett förbättringsområde är det systematiska kvalitetsarbetet. Många anordnare har visserligen ett fåtal kunder, men att många anordnare inte fått in något klagomål alls under hela året är anmärkningsvärt. Vissa anordnare redovisar in en mängd klagomål och det är inte troligt att dessa anordnare har större brister än övriga. En mer trolig anledning är att de jobbar mer strukturerat med dessa frågor, och att de har ett fungerande system för att ta emot och registrera synpunkter. Det är även anmärkningsvärt att inga rapporter enligt lex Sarah har inkommit under året. Det kommer att ske en utbildningssatsning om lex Sarah under 2014.

3 Dagverksamhet

3.1 Målgrupp

Dagverksamheten syftar till att bryta isolering, ge aktivering och social gemenskap. Den ska också avlasta anhöriga och bidra till att kunderna kan bo kvar längre hemma.

Det finns två målgrupper för dagverksamheten, personer med demenssjukdom och personer med behov av social stimulans. Medelålder är ungefärlig 83 år.

3.2 Anordnare

Dagverksamhet finns på fyra platser i Nacka. Tre av anordnarna är kommunala och finns på särskilda boenden och en är privat, Villa Rosanum.

De kommunala dagverksamheterna har öppet fem dagar i veckan medan Villa Rosanum har öppet tre dagar i veckan. För andra året i rad har antalet besök sjunkit något jämfört med året innan.

3.3 Socialtjänstens årliga brukarundersökning

2012 deltog för första gången dagverksamheternas kunder i en brukarundersökning. Resultatet var mycket bra. 2013 var resultatet ännu bättre. Alla resultat har förbättrats med undantag för två där resultatet sjunkit.

Påståendet ”Jag har varit delaktig i planeringen av min dagverksamhet” har i särklass lägst resultat och har sjunkit sedan förra året. Under besöken som MAS och MAR gjorde på dagverksamheterna visade det sig att även om man planerar vilka aktiviteter kunderna ska delta i så är det svårt att ge utrymme för individuella önskemål. Möjligen är det detta som slagit igenom i detta svar.

Påstående	2012	2013
Jag trivs på min dagverksamhet	4,7	4,8
Jag får den hjälp jag behöver på min dagverksamhet	4,6	4,8
Jag känner mig trygg med personalen på min dagverksamhet	4,7	4,9
Jag känner förtroende för personalen	4,8	4,9
Jag träffar oftast personal som jag känner	4,7	4,6
Personalen visar respekt för mig	4,6	4,8
Personalen tar hänsyn till mina önskemål	4,6	4,7
Det är lätt att komma i kontakt med personalen	4,8	4,9
Jag är nöjd med utbudet av aktiviteter på dagverksamheten	4,0	4,2
Jag har varit delaktig i planeringen av min dagverksamhet	3,5	3,3

Med tanke på hur nöjda kunderna som går på dagverksamhet är, så är det svårt att förstå varför antalet kunder sjunker från år till år. Biståndshandläggarnas förklaring är att det kan vara blandningen av målgrupper som gör att många äldre drar sig för att börja på dagverksamhet.

Den förenklade biståndshandläggningen gör att biståndshandläggarna inte på samma sätt som tidigare lägger ner mycket tid på att motivera, planera och initiera besök på dagverksamheterna. Biståndshandläggarna planerar och föreslår nu också, och uppmanar hemtjänst att följa med men ett större ansvar ligger på kunder och anhöriga.

3.4 Hälso- och sjukvård

Under året har samtliga dagverksamheter besökts av medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och medicinskt ansvarig för rehabilitering(MAR). Det framkom under besöken att det är svårt för dagverksamheterna att ta det ansvar för hälso- och sjukvården som de enligt hälso- och sjukvårdslagen har.

I Nacka har alla som är över 65 år och bosatta i Nacka möjlighet att bestämma om, var och när man vill delta i dagverksamhet utan att i förväg ha ett biståndsbeslut. Den som vill börja på dagverksamhet tar kontakt med en eller

flera av dagverksamheterna som är godkända av Nacka kommun och väljer vilken han/hon vill börja på.

Dagverksamhet finns med social inriktning och med inriktning mot personer med demenssjukdom. Det kan vara svårt för personalen att avgöra vilken inriktning som passar kunden bäst när han/hon kommer på besök. Alla dagverksamheter har heller inte båda inriktningarna.

Kunden kommer överens med dagverksamheten om när man ska börja och hur många dagar i veckan man ska delta. Därefter meddelar dagverksamheten biståndshandläggaren om överenskommelsen och biståndshandläggaren fattar ett förenklat biståndsbeslut.

Det är inte ovanligt att kunderna behöver hjälp med sin läkemedelshantering under tiden som de vistas på dagverksamheten. Det förekommer också att kunder har svårinställd diabetes som kräver kontroller. Personalen på dagverksamheten får, med den nuvarande handläggningen, inte mera kunskap om kundernas hälsotillstånd än vad de själva berättar. Det har visat sig att denna information ofta är bristfällig. Det kan till och med vara svårt att få veta vilken vårdcentral kunden hör till. När personalen inte har kännedom om kundernas hälsotillstånd medför det att den medicinska säkerheten inte alltid kan tryggas.

Tidigare fattade biståndshandläggaren beslut om dagverksamhet innan kunden började där. I biståndsbeslutet som skickades till dagverksamheten fanns uppgifter om var information om kundens hälso- och sjukvårdsbehov kunde inhämtas. Detta gjorde att personalen på dagverksamheten kunde kontakta kundens vårdcentral och få nödvändig information och förbereda eventuella hälso- och sjukvårdsinsatser.

För att förbättra den medicinska säkerheten har MAS och MAR haft ett möte med biståndshandläggarna. Där kom vi överens om att de ska informera dagverksamheterna om vilken vårdcentral kunderna hör till, i de fall de har kännedom om detta. MAS och MAR har även haft ett möte med Nacka Seniorcenters chefer för dagverksamheterna. De ska göra ett skriftligt förtydligande till såväl personal som kunder av vilken information som dagverksamheterna behöver inhämta för att kunna trygga en god hälso- och sjukvård. Behovet av information diskuterades även med Villa Rosanums verksamhetschef. Där behövs dock inget skriftligt förtydligande eftersom det finns sjuksköterskor på dagverksamheten.

MAS och MAR kommer att följa upp effekterna av detta under 2014.

3.5 Slutsatser

Antalet kunder på dagverksamheterna har fortsatt att sjunkit, trots att de kunder som svarade på socialtjänstens årliga brukarundersökning var mycket nöjda.

Den medicinska säkerheten kan inte alltid tryggas då personalen inte har tillräckliga kunskaper om kundernas hälsotillstånd.

4 Korttidsboende

Korttidsplatser upphandlades 2012 och socialtjänsten abonnerar sedan dess på sammanlagt 40 korttidsplatser på fyra särskilda boenden i Nacka, tre privata och ett kommunalt. Första oktober 2013 användes 43 korttidsplatser vilket är ungefär lika många som samma datum tidigare år. De abonnerade platserna räckte alltså

inte just då utan även ramavtalsplatser fick användas. Inga korttidsplatser utanför kommunen användes.

Ett färligt klagomål och synpunkter har inkommits. Dessa har åtgärdats av boendena.

Nu pågår en ny upphandling av korttidsplatser tillsammans med Vaxholm och Täby. Det nya avtalet ska börja gälla från hösten 2014.

5 Särskilt boende för äldre

5.1 Målgrupp

De personer som flyttar till särskilt boende för äldre är i snitt 85 år och har ett omfattande omvårdnadsbehov. Ungefär hälften av dem som flyttar in avlider inom ett år.

5.2 Anordnare

Under första halvåret 2013 fanns 13 särskilda boenden för äldre i Nacka, åtta privat och fem kommunalt anordnade. Vid halvårsskiftet stängde Nacka-hemmet och därmed försvann 14 platser med inriktning mot personer med demenssjukdom.

Under andra halvåret av 2013 fanns 12 särskilda boenden med 712 permanenta boendeplatser, varav 422 var platser för personer med behov av omvårdnad och service och 290 var platser för demenssjuka. Det fanns 62 korttidsplatser för bland annat avlastning och växelvård, se bilaga 2.

Nacka kommun disponerar alla platser på Nacka Seniorcenter (NSC) medan platserna hos de privata anordnarna också utnyttjas av andra kommuner. Under 2013 utnyttjade Nacka drygt 600 av de permanenta platserna i Nacka. Det är något fler än året innan.

5.3 Socialtjänstens årliga brukarundersökning

De boende är nöjda med sina äldreboenden (4,5) och man upplever en stor trygghet i sitt boende, 4,6 på en 5-gradig skala. Svaren på dessa har stigit med en tiondel. Liksom tidigare år är de boende fortfarande minst nöjda med möjligheten att komma ut när man vill samt möjligheten att själv bestämma när man vill göra saker som har 3,9 respektive 4,0.

Svarsfrekvensen på brukarundersökningen i särskilt boende var 61 procent. Detta är en förbättring med sju procent jämfört med året innan, då var svarsfrekvensen den lägsta sedan 2009.

5.3.1 Socialstyrelsens nationella enkätundersökning "Vad tycker äldre om äldreomsorg"

Socialstyrelsen genomförde under våren 2013 för första gången en nationell totalstudie kring äldreomsorg. Resultatet finns i rapporten "Vad tycker äldre om äldreomsorg". Svarsfrekvens var ca 56 procent för särskilt boende, alltså något lägre än i kommunens brukarundersökning. Nedanstående tabell kommer från Socialstyrelsen och anges i procent. Totalsumman är inte alltid 100%.

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med ditt äldreboende	Mycket nöjd/Ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Ganska missnöjd/Mycket missnöjd	Totalt
Nacka	83	13	4	100
Stockholms län	82	13	5	100
Riket	83	12	4	99

5.4 Personal

5.4.1 Utbildning och kompetensutveckling

Sedan förra året har NSC Ektorp kommit upp till 90 procent undersköterskor bland omvårdnadspersonalen. Detta är mycket bra gjort eftersom de så sent som 2010 hade endast 55 procent undersköterskor. Attendo Kungshamn, Båthöjden Plaza, Danvikshem och Lillängen är de boenden som, förutom NSC Ektorp, uppfyller kravet på att mer än 90 procent av omvårdnadspersonalen ska ha undersköterskeutbildning, se bilaga 3.

På Saltsjöbadens sjukhus, som är det boende som har lägst andel undersköterskor, 79 procent, finns det tolv vårdbiträden. Av dessa studerar hälften till undersköterskor och hälften av dem som studerar kommer att bli färdiga under våren. Också på NSC Sjötäppan är det många som studerar. Av åtta vårdbiträden är det sju som studerar till undersköterska. Även övriga boenden har vårdbiträden som studerar.

Utbildningsinsatser av varierande längd har, liksom förra året, också skett inom områdena hygien, demenssjukdom, dokumentation, förflyttningsteknik, munhälsa med flera.

5.4.2 Personalomsättning

Personalomsättningen på de särskilda boendena var låg, se bilaga 4. Samtliga boenden utom Lillängen hade en personalomsättning som var nio procent eller lägre. På Lillängen slutade fem av tjugoem anställda under året vilket gjorde att personalomsättningen där blev tjugo procent. Anledningen till att ovanligt många slutade på Lillängen var att de flyttade till andra delar av landet eller gick vidare i karriären.

5.4.3 Timanställning

Andelen omvårdnadsarbete som under oktober månad utfördes av timvikarier varierar mellan 4 och 34 procent. Denna andel är något högre än förra året men det finns ingen tydlig trend. Det boende som ena året hade en högre andel timvikarier har nästa år en låg andel och tvärt om. Förmodligen visar siffran mer hur många som har varit sjuka än något annat.

Alla särskilda boenden har timvikarier som man regelbundet anlitar vilket gör att dessa personer också är kända av de boende.

Det var Lillängen som hade den högsta andelen timvikarier. Detta berodde på att oktober var den månad som låg i skarven mellan att de personer som slutat sina anställningar försvunnit och de nyanställda kommit. För att kunna ha full bemanning fick man alltså täcka med vikarier.

5.5 Dokumentation

5.5.1 Genomförandeplaner

På de flesta särskilda boenden hade alla kunder från Nacka en aktuell genomförandeplan. På NSC Sofiero och NSC Talliden hade cirka 70 procent av kunderna en aktuell genomförandeplan. Samtliga kunder hade en genomförandeplan men alla var inte uppdaterade under det senaste halvåret. Sedan man svarade på enkäten har de inaktuella genomförandeplanerna uppdaterats. På Båthöjden Plaza var andelen kunder med aktuell genomförandeplan 90 procent. Att inte alla har genomförandeplaner där beror på att genomströmningen på korttidsplatser gör det svårt att i varje stund ha aktuella genomförandeplaner för personerna som är på korttidsvistelse.

5.5.2 Social journal

Liksom förra året svarar samtliga anordnare att man för alla kunder från Nacka för social journal med anteckningar i kronologisk ordning.

5.6 Hälso- och sjukvård

5.6.1 Läkemedel

Under året har samtliga boende vid tio av tolv boenden fått en genomgång av sin läkemedelsbehandling enligt riktlinje för läkemedelsgenomgångar inom Stockholms läns landsting. På Saltsjöbadens sjukhus har mer än hälften av de boende fått en läkemedelsgenomgång. Läkarorganisationen har inte organiserat sitt arbete så att samtliga genomgångar genomförts under året. Brist i kontinuiteten gällande sjukskötterskor och brister i dokumentationen på NSC Talliden gör att man endast garanterar en genomgång för drygt hälften av de boende. Uppgifter hämtade från socialstyrelsens öppna jämförelser 2012-Vård och omsorg om äldre¹ visar att i Nacka kommun använde 19 procent av de personer som var 75 år och äldre och hade ett beslut om särskilt boende tio läkemedel eller fler. Medelvärdet för kommunerna på Södertörn var drygt 18 procent. I samma målgrupp använde 12 procent minst en av fyra olämpliga kombinationer av läkemedel i Nacka. Medelvärdet för kommunerna på Södertörn var drygt 14 procent.

5.6.2 Delegering

Delegering av hälso- och sjukvårdsuppgifter sker alltid skriftligt. Omprövning inom den tid de gäller har skett i de flesta fall. Nio boenden använder sig av skriftliga kunskapstester vid omprövning av delegering.

5.6.3 Hygien

Elva av tolv verksamhetschefer gör bedömningen att följsamheten till basala hygienrutiner i vårdarbetet är god. På Nacka seniorcenter Talliden gör verksamhetschefen bedömningen att följsamheten till basala hygienrutiner behöver förbättras. Tio av tolv anger att de gjort någon form av egenkontroll av följsamheten till basala hygienrutiner och klädregler under året.

¹ Öppna jämförelser 2012 -Vård och omsorg om äldre- Jämförelser mellan kommuner och län

5.6.4 Munhälsa

Kunder som flyttar in i de särskilda boendena får information om sin rätt till avgiftsfri munhälsobedömning. I tio av tolv boenden ingår även en bedömning av munnenas status i sjuksköterskans bedömning vid inflyttning. Vid Nacka seniorcenter Talliden och Kungshamn har den bedömningen inte ingått. De flesta använder ett bedömningsinstrument.

5.6.5 Fall

Det totala antalet fall minskade för andra året i rad från 2084 stycken 2011 till 1781 stycken 2013. Antalet höftledsfrakturer har minskat från 2011 då 36 personer drabbades till 2013 då 20 personer fick en höftfraktur.

5.6.6 Trycksår

Boendena har lokala skriftliga rutiner för att förebygga trycksår. När risk finns för utveckling eller vid redan befintligt trycksår upprättas en vårdplan för planerade åtgärder och uppföljning.

Vid bedömning av allvarlighetsgrad gällande trycksår används en graderingsskala numrerad från 1-4

Grad 1 hudrodnad

Grad 2 delhudsskada hudavskrap, blåsa

Grad 3 fullhudsskada utan sårhåla

Grad 4 fullhudsskada med sårhåla

I jämförelse med 2012 är antalet trycksår som uppstått på boendet ungefär detsamma. På NSC Älta rapporterades inget trycksår vecka 40 2013.

Under vecka 40 2013 gjordes en mätning vid ett givet tillfälle en så kallad punktprevalensmätning² över hela landet gällande förekomst av trycksår. Denna mätning visade ett medelvärde på 9,2 procent. Mätningen på de särskilda boendena i Nacka gjordes under samma period, medelvärdet visade 3,8 procent. Trots att medelvärdet är betydligt lägre än punktprevalensmätningens resultat så kan man konstatera en förskjutning mot att fler trycksår som inrapporterats de senaste två åren har varit i grad 2 mot tidigare grad 1. En anledning kan vara att de personer som flyttar in till särskilt boende är skörare än tidigare, men det kan också bero på att man på boendet inte varit tillräckligt observant. Utvecklingen kommer att följas under året.

5.6.7 Personlyftar

På samtliga boenden har arbetsterapeut eller sjukgymnast regelbundna genomgångar med omvårdnadspersonalen av hur personlyftar ska användas. På tio boenden finns dessutom skriftliga instruktioner.

5.6.8 Nattlig bemanning

Under mars och april månad gjorde MAR och MAS oanmälda besök nattetid på samtliga boenden. Boendenas lokaler skiljer sig då bostadsbeståndet består av både gamla byggnader och nybyggda. De äldre byggnaderna har ofta ensam-

² Punktprevalensmätning v 40 2013 resultat Senior Alert

liggande enheter ibland i två plan som inte möjliggör samordningsvinster i form av översikt över flera enheter.

Endast Saltsjöbadens sjukhus, Danvikshem och Kungshamn har sjuksköterska i aktiv tjänst på boendet nattetid. Nattpersonalen har ansvar för mellan 11 och 29 boende vardera. Det är mera ovanligt än vanligt att extra personal sätts in vid extra belastning. På natten är det vanligt att personalen har extra arbetsuppgifter i form av städning av allmänna utrymmen och tvätt av kläder.

Det är enbart NSC Älta som inte har någon demensenhet på boendet. På Saltsjöbadens sjukhus, NSC Sofiero och NSC Sjötäppan lämnas inte demensenheter obevakade nattetid. På övriga boenden lämnas enheter för demenssjuka obevakade mellan tio minuter och större delen av natten.

Översynen är gjord för att få en uppfattning om hur det ser ut inför Socialstyrelsens kommande föreskrift om behovsanpassad bemanning inom äldreomsorgen som börjar gälla 31 mars 2015.

5.6.9 Rehabiliteringspersonal

Det är stor skillnad mellan hur mycket rehabiliteringspersonal man har på boendena, se bilaga 5. I villkoren står att nyinflyttade ska bedömas av arbetsterapeut och sjukgymnast och få de insatser de bedömts vara i behov av. Detta betyder att samtliga boenden behöver ha tillgång till båda yrkeskategorierna. Gammeluddshemmets arbetsterapeut slutade sin anställning i höstas och har ännu inte ersatts.

5.6.10 Kontakter med läkarorganisationer och Avancerad sjukvård i hemmet (ASIH) för sjuksköterskeinsatser under jourtid

I samtliga boenden finns aktuella telefonnummer lätt tillgängliga. Det finns skriftliga lokala rutiner för hur kontakt ska tas med läkare eller annan hälso- och sjukvårdspersonal. Sjuksköterska kontaktas alltid när kunds hälsotillstånd förändras. De flesta enheterna är nöjda med de externa kontaktarna.

5.6.11 Avvikeler inom hälso- och sjukvård

Eftersom antalet platser i särskilt boende i Nacka förändrats från år till år går det inte att bara jämföra antalet avvikeler mellan åren utan man måste se på antalet avvikeler i förhållande till antalet boende, se bilaga 6.

De flesta avvikeler sker inom läkemedelshanteringen. Dessa utgör 73 procent av det totala antalet inrapporterade avvikeler. Det är en ökning om 481 avvikeler inom läkemedelsområdet jämfört med 2012. Kungshamn svarar för 399 av dessa. Där har man under 2013 arbetat aktivt och uppmunrat avvikelerapporteringen. Boendet har upprättat ett kontrollsysteem för att dagligen kontrollera att ordinerade doser verkligen överlämnas. Utbildningsinsatser är planerade för att säkra denna del inom läkemedelsområdet. Antal rapporterade avvikeler inom läkemedelshanteringen har även ökat på NSC Älta jämfört med föregående år. Här har man också arbetat aktivt under året för att uppmuntra rapporteringen. Det har även varit ett år med en viss instabilitet i personalgruppen. Det har varit flera vikarier som arbetat och som inte känt de boende och verksamheten på samma sätt som den ordinarie personalen.

I antalet ingår även avvikelerapporter som avser att man inte signerat att man överlämnat läkemedelsdosen. 393 avvikeler av den kategorin har rapporterats, 289 av dessa har rapporterats från Kungshamn. Det betyder i de flesta fall att

dosen blivit överlämnad men att omvärdnadspersonalen har glömt att signera detta. Vid en utredning av en allvarlig händelse betyder det dock juridiskt att dosen inte har överlämnats.

56 procent av läkemedelsavvikelserna består av ej överlämnad dos. Om det bor en person på varje boendeplats inom särskilt boende i kommunen och samtliga är ordinerade läkemedel två gånger per dag årets alla dagar, då överlämnas 563 560 doser på ett år. De ej överlämnade doserna under 2013 består då av 1,7 promille vilket inte är en oroande siffra.

Brister i omvärdnad har ökat jämfört med föregående år. Exempel på detta kan vara uppkomna trycksår, att man inte följt omvärdnadsordinationer och brister i tillsyn. Det finns anledning att för verksamheterna förtydliga vad som menas med avvikelse i omvärdnaden då rapporteringen är så skiftande. NSC Ektorp har inte rapporterat någon medan Kungshamn rapporterat 146 stycken.

Fyra allvarliga vårdskador har anmälts enligt lex Maria till Inspektionen för vård och omsorg.

- injektion med fel sorts insulin, NSC Sofiero
- brister i kommunikation, dokumentation och informationsöverföring med försämring av trycksår som ledde till amputation, NSC Talliden
- självmord, Gammeluddshemmet
- försenad rapportering av försämrat hälsotillstånd då boende ådragit sig en fraktur, Sarvträsk äldreboende

5.6.12 Vård i livets slut

Lokala skriftliga rutiner för vård i livets slut finns i alla boenden. En plan för värden som innehåller individuella läkemedelsordinationer för att ta bort eller minska besvärande symtom har skriftligt dokumenterats vid samtliga väntade dödsfall.

Samtliga boenden registrerar avlidna på boendet i palliativa registret som är ett nationellt kvalitetsregister. Registreringen beskriver den sista veckan i livet genom att personalen som vårdat en just avlidne person besvarar ett antal frågor och kan efter det få ett svar på sin egen enhets styrkor och svagheter i värden i livets slut. Tio av tolv boenden har registrerat samtliga dödsfall som skett på boendet under året, en ökning jämfört med 2012 då sju av tretton boenden registrerade samtliga avlidna. På Danvikshem har mer än hälften registrerats och på Nacka seniorcenter Talliden har mindre än hälften av de avlidna registrerats.

Inloggningsproblem och att man inte följt lokala rutiner anges som skäl till varför inte samtliga avlidna har registrerats.

Resultaten från 2013 års registreringar visar en ökning mot det bättre inom samtliga områden. Även om skattning av besvärande symtom görs i högre grad än tidigare med hjälp av någon form av skattningsskala så finns här ett område för ytterligare förbättring. Läkarinformation till patient och närmaste kan förbättras. Bedömning av munhälsa kan bli bättre.

5.7 Ledningssystem för kvalitet

5.7.1 Synpunkter, klagomål och missförhållanden (lex Sarah) från personal

Tio lex Sarah-rapporter gjordes under 2013. Ingen av dessa var av så allvarlig karaktär att de anmältes vidare till tillsynsmyndigheten. Rapporterna handlade om

- en demenssjuk person som gick ut på natten, NSC Talliden
- en kund som blev bryskt bemött, Danvikshem
- sexuellt ofredande, Saltsjöbadens sjukhus
- fall ur säng, NSC Sofiero
- för lång väntan på hjälp till toaletten, NSC Ektorp
- fall ur säng (två rapporter), NSC Sofiero
- kund som inte fick vätska och vändes, NSC Älta
- oaktsamhet som ledde till att en axel gick ur led, Sarvträsk äldreboende
- en demenssjuk person som gick ut och ramlade, Sarvträsk äldreboende

Samtliga lex Sarah-rapporter har varit anmälningsärenden i SÄN under året.

Med drygt 600 personer som bor på särskilt boende för äldre 365 dagar per år blir det ungefär 220 000 vårddygn per år. Sannolikt är rapporteringen enligt lex Sarah i underkant. Att det endast vid tio tillfällen skulle ha inträffat missförhållanden verkar osannolikt. Förmodligen utreds flera missförhållanden utan att rapporteras enligt lex Sarah. Det finns ju ingen exakt linje mellan vad som ska rapporteras enligt lex Sarah och vad som kan hanteras inom andra delar av avvikelsehanteringssystemet.

5.7.2 Rutiner för att samla in och använda synpunkter och klagomål från enskilda

Samtliga anordnare har rutiner för att samla in synpunkter och klagomål och informerar kunder och anhöriga om hur synpunkter och klagomål ska framföras. Flest klagomål rör mat, städning och bemötande.

5.7.3 Brukaruppföljningar och brukarinflytande

Alla anordnare utom två svarade att de hade genomfört någon form av brukaruppföljning under 2013. Detta är samma resultat som förra året och liksom förra året var det Gammeluddshemmet och NSC Ektorp som inte hade genomfört någon brukaruppföljning.

5.8 Uppföljning av skatter, försäkringar mm.

Uppföljning av skatter och försäkringar är gjord och dessa är i sin ordning.

5.9 Förändring och utveckling

- ASIH som har svarat för sjuksköterskeinsatser under kvällar, nächter och helger avslutade sitt uppdrag vid årsskiftet.
- Nacka Seniorcenter införde ett digitalt kvalitetsledningssystem.
- Lillängen blev Silviacertifierat under hösten 2013 vilket innebär att all personal har blivit utbildade i demenssjukvård.
- NSC Sofiero började använda ett digitalt system för att stödja personalen i de dagliga insatserna.

5.10 Slutsatser

De särskilda boendena för äldre håller en godtagbar standard. Utbildningsnivån hos omvårdnadspersonalen har ökat liksom antalet läkemedelsgenomgångar.

Resultatet från brukarundersökningen visar att kunderna är nöjda.

Andelen trycksår är oförändrat låg men allvarlighetsgraden har ökat.

Registreringen i Palliativa registret har ökat och en förbättring kan ses inom alla områden som avser vården i livets slut. Även i andra kvalitetsregister som till exempel Senior Alert har registreringen ökat. Däremot används inte den inmatade informationen fullt ut för att utveckla verksamheten. Detta är ett område som behöver förbättras.

6 Bilagor

Bilaga 1	Hemtjänst, antal kunder samt dokumentation
Bilaga 2	Antal platser på särskilt boende
Bilaga 3	Omvårdnadspersonalens utbildningsnivå på särskilt boende
Bilaga 4	Personalomsättning på särskilt boende
Bilaga 5	Antal boende per rehabpersonal
Bilaga 6	Avvikelseer på särskilt boende

Bilaga 1 Antalet kunder samt dokumentation, uppgifter från anordnarna.

Anordnare	Antal kunder	Antal genomförandeplaner	Antal beställningar	Antal social dokumentation
AAA-Flerspråkig assistans care	2	2	2	2
AAA OLU hemtjänst	5	5	5	3
AB Jessys Assistans	2	2	2	2
Abborrens hemtjänst och personlig assistans	1	1	1	1
Adulis Omsorg AB	8	8	0	8
Aktiv omsorg i Stockholm AB	34	27	30	72
Aleris Omsorg AB – Aleris hemtjänst Nacka	74	73	74	11
Alerta Omsorg AB	11	11	7	11
Astridshemtjänst och läkemedelsservice AB	0	0	0	0
Allians Assistans AB	11	11	?	11
Anlita Sociala Omsorgspedagogen i Mälardalen	17	5	14	17
Annas vård och hemtjänstteam AB	65	65	65	32
Annelies Hemtjänstteam AB	101	101	13	101
A.R. Real vård och omsorg HB	3	3	3	
Baggensfjärdens hemtjänst AB	90	85	85	75
BAMBOO Care Team AB	8	8	5	8
Blaze Consulting	2	2	2	1
Carritas Proffs Assistans HB	5	5	5	5
Curanda Vårdassistans AB	72	70	70	72
Domicare AB (fd Seflem Hemtjänst AB)	11	11	10	11
EFOEL personlig assistans och hemtjänst AB	4	4	4	4
Enklare Vardag i Sverige AB	5	4	4	5
Evelyns Hemtjänst AB	46	46	46	46
Ferla AB	2	2	2	2
Fisksätra Hemtjänst HB	20	18	20	20
Holmströms hemtjänst AB	70	70	39	70
HOMes AB	2	2	2	2
INBLASA AB	3	3	3	3
Jakob Care AB	1	1	1	1

Lövholmens hemtjänst AB	140	129	129	140
Macorena HB	13	13	3	13
Marla Service AB	51	51	51	51
Min Omsorg	2	2	2	0
Mituna	14	14	0	14
MåBäst Hemtjänst i Saltsjöbaden AB	41	41	39	41
Nacka hemservice AB	22	16	20	18
Nacka kommun personlig assistans, ledsagning och avlösning	54	54	54	54
Nyponrosens hemtjänst AB	62	59	52	62
Olivia Hemtjänst AB	123	108	98	110
OmsorgsCompagniet i Norden AB	31	31	31	31
Orrrens Vård & Omsorg AB	196	155	166	196
Priventa Vård	1	1	1	1
Rosanum Hemvård AB	76	85	51	100
SAGAC i Stockholm AB	4	4	4	4
Saltsjöbaden Hemtjänst Nilsson/Hannebo AB	52	45	50	52
TPAB Hemtjänst och allservice AB	4	4	0	4
TUSKULUM/Eskil Johanssons AB	1	0	1	0
Vemano hemtjänst KB (f.d. Hemtjänsten Blomma KB)	5	5	0	5
Vård & Omsorgsteamet i Norden AB	34	27	30	34
Äldreomsorgens Hemtjänst i Saltsjöbaden	16	15	12	15

Bilaga 2**Antal platser på särskilt boende**

Särskilt boende	Permanentplatser		Korttidsplatser			Summa k-platser	Totalt antal platser
	Omv.	Demenssj.	Summa p-platser	Omv.	Demenssj.		
Attendo Kungshamn	0	54	54	0	0	0	54
Båthöjden	10	37	47	0	9	9	56
Danvikshem	85	89	174	14	0	14	188
Gammeluddshemmet	19	9	28	4	0	4	32
Lillängen	27	18	45	0	0	0	45
NSC Ektorp	96	20	116	0	0	0	116
NSC Sjötäppan	54	6	60	0	0	0	60
NSC Sofiero	30	10	40	0	0	0	40
NSC Talliden	20	14	34	12	0	12	46
NSC Älta	18	0	18	0	0	0	18
Saltsjöbadens sjukhus	36	24	60	15	8	23	83
Sarvträsk äldreboende	27	9	36	0	0	0	36
Summa 2013	422	290	712	45	17	62	774
<i>Summa 2012</i>	421	293	714	49	17	66	780
<i>Summa 2011</i>	430	278	708	51	22	73	781

Omv. = plats för person med behov av service och omvårdnad

Demenssj. = plats för personer med demenssjukdom

NSC = Nacka Seniorcenter

Bilaga 3**Omvårdnadspersonalens utbildningsnivå på särskilt boende**

Särskilt boende	2010	2011	2012	2013
Attendo Kungshamn	-	-	91%	96%
Båthöjden Plaza	-	92%	91%	94%
Danvikshem	96%	95%	96%	96%
Gammeluddshemmet	80%	85%	88%	87%
Lillängen	100%	97%	96%	93%
NSC Ektorp	55%	68%	87%	90%
NSC Sjötäppan	75%	78%	80%	81%
NSC Sofiero	80%	80%	80%	83%
NSC Talliden	68%	81%	83%	85%
NSC Älta	79%	67%	80%	85%
Saltsjöbadens sjukhus	87%	83%	79%	79%
Sarvträsk äldreboende	71%	88%	77%	81%

Bilaga 4**Personalomsättning på särskilt boende**

Särskilt boende	2011	2012	2013
Attendo Kungshamn			0%
Båthöjden Plaza		9%	7%
Danvikshem	9%	12%	8%
Gammeluddshemmet	9%	9%	0%
Lillängen	0%	5%	20%
NSC Ektorp	6%	1%	5%
NSC Sjötäppan	2%	7%	9%
NSC Sofiero	8%	5%	3%
NSC Talliden	2%	3%	7%
NSC Älta	0%	12%	7%
Saltsjöbadens sjukhus	15%	2%	3%
Sarvträsk äldreboende	0%	24%	6%

Bilaga 5**Antal boende per rehabpersonal**

Särskilt boende	Antal platser	Arbetsterapeut-tjänster	Sjukgymnast-tjänster	Antal boende /rehabpersonal
NSC Talliden	44	1	1	22,0
NSC Sofiero	40	0,8	0,8	25,0
Attendo Kungshamn	54	0,97	0,9375	28,3
Båthöjden Plaza	56	1,38	0,5	29,8
NSC Ektorp	116	2	1,75	30,9
NSC Sjötäppan	60	0,8	1	33,3
Danvikshem	188	2,6	2,6	36,2
Sarvträsk äldreboende	37	0,7	0,25	38,9
Saltsjöbadens sjukhus	83	0,9	1	43,7
Lillängen	45	0,5	0,5	45,0
NSC Älta	18	0,2	0,2	45,0
Gammeluddshemmet	32	0	0,3	106,7

Antal boende per rehabpersonal är antalet boende delat med det sammanlagda antalet arbetsterapeut- och sjukgymnasttjänster. Ju lägre siffra desto bättre.

Bilaga 6**Avvikeler på särskilt boende****Fall**

Särskilt boende	Omv.	Demenssj.	Summa platser	Utan skada	Byte av vårdnivå	Höftleds-fraktur	Summa fall	Fall per boende
Attendo Kungshamn	0	54	54	46	5	1	53	1,0
Båthöjden	10	37	47	98	8	2	114	2,4
Danvikshem	85	89	174	507	7	4	522	3,0
Gammeluddshemmet	19	9	28	28	1	0	29	1,0
Lillängen	27	18	45	78	2	1	82	1,8
NSC Ektorp	96	20	116	248	6	4	261	2,3
NSC Sjötäppan	54	6	60	49	15	3	74	1,2
NSC Sofiero	30	10	40	262	2	0	265	6,6
NSC Talliden	20	14	34	156	8	2	169	5,0
NSC Älta	18	0	18	50	2	0	52	2,9
Saltsjöbadens sjukhus	36	24	60	72	3	3	80	1,3
Sarvträsk äldreboende	27	9	36	78	1	0	80	2,2
Summa 2013	422	290	712	1672	60	20	1781	2,5
<i>Summa 2012</i>	<i>421</i>	<i>293</i>	<i>714</i>	<i>1824</i>	<i>49</i>	<i>37</i>	<i>1910</i>	<i>2,7</i>
<i>Summa 2011</i>	<i>430</i>	<i>278</i>	<i>708</i>	<i>1993</i>	<i>55</i>	<i>36</i>	<i>2084</i>	<i>2,9</i>

Övriga avvikeler

Särskilt boende	Omv.	Demenssj.	Summa platser	lex Maria-anmälningar	lex Sarah-rapporter	lex Sarah-anmälningar	Omvårdnads-brister	Läkemedels-avvikeler	Läkemedels-avvikelse per boende
Attendo Kungshamn	0	54	54	0	0	0	146	547	10,1
Båthöjden	10	37	47	0	0	0	5	67	1,4
Danvikshem	85	89	174	0	1	0	90	647	3,7
Gammeluddshemmet	19	9	28	1	0	0	4	43	1,5
Lillängen	27	18	45	0	0	0	4	77	1,7
NSC Ektorp	96	20	116	0	1	0	0	64	0,6
NSC Sjötäppan	54	6	60	0	0	0	25	81	1,4
NSC Sofiero	30	10	40	1	1	0	4	23	0,6
NSC Talliden	20	14	34	1	3	1	13	21	0,6
NSC Älta	18	0	18	0	1	0	10	96	5,3
Saltsjöbadens sjukhus	36	24	60	0	1	0	5	36	0,6
Sarvträsk äldreboende	27	9	36	1	2	0	2	40	1,1
2013	422	290	712	4	10	1	308	1742	2,4
<i>2012</i>	<i>421</i>	<i>293</i>	<i>714</i>	<i>0</i>	<i>7</i>	<i>1</i>	<i>157</i>	<i>1261</i>	<i>1,8</i>
<i>2011</i>	<i>430</i>	<i>278</i>	<i>708</i>	<i>0</i>	<i>4</i>	<i>0</i>	<i>99</i>	<i>1029</i>	<i>1,5</i>

Öppenhet och mångfald

*Vi har förtroende och respekt för människors kunskap
och egen förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar*

2014-03-11

TJÄNSTESKRIVELSE
SÄN 2014/41-751

Social- och äldrenämnden

Verksamhetsuppföljning 2013 inom Individ- och Familjeomsorgen (IFO) barn och unga

Förslag till beslut

Social- och äldrenämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Verksamhetsuppföljningen omfattar vårdgivare/anordnare inom:

- strukturerad öppenvård för ungdomar och familjepedagogiska insatser för barn och ungdomar samt för deras föräldrar
- kundvalet familjebehandling
- Familjverksamheten och Ungdomsverksamheten i Välfärd och samhällsservice(VSS)

I år ingår inte institutionsvård för barn och ungdom samt deras föräldrar då dessa institutioner upphandlades hösten 2013.

Uppföljningen visar att alla som besvarat enkäten till största delen lever upp till avtalet/ överenskommelsen. I stort är resultaten mycket positiva. En del av vårdgivarna/anordnarna bör förbättra sitt kvalitets- och ledningssystem avseende resultatuppföljning av insatserna. För familjebehandlarna är det främsta utvecklingsområdet även i år att skaffa sig skriftliga rutiner för anmälan om allvarliga missförhållanden enligt Lex Sarah.

Margaret Nystedt Hackman
Planerare och utvecklare
Sociala kvalitetsetheten

Verksamhetsuppföljning 2013 - Individ och familjeomsorgen, Barn och unga

2014-02-27

Margaret Nystedt Hackman

Sammanfattning

Verksamhetsuppföljningen för IFO barn och unga avser

- Familjebehandling
- Familjerådgivning
- Familjeverksamheten
- Ungdomsverksamheten
- Strukturerad öppenvård

Ett av verksamhetsuppföljnings viktigaste resultat är att i de fall vi har ett mått på vad brukarna tycker är det positivt. Anordnarna både de med kundval och den interna produktionen följer de villkor alternativt avtal som social- och äldre nämnden har med dem.

Alla verksamheter måste ha rutiner för att anmäla allvarliga händelser. Information måste ut till alla anordnare om att det finns lagkrav på att alla verksamheter som utövar något inom social- och äldrenämndens verksamhetsfält måste ha sådana rutiner

Nästan alla kunder som svarat på enkäten för familjerådgivning kan rekommendera andra att anlita samma familjerådgivare som de själva haft

Personer som fått insatser av IFO- barn och unga vill överlag inte besvara enkäter. Detta gäller oavsett vilken insats och om det är myndigheten eller anordnare av insatsen som gjort enkäten. Verksamheter som har ett större kundunderlag gör även egna kundundersökningar.

Det absolut viktigaste utvecklingsområdet är därför att utveckla metoder för att inhämta kunskaper om vad brukarna tycker om insatserna vi erbjuder/ger samt hur effektiva de är.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
I Inledning.....	5
2 Ramavtal institutionsvård	5
2.1 Uppföljning av skatter, försäkringar mm.	5
3 Familjebehandling	5
3.1 Målgrupp	5
3.2 Anordnare godkända enligt lagen om valfrihetssystem, LOV.....	5
3.3 Socialtjänstens årliga brukarundersökning	6
3.4 Utbildning och kompetensutveckling	6
3.5 Dokumentation	6
3.5.1 Genomförandeplaner.....	6
3.6 Ledningssystem för kvalitet	6
3.6.1 Synpunkter, klagomål och missförhållanden (Lex Sarah) från personal	6
3.6.2 Klagomål från enskilda	7
3.6.3 Brukaruppföljningar och brukarinflytande.....	7
3.7 Uppföljning av skatter, försäkringar m.m.	7
4 Familjerådgivningen.....	7
4.1 Socialtjänstens årliga brukarundersökning	9
4.2 Dokumentation	9
5 Familjeverksamheten	9
5.1 Målgrupp	9
5.2 Utbildning/kompetensutveckling	10
5.4 Ledningssystem för kvalitet	10
5.4.1 Synpunkter, klagomål och missförhållanden	10
5.4.2 Rutiner för att samla in och använda synpunkter och klagomål från enskilda	11
5.5 Brukaruppföljningar och brukarinflytande.....	11
5.6 Förändringar och utveckling.....	11
6 Ungdomsverksamheten	12
6.1 Målgrupp	12

6.2	Utbildning och kompetensutveckling	13
6.3	Dokumentation	13
6.3.1	Genomförandeplaner	13
6.3.2	Social journal.....	13
6.4	Ledningssystem för kvalitet.....	13
6.4.1	Synpunkter, klagomål och missförhållanden	13
6.4.2	Rutiner för att samla in och använda synpunkter och klagomål från enskilda	13
6.5	Brukarrörelser och brukarinflytande.....	13
6.6	Förändringar och utveckling.....	14
7.	Strukturerad öppenvård.....	14

I Inledning

Socialtjänsten följer årligen upp och granskar verksamheter som ger insatser till IFO- Barn och unga. Det gäller privata och kommunala verksamheter inom social- och äldrenämndens ansvarsområde med utgångspunkt från villkoren för att bli godkänd anordnare, lagar och föreskrifter.

Verksamhetsuppföljningen baserar sig på följande:

- Webbenkät till privata respektive kommunala anordnare
- Ett antal rapporterade uppgifter från anordnarna – synpunkter och klagomål, ansvarsförsäkring
- Socialtjänstens brukarundersökning

2 Ramavtal institutionsvård

Gemensamma ramavtal är upphandlade för Nacka, Tyresö och Värmdö.

Kommuner av olika typer av dygnetruntvård för barn och ungdomar samt deras föräldrar. Ramavtalet verksamheter har inte följs upp eftersom avtalet är tecknat hösten 2013.

Ramavtalen institutionsvård barn/ungdom avser kategorierna:

- Jourhemsplaceringar
- Akut och utredningshem
- Krisbearbetning
- Psykosociala problem
- Neuropsykiatriska problem
- Missbruk eller kriminalitet
- Vårdkrävande
- Familjeliknande HVB
- Stödboende/träningslägenhet

2.1 Uppföljning av skatter, försäkringar m.m.

Alla företag som blev antagna i höstas skötte sina skatter och försäkringar.

3 Familjebehandling

3.1 Målgrupp

Familjebehandling är en insats som socialsekreteraren kan föreslå till familjer med barn mellan 0 – 20 år. Handläggaren på socialtjänsten gör en utredning och fattar beslut om insatsen. Därefter kan familjen välja vilket företag som ska få utföra insatsen.

3.2 Anordnare godkända enligt lagen om valfrihetssystem, LOV

Nacka kommun har 14 olika godkända anordnare av familjebehandling. Tre företag har inte haft några kunder under året. Ett av dessa företag har inte besvarat enkäten eftersom de blev godkända som anordnare sent under hösten

2013. De andra två anordnare utan kunder bör avauktoriseras. Enligt bestämmelserna måste företaget ha minst en kund under ett år för att få vara kvar som valbar anordnare. Familjebehandlarna i Nacka kommun är redovisade under Familjeverksamheten i Nacka kommun. Det är den enda kommunala anordnaren av familjebehandling.

Sju av företagen är enmansföretag. De två största har åtta till tio anställda familjebehandlare i företaget. I auktorisationsbestämmelserna finns inga krav på att man ska vara två familjebehandlare samtidigt i för en familj.

3.3 Socialtjänstens årliga brukarundersökning

Det finns inga resultat att redovisa då det var för få personer som besvarade brukarenkäten.

3.4 Utbildning och kompetensutveckling

Det är bara de större företagen som har skriftliga kompetensutvecklingsplaner. Under året har samtliga familjebehandlare haft både extern och kollegial handledning. Enstaka kurser är också vanligt, men det förekommer även längre terapiutbildning, grundutbildning i Mindfulness, nätverksledarutbildning, KBT utbildning m.fl.

3.5 Dokumentation

3.5.1 Genomförandeplaner

Socialsekreterarna inom myndigheten IFO barn och unga formulerar genomförandeplaner för de insatser verksamheterna ska utföra

Samliga företag redovisar att de för sociala journaler som används till att redovisa utvecklingen till socialsekreteraren.

3.6 Ledningssystem för kvalitet

3.6.1 Synpunkter, klagomål och missförhållanden (Lex Sarah) från personal

Alla anordnare följer upp vad brukarna tycker om dem. Det vanligast är en intervju efter avslutad familjebehandling, men även enkäter och skattningsskalor förekommer. Resultaten är överlag mycket positiva, men har ändå lett till förbättrande åtgärder. Exempel på detta är förändringar i strukturen, stöd till behandlare som fått ett lägre omdöme och mer fokusering på det som varit mycket uppskattat av brukarna.

Tabell 1. Skriftliga rutiner för anmälan om allvarliga missförhållanden 14 kap SoL 3-6 §§.

Skriftliga rutiner för missförhållanden	2013
Ja	4
Nej	3
Svar är inte aktuellt inom verksamheten	6
Totalt	13

De fyra anordnarna med flest anställda familjebehandlare har svarat att de har skriftliga rutiner. Av de tre företag som inte har skriftliga rutiner är två enmansföretag. Hos den tredje arbetar tio familjebehandlare. Nästan hälften av anordnarna anser inte att det är aktuellt med ha skriftliga rutiner/ anmäla missförhållanden. De anger att det inte är aktuellt inom denna verksamhet. Verksamheter som fullgör uppgifter som berör barn och unga inom socialtjänstens område är enligt lagen berörda av anmälningsplikten.

3.6.2 Klagomål från enskilda

Nio av tolv anordnare har inte haft några klagomål från kunderna. Av de som har haft klagomål har bara två utförare skickat in en lista på klagomål som förekommit under året. I fyra fall handlar det om att kunden vill byta behandlare. De har infriats med nöjda brukar och socialtjänst som resultat. I ett ärende har socialtjänsten haft synpunkter på innehållet i skriftlig rapportering. Efter komplettering av dokumentationen var socialtjänsten nöjd. De företag som lämnade in dessa sammanställningar av klagomål var AB Söderstöd och Familjeverksamheten i Nacka kommun.

3.6.3 Brukaruppföljningar och brukarinflytande

Alla anordnare som besvarat enkäten följer upp vad kunderna tycker om dem. Det vanligast är en intervju efter avslut, men även enkäter och skattningsskalor förekommer. Resultaten är överlag mycket positiva. De har lett till åtgärder såsom förändringar i strukturen, stöd till behandlare som fått ett lägre omdöme och mer fokusering på det som uppskattats mycket av kunderna.

3.7 Uppföljning av skatter, försäkringar m.m.

Ingen av anordnarna har anmärkningar hos skattemyndigheten. Alla har skickat in en kopia på en giltig ansvarsförsäkring.

4 Familjerådgivningen

Anordnarna av familjerådgivning har under året 2013 granskats speciellt. Redovisningen av denna granskning och förslag på förändringar i villkoren för auktorisation av familjerådgivare presenteras i majnämnden för social- och äldrenämnden.

Under året har personer som använt tjänsten fått möjlighet att besvara en enkät och skicka in den efter avslut. Under 2013 har 131 personer skickat in en besvarad enkät. För sju av anordnarna kan resultaten särredovisa då fler än sju av deras kunder besvarat och skickat in enkäten.

Tabell 2. Antalet kunder som besvarat enkäten fördelade på olika anordnare.

Familjerådgivningsföretag	2013
Familjerådgivning familjeverksamheten Nacka kommun	30
Stockholms psykologhjälp AB	13
Nacka psykoterapi	13
Söderstöd	12
Aktiv familjerådgivning	10
City psykologhus	9
Dlpp Mats Wiman	8
Övriga med mindre än sju svarande (11 anordnare)	29

Av enkäten framgår att nästan alla kunder som svarat på enkäten kan rekommendera andra att anlita samma familjerådgivare som de själva haft. Anta att ett ja-svar på denna fråga ger poängen tre, tveksamhet två poäng och kan inte rekommendera ger ett poäng. Medelvärdet blir då 2.95 för samtliga som besvarat frågan.

Överlag är de som besvarat enkäten mycket positiva. I de öppna kommentarerna uttrycker de svarande ofta ett tack för att de första samtalen är subventionerade av kommunen och att man inte behöver ansöka om samtalet.

Kunder från 18 av 28 möjliga anordnare har svarat på enkäten. I de öppna kommentarerna framkommer att det fanns kunder som inte visste att man kunde välja anordnare. Några kunder hade blivit rekommenderade den anordnaren de anlitat av t ex läkare på vårdcentralen. 57 procent av de som besvarande enkäten ansåg att det var positivt att man får välja anordnare och 34 procent var likgiltiga inför detta. En person var direkt negativ till att välja mellan anordnarna och 10 personer svarade överhuvudtaget inte på frågan.

Tabell 3. Resultatet av svaren på frågan ”Har samtalet på familjerådgivningen lett till en förändring av relationen mellan paren?” uttryck i procent av 131 personer.

Förändring av relationen	2013
Ja	60
I viss grad	39
nej	1
Alla i procent	100

Mycket tyder på att samtalens har haft effekt, men vi vet inte om förändringen alltid är positiv. Det troliga att man svarat ja när man menar en positiv förändring. De allra flesta som går på familjerådgivning gör sannolikt detta för att få en bättre relation. Någon exakt kontroll på hur många olika par som gått på rådgivningssamtal och hur många gånger förekommer inte. Detta beror på att för de fem första samtalen behövs ingen biståndsbedömning.

Enligt tillämpningsanvisningarna i auktorisationsbestämmelserna ska kunden få sitt första samtal inom tre veckor om inte avtalat annat med kunden.

Tabell 4. Svar på resultaten på frågan ”Hur snabbt fick ni tid hos familjerådgivningen?”

Antal veckor i väntan på tid	2013
Inom en vecka	38
Inom tre veckor	55
Efter tre veckor	7
Alla i procent	100

Sju procent motsvarar nio personer. Åtta olika anordnare är berörda. Det betyder att man klarar tidsfristen bra och av enkäten framkommer inte heller om kunden och anordnaren var överens om en senare tid.

4.1 Socialtjänstens årliga brukarundersökning

Det var för få personer som besvarade brukarenkäten för att resultatet skulle vara intressant att redovisa.

4.2 Dokumentation

Minnesanteckningar förs efter varje tillfälle som stöd till nästa tillfälle. Dessa kastas efter avslut. Dokumentationskrav till socialsekreterare finns inte för denna verksamhet.

5 Familjeverksamheten

5.1 Målgrupp

Familjeverksamheten är en verksamhet inom Välfärd samhällsservice (VSS).

Deras uppgift är att genom samtal hjälpa barn och ungdomar mellan 0-20 år att hitta lösningar på sina svårigheter. Det är en intern produktion som social- och äldrenämnden gjort avtal om innehåll och pris. Vissa insatser ska vara öppna. Till dessa kan boende i Nacka vända sig direkt till och vara anonym. Andra ska erbjudas som biståndsbedömda insatser.

Öppna insatser är:

- Råd och stöd samtal till familjer. Det är fem samtal på ca 1-1½ timme som är kostnadsfria för familjen.

- Familjerådgivning i fem samtal till subventionerat pris.
- Föräldrautvecklingsprogrammet som vänder sig till föräldrar med barn t o m 12 års ålder som vill bli säkrare i sin föräldraroll. Erbjudandet är tre timmar per gång och tio gånger i tio veckor .
- ATV Nacka vänder sig till vuxna som hotat med våld eller utövat våld i nära relationer.
- Familjcentral i Fisksätra/Saltsjöbaden har till uppgift är att främja barns hälsa genom tidiga insatser och genom att ge råd och stöd till föräldrar.

Bistårdsbedömda insatser är:

- Familjebehandling.
- Familjestöd (under tiden socialsekreteraren utreder). Då utredningen pågår och beslutet om insats inte är taget kan man fatta beslut om denna insats för att stötta familjen.
- Nätverksmöten betyder att man samlar det professionella eller privata nätverket runt barn/ungdomar 0-20 år för att tillsammans förbättra barnet/ungdomens situation.

Resultatstatistik finns i bilaga 1. Här framkommer att efterfrågan har ökat mest på familjebehandling mellan 2012 till 2013

5.2 Utbildning/kompetensutveckling

Den kompetensutveckling de har haft under året är extern handledning minst en gång i månaden. En del personer har deltagit i längre utbildningar.

5.3 Dokumentation

När familjebehandlingen är en öppen insats för familjebehandlarna anteckningar som de förstör när de avslutar insatsen. För beslutade insatser skriver socialsekreteraren en genomförandeplan om det gäller barn och unga. I genomförandeplanen ingår:

- Hur och när insatsen eller delar av den ska vara genomförd
- På vilket sätt den enskilde har utövat inflytande på planeringen
- Vilka personer som deltagit i planeringen
- När planen har fastställts.

5.4 Ledningssystem för kvalitet

5.4.1 Synpunkter, klagomål och missförhållanden

När en kund använder sig av deras tjänster informerar de om var man kan lämna synpunkter. Det finns anslag uppsatta i lokalerna och broschyrer ligger framme.

Verksamheten har både skriftliga rutiner för anmälan om allvarliga missförhållanden och vem som ansvarar för omedelbara åtgärder. Personalen

informeras vid nyanställning och där efter årligen. Alla rutiner finns i en pårm som är tillgänglig för alla.

5.4.2 Rutiner för att samlar in och använda synpunkter och klagomål från enskilda

I det systematiska förbättringsarbetet utgår de från Balanserat styrkort (BSK), en modell som är en hjälp vid planering och uppföljning. I förbättringsarbetet utgår de från medarbetarna, kunderna, ekonomin och verksamheterna.

5.5 Brukaruppföljningar och brukarinflytande

Familjeverksamheten erbjuder sina brukare att göra en utvärdering av insatsen via en databaserad webbenkät. Av 320 mottagare var det bara 11 procent som besvarade den d v s 36 personer. De som svarade var överlag mycket positiva. På en skala från ett till fem, där ett är mycket dålig och 5 utmärkt blev resultaten enligt tabell 5.

Tabell 5. Resultat av familjeverksamhetens brukarundersökning.

Frågor	Resultat
Hur tycker du att du blir bemött av vår personal?	4.75
Har du tillsammans med personalen gjort en överenskommelse om vilket stöd du ska få?	94 % av 100
Hur nöjd eller missnöjd är du totalt sett med det stöd du får från oss?	4,69
Kontakten med er har lett till positiva förändringar för mig.	4.26

5.6 Förändringar och utveckling

”En dörr in” är råd- och stödsamtal där en behandlare från Ungdomsverksamheten kan ta uppdraget tillsammans med en behandlare från Familjeverksamheten . Detta har möjliggjorts genom att två medarbetare i ungdomsgruppen har blivit auktoriserade familjebehandlare. Grupperna har dessutom genomgått en gemensam nätsverksledarutbildning och har därför ett gemensamt nätsverksmöteslag som kan leda möten tillsammans.

Vidare kan samlokaliseringen av Nacka beroende mottagning och Mini Maria med gemensam gruppchef leda till en korsbefruktnings.

Efterfrågan på ATV (alternativ till våld) har ökat och under 2014 måste denna verksamhet genomgå en utveckling mot att man arbetar med grupper för att nå fler personer vid samma tillfälle.

6 **Ungdomsverksamheten**

6.1 Målgrupp

Ungdomsverksamheten består av två arbetsgrupper: ungdomsgruppen och Polarna Nacka. Liksom familjeverksamheten erbjuder de båda öppna insatser och biståndsbedömda.

Öppna insatser är:

- Stöd till unga brottsutsatta vars syfte är att ge unga brottsutsatta upprättelse efter att ha blivit utsatt för upplevd kränkning, fullfölja rättsprocessen och motverka kriminalitet.
- Medling är en möjlighet för gärningspersonen och den brottsutsatt att träffas och samtala om det som hänt.
- Råd och stöd. Familjer med barn i åldern 12-20 år kan vända sig hit för fem samtal. Tanken är att kunna erbjuda stöd innan problemet blivit för stort.
- Grupp för barn till missbrukare.
- Gruppverksamhet för barn till föräldrar med psykisk ohälsa.
- Skilda världar - grupp för barn som har skilda föräldrar.
- Föräldragrupp.
- Barn i föräldrars fokus.

Polarna är en uppsökande verksamhet som främst syftar till att:

- öka tryggheten bland unga som rör dig ute i kommunen
- minska risken för alkohol- och drogbruk och annat riskbeteende
- motverka våld mellan unga

Biståndsbedömda insatser är:

- Konsekvensprogrammet, som är riktat till ungdomar som i tingsrätt blivit dömda till ungdomsvård.
- Ungdomstjänst, som är en påföljd till vilken ungdomar i åldern 15-20 år kan dömas av tingsrätt. Ungdomsgruppen svarar för rekryteringen av både arbetsplatsen och lämplig handledare som ansvarar för den unge under tiden.
- ART och RePulse. Den första bygger på en teori om att konstruktiva beteende kan läras in och ersätta aggressioner. RePulse är en vidareutveckling av ART där den enskilde går mer konkret vidare med vad han/hon själv måste arbeta med.
- Ungdomsboendet Boman är stöd i boendet till ungdomar 16-20 år som inte kan bo kvar hemma.
- Individuellt stöd med ungdomshandledare.

Resultatstatistik finns i bilaga 1. Av sammanställningen framkommer att behovet av stödsamtal har ökat.

6.2 Utbildning och kompetensutveckling

De har professionell handledning tre timmar varannan vecka för hela gruppen. Delar av gruppen har tre andra externa handledare en gång i månaden när det gäller bildterapi, föräldrautvecklingsprogrammet och våld i nära relationer. Fortlöpande har de både individuell och gemensam kompetensutveckling.

6.3 Dokumentation

6.3.1 Genomförandeplaner

Genomförandeplaner upprättas i samarbete med ansvarig socialsekreterare och den enskilde när det gäller bistårdsbeslutna insatser.

6.3.2 Social journal

Dokumentation i form av minnesanteckningar under tid som insatsen pågår. Efter avslut blir dessa anteckningar förstörda. En mer detaljerad behandlingsplan kan bland vara nödvändig. En sådan görs i samråd med den enskilde. De handläggare som önskar en skriftlig sammanfattning får detta efter avslutad insats.

6.4 Ledningssystem för kvalitet

Verksamheterna arbetar systematiskt med synpunkter och klagomål. Det finns skriftliga rutiner för anmälan om allvarliga missförhållanden. Det är enhetschefens ansvar att vidta åtgärder för inkomna klagomål, följa upp och utvärdera dem.

6.4.1 Synpunkter, klagomål och missförhållanden

Se 4.4.1. Både ungdomsverksamheten och familjeverksamheten tillhör VSS och har utvecklat samma arbetsmetoder och processer.

Verksamheten arbetar med systematisk klagomålshantering och registrerar alla inkomna synpunkter i datasystemet Infosoc. Ungdomsverksamheten har fått in få klagomål och inget var relaterat till behandlingsuppdraget. Klagomålen avsåg parkeringsproblem och skytning.

6.4.2 Rutiner för att samla in och använda synpunkter och klagomål från enskilda

Se 4.4.2. De arbetar på samma sätt som familjeverksamheten.

6.5 Brukaruppföljningar och brukarinflytande

Verksamheten följer även upp vad brukarna tycker. Även de gör det med en webbaserad enkät. Även om inte alla svarar på den kan det goda resultatet vara värt att bli noterat.

Tabell 6. Resultat från verksamhetens årliga brukarundersökning

Frågor	Resultat
Hur tycker du att du blir bemött av vår personal	Index 4,95 av 5
Hur nöjd är du totalt sett med det stöd du får av oss?	Index 4,79 av 5
Kontakten med POLARNA har lett till en positiv förändring för mig.	Index 4,46 av 5

6.6 Förändringar och utveckling

Se under förändringar och utveckling för familjeverksamheten.

7 Strukturerad öppenvård

Nacka kommun upphandlade strukturerad öppenvård för ungdomar

- med psykosociala problem (tio olika anordnare)
 - där psykosociala problem och psykiska ohälsa är huvudorsaken till platsen (tio olika anordnare)
 - med både psykiska problem och neuropsykiatriska diagnoser (nio olika anordnare)
 - med missbruk, kriminalitet och aggressivt beteende(tio olika anordnare)
- samt
- familjepedagogiska insatser (åtta olika anordnare)

Under 2013 var det nio personer som fick beslut om strukturerad öppenvård och elva familjer hade en familjepedagogiks insats.

Handläggarna ombeddes att besvara en enkät. Ingen har inkommitt beroende på missförstånd i kommunikationen samt den låga volymen.

Bilaga I

Bilaga Familjeverksamheten resultat i absoluta tal				
Insats	Antal 2013	Förändring från 2012	Avslutade 2013	Förändring från 2012
1. Familjebehandling	57	7	28	-2
2. Familjestöd	19	-1	11	-3
3. Antal familjer i nätverksmöte	40	8	31	4
4. ATV Nacka	79	4	45	34
5. Trappan samtal	5	-1	4	1
6. Råd och stöd	154	-12	78	-45
7. Föräldrautvecklings-program	0	-1	0	-1
8. Gruppverksamheter	5	-2	5	-2
9. Familjecentral, besök ggr	4863*	3740*		
10. - ``- Råd och Stöd	49	-6	40	-12
11. - ``- Grupper	15	2	10	5
12. Familjepedagog uppdrag	3	1		
13. Familjerådgivning	135	24		
Bilaga Ungdomsverksamheten resultat				
Insats	Antal 2013	Förändring från 2012	Avslutade 2013	Förändring från 2012
1. Konsekvensprogrammet	6	1	1	-2
2. Ungdomstjänst	211	-4	4	-6
3. Art och RePulse	10	-6	10	4
4. Boman	6			
5. Individuell stödkontakt	52	15		
6. Stöd tillunga brottsutsatta -inkomna ärenden	176	-64		
-antal besök	314			
7. Medling	13	-15		
8. Råd och stöd besök under året	487			
9. Grupp för barn till missbrukare	3	1		

10. Grupp till barn med föräldrar som har psykisk ohälsa	2	1
11. Grupp till barn med skilda föräldrar	2	- 1
12. Föräldragrupper antal föräldrar	33	
13. Grupp till barn i familjerättslig tvist	3	1
14. Polarna:		
Aktiva möten med pojkar	2682	
Aktiva möten med flickor	1720	

*Mätningarna är inte gjorda på samma sätt de båda åren. 2012 är det unika individer och 2013 är det antalet besök d v s en person kan räknas flera gånger.

Öppenhet och mångfald

*Vi har förtroende och respekt för människors kunskap
och egna förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar*

Social- och äldrenämnden

Verksamhetsuppföljning 2013 av boende, behandlingshem och öppenvård för personer med alkohol och narkotikaproblem

Förslag till beslut

Social- och äldrenämnden noterar informationen till protokollet.

Ärendet

Socialtjänsten följer varje år upp verksamheter som riktar sig till personer med missbruks- och beroendeproblem inom social- och äldrenämndens ansvarsområde. Uppföljningen omfattar insatser med stöd av Socialtjänstlagen. Den avser boenden och behandlingshem som kommunen har ramavtal med samt öppenvård som ingår i kommunens kundval eller är kommunens egen verksamhet.

Nacka kommun erbjuder ett varierat utbud av insatser med bra vård och omsorg. Verksamheterna följer avtal, lagar och föreskrifter i stor utsträckning. Brukarundersökningar visar positivt resultat. Det krävs ett mer systematiskt sätt att följa upp personers behov och situation före och efter insats för att kunna redovisa resultatet av insatserna på gruppnvå. Reslutat på gruppnvå behövs för att bedöma verksamhetens kvalitet för olika målgrupper.

Bilaga

1. Verksamhetsuppföljning 2013

Kristina Östergren
Gruppchef
Uppföljningsgruppen
Sociala kvalitetsenheten

Verksamhetsuppföljning av boende och vård för personer med alkohol och narkotikarelaterade problem 2013

2014-03-10 Kristina Östergren

Sammanfattning

Nacka kommuns insatser till medborgare med alkohol och narkotikaproblem kan ha stor betydelse både för den enskilde och för utvecklingen av folkhälsan i kommunen. För att följa upp kvaliteten i insatserna gör socialtjänsten en årlig uppföljning av alla anordnare inom social- och äldrenämndens ansvarsområde. Uppföljningen omfattar boenden, behandlingshem och öppenvård. Det är verksamheter som kommunen har ramavtal med, ingår i kommunens kundval eller är kommunens egen produktion.

Nacka kommun erbjuder ett varierat utbud av insatser med bra vård och omsorg. Verksamheterna följer avtal, lagar och föreskrifter i stor utsträckning. Brukarundersökningar visar positiva resultat. De brukare som uttalat sig om insatserna är nöjda. Brukarna tycker att de är delaktiga och blir bra bemötta under utredning och beslut och tycker att de kan påverka vilken insats de får. Verksamheterna har få klagomål och Lex Sarah anmälningar.

Verksamheterna följer de regler som gäller för dokumentation. De har rutiner för synpunkter och klagomål och för att uppmärksamma allvarliga brister i verksamheten. Alla genomför också brukarundersökningar.

Kundval inom missbruks och beroendevården är relativt nytt i Sverige. Nacka kommun erbjuder kundval inom det området sedan 2011. Nacka var hösten 2013 en av två kommuner i landet som har kundval öppenvård för missbruk och beroende. De verksamheter som erbjuder öppenvård har låg personalomsättning och relevant fortbildning för sin personal. Inom kundvalet strukturerad öppenvård har ingen avbrutit behandlingen oplanerat under 2013. Det tyder på bra resultat.

Följande utvecklingsområden har framkommit vid verksamhetsuppföljningen:

Det finns kvalitetsbrister vid kommunens Beroendemottagningen. En översyn pågår. Verksamheten behöver förändras avseende insatser för personer med riskbeteenden och för personer som är aktuella inom myndigheten.

Kundvalet öppenvård hade få kunder från Nacka kommun under 2013. Ingen person från Nacka kommun tog del av möjlighet till rådgivning via kundvalens öppenvård.

Socialsekreterarna inom myndigheten behöver följa upp och dokumentera personers behov och situation i större omfattning och på ett systematiskt sätt. Det måste ske både före och efter insatser och förbättringar ska kunna redovisas på gruppnvå. Det krävs kunskap om insatserna resultater och effekt för olika målgrupper för att kunna bedöma om kvaliteten i verksamheten är god.

Det är för få personer som svarar på myndighetens brukarenkät. Myndigheten behöver utveckla andra former för att bättre ta del av brukares erfarenheter av verksamheternas insatser.

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	4
2	Alkohol och narkotikarelaterade problem.....	4
2.1	Sverige	4
2.2	Länet och Nacka kommun.....	5
2.3	En grupp med missbruks och beroendeproblem.....	5
3	Socialtjänstens årliga brukarundersökning	6
4	Socialsekreterarnas erfarenheter.....	6
5	Insatser inom IFO vuxen	6
6	Insatser för boende eller behandling.....	7
6.1	Boende	7
6.1.1	Dokumentation	7
6.1.2	Lex Sarah och synpunkter, klagomål	7
6.1.3	Brukarrörelser	8
6.1.4	Förändring	8
6.2	Behandlingshem	8
6.2.1	Dokumentation	8
6.2.2	Lex Sarah och synpunkter, klagomål	8
6.2.3	Brukarrörelser	8
6.2.4	Förändringar.....	9
7	Kundval för öppenvårdsinsatser	9
7.1	Målgrupp	9
7.2	Kundvalets insatser.....	9
7.3	Personal.....	10
7.4	Dokumentation	10
7.5	Lex Sarah samt synpunkter och klagomål	10
7.6	Brukarrörelser	10
7.7	Förändringar.....	10
8	Beroendeverksamheten	11
9	Slutsatser.....	12

I Inledning

Riskbruk, missbruk eller beroende av alkohol och droger är en folkhälsofråga för kommunen. Bra kvalitet i insatserna som Nacka kommun ger sina medborgare med alkohol och narkotikaproblem har stor betydelse för den enskilde. Kvaliteten i insatserna kan också ha betydelse för utvecklingen av folkhälsan i kommunen.

Enligt socialtjäntslagen ska insatser inom socialtjänsten vara av god kvalitet. För att kvaliteten ska vara bra behövs det att stöd och behandling ger resultat och samtidigt ger god vård och omsorg. Det innebär att stöd och behandling präglas av:

- Självbestämmande och integritet
- Helhetssyn och samordning
- Trygghet och säkerhet
- Kunskapsbaserad verksamhet
- Tillgänglighet
- Effektivitet

Den utredning som socialsekreterarna gör inför en insats är en viktig del för att uppnå god kvalitet i hjälpen till den enskilde. Tjänstemannen ska följa upp att stöd och behandling minskade problemen för den enskilde.

För att kunna bedöma en verksamhets samlade kvalitet krävs kunskap om insatsernas resultat för olika målgrupper. Det behövs en sammanställning av resultat för grupper av personer som deltagit i insatsen.

Socialtjänsten följer årligen upp och utvärderar kvaliteten i verksamheter som Social- och äldrenämnden har kontrakt med. Uppföljningen utgår från kundvalsvillkor, upphandlade ramavtal samt kontrakt med den kommunala produktionen. Den grundar sig på webbenkäter till privata och kommunala vårdgivare och till handläggare inom myndigheten. Dessutom redovisas resultat från den årliga brukarundersökningen.

Rapport beskriver kvalitet i verksamheter som vänder sig till mäniskor med alkohol och narkotikarelaterad problem. Den inleds med en beskrivning av omfattningen av problemen i samhället samt skildrar en grupp brukare som får insatser för sina missbruks och beroendeproblem.

2 Alkohol och narkotikarelaterade problem

2.1 Sverige

Under 2013 hade ca en miljon individer i åldern 17 – 84 år så pass allvarliga problem med antingen alkohol, narkotika, narkotikaklassade läkemedel eller tobak att de var beroende eller hade ett missbruk enligt rådande kriterier. Ännu fler påverkas negativt av närliggande bruk. Det visar en rapport från STAD, centrum för psykiatrforskning som presenterades 2014-02-14. Rapporten bygger på att 16000 svenskar har intervjuats om negativa konsekvenser av eget och andras bruk av alkohol, narkotika, läkemedel och tobak.

2.2 Länet och Nacka kommun

Invånarna i Stockholms län dricker mest i Sverige, ca 10 liter ren alkohol per år. Det visade en folkhälsorapport 2012.

Nackas alkoholkonsumtion är i nivå med länet: 27,6 procent av invånarna riskkonsumerar alkohol. Det innebär ett bruk av alkohol som ökar risken för skadliga följer, men där beroende inte finns. Männen riskkonsumerar alkohol mer än kvinnor, tjugonio procent jämfört med tjugosex procent för kvinnor. Alkoholkonsumtionen är lika stor bland lågutbildade och högutbildade.

2.3 En grupp med alkohol och narkotikaproblem

Under året 2013 fick drygt tvåhundra personer insatser beviljade av myndighetens IFO vuxen. En del av dessa personer fick insatser för missbruks och eller beroende-problematik. Här beskrivs en grupp som består av trettionio personer som aktualiseras 2013. Sammanställningen beskriver inte alla som varit aktuella under året men ger ändå en bild av de som fick hjälp och stöd för alkohol och narkotikaproblem under 2013. Gruppen beskrivs och jämförs även med andra i en nationell databas som heter ASI net analys.

För att kunna beskriva gruppen av personer används data som samlats in av socialsekreterarna löpande under året med hjälp av ASI-intervjun. Socialsekreterare använder ASI-intervjun som en del i utredningen. Den är ett hjälpmittel för att dokumentera och systematisera uppgifter av betydelse för utredning och uppföljning av personer med alkohol och narkotikarelaterade problem.

Majoriteten var män, 72 procent. De flesta är födda i Sverige, åttiofem procent. Brukarna är i genomsnitt 35 år gamla. I jämförelse med andra kommuners brukare är Nackas yngre, fler är män och utrikes födda.

Brukare från Nacka har lägre utbildningsnivå än jämförelse-kommuner. Exempelvis har trettioåtta procent gymnasieutbildning i jämförelse med fyrtiosju procent bland de andra kommunerna. Färre brukare i Nacka har egen lägenhet i jämförelse med andra kommuner. Det är också en något mindre andel som försörjer sig genom arbete och färre som försörjer sig med hjälp av socialbidrag.

Knappt hälften av personerna i sammanställningen har narkotika som dominerande drog och trettioåtta procent har alkohol. Det är en större andel som har narkotika som dominerande drog samt psykisk ohälsa i Nacka jämfört med övriga kommuner i databasen.

Gruppen från Nacka har också mindre andel som har kroppslig sjukdom eller skada och som fått medicin på grund av fysisk hälsa.

Den genomsnittlige brukaren uppskattar sig ha störst hjälbehov med sin psykiska hälsa, arbete och försörjning därefter med narkotika. Lägst uppskattar de hjälbehov med kriminalitet. Det är en stor överensstämmelse mellan intervjuarskattning och klientskattningar. Det är inga större skillnader mellan könen i hur stora problem de upplever.

3 Socialtjänstens årliga brukarundersökning

Nacka kommun gav 2013 Nordiska Undersökningsgruppen i uppdrag att genomföra en brukarundersökning bland de kommuninnevånare som har insatser enligt Socialtjänstlagen. Syftet med undersökningen är att ge en övergripande bild av brukarnas upplevelse av kvaliteten i de olika insatserna samt identifiera områden där insatserna kan utvecklas ytterligare. Dessutom syftar den till att belysa myndighetens tillgänglighet och bemötande.

Det var sextiosju personer som fick enkäter. Dessa var aktuella för insatser från IFO vuxen och hade avslutat insatsen under perioden april till augusti 2013. Det kom tjugoem svar vilket innebär att fyrtio procent av de tillfrågade besvarade enkäten. Då så få personer besvarat den måste tolkningen av svaren vara försiktig.

Brukarna är positiva till verksamheter där de fått hjälp och stöd. De flesta tycker att insatsen stärkt dem. De är nöjda med utförarna och känner förtroende för dem.

4 Socialsekreterarnas erfarenheter

Här beskrivs en sammanfattning av socialsekreterarnas erfarenheter av verksamheter inom ramavtal, kundval och överenskommelser. Undersökningen är inte heltäckande men bedöms av tjänstemännen vid IFO vuxen ändå ge en god bild av deras erfarenheter av verksamheterna.

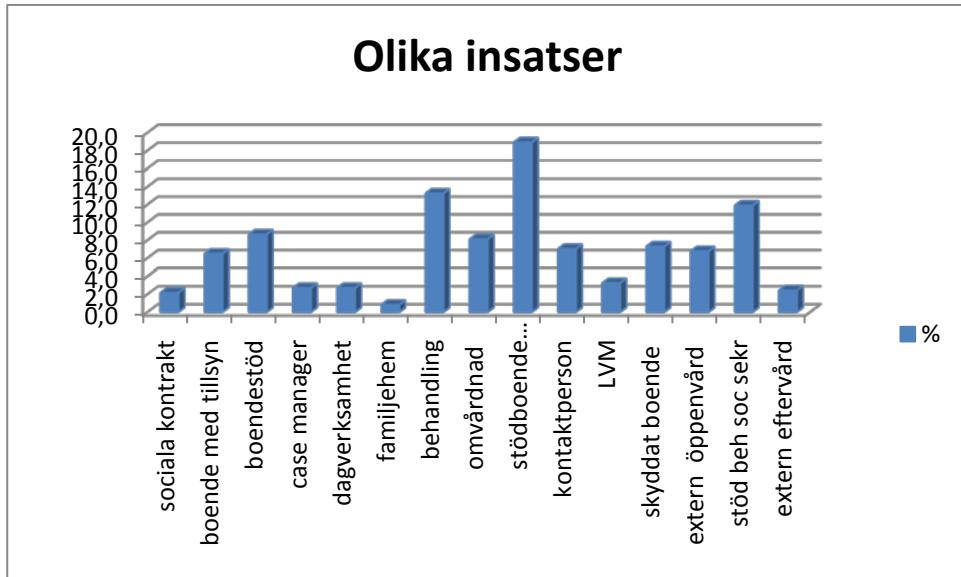
En utredning av personens behov och situation föregår alltid det stöd eller den behandling som myndigheten beviljar. Socialsekreterarna använder ofta ett standardiserat bedömningsinstrument som en del av utredningen. De flesta använder ASI intervjun. Socialsekreterarna anser att de flesta av deras brukare är delaktiga i att definiera sina behov och mål under utredning inför placering. Socialsekreterarna uppger att verksamheterna ibland missar att göra en genomförandeplan för vad som ska ske för den enskilde. Men när den finns är den undertecknad av den enskilde.

Socialsekreterarna följer upp resultaten av insatsen för den enskilde utifrån uppsatta mål. Socialsekreterarna bedömer också att verksamheterna i stor utsträckning genomför det som handläggaren beställt. Socialsekreterarna anser att verksamheternas personal har adekvat kompetens för uppdraget. De är nöjda med samverkan med verksamheterna och kan rekommendera dem till fler personer med behov av hjälp och stöd.

I nuvarande ramavtal anser socialsekreterarna att det finns för litet utbud insatser till personer med narkotikamissbruk och neuropsykiatriska problem.

5 Insatser inom IFO vuxen

Under det gångna året har 203 personer beviljats 379 insatser inom IFO vuxen. Här ingår personer med missbruksproblem, psykisk ohälsa utan missbruk samt de som drabbats av våld i nära relationer. Följade typer av insatser beviljades 2013

Den totala kostnaden för de beviljade insatserna inom IFO vuxen 2013 var knappt 34 miljoner kronor. Insatser som beskrivs i denna rapport stod för mindre än hälften av den totala kostnaden cirka 14 miljoner.

6 Insatser för boende eller behandling

Boenden, behandlingshem och arbetskollektiv ingår i Nacka kommun upphandlade ramavtal för personer med missbruks och beroendeproblem. Många av verksamheterna har inte haft någon person placerad från Nacka kommun det senaste året. Här beskrivs sjutton verksamheterna som hade personer från Nacka kommun i sin verksamhet 2013. Dessa tog emot åttioen personer från kommunen. Målgruppen är personer fyllda 20 år eller äldre med beroende eller missbruksproblem av alkohol, narkotika, läkemedel eller lösningsmedel.

6.1 Boende

Mer än hälften av de verksamheter som redovisas här är stödboenden av olika slag. Det är nio boendeverksamheter samt ett arbetskollektiv. Boenden hade tillsammans 62 personer från Nacka i verksamheterna under 2013. I boendena avbröt en dryg tredjedel eller 22 personer den planerade insatsen i förtid.

6.1.1 Dokumentation

Beställningar från myndighet på genomförande av insatsen, genomförandeplan för den enskilde samt löpande sociala journal fanns för de flesta personerna från Nacka. Då något av dessa dokument saknades berodde det på att brukaren avbrutit sin placering i ett tidigt skede. Alla boenden har rutiner för hur de ska återrapportera till placerande kommun.

6.1.2 Lex Sarah och synpunkter, klagomål

Boendeverksamheterna har skriftliga rutiner för anmälan om allvarliga missförhållanden enligt Lex Sarah. De har också rutiner för vem som ska ansvara för åtgärder när en anmälan tagits emot. Alla

gör rutinerna kända för sin personal med återkommande genomgångar och genom att skriftlig information finns tillgänglig för personalen.

Inget boende har rapporterat in någon sammanställning av genomförda Lex Sarah anmälningar under 2013. Två boendeverksamheter har rapporterat in en sammanställning av synpunkter och klagomål som de tagit emot. Klagomålen handlade om praktiska frågor kring mat och standard på rum samt medicinutdelning.

6.1.3 Brukaruppföljningar

Boendena har genomfört uppföljningar under 2013 för att ta reda på hur brukare och andra uppfattar verksamhetens kvalitet. De flesta använder någon form av brukarenkät för att undersöka detta. För många verksamheter bekräftar brukarenkäten att brukarna till stor del är nöjda. En verksamhet skriver att ”Merparten av brukarna är nöjda eller mycket nöjda med insatserna och de sätt de blivit bemötta”.

6.1.4 Förändring

En ny ramupphandling äger rum hösten 2014.

6.2 Behandlingshem

Sju behandlingshem har haft personer från Nacka i sin verksamhet 2013. Dessa behandlingshem tog emot nitton personer från Nacka. En fjärdedel av brukarna avbröt behandlingen oplanerat.

6.2.1 Dokumentation

Beställningar från myndighet på genomförande av insatsen och genomförandeplan för den enskilde fanns för de flesta personer från Nacka. Då något av dessa dokument saknades berodde det på att personen avbrutit sin placering i ett tidigt skede. Löpande sociala journal fanns för alla brukare på behandlingshemmen. Alla behandlingshem har rutiner för hur de ska återrapportera till placerande kommun.

6.2.2 Lex Sarah och synpunkter, klagomål

Behandlingshemmen har skriftliga rutiner för anmälan om allvarliga missförhållanden enligt Lex Sarah. Rutiner finns för vem som ska ansvara för åtgärder när en anmälan inkommit.

Behandlingshemmen arbetar för att personalen ska känna till rutinerna genom återkommande genomgångar av dem och genom att skriftlig information är tillgänglig för personalen. Tre av dem har också rapporterat in sammanställning på fem Lex Sarah anmälningar under 2013.

Fyra behandlingshem har rapporterat in en sammanställning av synpunkter och klagomål som de tagit emot.

6.2.3 Brukaruppföljningar

Behandlingshemmen har genomfört uppföljningar under 2013 för att ta reda på hur brukare och andra uppfattar verksamhetens kvalitet. De flesta använder någon form av brukarenkät för att undersöka detta. För många verksamheter bekräftar brukarenkäten att brukarna till stor del är nöjda.

6.2.4 Förändringar

Ramavtalet upphör 2014 och ny upphandling äger rum under året.

7 Kundval för öppenvårdsinsatser

7.1 Målgrupp

Målgruppen är personer fyllda 20 år eller äldre med beroende eller missbruksproblem av alkohol, narkotika, läkemedel eller lösningsmedel.

7.2 Kundvalets insatser

Kundvalet omfattar följande biståndsbedömda insatser:

- strukturerad öppenvårdsbehandling
- strukturerad samtalsbehandling
- boendestöd
- kontaktman

Kundvalet omfattar även icke biståndsbedömda rådgivningsinsatser omfattande tre samtal för ensamstående personer och fem samtal då barn finns i familjen.

I denna sammanställning beskrivs de kundvalsverksamheter som erbjuder öppenvårdsbehandling och strukturerad samtalsbehandling.

- Skyddsvärnets psykologmottagning
- Skyddsvärnets Öppenvård
- Nämndemangården i Sverige AB
- Step One Rehab AB

Alla är godkända för att bedriva strukturerad öppenvård och två av dem är godkända för strukturerade samtalsserier och två för rådgivning.

Mål med för öppenvårdsinsatser är att

- insatsen ska leda till att den enskilde får insikt om sitt beroende
- insatsen ska leda till att den enskilde kommer ifrån sitt missbruk
- insatsen ska förhindra att den enskilde får återfall

Kundvalets öppenvård hade totalt sjutton kunder från Nacka kommun under 2013. De tre verksamheter som hade kunder från Nacka kommun var:

- Step One hade tretton personer
- Skyddsvärnets öppenvård hade tre personer och
- en person tog del av strukturerade samtal vid skyddsvärnets psykologmottagning

Ingen av dessa avbröt insatsen oplanerat.

Möjligheten att ta del av rådgivning inom kundval öppenvård har inte utnyttjats av någon från Nacka kommun.

7.3 Personal

Anordnare inom kundval öppenvård har under 2013 låg personalomsättning. De verksamheter som bedriver gruppverksamheter har jämn könsfördelning. Alla verksamheter tar utdrag från polisregistret på all nyanställd personal. Samtliga verksamheter har en skriftlig kompetensutvecklingsplan för sina verksamheter. Alla anställda har också en individuell kompetensutvecklingsplan som är aktuell för 2013.

De fyra verksamheterna har extern handledning regelbundet minst en gång per månad och kollegial handledning. Dessutom har personalen vid två verksamheter deltagit i sammanhangande utbildningar under 2013.

7.4 Dokumentation

Alla brukare har en beställning på insatsen från myndigheten och verksamheten har upprättat en genomförandeplan för varje person. De har också fört en social journal för var och en av de personer från Nacka som deltagit i verksamheten.

Flera av verksamheterna använder även något av de standardiserade bedömningsinstrument som finns för att kartlägga alkohol och eller droganvändning samt för att följa upp förändringar av konsumtionen. De som används är bland annat

- AUDIT (Alcohol Use Disorders Identification Test)
- DOK (dokumentationssystem inom missbruksvården) samt
- DUDIT (Drug Use Disorders Identification Test)

Anordnarna har rutiner för återrapportering av beställda insatser från socialtjänsten. Det sker genom skriftliga sammanställningar och telefonsamtal till handläggaren vid behov.

7.5 Lex Sarah samt synpunkter och klagomål

Verksamheterna har rutiner för anmälan om allvarliga missförhållanden enligt Lex Sarah. De har också rutiner för vem som ska ansvara för att åtgärder vidtas när en anmälan inkommit. Rutinerna är kända av personalen genom att regelbundna genomgångar sker minst en gång per år. De informerar nyanställd personal vid introduktionen om sina Lex Sarah rutiner.

7.6 Brukaruppföljningar

Alla verksamheter har genomfört uppföljningar för att ta reda på hur brukare och andra intressenter uppfattar verksamhetens kvalitet. Dessa sker främst genom enkäter. För ett par verksamheter är resultaten för 2013 inte sammanställt ännu. De andra två sammanfattar resultatet med att brukarna är nöjda.

7.7 Förändringar

Förändringar av betydelse som genomförs i verksamheten under 2013 är minskad personalgrupp samt att en verksamhet inlett utveckling av kvalitetssystem. Flera av verksamheterna planerar att utveckla kvalitetssystem under 2014.

8 Beroendeverksamheten

Sociala kvalitetsheten har genomfört uppföljningar av beroendemottagningen. Tillsammans med den nya enhetschefen fördes en dialog under sommaren 2013 kring ett antal identifierade utvecklingsområden. En bedömning gjordes att verksamheten behövde förändras avseende insatser för personer med riskbeteenden såväl som insatser för personer aktuella inom myndigheten. Följande utvecklingsområden fanns:

- Vid beroendemottagningen finns en ensidig inriktning på tolvstegsbehandling. Enligt de nationella riktlinjerna rekommenderas olika slags behandlingar beroende på en mängd faktorer som exempelvis typ av missbruk, psykiska problem, livssituation.
- Målgruppen vid beroendemottagningen är till största delen anhöriga till personer med missbruksproblem. Behov finns att utöka målgrupperna.
- Få personer tar del av insatsen efter beslut från myndigheten. För de som har kontakt med beroendemottagningen utan biståndsbeslut saknas dokumentation om insatserna i stor utsträckning.
- Det saknas kunskap om längden på insatser. Personer kan gå på beroendemottagningen under lång tid.
- Det saknas personal med steg ett utbildning för att kunna genomföra samtalsbehandling utifrån ett kognitivt eller beteendeterapeutiskt perspektiv. Utbildningsbakgrundens är idag inte tillräcklig hos personalen för att kunna uppfylla kraven på en beroendemottagning som kan ge ett varierat utbud av insatser.
- Arbete med riskbruk och riskbruksbeteende är underutvecklat.

En genomlysning av beroendemottagningen pågår som leds av Lina Blombergsson, verksamhetschef Sociala Stöd resurser, Individ och familjeomsorg. Den blir klar under våren 2014.

Under 2013 har MiniMaria och Beroendemottagningen slagits samman och bildat Beroendeverksamheten. De två undergrupperna finns kvar. Beroendeverksamheten delar lokal med Familjeverksamheten och Ungdomsverksamheten. Detta underlättar för familjer med missbruksproblematik, vare sig det är en förälder eller en ungdom som har bekymmer. Genom att finnas i samma lokaler ökar möjligheten att erbjuda olika insatser som svarar upp emot både barns och vuxnas behov av insatser.

Den del av Beroendeverksamheten som möter vuxna personer, beroendemottagningen, har under 2013 haft få biståndsbedömda uppdrag. För att bättre svara mot myndighetens behov har en dialog förts mellan myndighet och beroendemottagning under hösten 2013 om verksamhetens framtida inriktning och behov av förändringar. Detta har resulterat i nya kontrakt med tydligare inriktning mot beroende för de äldre målgrupperna samt ökat fokus på unga vuxna.

Statistik från Nacka Beroendemottagning

Statistiken redovisas var för sig och avser hela året.

Brukare/besök

Antal brukare/besök	Antal besökare		Antal besök	
	2012	2013	2012	2013
Beroendemottagningen	362	208	3508	700

Brukare fördelade per insats

Insatstyp	2012	2013
Råd och information	137	144
Individuell behandling	63	80
Behandlingsgrupper	156	69
Kontaktmannaskap	11	3
Totalt	362	296

Beroendemottagningens antalet registrerade besök 2013 är betydligt färre än 2012 detta förklaras av att Nacka Beroendemottagning tidigare räknat samman såväl landstingssidans som kommunens sidans besök.

Behandlingsgruppernas inriktning 2013

De behandlingsgrupper som genomförts har dels varit en årlång intensiv gruppbehandling, fyra halvdagar i veckan, anhöriggrupper samt återfallsprevention.

Det utåtriktade arbetet har minskat under 2013 vilket kan vara en förklaring till ngt vikande kundunderlag. Antalet besök/besökare har också minskat. En analys av orsakerna kring detta pågår.

9 **Slutsatser**

Den sammantagna bedömningen är att de flesta verksamheterna ger god vård och omsorg genom att:

- Verksamheterna följer avtal, lagar och föreskrifter i stor utsträckning.
- Brukarundersökningar ger positiva resultat för många verksamheter. De brukare som uttalat sig om de undersöpta insatserna är nöjda. Brukarna tycker att de är delaktiga och blir bra bemötta under utredning och beslut och tycker att de kan påverka vilken insats de får.
- Verksamheterna har få klagomål och Lex Sarah anmälningar.
- Verksamheterna sköter gällande dokumentation.
- Verksamheterna arbetar med att utveckla kvaliteten. De har alla rutiner för synpunkter och klagomål och för att uppmärksamma allvarliga brister i verksamheten. Alla genomför också brukarundersökningar.
- Inom kundvalet strukturerad öppenvård har ingen avbrutit behandlingen oplanerat under 2013. Det tyder på bra resultat.
- De verksamheter som erbjuder öppenvård har låg personalomsättning och relevant fortbildning för sin personal.

- Nacka var hösten 2013 en av två kommuner i landet som har kundval öppenvård för missbruk och beroende.

De utvecklingsområden som framkommer är följande:

- Att kunna redovisa resultat för olika grupper efter genomförda insatser
- Det finns kvalitetsbrister vid kommunens Beroendemottagningen. En översyn pågår. En omstrukturering av verksamheten behövs för att bättre svara mot olika målgruppars behov.
- Kundvalet öppenvård hade få kunder från Nacka kommun under 2013.
- Ingen person från Nacka kommun tog del av möjlighet att få rådgivning via kundvalens öppenvård.
- Det är för få personer som svarar på myndighetens brukarenkät. Myndigheten behöver utveckla andra former än en brukarenkät för att ta del av brukares erfarenheter av socialtjänsten och dess insatser.
- De nationella riktlinjerna för missbruks och beroendevården betonar vikten av samordnad behandling för personer med missbruk och beroende och samtidig psykisk ohälsa. I nuvarande ramavtal anser socialsekreterarna att det finns för litet utbud av ramupphandlade verksamheter som svarar mot den målgruppens behov.

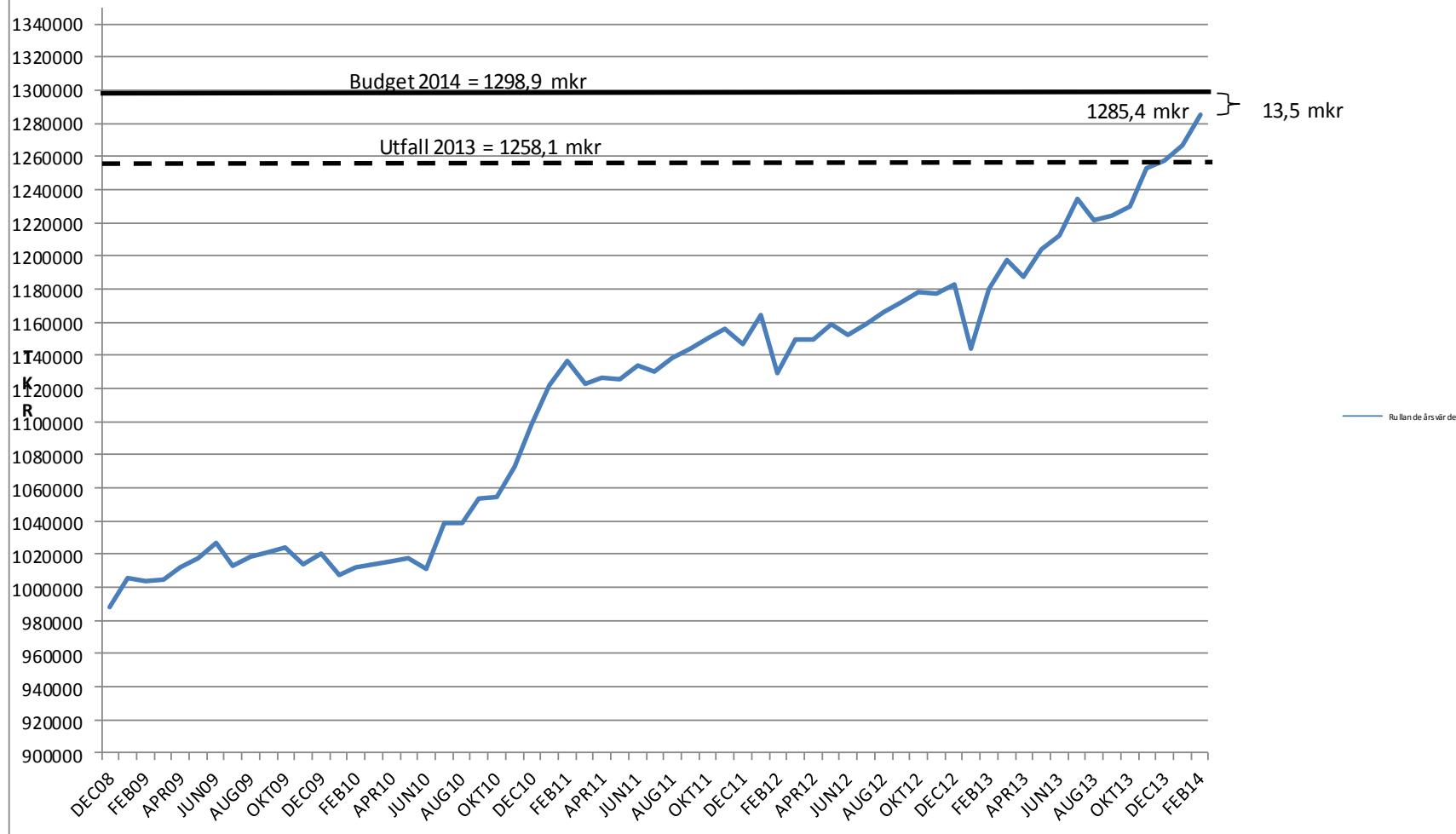
SOCIAL - OCH ÄLDRENÄMNDEN

BOKSLUT : FEBRUARI 2014

(i siffror)

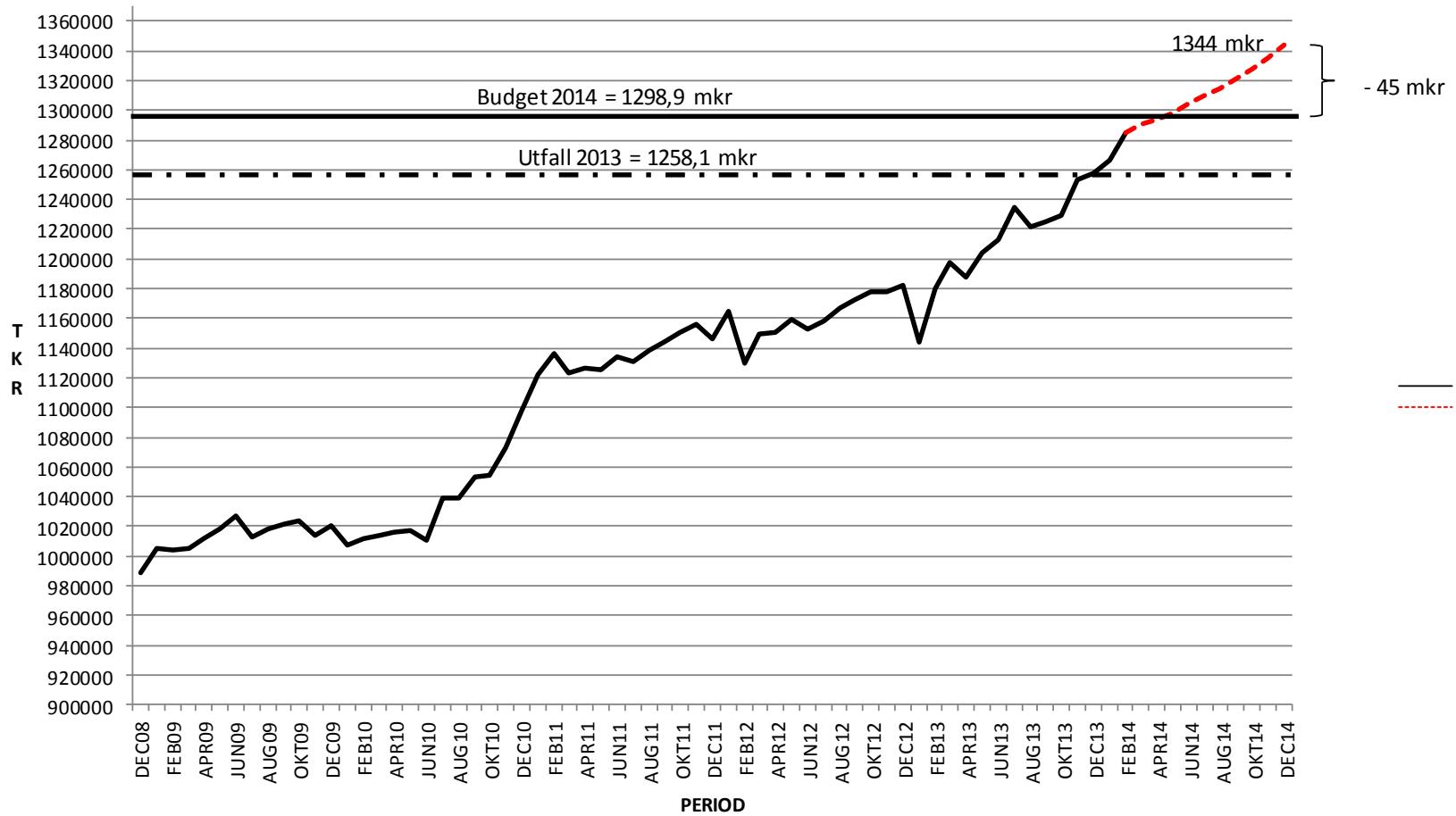
SOCIAL- OCH ÄLDRENÄMNDEN
PERIOD: DECEMBER 2008 - FEBRUARI 2014
RULLANDE ÅRSVÄRDE - NETTOKOSTNAD (tkr)

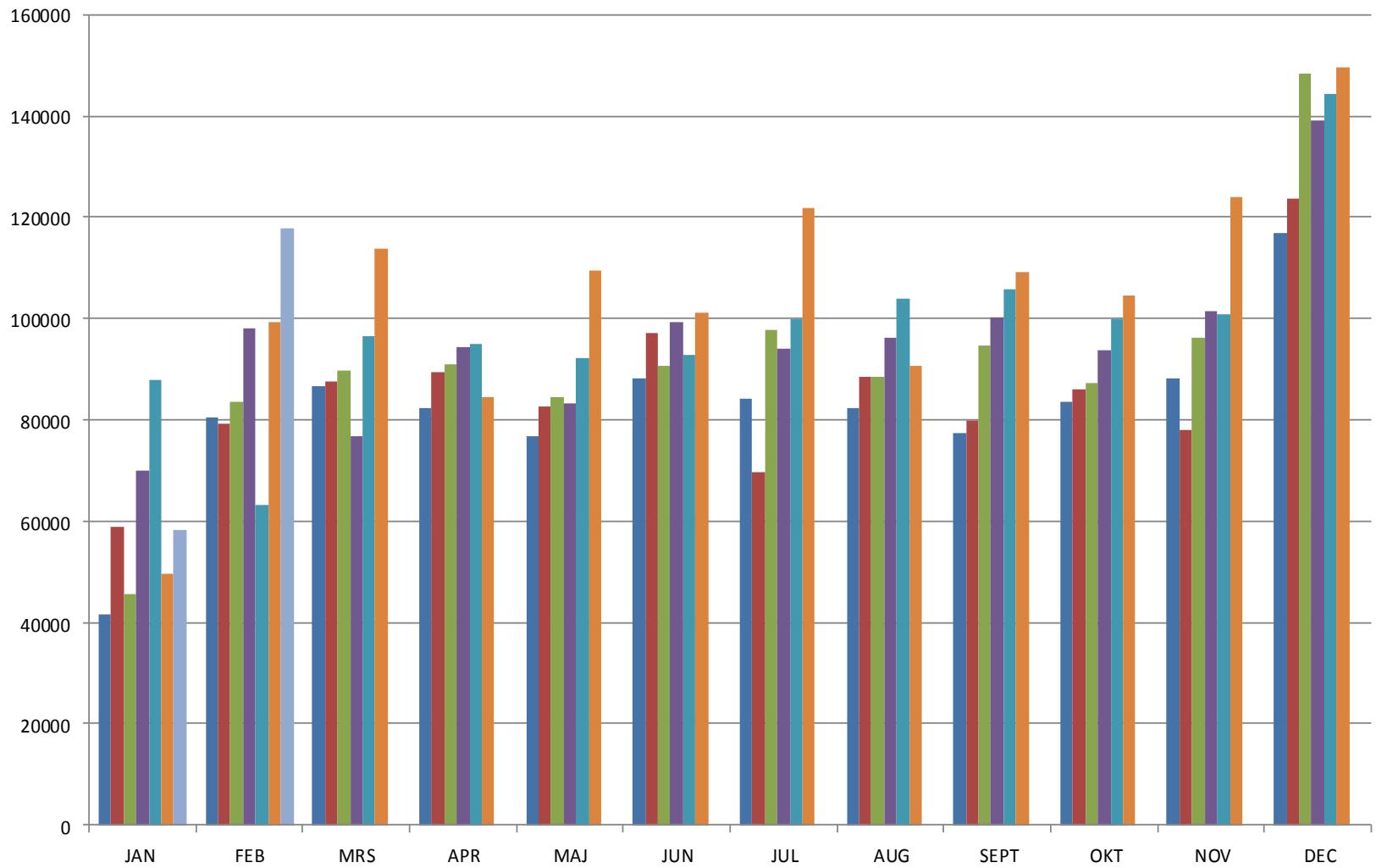
SOCIAL- OCH ÄLDRENÄMNDEN - FEBRUARI ÅRSPROGNOS 2014

PERIOD : DECEMBER 2008 - ÅRSPROGNOS 2014

RULLANDE ÅRSVÄRDE - NETTOKOSTNAD (tkr)

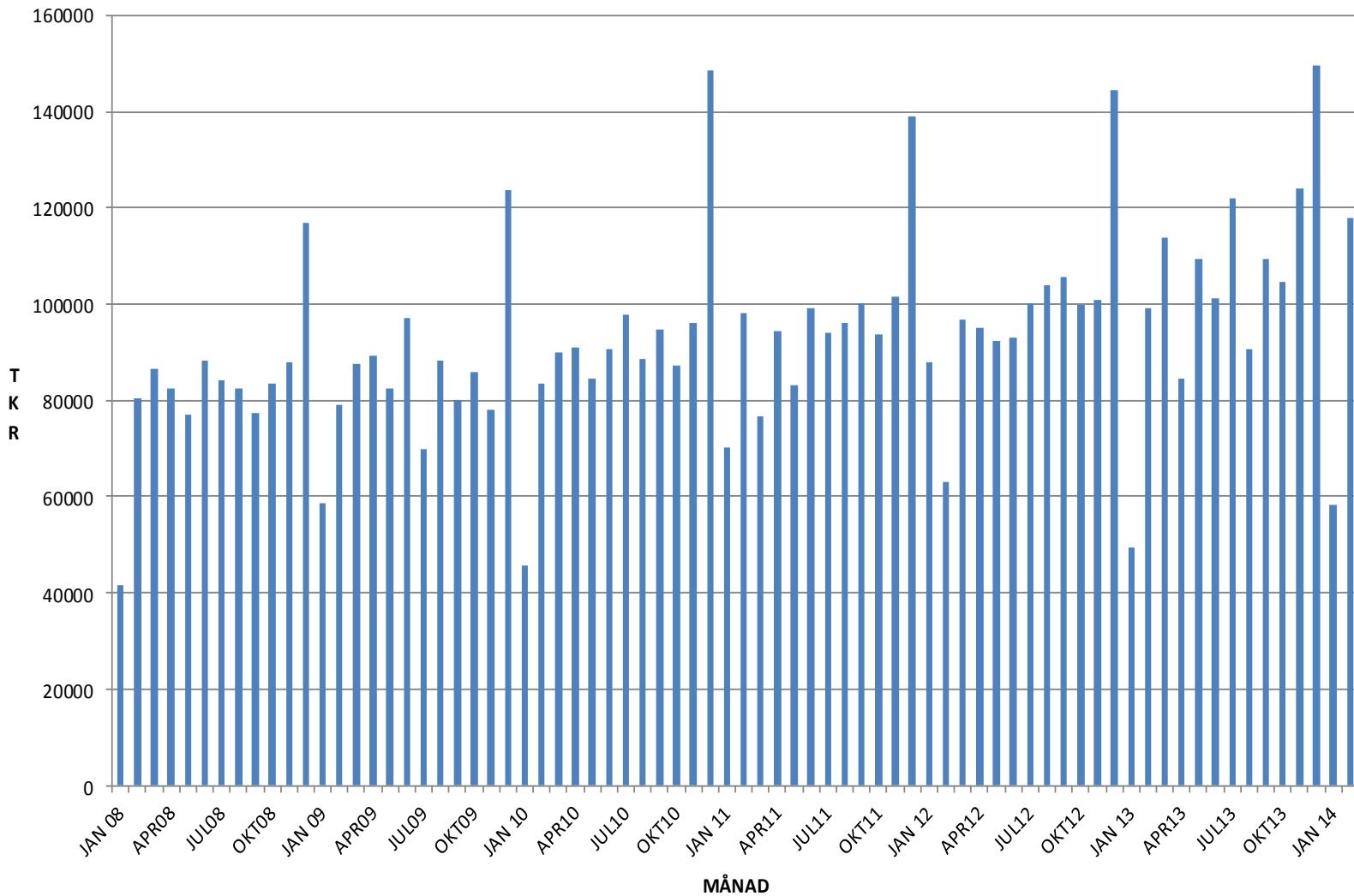
SOCIAL- OCH ÄLDRENÄMNDEN
NETTOKOSTNAD PER ÅR OCH MÅNAD : 2008 - FEBRUARI 2014

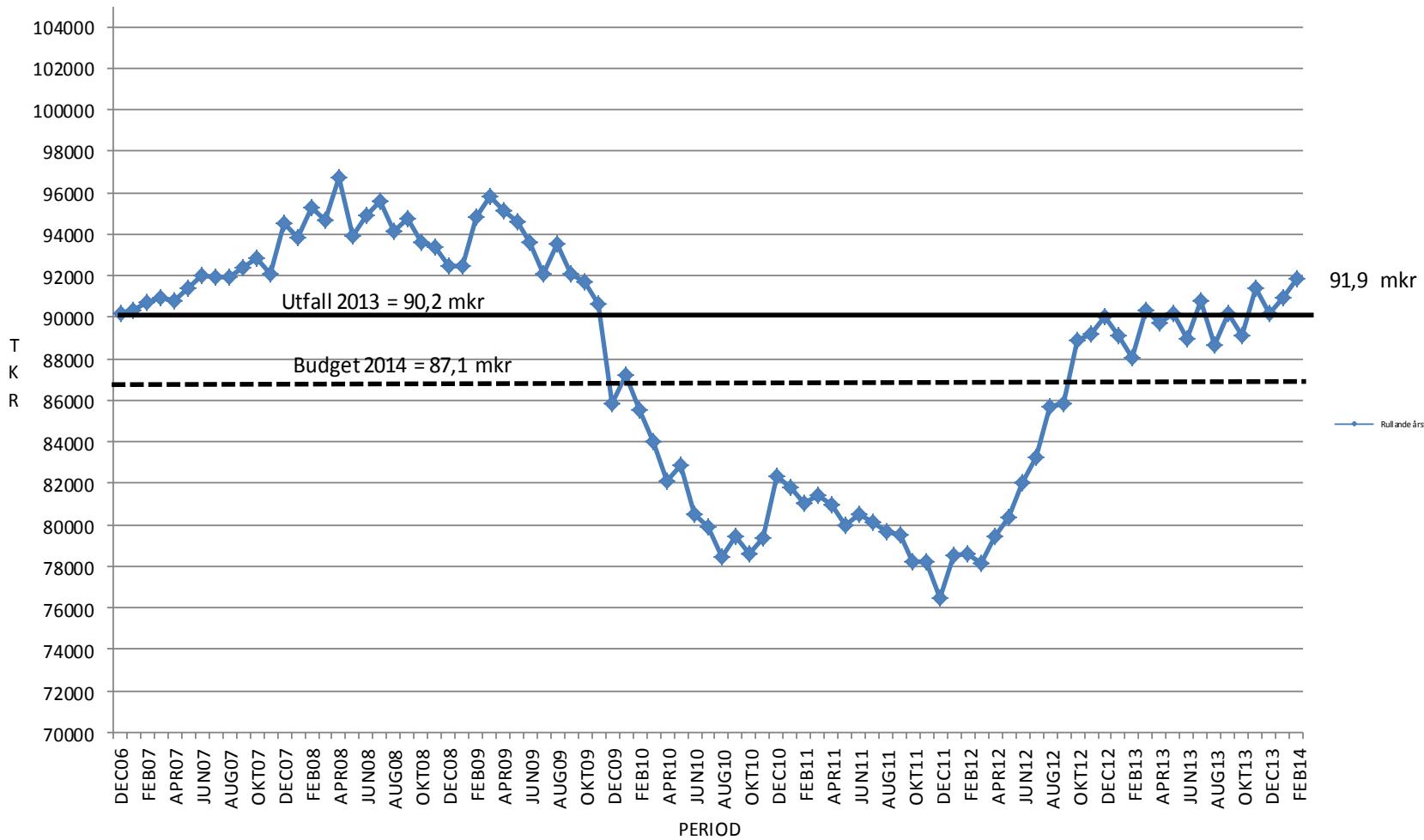
111 av 280

NETTOKOSTNAD PER MÅNAD - SOCIAL- OCH ÄLDRENÄMNDEN (tkr)

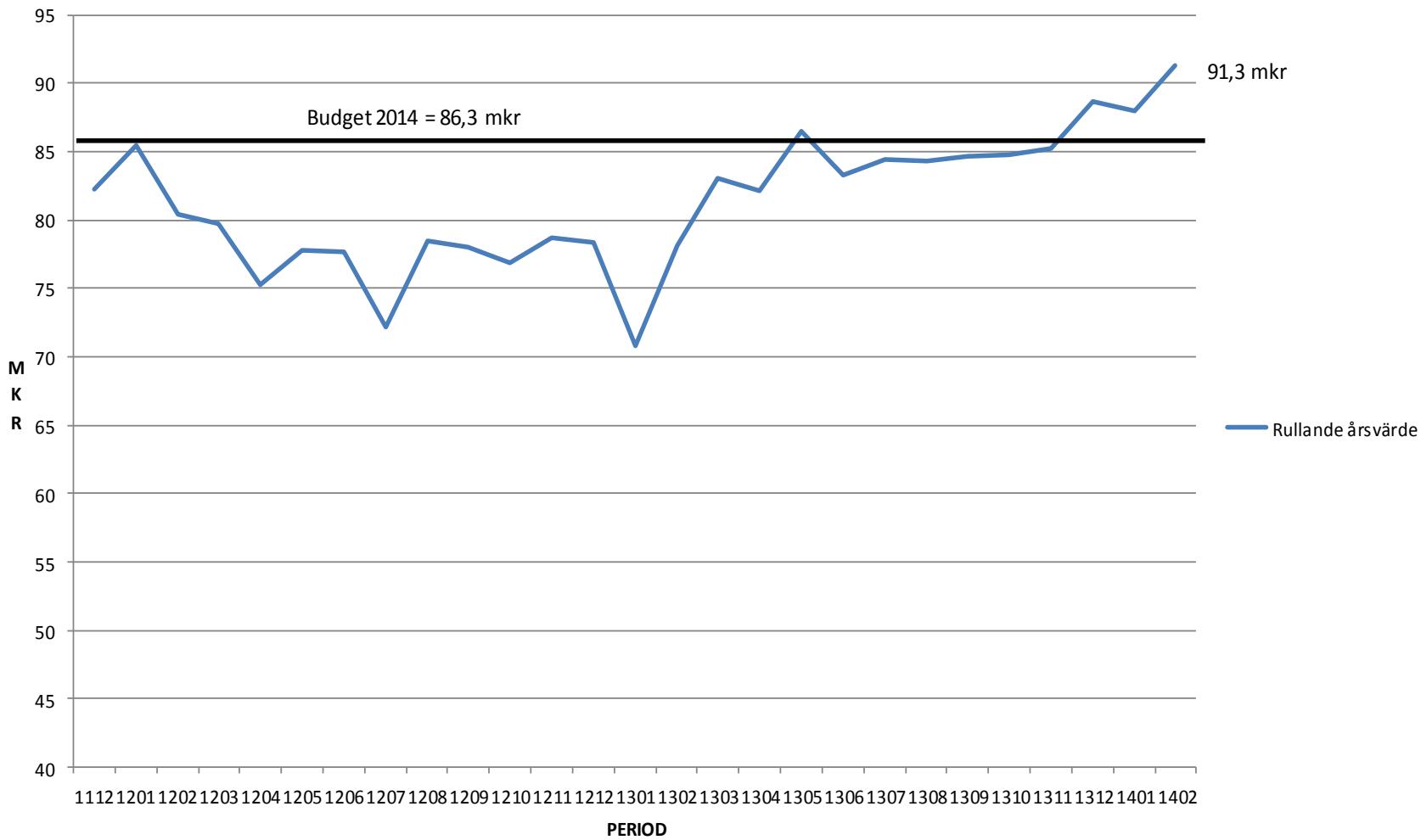
PERIOD: JANUARI 2008 - FEBRUARI 2014

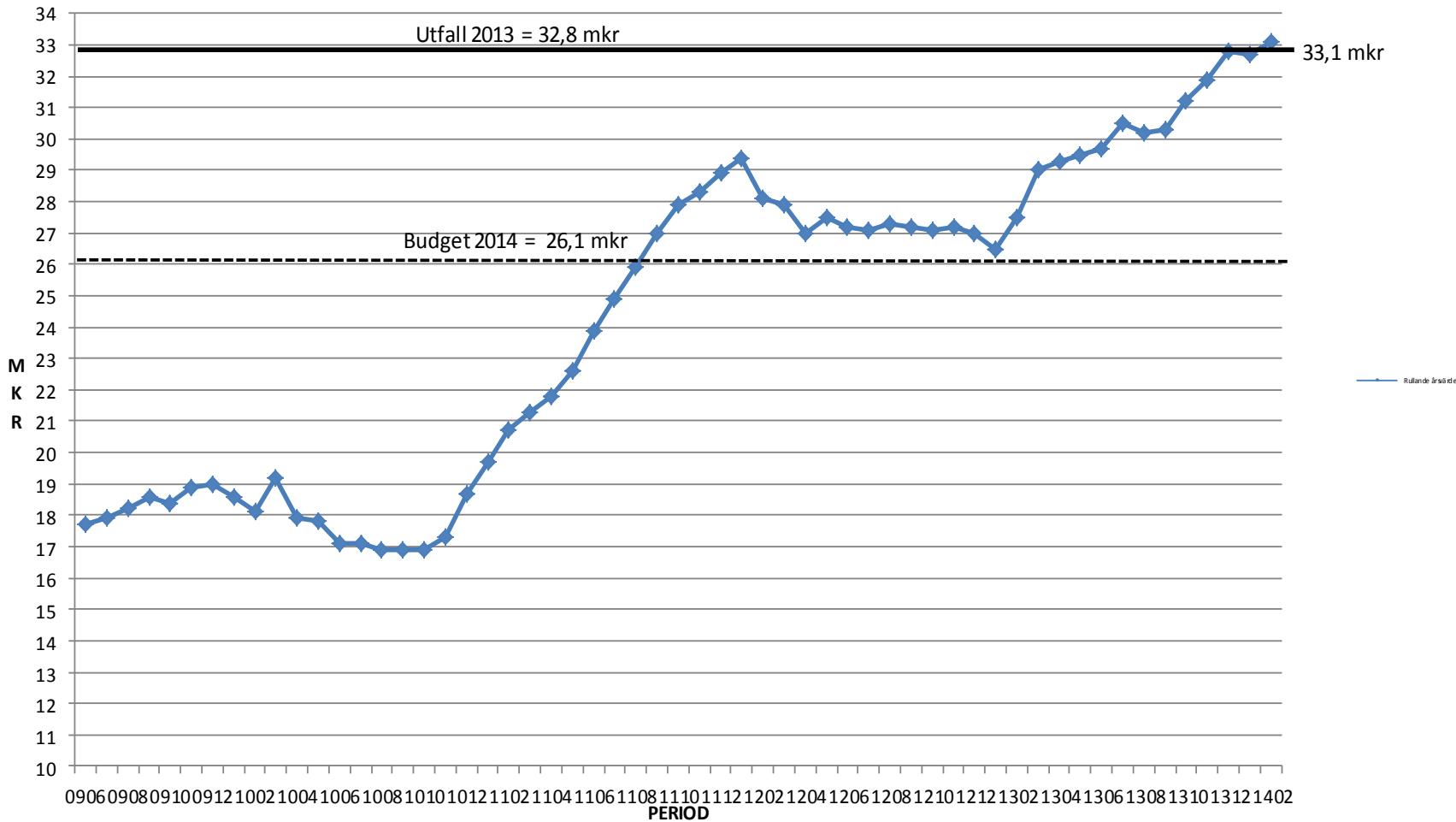
IFO BARN&UNGA - SOCIAL- OCH ÄLDRENÄMNDEN (tkr)
PERIOD : DEC 2006 - FEBRUARI 2014
RULLANDE ÅRSVÄRDE - NETTOKOSTNAD (tkr)

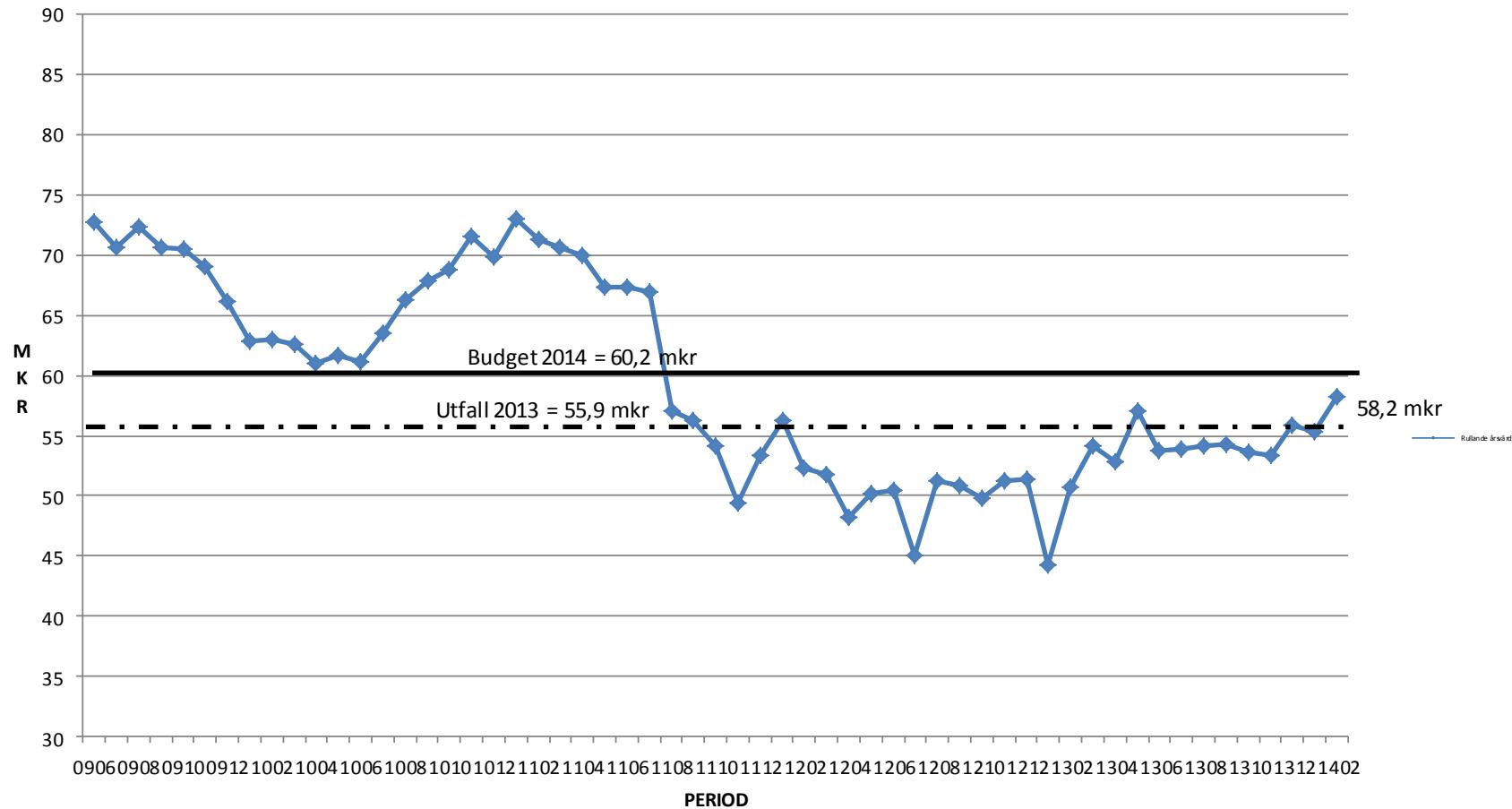
IFO VUXENHENHETEN - SOCIAL - OCH ÄLDRENÄMNDEN
PERIOD: DECEMBER 2011 - FEBRUARI 2014
RULLANDE ÅRSVÄRDE - NETTOKOSTNAD (mkr)

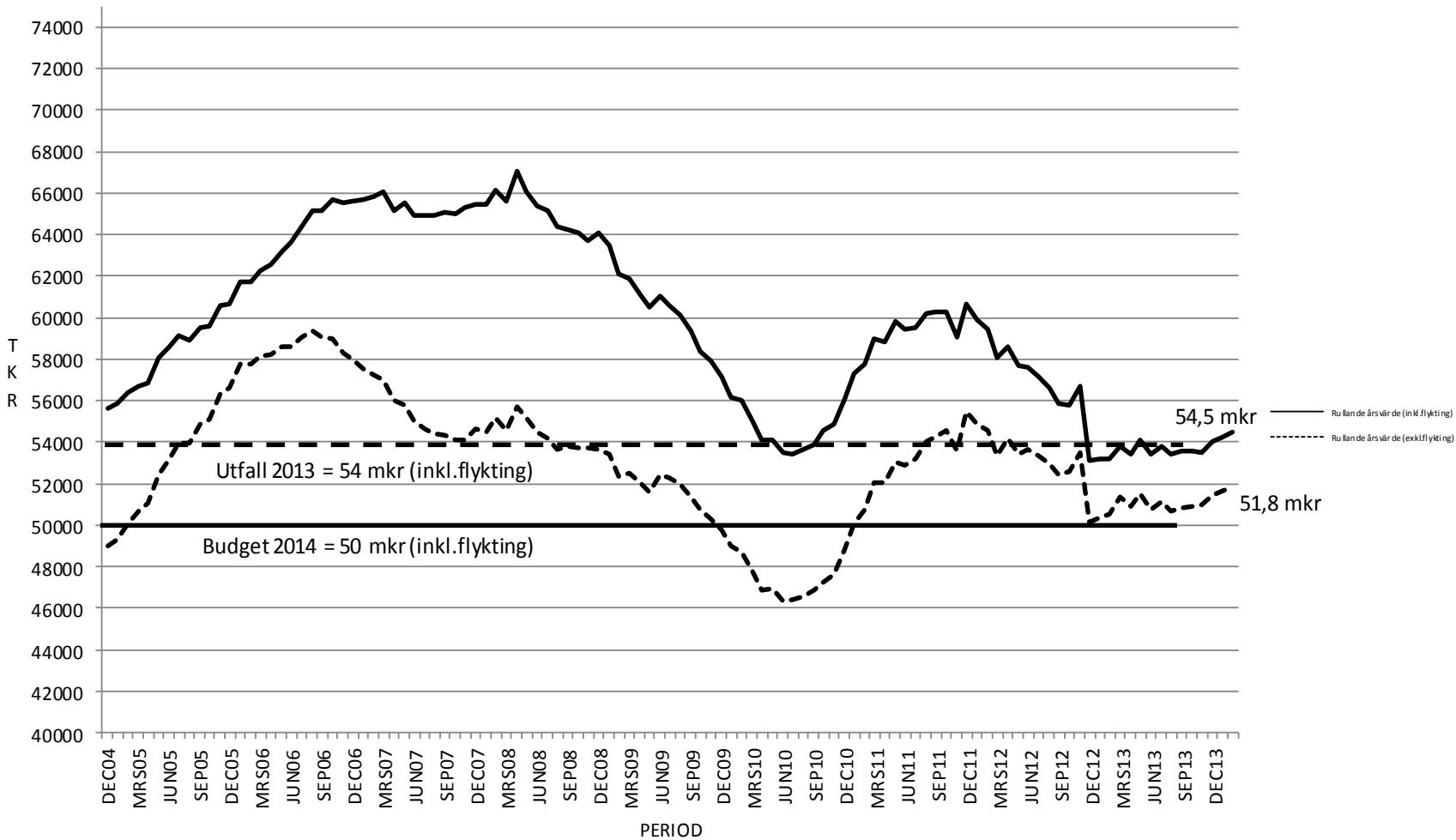
IFO UTREDNING_VUXEN - SOCIAL- OCH ÄLDRENÄMNDEN
PERIOD : JUNI 2009 - FEBRUARI 2014
RULLANDE ÅRSVÄRDE - NETTOKOSTNAD (mkr)

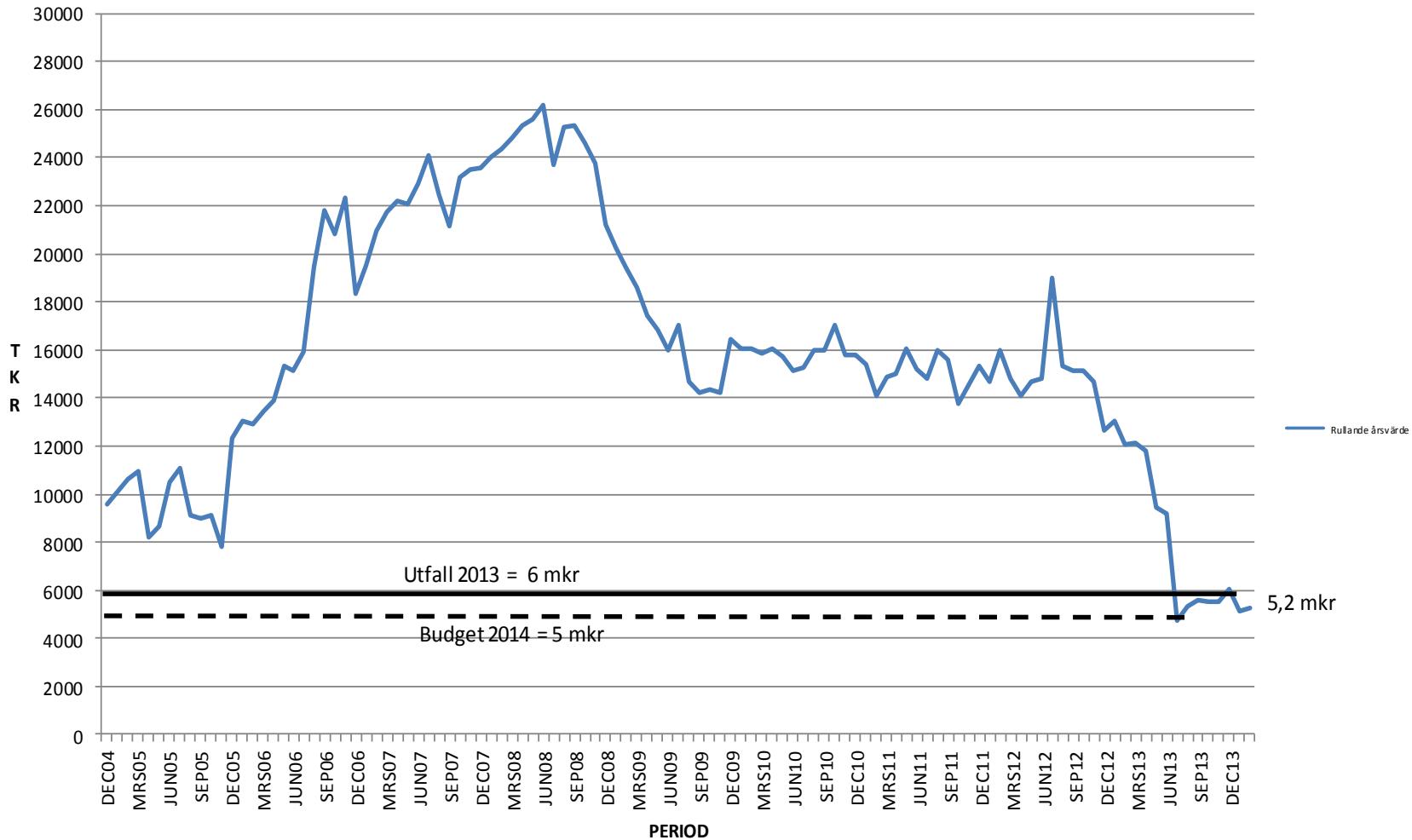
IFO VUXEN ÖVRIGT - SOCIAL- OCH ÄLDRENÄMNDEN
PERIOD : JUNI 2009 - FEBRUARI 2014
RULLANDE ÅRSVÄRDE - NETTOKOSTNAD (mkr)

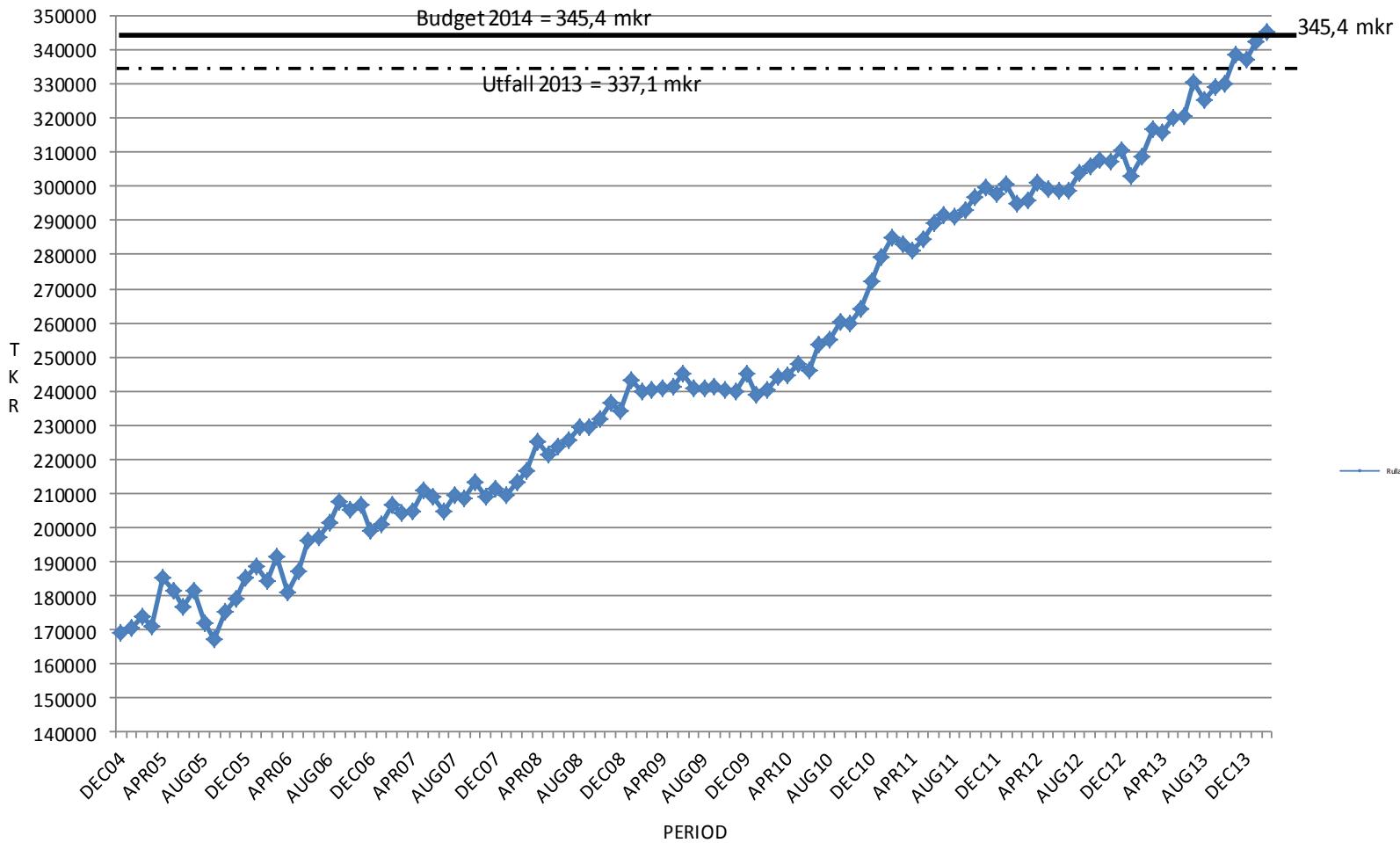
EKONOMISKT BISTÅND - SOCIAL- OCH ÄLDRENÄMNDEN
PERIOD: DECEMBER 2004 - FEBRUARI 2014
RULLANDE ÅRSVÄRDE - NETTOKOSTNAD (tkr)

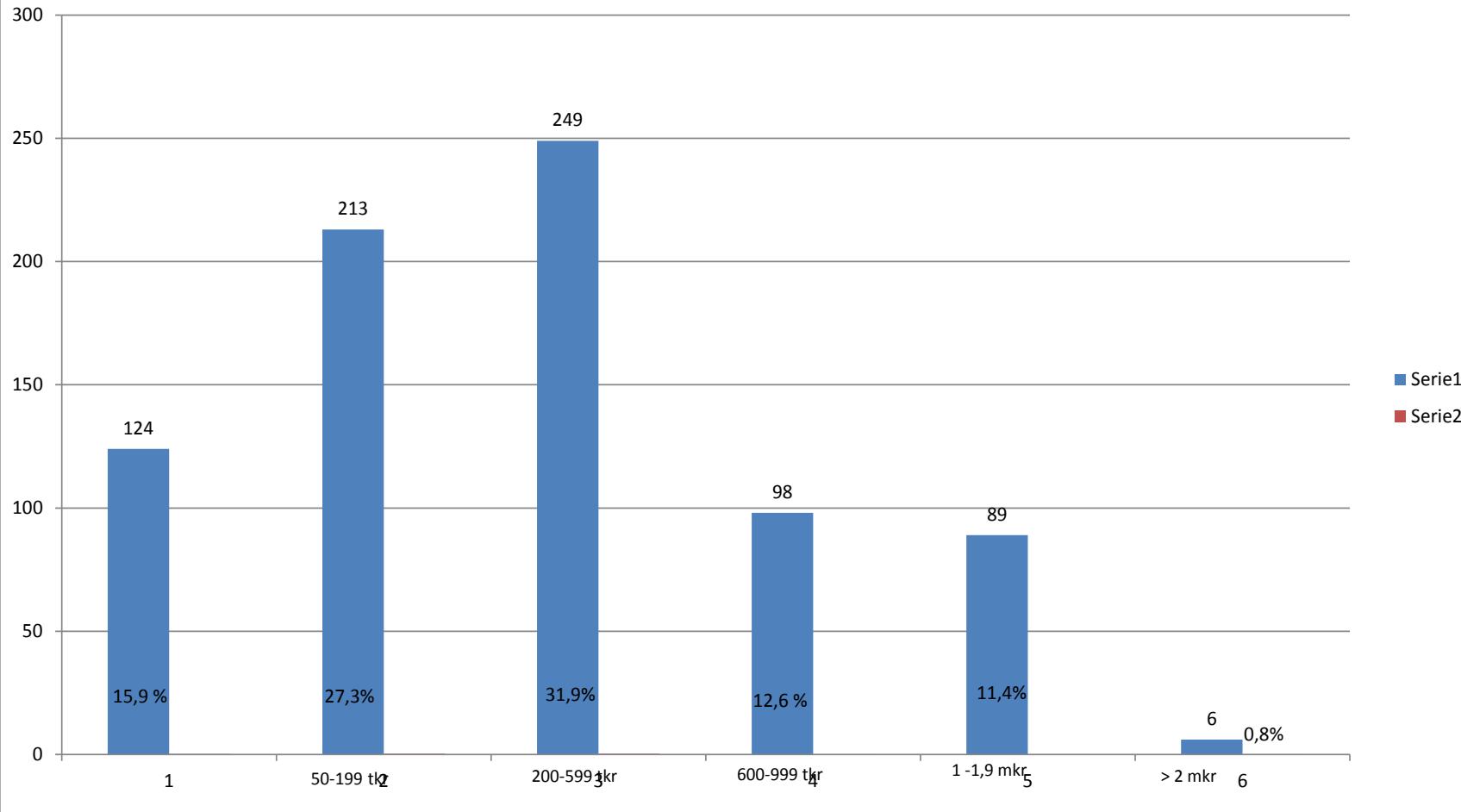
STATSBIDRAG - FLYKTINGMOTTAGANDE - SOCIAL- OCH ÄLDRENÄMNDEN
PERIOD : DECEMBER 2004 - FEBRUARI 2014
RULLANDE ÅRSVÄRDE - TKR

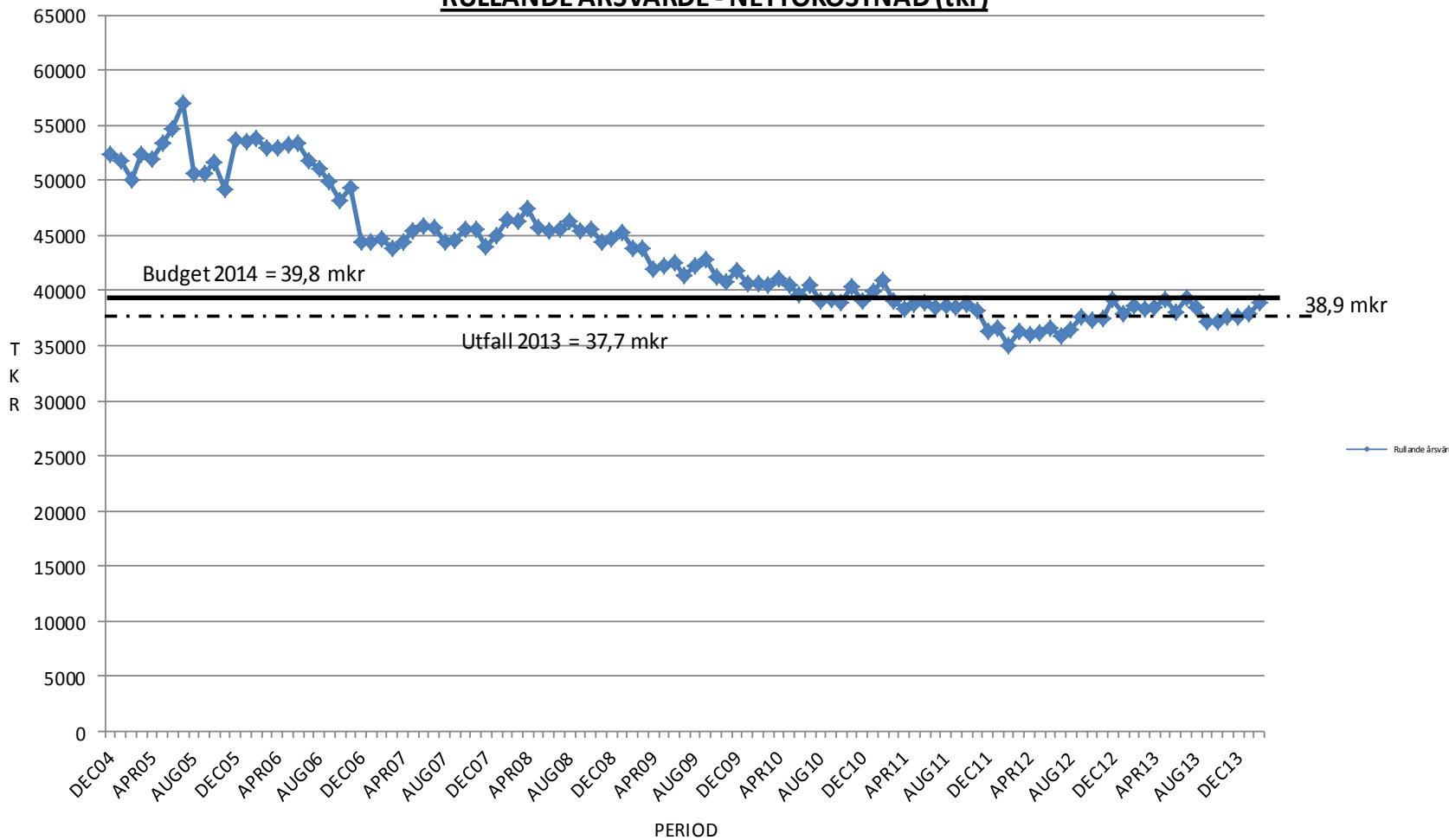
LSS/SoL yngre 65 år - SOCIAL- OCH ÄLDRENÄMNDEN
PERIOD: DECEMBER 2004 - FEBRUARI 2014
RULLANDE ÅRSMEDELVÄRDE - NETTOKOSTNAD (tkr)

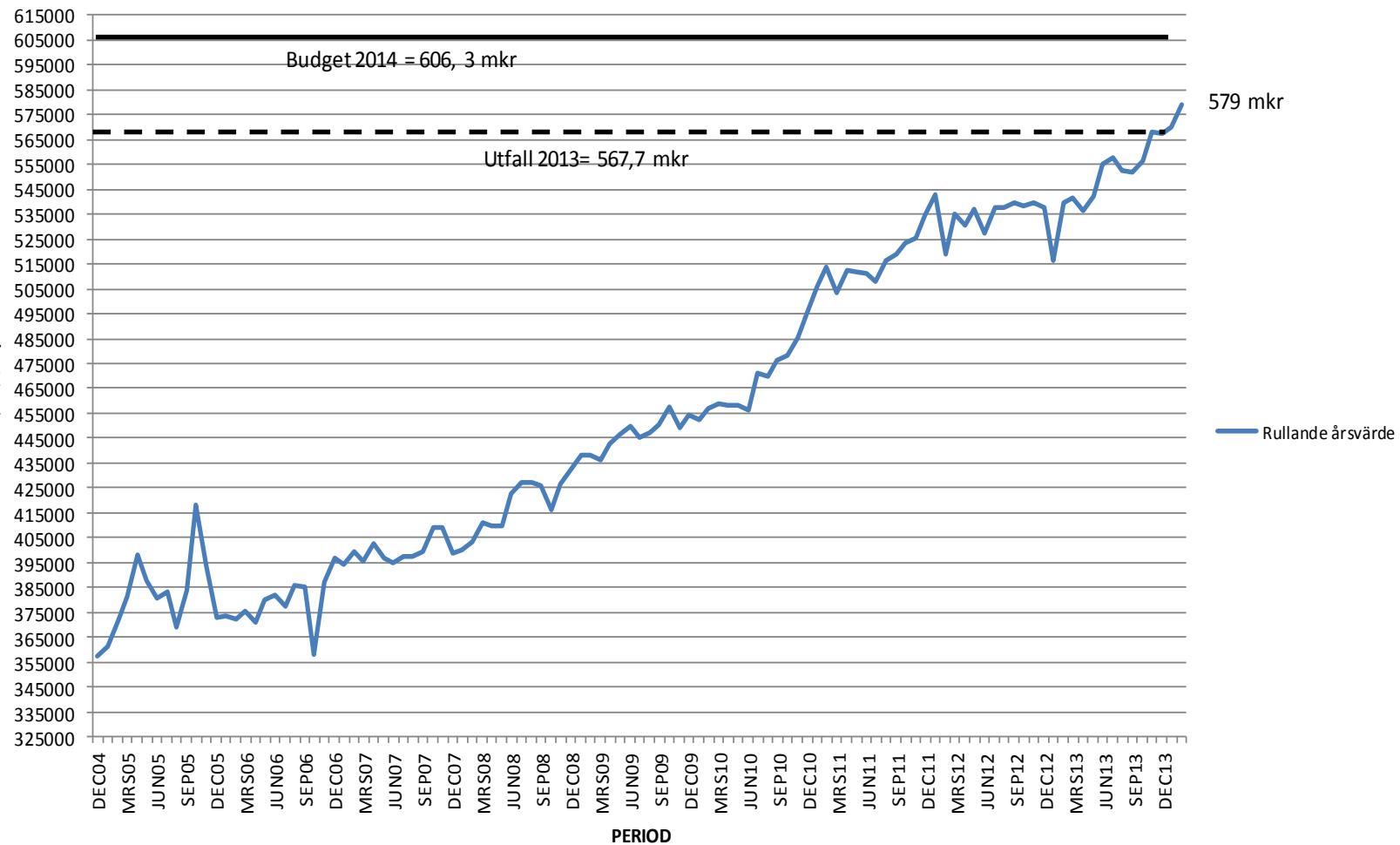
LSS/SoL <65 år - ANTAL BRUKARE (tot 779 st)
FÖRDELAT PER KOSTNADSINTERVALL
PERIOD: Februari 2014

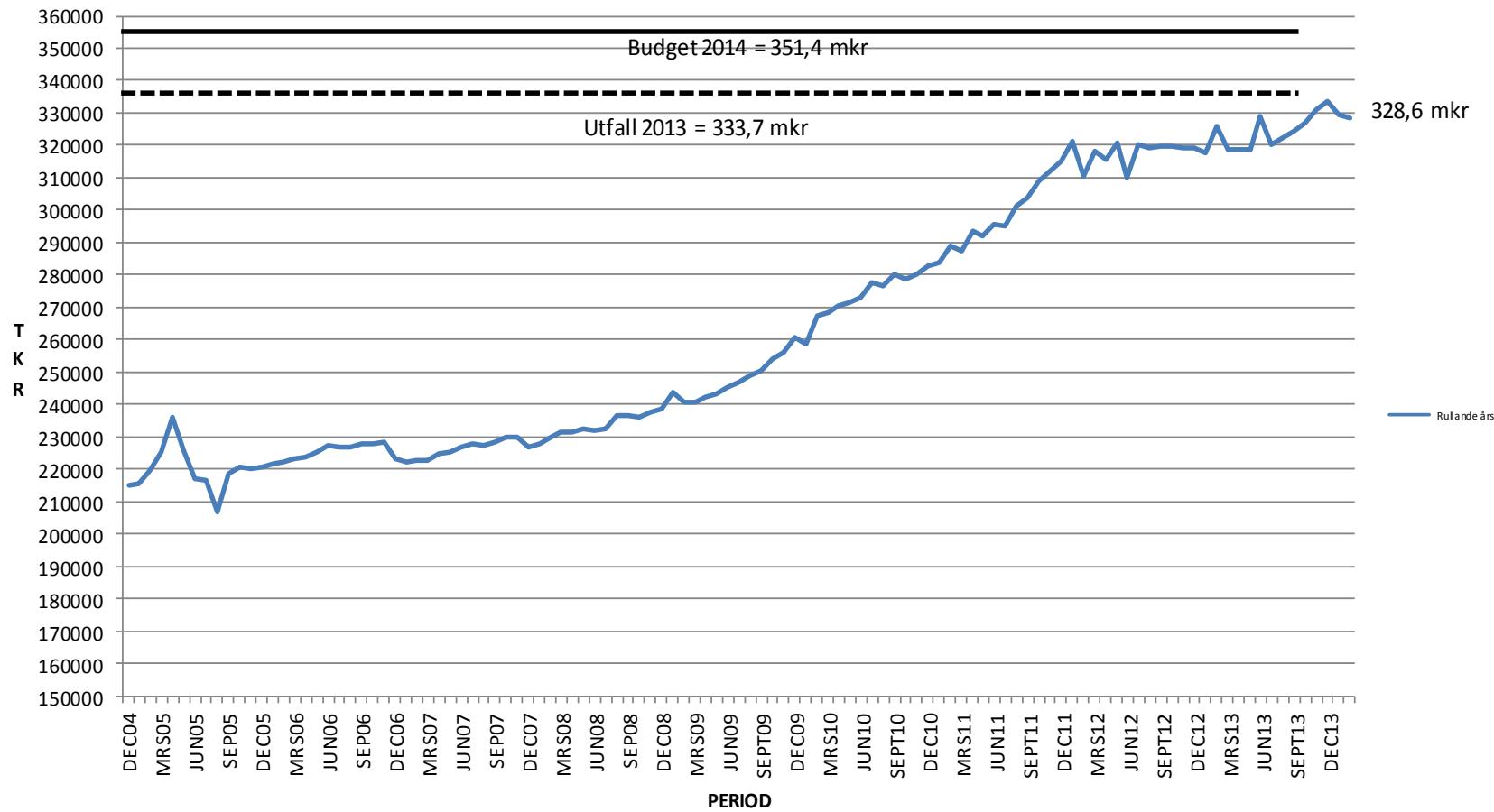
SOCIALPSYKIATRI - SOCIAL- OCH ÄLDRENÄMNDEN
PERIOD : DEC 2004 - FEBRUARI 2014
RULLANDE ÅRSVÄRDE - NETTOKOSTNAD (tkr)

ÄLDRE - SOCIAL- OCH ÄLDRENÄMNDEN
PERIOD: DECEMBER 2004 - FEBRUARI 2014
RULLANDE ÅRSMEDELVÄRDE - NETTOKOSTNAD (tkr)

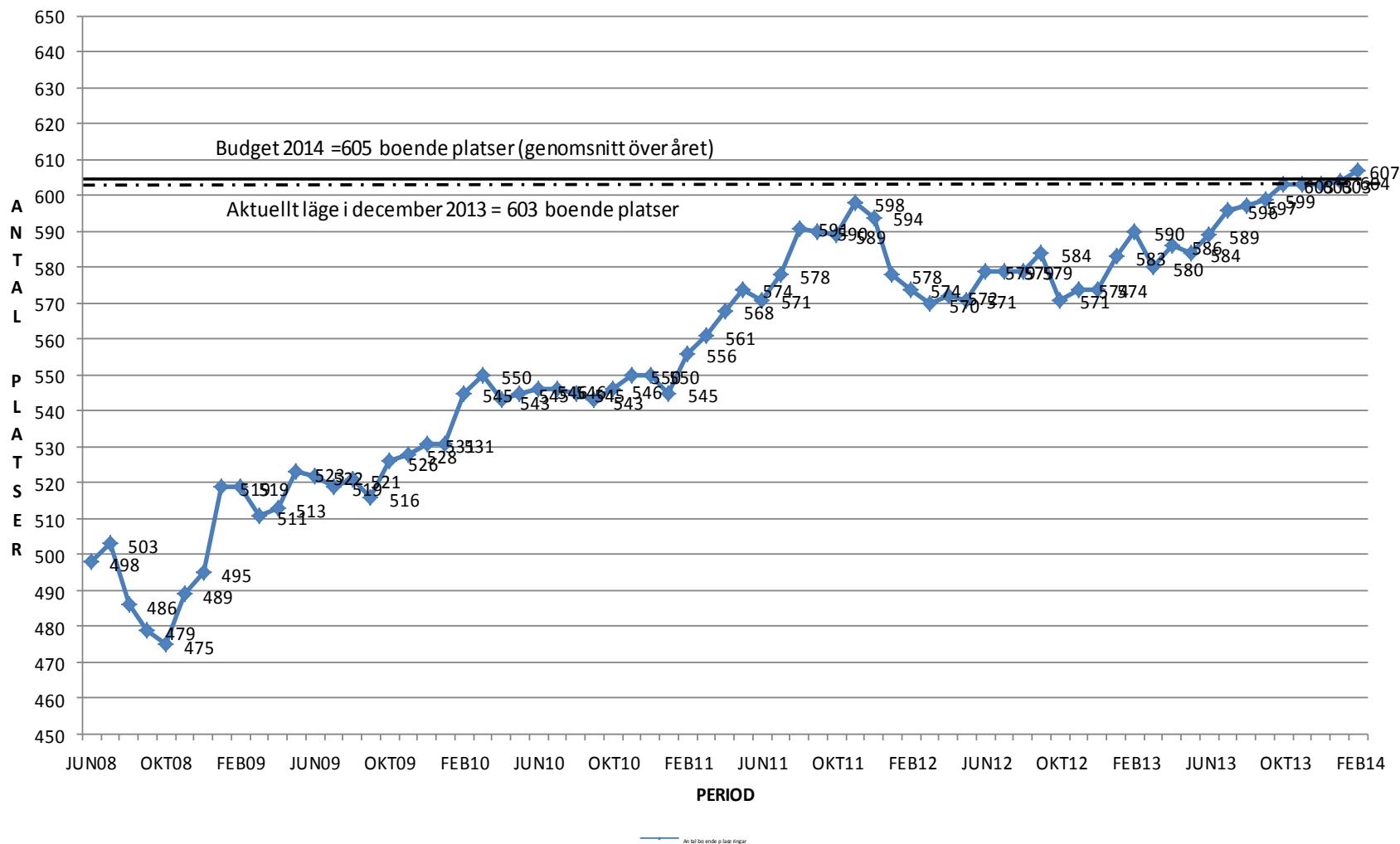

ÄLDRE - SÄBO - SOCIAL- OCH ÄLDRENÄMNDEN (tkr)
PERIOD: DECEMBER 2004 - FEBRUARI 2014
RULLANDE ÅRSVÄRDE - NETTOKOSTNAD (tkr)

ÄLDRE - ANTAL PLATSER SÄRSKILT BOENDE

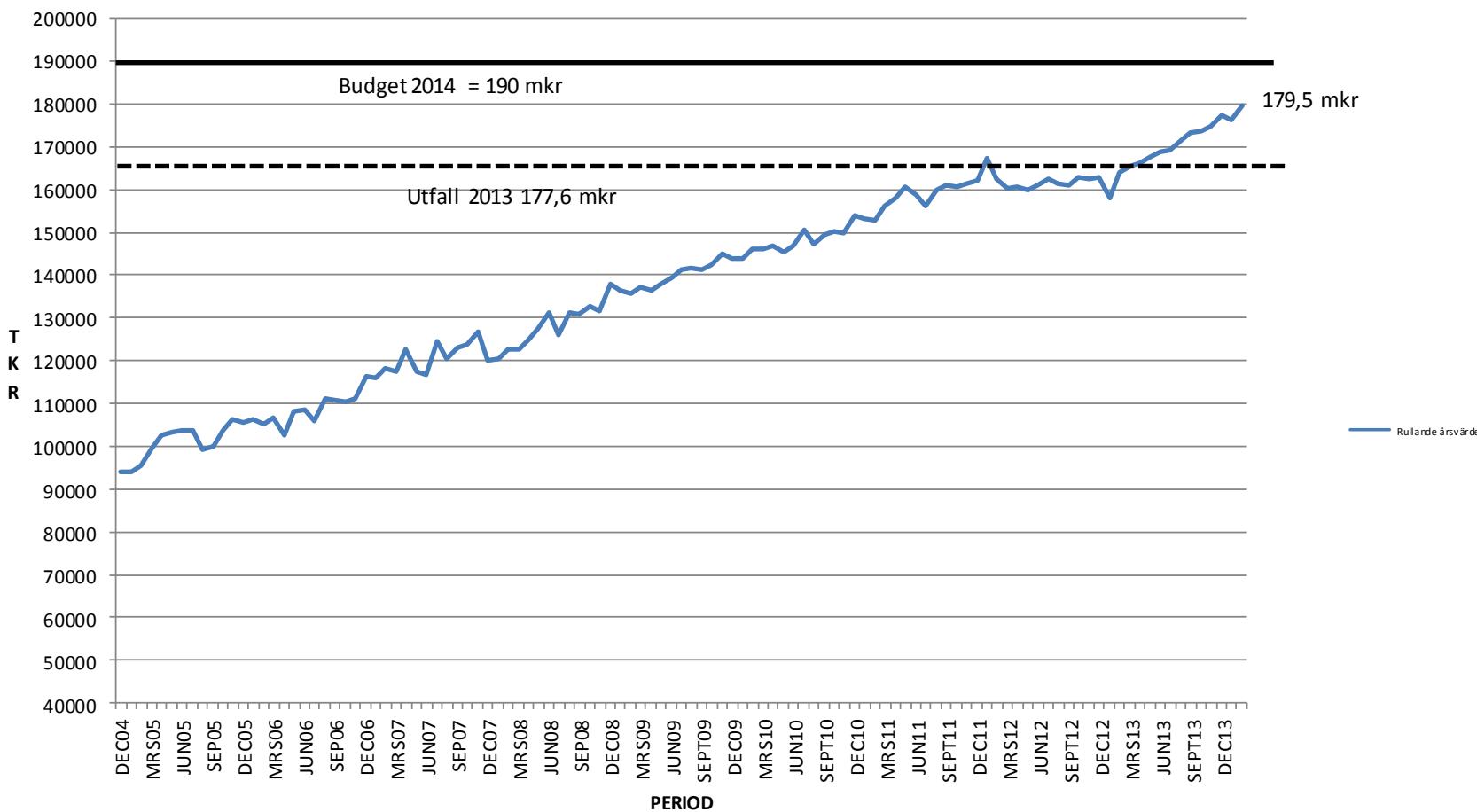
PERIOD: JUNI 2008 - FEBRUARI 2014

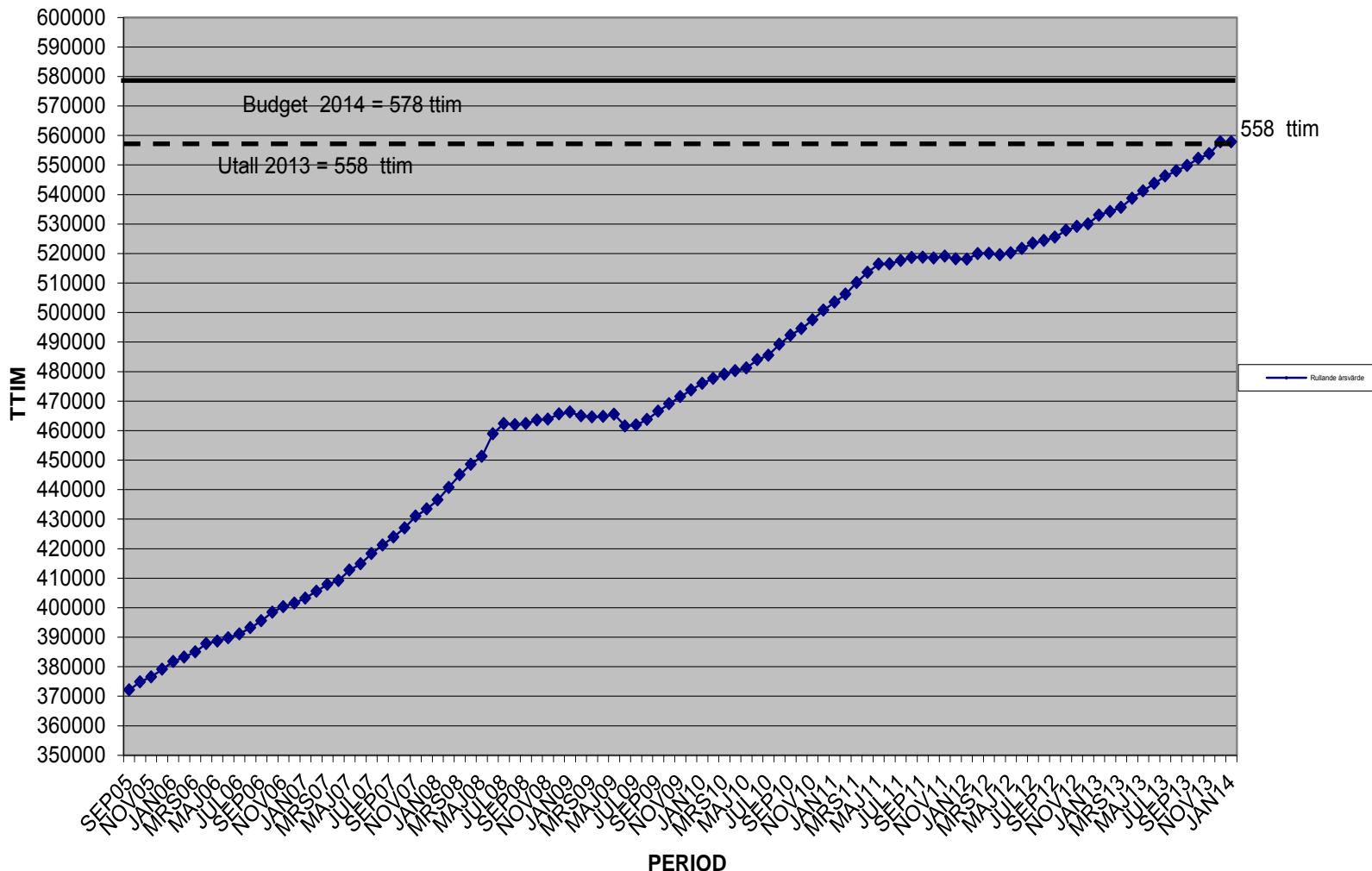
ÄLDRE - HEMTJÄNST - SOCIAL- OCH ÄLDRENÄMNDEN(tkr)

PERIOD : DECEMBER 2004 - FEBRUARI 2014

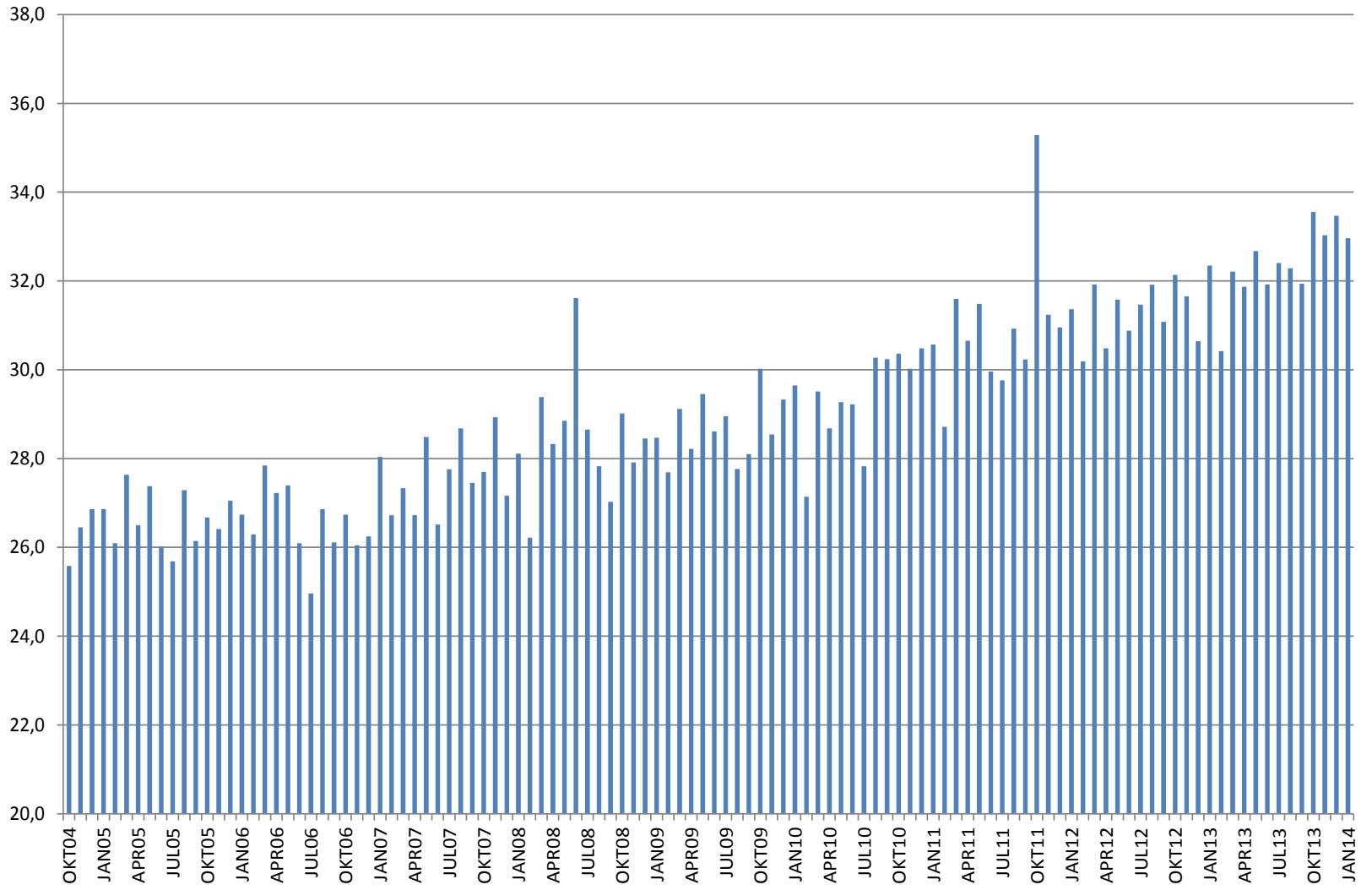
RULLANDE ÅRSVÄRDE - NETTOKOSTNAD (tkr)

ALDRE - HEMTJANST- UTFORDA TIMMAR
RULLANDE ÅRSVÄRDE
PERIOD : SEPTEMBER 2005 - JANUARI 2014

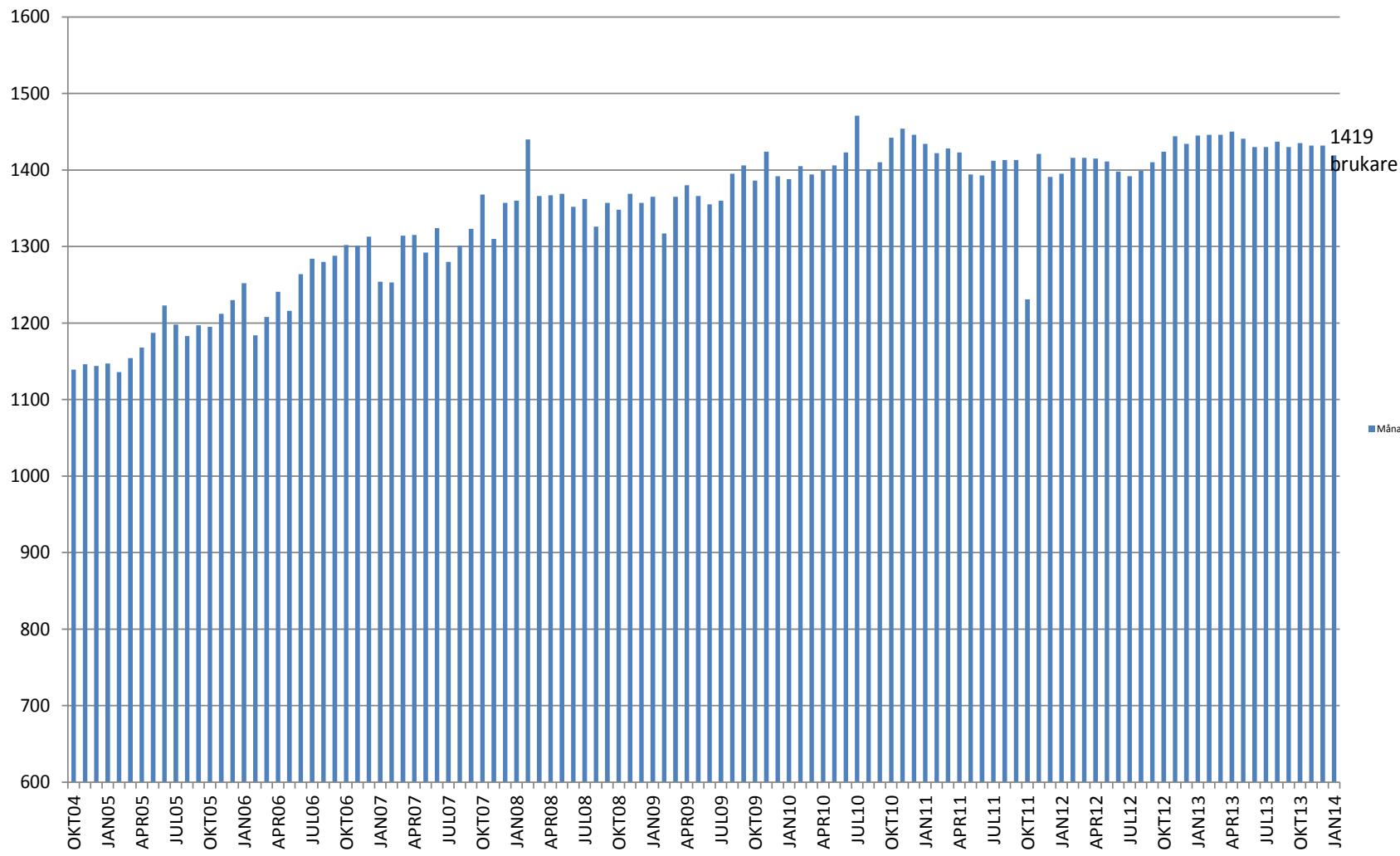

ÄLDRE HEMTJÄNST - GENOMSNITTlig UTFÖRD TID PER BRUKARE OCH MÅNAD
PERIOD: OKTOBER 2004 - JANUARI 2014

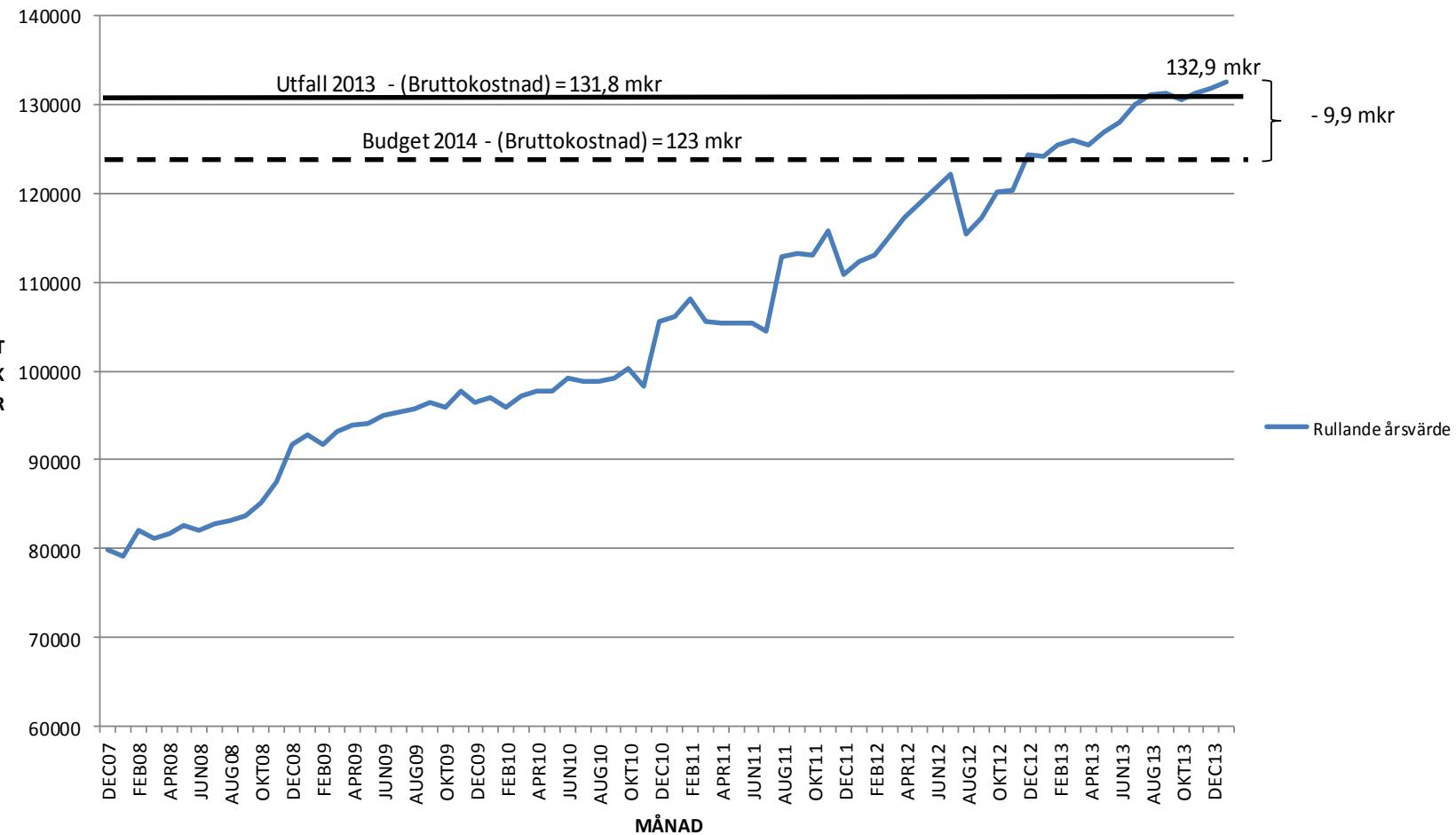

HEMTJÄNST - ANTAL BRUKARE PER MÅNAD

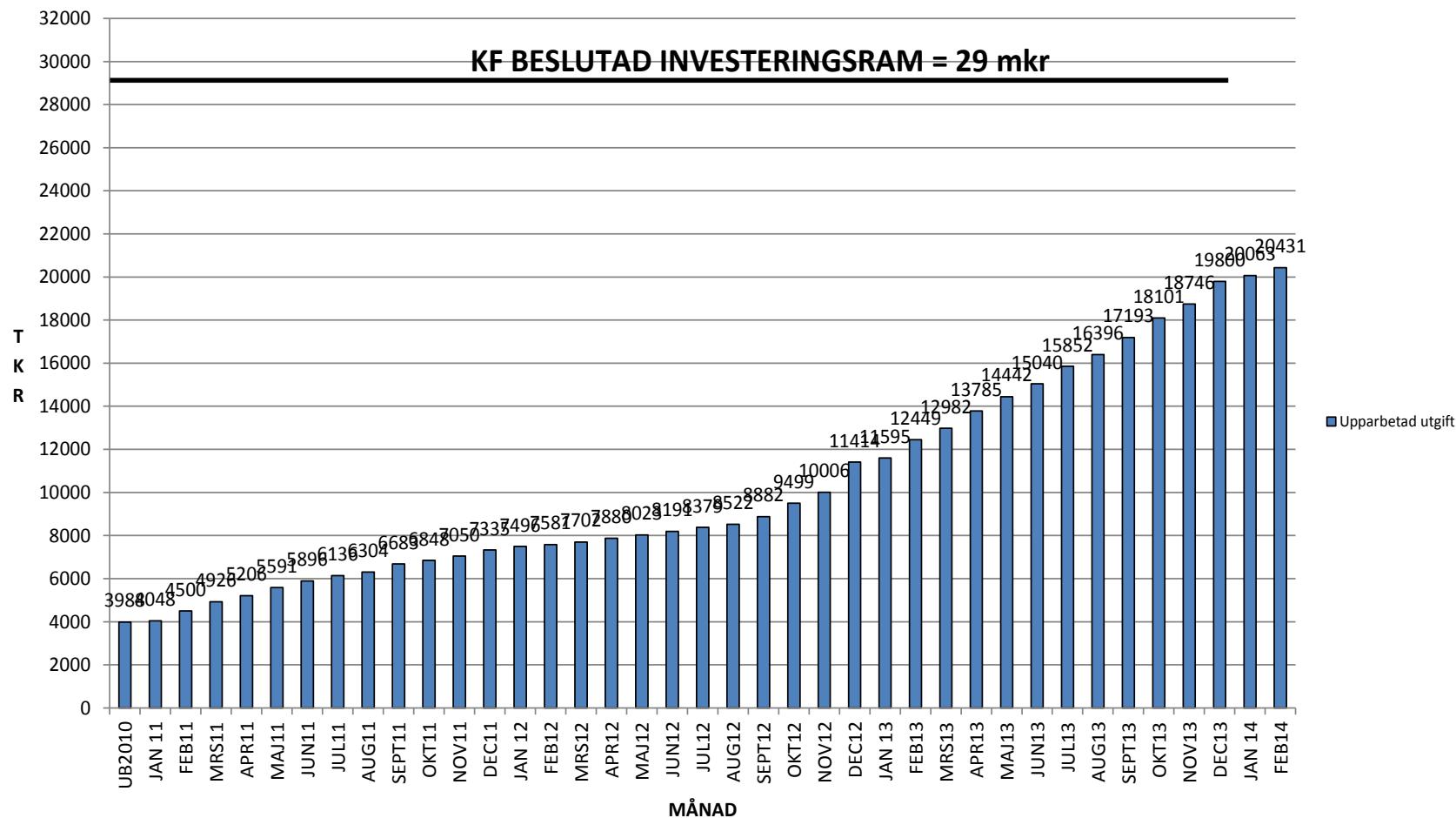
PERIOD: OKTOBER 2004 - JANUARI 2014

MYNDIGHET- OCH HUVUDMAN (MH)- SOCIALTJÄNSTEN
PERIOD : DECEMBER 2007 - FEBRUARI 2014
RULLANDE ÅRSVÄRDE : BRUTTOKOSTNAD (tkr)

**INVESTERINGSPROJEKT - PULSEN COMBINE
ACK. UPPARBETAD UTGIFT (tkr)
PERIOD : DECEMBER 2010 - FEBRUARI 2014**

**Yrkande i ärende nr
Sammanträde den**

**Ingivet av
YRKANDE**

**Yrkande i ärende nr
Sammanträde den**

**Ingivet av
YRKANDE**

Social- och äldrenämnden

Lägesbeskrivning och inriktning för förebyggande arbete inom social- och äldrenämndens ansvarsområde 2014

Förslag till beslut

1. Social- och äldrenämnden antar socialtjänstens förslag till inriktning för förebyggande arbete under 2014.
2. Social- och äldrenämnden noterar informationen om lägesbeskrivning för förebyggande arbete 2014 till protokollet.

Sammanfattning

En lägesbeskrivning och inriktning för det förebyggande arbetet inom social- och äldrenämndens ansvarsområde är framtagen. Lägesbeskrivningen redogör för hur pengarna som har avsatts för förebyggande arbete 2014 kommer att användas.

Den redogör också för inriktningen av det arbete som pågår och är planerat att ske under året.

Ärendet

Socialdirektören har gett sociala kvalitetsenheten i uppgift att utveckla det förebyggande arbetet inom nämndens ansvarsområde. Enheten har tagit fram en lägesbeskrivning och inriktning för 2014 års förebyggande arbete.

Särskild satsning under 2014

Social- och äldrenämnden har öronmärkt 3 000 000 kr för förebyggande arbete under 2014. Utöver det har kommunstyrelsen avsatt 1 000 000 kr kopplade till den nya alkohol, narkotika, doping och tobaksstrategin. Pengarna kommer att användas på följande sätt:

- Utökad satsning för generellt föräldrastöd 600 000 kr
- Satsning på cannabisutbildare 300 000 kr
- Deltagande i Stockholmsenkäten (kartläggning av ungdomars levnadsvanor) 200 000 kr

- Information och kampanjer 150 000 kr
- Våra viktiga barn inklusive riktat föräldrastödsprogram och utvärdering 800 000 kr
- Uppföljning och utveckling av nuvarande insatser inom förebyggande arbete
1 400 000 kr
- Utbildning kring barn- och ungas rättigheter 100 000 kr
- Undersöka möjligheter till samverkansprojekt med landstinget kring barn och unga
450 000 kr

Pågående och planerade arbeten utifrån det väsentliga området förebyggande

I den bifogade lägesbeskrivningen redogör enheten för pågående eller planerat förebyggande arbete. Dessa är:

- Fördjupade kartläggningar
- Uppföljning
- Socialtjänstens avtal för insatser inom det förebyggande arbete
- Strategier och handlingsplan
- Samverkan
- Verksamhetsbidrag (föreningsbidrag)
- Översyn av upphandlingar, kontrakt och avtal utifrån ett förebyggande perspektiv
- Utvecklingsprojekt
- Kompetensutveckling
- Kommunikation

Bilagor

1. Lägesbeskrivning och inriktning för förebyggande arbete inom social- och äldrenämndens ansvarsområde 2014, 2014-02-07
2. Kartläggning av förebyggande och hälsofrämjande insatser finansierade av social- och äldrenämnden, 2013-05-31

Nina M Granath
Planerare/utvecklare
Sociala kvalitetsheten

Ander Fredriksson
Socialdirektör

PM
 Marie Haesert
 Nina M Granath
 Sociala kvalitetsenheten

Lägesbeskrivning och inriktning för förebyggande arbete inom social- och äldrenämndens ansvarsområde 2014

Inledning

Social- och äldrenämnden (SÄN) har tagit beslutet att ett av de fem väsenliga områdena att utveckla under 2013-2015 är förebyggande arbete. Förebyggande arbete är generella eller riktade insatser till individer eller grupper med syfte att främja hälsa och förhindra att problem uppstår eller förvärras. Satsningen på förebyggande åtgärder kan ses som en investering då kostnaderna för detta är betydligt lägre än sena reaktiva insatser.

I SÄN´s väsentlighets- och riskanalys med mål och nyckeltal kopplat till förebyggande arbete finns följande strategiska mål:

- Socialtjänsten ska aktivt bidra till att medborgare får tillgång till tidiga/förebyggande insatser
- Socialtjänsten ska verka för effektiv användning av kommunens skatemedel
- Socialtjänsten ska aktivt verka för en god hälsa på lika villkor för alla medborgare i Nacka

Mot bakgrund av detta har sociala kvalitetsenheten genomfört en kartläggning av det förebyggande och hälsofrämjande arbete som finansieras av social- och äldrenämnden. Kartläggningen visar att förebyggande och hälsofrämjande insatser uppgår till 3,4 % av de insatser nämnden finansierar. Kartläggningen av förebyggande och hälsofrämjande insatser visar också på att det finns ett brett utbud men insatserna används i en begränsad omfattning. (Se bilaga 1.)

Särskild satsning under 2014

Med anledning av det prioriterade området förebyggande har social- och äldrenämnden öronmärkt 3 000 000 kr. Utöver det har kommunstyrelsen avsatt 1 000 000 kr kopplade till den nya ANDT-strategin. Dessa medel kommer att användas på följande sätt:

- Utökad satsning för generellt föräldrastöd 600 000 kr
- Satsning på cannabisutbildare 300 000 kr
- Stockholmsenkäten (kartläggning av ungdomars levnadsvanor) 200 000 kr
- Information, kampanjer 150 000 kr
- Våra viktiga barn inklusive riktat föräldrastödsprogram och utvärdering 800 000 kr
- Uppföljning och utveckling av nuvarande insatser inom förebyggande arbete 1 400 000 kr
- Utbildning kring barn- och ungas rättigheter 100 000 kr
- Undersöka möjligheter till samverkansprojekt med landstinget kring barn och unga 450 000 kr

Pågående och planerade arbeten utifrån det väsentliga området förebyggande

Under följande rubriker kommer en beskrivning av pågående eller planerat förebyggande arbete:

- Fördjupade kartläggningar
- Uppföljning
- Socialtjänstens insatser inom det förebyggande arbetet
- Strategier och handlingsplan
- Samverkan
- Verksamhetsbidrag (Föreningsbidrag)
- Översyn av upphandlingar kontrakt och avtal utifrån ett förebyggande perspektiv
- Utvecklingsprojekt
- Kompetensutveckling
- Kommunikation

Fördjupade kartläggningar

Utvecklingsgruppen inom sociala kvalitetsenheten påbörjade hösten 2013 nästa steg med fördjupade kartläggningar för målgrupperna;

- barn och unga
- unga vuxna
- vuxna
- äldre
- personer med funktionsnedsättning

Syftet med de fördjupade kartläggningarna är att ge ledningsgruppen konkreta förslag på insatser och arbetssätt som lyfts fram i forskning och utifrån beprövat erfarenhet.

Underlagen presenteras i ledningsgruppen under februari och mars. Därefter påbörjas ett förarbete inför beställningar av förebyggande insatser 2015.

Uppföljning

När det gäller uppföljning av insatser som sker till enskilda efter biståndsbeslut så följs de upp av ansvarig handläggare på myndigheten. Eftersom förebyggande arbete och insatser sker utan ett biståndsbeslut behöver vi utveckla framtida system för uppföljning. Detta arbete påbörjas under 2014. Förutom att ta fram ett system för uppföljning av förebyggande insatser så behöver vi genomföra uppföljningar av nuvarande förebyggande arbete under 2014-2015. Detta för att skapa ett lärande tillsammans med utförare av förebyggande insatser och kunna utveckla det nuvarande förebyggande arbetet. För att i högre grad verka för ett effektivt resursutnyttjande kräver det initialt en satsning. En del av medlen för förebyggande arbete under 2014 behöver därför användas för att bygga grunden till det fortsatta arbetet.

Socialtjänstens insatser inom det förebyggande arbetet

Enligt kartläggningen av det förebyggande och hälsofrämjande arbetet 2012 (nämns inledningsvis) var den totala summan 36 000 000 kr. Insatserna redovisas i bilaga 1.

Strategier och handlingsplan

- ANDT-strategin är framtagen och nästa steg är att bilda arbetsgrupper som ska ta fram handlingsplaner. Drogförebyggaren har ett samordningsansvar för implementering och uppföljning av strategin.
- En anhörigstrategi är också framtagen. I den fastställs social- och äldrenämndens övergripande mål och inriktning för stöd till anhöriga.
- Ledningsgruppen tar fram en kommunikationsstrategi.
- Handlingsplan för våld i nära relationer är framtagen.

Samverkan och samarbete

Socialtjänsten utvecklar samverkan och samarbete med viktiga aktörer så som enskilda organisationer, polis, BRÅ, skolor, andra kommuner och landstinget samt berörda enheter inom kommunen.

Exempel på samverkan och samarbete är:

- I arbetet med att utveckla verksamheten Våra viktiga barn har ett samarbete inletts med familjeverksamheten, sociala stödresurser, fritid och barn & elevhälsan. Inledande kontakter har tagits med landstinget och föreningar i Nacka.
- Utveckla samverkan med BRIS. I mars kommer BRIS-informatörer att utbildas för att under hösten erbjuda skolor information.
- Utveckla samverkan mellan äldrevägledaren, äldreenheten och Capio geriatrik Nacka för att minska återinskrivningar och för ett bättre liv för sjuka äldre.
- Tillför kompetens kring social hållbarhet i utvecklingsarbetet när Nacka bygger stad och ingår i planarbetet för centrala Nacka.

- Föräldraföreläsningar i Nacka kyrka i samverkan med Rädda Barnen och Nacka församling.
- Vi utvecklar samverkan med andra aktörer kring unga vuxna.
- Vi samverkar med andra kommuner kring barn- och ungas rättigheter.
- Samverkan med brukare och kunder.
- I arbetet med anhörigstöd.

Verksamhetsbidrag (föreningsbidrag)

Sociala kvalitetsenheten har i uppdrag att utveckla mål och kriterier för att erhålla föreningsbidrag med syfte att stärka den förebyggande inriktningen. I uppdraget ingår också att utveckla samverkan med föreningar som erhåller föreningsbidrag och uppföljningen av beviljade medel.

Översyn av upphandlingar, kontrakt och avtal utifrån ett förebyggandeperspektiv

Säkerställa att det förebyggandeperspektivet finns med i upphandlingar, kontrakt och avtal. Bland annat kan det handla om att anordnaren eller utföraren har kunskap och kompetens när det gäller områden som våld i nära relation, anhörigperspektivet, kundinflytande, fysisk aktivitet och kost.

Utvecklingsprojekt

Riktade insatser i projektform:

- Barn- och ungas rättigheter
- Alla Barn i Centrum (ABC) generell föräldrastödsmedel
- Undvikbar slutenvård
- Att förebygga psykisk ohälsa hos de äldre
- Våra viktiga barn

Kompetensutveckling

- Frukost och lunchseminarier

Kommunikation

- Utveckling av webbsidor med ett förebyggande perspektiv
- Nyhetsbrev – Nytt inom folkhälsa

Kartläggning av förebyggande och hälsosfrämjande insatser

finansierade av social- och äldrenämnden 2012

Nina M Granath Marie Haesert

Barn och ungdomar

	Generellt förebyggande/ hälsofrämjande	Riktade förebyggande insatser	Stöd och åtgärder
Individnivå	FC Fisksätra - BVC	Booapolarna (unga i riskzonen) Barnets ombud Röda korset SkolFam Polarna Nacka Nattvandrarna	Råd & stödsamtal Ungdomsmottagning MiniMaria (rådgivning, öppen mottagning mm) Kvinnojouren Anhörigkonsulent ATV Nacka
Gruppnivå	Fisksätra FC – öppna förskolan MiniMaria – förebyggande ungdomsarbetet Föräldraföreläsningar EFFEKT	Föräldragrupper (COPE, FUP) FC Fisksätra ex unga mammor och utrikesfödda mammor	Barngrupper (missbruk, separerade, psykisk ohälsa, upplevt våld)
Kommunnivå	ANDT-policyn (strategin) Handikappolicy Barnkonventionsarbete BUS	Insatser för ökad kunskap kring orosanmälningar (Rektorer, fritidsgårdar, förskolor/skolor)	

■ Insatser finansierade av social- och äldrenämnden

■ Insatser delvis finansierade av social- och äldrenämnden

Unga vuxna (19–24 år)

	Generellt förebyggande/ hälsofrämjande	Riktade förebyggande insatser	Stöd och åtgärder
Individnivå		<p>Ung och aktiv</p> <ul style="list-style-type: none"> Karriärgallerian (drop-in) Guider (volontärer) för ensam-kommande flyktingbarn Sommarjobb för ensam-kommande flyktingbarn Vräkningsförebyggande <p>Arbets- och företagsenheten</p> <ul style="list-style-type: none"> Anhörigkonsulent <p>Unga i riskzon</p>	<p>Brottsofferjouren</p> <p>Medling</p> <p>Stöd till unga brottsutsatta</p>
Gruppnivå		<p>Nacka beroende-mottagning</p>	<p>MiniMaria (rådgivning, öppen mottagning mm)</p> <p>ATV Nacka</p>
Kommunnivå	<p>ANDT-policyn (strategin)</p> <p>Handikappolicy</p>		 <p>Insatser finansierade av social- och äldrenämnden</p> <p>Insatser delvis finansierade av social- och äldrenämnden</p> <p>Insatser finansierade av arbets- och företagsnämnden</p>

	Generellt förebyggande/ hälsofrämjande	Riktade förebyggande insatser	Stöd och åtgärder	
Individnivå	Arbetscentrum	Arbets- och företags- enheten	Röda korset – nya svenskar Anhörigförening Familjerådgivning Vräkningsförebyggande	Råd & stöd Kvinnojouren Demens- sjukskötarska Nacka Beroende- mottagning ATV Nacka
Gruppnivå	Arbetscentrum Föräldraföreläsningar	Hälsa, etablering och arbete	Anhörigkonsulent Föräldragrupper (COPE, FUP) FC Fisksätra ex unga mammor och utrikes- födda mammor	Länkarna
Kommunnivå	Handikappolicyn Bostadsplanering			<ul style="list-style-type: none"> ■ Insatser finansierade av social- och äldrenämnden ■ Insatser delvis finansierade av social- och äldrenämnden ■ Insatser finansierade av arbets- och företagsnämnden

	Generellt förebyggande/ hälsofrämjande	Riktade förebyggande insatser	Stöd och åtgärder
Individnivå	Äldrekontakt Tryggve Brandförebyggande projektet Nacka väntjänst	Röda korset Äldrevägledare Vräkningsförebyggande Arbets- och företagsenheten	
Gruppnivå	Qigong Balansskola PRO Seniorluncher Senior Net SPF Nackaringen	Anhörigkonsulent	Demenssjukskötarska Nacka anhörigförening
Kommunnnivå	Handikappolicy Bostadsplanering		

 Insatser finansierade av social- och äldrenämnden

 Insatser delvis finansierade av social- och äldrenämnden

Personer med funktionsnedsättning

140 av 280

	Generellt förebyggande/ hälsofrämjande	Riktade förebyggande insatser	Stöd och åtgärder
Individnivå		Vräkningsförebyggande Personliga ombud Livgivarna IFS Nacka Uppsökande verksamhet med Landsting, senast 2008	
Gruppnivå	Sickla fritidsgård Träfflokaler Lyktan och Fisksätra	Bowlingförening Lindarna Föräldrastöd Anhörigkonsulent	Kvinnojouren
Kommunnivå	Handikappolicy Bostadsplanering		

- Insatser finansierade av social- och äldrenämnden
- Insatser delvis finansierade av social- och äldrenämnden

Till största delen förebyggande insatser	
Insats	Ekonomi
Polarna (inkl Booapolarna)	4 849 000 kr
Familjcentralen inkl grupverksamhet	2 293 700 kr
Råd & stödsamtal	2 069 361 kr
Föräldragrupper inkl barngrupper ex COPE, FUP, missbruk	1 695 304 kr
SkolFam	1 500 000 kr
Stöd till unga brottsutsatta	848 000 kr
MiniMaria ⁽¹⁾	296 000 kr
Medling 12–20 år ⁽¹⁾	210 000 kr
Barnets ombud	187 500 kr
Anhörigkonsulent ⁽²⁾	187 500 kr
Brottsofferjouren ⁽³⁾	90 000 kr
Nattvandrarna	45 000 kr
Helgverksamhet	41 400 kr
Föräldraföreläsningar	36 000 kr
Röda korset ⁽⁴⁾	25 500 kr
EFFEKT	24 000 kr
Ungdomsmottagning	
Totalt	14 398 265 kr

Tagit direkt del av insatsen			
Föräldrar	Barn	Unga	Kommentar
		19 ⁵⁾	3 457 kontakter via helgvandring, SMS, telefon och e-post
99 (deltagit gruppverksamhet)			1123/4275 individuella personer/besökare totalt
			362 samtal
75	18	31	
	18		Stöd till BoU, familjehem och skolor
		240	
		28	
	37		
			Verksamhetsbidrag
			Verksamhetsbidrag
	24		
400			Totalt 108 000 kr sker i samverkan med Rädda barnen och Nacka kyrka
			Verksamhetsbidrag
350			
			1 500 000 kr redovisas under unga vuxna

⁽¹⁾ fördelat mellan barn och unga och unga vuxna

⁽²⁾ fördelat mellan barn och unga, unga vuxna, vuxna och personer med funktionsnedsättning

⁽³⁾ fördelat mellan barn och unga, unga vuxna och vuxna

⁽⁴⁾ fördelat mellan barn och unga, vuxna, och äldre

⁵⁾ aktiva polare

Unga vuxna (14–24 av 280 år)

Till största delen förebyggande insatser		Tagit direkt del av insatsen	
Insats	Ekonomi	Antal	Kommentarer
Nacka beroendemottagning ⁽¹⁾	1 662 783 kr		359 individer, besöksantal 3 508 redovisat under vuxna
Ungdomsmottagning	1 500 000 kr		
AFE skuld- och budgetrådgivning och konsumentvägledning ⁽²⁾	317 000 kr		Gemensam finansiering med AFN, ansvaret ligger under AFN
MiniMaria ⁽³⁾	296 000 kr		
Sommarjobb för ensamkommande flyktingbarn	250 000 kr		30 barn
Medling 12–20 år ⁽⁴⁾	210 000 kr		
Vräkningsförebyggande ⁽⁵⁾	187 500 kr		
Anhörigkonsulent ⁽⁶⁾	187 500 kr		
Unga i riskzon	100 000 kr	8–10	
Brottsofferjouren ⁽⁷⁾	90 000 kr		Verksamhetsbidrag
Guider (volontärer) för ensamkommande barn			Ett fåtal
Råd och stödsamtal			Redovisas under barn och unga
Totalt	4 800 783 kr		

⁽¹⁾ fördelat mellan unga vuxna och vuxna

⁽²⁾ fördelat mellan unga vuxna, vuxna och äldre

⁽³⁾ fördelat mellan unga vuxna och barn och unga

⁽⁴⁾ fördelat mellan unga vuxna och barn och unga

⁽⁵⁾ fördelat mellan unga vuxna, vuxna, äldre och personer med funktionsnedsättning

⁽⁶⁾ fördelat mellan barn och unga, unga vuxna, vuxna och personer med funktionsnedsättning

⁽⁷⁾ fördelat mellan unga vuxna och barn och unga och vuxna

Till största delen förebyggande insatser

Insats	Ekonomi
Familjerådgivning	2 206 000 kr
Nacka beroendemottagning ⁽¹⁾	1 662 783 kr
ATV Nacka	1 092 038 kr
Länkarna	1 050 000 kr
Kvinnojouren	830 000 kr
AFFE skuld- och budgetrådgivning och konsumentrådgivning ⁽²⁾	317 000 kr
Vräkningsförebyggande ⁽³⁾	187 500 kr
Anhörigkonsulent ⁽⁴⁾	187 500 kr
Brottsofferjouren ⁽⁵⁾	90 000 kr
Röda korset ⁽⁶⁾	25 500 kr
Anhörigförening	20 000 kr
Demenssjukskötarska	
Totalt	7 668 321 kr

Tagit direkt del av insatsen

Antal	Kommentarer
1 973	Avser 2011
359	Besöksantalet 3 508
75	
	Verksamhetsbidrag
	Verksamhetsbidrag
	Gemensam finansiering med AFN, ansvaret ligger under AFN
	Verksamhetsbidrag
	Verksamhetsbidrag
	Verksamhetsbidrag
	Redovisas under äldre

⁽¹⁾ fördelat mellan unga vuxna och vuxna

⁽²⁾ fördelat mellan unga vuxna, vuxna och äldre

⁽³⁾ fördelat mellan unga vuxna, vuxna, äldre och personer med funktionsnedsättning

⁽⁴⁾ fördelat mellan barn och unga, unga vuxna, vuxna och personer med funktionsnedsättning

⁽⁵⁾ fördelat mellan barn och unga, unga vuxna och vuxna

⁽⁶⁾ fördelat mellan barn och unga, vuxna och äldre

Till största delen förebyggande insatser		Tagit direkt del av insatsen	
Insats	Ekonomi	Antal	Kommentarer
Anhörigkonsulent äldre ex. hembesök 75-åringar	750 000 kr	454	52 hembesök 75-åringar
Äldrevägledare	750 000 kr		
Demensjuksköterska	750 000 kr	231	
AFE skuld- och budgetrådgivning och konsumentrådgivning ⁽¹⁾	317 000 kr		Gemensam finansiering med AFN, ansvaret ligger under AFN
Vräkningsförebyggande ⁽²⁾	187 500 kr		
Skadeförebyggande; balansskola och Qigong	155 000 kr	300	Externa medel
Seniorluncher	114 000 kr	6 000	Externa medel
Röda korset ⁽³⁾	25 500 kr		Verksamhetsbidrag
Nacka Anhörigförening	20 000 kr	100	
Brandförebyggande	20 000 kr		
Seniornet	20 000 kr		Verksamhetsbidrag
SPF Nackaringen	20 000 kr		Verksamhetsbidrag
PRO	15 000 kr		Verksamhetsbidrag
Äldrekontakt	10 000 kr		Verksamhetsbidrag
Nacka väntjänst	10 000 kr		Verksamhetsbidrag
Tryggve (finansiering SÄN) betalt/uppdag			
Totalt	3 164 000 kr		

⁽¹⁾ fördelat mellan unga vuxna, vuxna och äldre

⁽²⁾ fördelat mellan unga vuxna, vuxna, äldre och personer med funktionsnedsättning

⁽³⁾ fördelat mellan barn och unga, vuxna och äldre

Personer med funktionsnedsättning

Till största delen förebyggande insatser

Insats

Insats	Ekonomi
Sickla fritidsgård	2 841 960 kr
Träfflokaler Lyktan och Fisksätra	1 804 274 kr
Personliga ombud	900 000 kr
Vräkningsförebyggande ⁽¹⁾	187 500 kr
Anhörigkonsulent ⁽²⁾	187 500 kr
Uppsökande verksamhet med Landsting (senast 2008)	
Livgivarna	
Föräldrastöd	
Totalt	5 921 234 kr

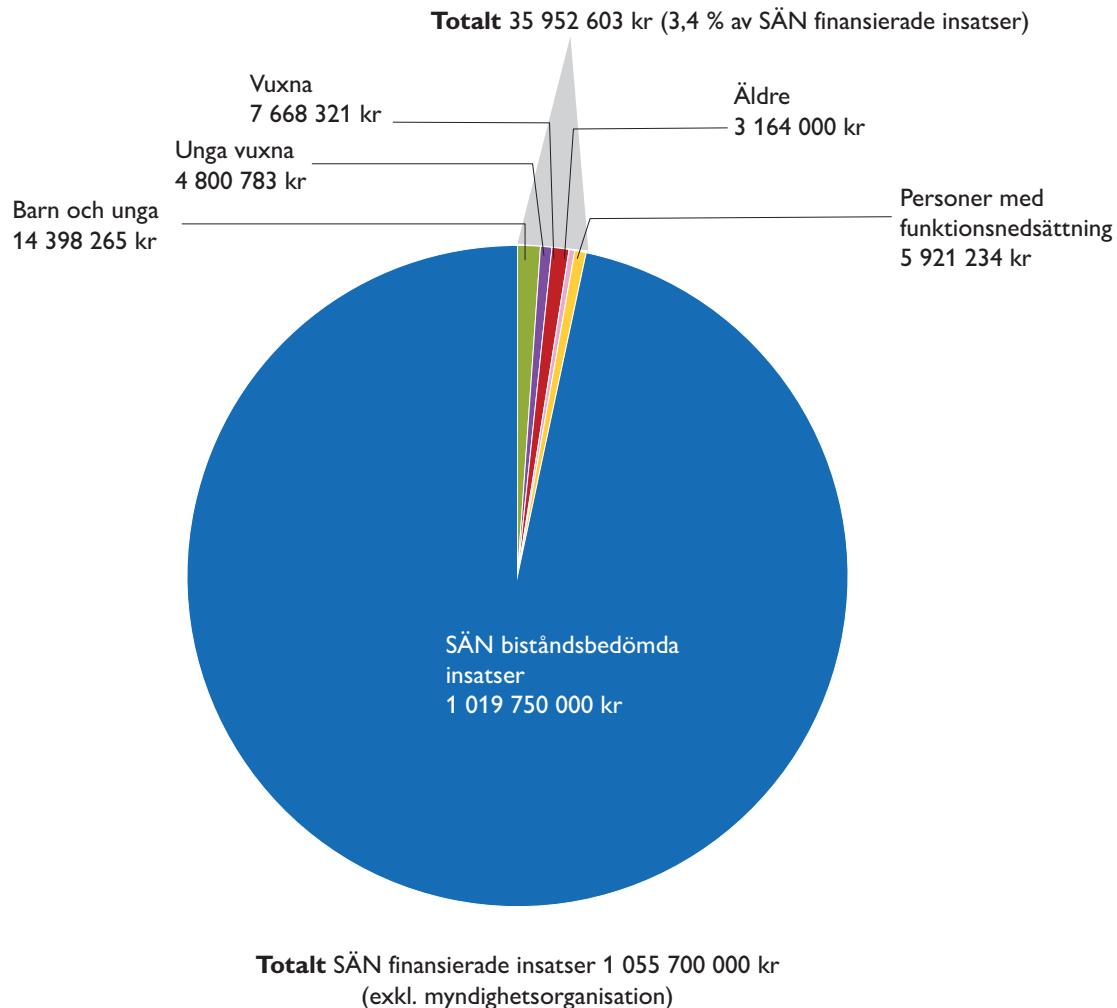
Tagit direkt del av insatsen	
Antal	Kommentarer
2 960	Antal besök
3 953	Antal besök

⁽¹⁾ fördelat mellan unga vuxna, vuxna, äldre och personer med funktionsnedsättning

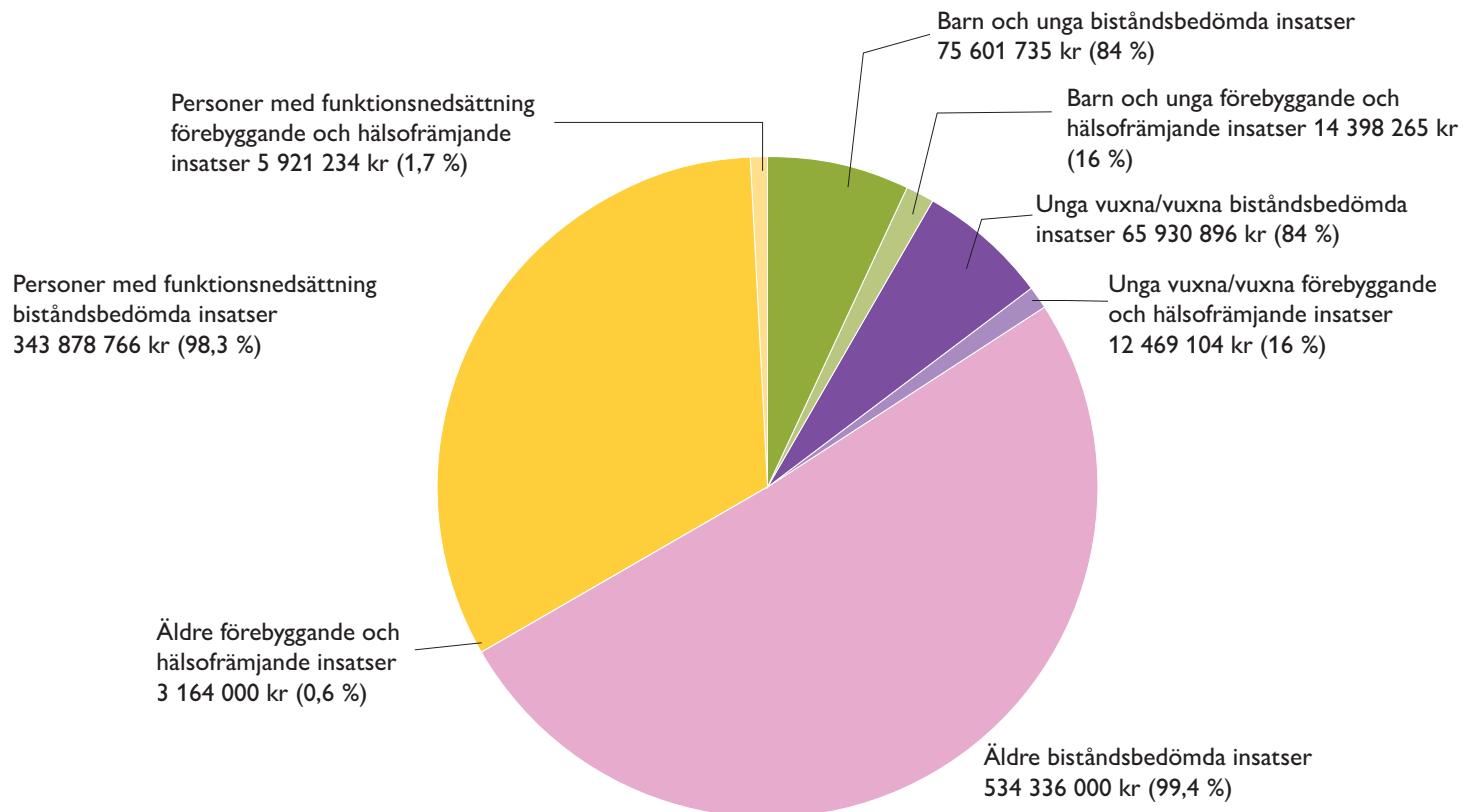
⁽²⁾ fördelat mellan barn och unga, unga vuxna, vuxna och personer med funktionsnedsättning

Till största delen förebyggande insatser	
Insats	Ekonomi
Karriärgallerian	1 400 000 kr
AFE Innovation- och entreprenörsrådgivning	950 000 kr
AFE skuld- och budgetrådgivning och konsumentvägledning	950 000 kr
Hälsa, etablering och arbete (HEA)	850 000 kr
Totalt	6 850 000 kr

SÄN finansierade förebyggande och hälsofrämjande insatser

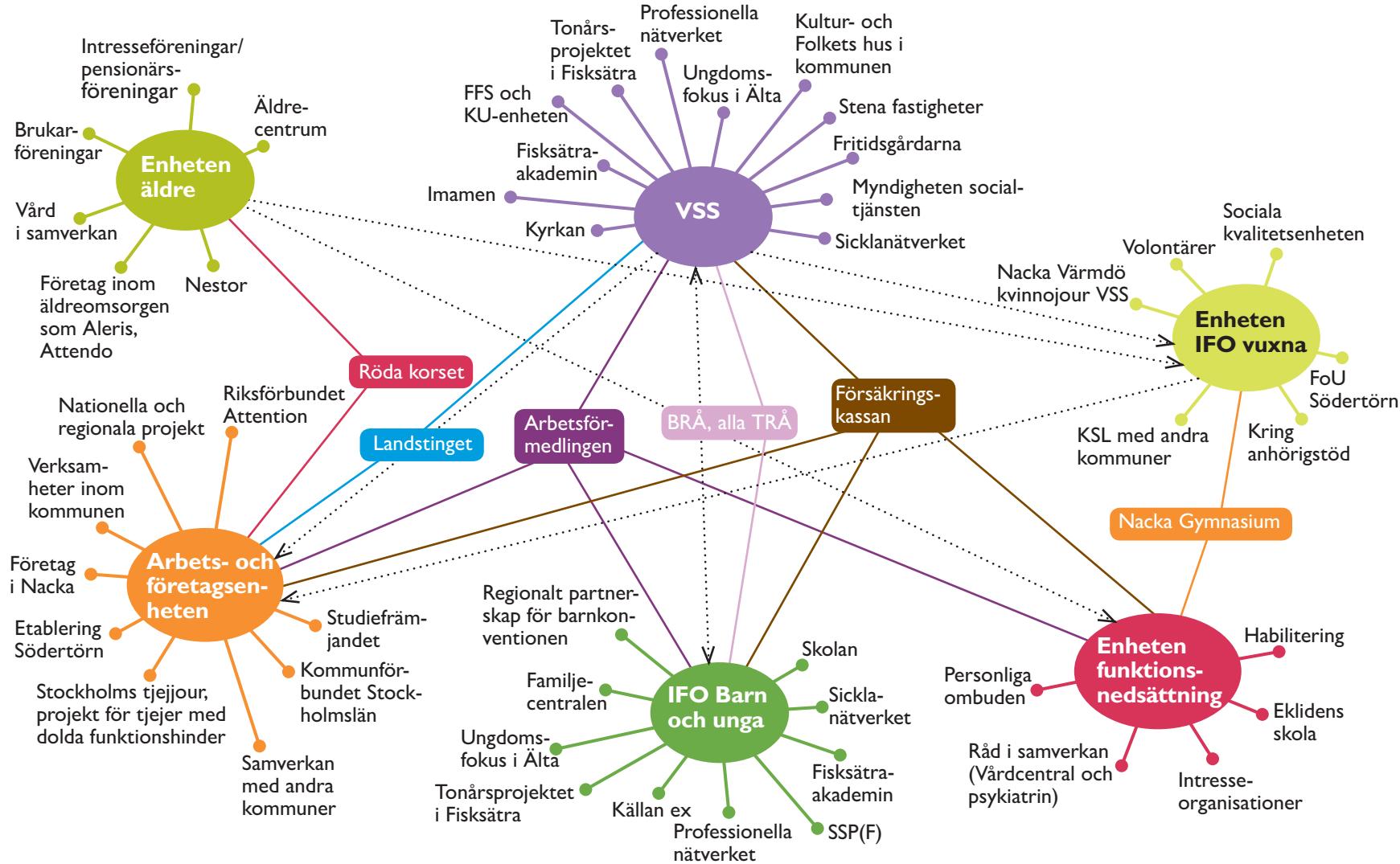
SÄN finansierade förebyggande och hälsofrämjande insatser fördelat per verksamhet

**Totalt SÄN finansierade insatser 1 055 700 000 kr
(exkl. myndighetsorganisation)**

SAMVERKAN i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet

151 av 280

**Yrkande i ärende nr
Sammanträde den**

**Ingivet av
YRKANDE**

**Yrkande i ärende nr
Sammanträde den**

**Ingivet av
YRKANDE**

Social- och äldrenämnden

Riktlinjer för serveringstillstånd

Förslag till beslut

Social- och äldrenämnden antar föreslagna riktlinjer för serveringstillstånd.

Sammanfattning

Riktlinjerna för serveringstillstånd är ett sätt för Nacka kommun att ge sökande och innehavare av serveringstillstånd en god vägledning. I riktlinjerna finns närmare förklaringar på hur ansökningar av serveringstillstånd utreds, hur tillsyn genomförs och hur sanktioner bedöms och utreds.

Ärendet

Nacka kommun har genom den nya alkohollagen (2010:1622) en skyldighet att besluta om riktlinjer. Riktlinjerna ska tydliggöra alkohollagens regler, anslutande föreskrifter och vilka hänsyn till lokala förhållanden som Nacka kommun tar vid sin tillståndsprövning.

Kommunens gemensamma riktlinjer för serveringstillstånd från 2009 föreslås införlivas i de kommande riktlinjerna.

I alkohollagen finns utrymme för politiska avväganden gällande serveringstider, vad kommunen anser är olägenheter p.g.a. serveringsställets belägenhet, olika villkor beroende på ställe, inriktning, serveringstid och avgifter. Övriga delar av riktlinjerna är kommunens vägledning för sökanden och tillståndshavare gällande alkohollagens tillämpning.

Syftet med riktlinjerna ska vara en förutsägbarhet och så långt som möjligt en likabehandling inom kommunen av ansökningar och andra utredningar i anslutning till tillståndsprocessen. Av riktlinjerna ska det tydligt framgå för såväl den som söker serveringstillstånd som för allmänheten vad som gäller i kommunen. Det är dock viktigt att framhålla att det är alkohollagens rättsregler som ska följas samt att riktlinjerna endast ger en vägledning. Varje tillståndsansökan eller tillsynsärende prövar för sig med beaktande av förutsättningarna i just det enskilda fallet/ärendet.

Sedan riktlinjerna senast reviderades 2009 har Nacka kommun fått fler och fler invånare och det sker en kontinuerlig utbyggnad av bostäder och verksamheter. Antalet restauranger

förutsätts därmed öka. Nacka kommun har de senaste åren arbetat med proaktiv tillsyn och kommunen genomför utbildningar i ansvarsfull alkoholservering (STAD). Handläggarna har gått utbildning för att kunna hjälpa restauratörerna att skriva en policy för sin restaurang och kommunen har gått med i nätverket ”krogar mot knark”.

Bilagor

1. Förslag till riktlinjer 2014
2. Utdrag ur riktlinjerna antagna 2009, DN KFKS 2009/120

Anna Green
Miljöchef
Miljöenheten

RIKTLINJER

Riktlinjer för serveringstillstånd och alkoholservering i Nacka kommun

Dokumentets syfte

Enligt alkohollagen (2010:1622) ska kommunen skriva riktlinjer för att på ett enkelt sätt tydliggöra alkohollagens regler, anslutande föreskrifter och vilka hänsyn till lokala förhållanden som Nacka kommun tar vid sin tillståndsprovning. Riktlinjerna ska vara en vägledning för att göra ansökningsprocessen förutsägbar. De ska också bidra till en likabehandling av serveringstillstånden inom kommunen. Det är dock viktigt att framhålla att det är alkohollagens rättsregler som ska följas samt att riktlinjerna endast ger en vägledning.

Dokumentet gäller för

Handläggare, beslutsfattare, allmänheten, sökande och innehavare av serveringstillstånd.

Innehåll

1	Bakgrund och förutsättningar	2
2	Alkohollagens syfte och mål	2
3	Grundläggande för serveringstillstånd.....	2
3.1	Beslutande nämnd.....	3
3.2	När behövs ett serveringstillstånd	3
4	Riktlinjer vid ansökningar.....	3
4.1	Handläggningstider	4
4.2	Kunskapskrav.....	4
4.3	Lämplighet enligt alkohollagen 8 kap 12 §	4
4.3.1	Remisser och remissvar	5
4.3.2	Serveringstider – inne och ute.....	5
4.4	Mat-, kökskrav, brandsäkerhet och lokalens	6
4.5	Olägenheter på grund av serveringsställets belägenhet alkohollagen 8 kap 17 §	7
4.6	Gemensamt serveringsutrymme	7
4.7	Tillfällig ändring i befintligt serveringstillstånd	7
4.8	Tillfälliga serveringstillstånd	8
4.9	Särskilt boende	8
5	Tillsyn	9
6	Sanktioner.....	10

Darienummer	Fastställd/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
2014/046-709	2009/2014-03-25	Social- och äldrenämnden	Social- och äldrenämnden	Miljöenheten

I Bakgrund och förutsättningar

Sedan riktskrifterna senast reviderades 2009 har utvecklingen på alkohol- och drogområdet förändrats för såväl restauratörer som gäster. Nacka får fler och fler invånare och bebyggs kontinuerligt. Antalet restauranger ökar med byggandet. Nacka kommun har de senaste åren arbetat med proaktiv tillsyn och kommunen genomför utbildningar i ansvarsfull alkoholservering. Handläggarna har gått utbildning för att kunna hjälpa restauratörerna att skriva en policy för sin restaurangverksamhet.

Enligt alkohollagen (2010:1622) ska kommunen skriva riktskrifter för att på ett enkelt sätt tydliggöra alkohollagens regler, anslutande föreskrifter och vilka hänsyn till lokala förhållanden som Nacka kommun tar vid sin tillståndsprövning. Riktskrifterna ska vara en vägledning för att göra ansökningsprocessen förutsägbar. De ska också bidra till en likabehandling av serveringstillstånden inom kommunen. Det är dock viktigt att framhålla att det är alkohollagens rättsregler som ska följas samt att riktskrifterna endast ger en vägledning.

2 Alkohollagens syfte och mål

Alkohollagen är en skyddslegitimation som är till för att skydda människors hälsa i ett antal avseenden.

I lagtexten kan bl a läsas:

Försäljning av alkoholdrycker ska skötas på ett sådant sätt att skador i möjligaste mån förhindras.

Den som tar befattning med försäljning av alkoholdrycker ska se till att ordning och nykterhet råder på försäljningsstället.

Vid servering av alkoholdrycker ska ansvarig personal se till att måttfullhet iakttas och att störningar på grund av oordning eller onykterhet undviks.

Servering av alkoholdrycker får ske till den som har fyllt 18 år.

Alkoholdrycker får inte lämnas ut till den som är märkbart påverkad av alkohol eller andra berusningsmedel.

Alkoholdrycker får inte lämnas ut om det finns särskild anledning att anta att varan är avsedd att olovlig tillhandahållas någon.

Den som lämnar ut alkoholdrycker ska förvissa sig om att mottagaren har uppnått den ålder som anges i 7 § (dvs 18 år)

Om alkoholservering på grund av serveringsställets geografiska läge eller andra skäl kan befaras medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa får serveringstillstånd vägras även om övriga krav som uppställs i lagen är uppfyllda. Det finns med andra ord ingen generell rätt att alltid beviljas serveringstillstånd.

3 Grundläggande för serveringstillstånd

På Nacka kommuns hemsida informeras på ett enkelt sätt om vilka serveringstillstånd som finns, ansökningsavgifter, handläggningstider, tillsynsavgifter mm. Se www.nacka.se/serveringstillstand för att få ingående och specifik

information. På hemsidan finns riktad information under varje ansökningsform för att göra det lättare att söka tillstånd. Hemsidan innehåller information om vad en tillståndshavare behöver göra när de väl har tillstånd liksom vad som ska anmälas eller ansökas om.

Alkoholhandläggarna kan hjälpa restauratörer med serveringstillstånd att utforma en policy för sin restaurang. Att ha en policy är bra både för restaurangens lönsamhet och för personalen som arbetar på restaurangen.

3.1 Beslutande nämnd

I Nacka kommun är det social- och äldrenämnden som fattar beslut i ärenden rörande serveringstillstånd, sanktioner och annat avseende servering av alkohol. Handläggarna har i vissa ärenden delegation och kan ta beslut för nämndens räkning. De beslut handläggarna kan fatta är beslut utan större vikt ur politiskt hänseende samt rutinmässiga beslut. Se delegationsordningen för social- och äldrenämnden [http://www.nacka.se/web/politik_organisation/sa_styrs_nacka/sa_styrs/regelverk/
Documents/delegationsordningar/delegationsordning_SAN.pdf](http://www.nacka.se/web/politik_organisation/sa_styrs_nacka/sa_styrs/regelverk/Documents/delegationsordningar/delegationsordning_SAN.pdf)

3.2 När behövs ett serveringstillstånd

I de flesta fall behövs ett serveringstillstånd. Det som avgör om tillstånd behövs eller inte är om ett arrangemang där alkohol serveras är privat eller om gästerna ska betala för alkoholen. Lokalens normala användning styr också om tillstånd behövs eller inte.

I en lokal som vanligen säljer kaffe, dricka eller där affärer äger rum krävs ett serveringstillstånd även om det rör sig om en liten privat fest. Exempel på sådana lokaler är en lunchrestaurang, en affär, ett café eller i vissa fall en föreningslokal.

4 Riktlinjer vid ansökningar

En ansökan bedöms huvudsakligen utifrån alkohollagens regler. Nacka kommun tillämpar förenklad delgivning rörande ärenden om serveringstillstånd. Vid dessa ärenden skickas information om delgivningsförfarandet. Förenklad delgivning innebär att personen/bolaget efter att ha fått information om förfarandet måste ha kontroll på sin post för att inte missa brev som t.ex. krav på yttrandet eller beslut. Kommunen skickar två brev för att försäkra sig om att åtminstone ett ska komma fram. Beslut mm i ärendet anses delgivna senast 5 veckor efter att brev nummer två skickats.

Ansökningsavgifter tas ut för alla ansökningar. Ansökningar är bindande. Det står på blanketten vilken avgift som ska betalas och hur betalning ska ske. Betalning sker oftast genom faktura men för vissa tillstånd där tiden är knapp mellan ansökan och tillståndsbeslut kan det krävas betalning av avgiften innan utredning påbörjas. Avgiften innehåller kostnader för utredning. Återbetalning av avgift sker inte vid ett avslag på ansökan. Avgiften är till för att täcka utredningskostnader.

Varje år i mars-april fakturerar kommunen tillsynsavgift för ett helt år. Avgiften består av en fast och en rörlig del. Den rörliga är beroende av hur mycket alkohol restaurangen omsätter (inkl moms). Startas en helt ny restaurang (där det förut inte funnits en restaurang) kommer denna att faktureras för tillsyn de månader som den har öppet (rörlig avgift). Den fasta avgiften debiteras oavsett när rörelsen startar. Vid serveringstider utanför normaltiden (se nedan) debiteras en extra avgift. Se

kommunens taxa;

[http://www.nacka.se/web/politik_organisation/sa_styrs_nacka/sa_styrs/regelverk/
Documents/taxor_avgifter/alkoholtaxa.pdf](http://www.nacka.se/web/politik_organisation/sa_styrs_nacka/sa_styrs/regelverk/Documents/taxor_avgifter/alkoholtaxa.pdf)

Nacka kommun strävar efter en likabehandling gällande serveringstider som beslutas i kommunen. Serveringstider efter normaltid (inomhus 01:00 utomhus 22:00) kan beviljas efter särskild prövning. Dessa regler avser att främja och förebygga ohälsa samt minska risk för störning i och kring Nacka kommun. Serveringstider ute förenas alltid med villkor om utrymning av uteserveringen 30 min efter att serveringstiden är slut. Se mer ingående nedan under serveringstider.

Alkoholservering ska ingå i ett seriöst sammanhang. Stor återhållsamhet bör gälla vid ansökningar om serveringstillstånd vid idrottsevenemang eller vid nöjesanläggningar som huvudsakligen riktar sig till barn och/eller ungdomar samt familjeevenemang. Restriktiviteten gäller även vid andra evenemang som riktar sig främst till ungdom. Verksamheter som inte överhuvud taget ska medges serveringstillstånd är sexklubbar och drogliberala rörelser.

4.1 Handläggningstider

För att utredningen ska kunna färdigställas och ett beslut i ärendet kunna fattas behöver handläggarna få de handlingar som efterfrågas och som lagen kräver. Alla uppgifter behöver styrkas (verifieras) och en ansökan blir komplett när handläggarna har alla handlingar som efterfrågas och behövs i det specifika ärendet.

Handläggningstider gällande stadigvarande serveringstillstånd är 4-8 veckor (vid komplett ansökan). För övriga tillstånd - se hemsidan för varje särskild ansökan; www.nacka.se/serveringstillstand

Enligt 5 § alkoholförordningen (2010:1636) ska en kommun fatta beslut i ett ärende om serveringstillstånd inom fyra månader från det att ansökan som inkommit till kommunen är fullständig. Om det är nödvändigt på grund av utredningen av ärendet får handläggningstiden förlängas med högst fyra månader.

4.2 Kunskapskrav

Avseende kunskapskraven i alkohollagen 8 kap 12 § så måste näst intill alla skriva kunskapsprov. De som undantas från provskrivning är de (sökandebolag) som har ett nu gällande och välskött serveringstillstånd antingen i Nacka kommun eller annan kommun. Provavgiften ingår inte i ansökningsavgiften. Provet görs via dator hos kommunen. Hos Folkhälsomyndigheten har tanken med kunskapsprov varit att så många som möjligt ska skriva kunskapsprovet, allt för att öka kunskaperna hos alla restauratörer. Folkhälsomyndighetens inställning är att kunskaperna ska finnas i bolaget som söker tillstånd.

Information om kunskapsprovet i alkohollagen finns på Folkhälsomyndighetens och Nacka kommuns hemsidor.

4.3 Lämplighet enligt alkohollagen 8 kap 12 §

Enligt alkohollagen 8 kap 12 § får serveringstillstånd endast meddelas om sökanden visar att hon eller han med hänsyn till både sina personliga och ekonomiska förhållanden samt omständigheter i övrigt är lämplig att utöva verksamheten.

Sökanden ska också visa att verksamheten kommer att drivas i enlighet med de krav som ställs i alkohollagen och andra lagar. Det är sökanden som ska visa att han eller

hon är positivt lämplig. Kommunen skickar remisser för att kontrollera både personlig och ekonomisk lämplighet.

4.3.1 Remisser och remissvar

Under utredningen av ett serveringstillstånd skickas remisser till skatteverket, polismyndigheten, brandförsvarsförbundet, miljöenheten och ibland till kronofogdemyndigheten.

Hos skatteverket kontrollerar kommunen de sökandes personliga ekonomi men även andra personers ekonomi om dessa anses som viktiga för rörelsen eller för de ekonomiska förutsättningarna att driva verksamheten och/eller bolaget. Skatteverket återger hur mycket varje person taxerat de senaste tre åren, hur kontrollerade personer skött sina företag dvs. betalat skatter och avgifter i rätt tid. Kommunen får uppgifter om sökandens skatter och avgifter gått till kronofogdemyndigheten, om kontrollavgifter påförts eller om kassaregister har missköts.

I polisens remissvar får kommunen vetskaps om de personer som kontrolleras är misstänkta, har begått brott eller är dömda för brott. Har någon begått ett brott eller är misstänkt för ett brott så påverkar det bedömningen av lämpligheten i hög grad. De flesta brott påverkar möjligheten att beviljas serveringstillstånd. Polisen yttrar sig även om läget på restaurangen och dess närhet ex om den ligger i ett område där restaurangen kan påverka ordning eller nykterhet. Polisen yttrar sig också om ansökt serveringstid. Normaltiden är 11:00-01:00 inomhus och 11:00-22:00 utomhus. Andra tider kan anses störande för omgivningen på flera sätt. Polisen bedömer även om läget och serveringstiden på restaurangen kräver ordningsvakter och om villkor om förordnade ordningsvakter bör skrivas in i serveringstillståndet. En ordningsvakt ska garantera ordnings- och säkerhetsläge. För en restaurang är det viktigt att ha ansökt hos Polismyndigheten om danstillstånd eller andra offentliga tillstånd då detta kan påverka polisens krav gällande förordnade ordningsvakter. Polisens remissvar har enligt alkohollagen stor betydelse för kommunens bedömning av restaurangen och eventuella villkor.

4.3.2 Serveringstider – inne och ute

Vid ansökningar tar kommunen hänsyn till boende och byggandet av bostäder vid beslut om vilka serveringstider som ska beviljas.

Vid ansökningstider utanför normaltider (11:00-01:00 inomhus eller 11:00-22:00 utomhus) är ett beviljande beroende av remissvaren från miljöenheten och Polismyndigheten. Frågor som tas med i remissvaren är hur nära grannarna bor, hur störande en uteservering kan vara på grund av det geografiska läget på platsen mm. Musik får sällan spelas utomhus. Remissvaren har mycket stor betydelse för eventuella villkor eller ett nekande av ansökt serveringstid. Vid beviljande av serveringstider förutsätter kommunen att tillståndshavaren i alla lägen följer naturvårdsverkets riktvärden för den verksamhet som är tänkt att bedrivas, musik, dans eller dylikt. se

http://www.naturvardsverket.se/Documents/allmrad/ar_78_5.pdf

En serveringstid utomhus förenas alltid med villkor om utrymning 30 min efter att serveringstiden utomhus utgått. Detta innebär att gäster kan behöva lämna uteserveringen innan serveringstiden inomhus är slut.

För att få anlägga en uteservering behövs tillstånd från fastighetsägaren att använda marken (kan regleras i hyreskontrakt). Ska uteserveringen finnas på allmän plats eller kommunens mark behöver tillstånd sökas hos Polismyndigheten (för uteserveringen).

Nacka kommun meddelar oftast tillstånd tillsvidare men hos polismyndigheten behöver tillståndet förnyas. Uteserveringen kan komma att begränsas i tid så att uteservering endast får förekomma årligen mellan 15 april t o m 30 september.

Vid ansökningar om uteserveringar efter 22:00 skickas remisser till polismyndigheten samt kommunens miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Remissvaren från dessa myndigheter väger tungt vid bedömning om serveringstiden ska beviljas och/eller om villkor ska sättas vid utökad serveringstid utomhus. Störning av näroboende eller befarad störning har stor betydelse. Nacka bebyggs kraftigt i vissa områden och hänsyn kan också komma att tas till kommande boenden. Social- och äldrenämnden gör en särskild prövning i varje ärende.

4.3.2.1 Tillstånd för serveringstid efter klockan 01:00

För att serveringstillstånd efter 01:00 ska beviljas gör nämnden en särskild prövning i varje särskilt fall. För att serveringstid till allmänheten med senare serveringstid än klockan 01:00 ska beviljas gäller följande;

1. Serveringsverksamheten ska förenas med en effektiv tillsyn, såväl förebyggande som inre och yttre.
2. Polismyndighetens och miljöenhetens yttranden ska tillämpas stor betydelse vid beslutet.
3. Vid ett beviljande av serveringstid efter 01:00 ställs villkor om att all serveringspersonal inom ett år från anställning ska ha genomgått (godkänts) utbildning om ansvarsfull alkoholservering (STAD-utbildning).
4. Restaurangen ska ha en policy för alkoholservering. Denna ska ange hur säkerhetsnivån i lokalen och dess närmaste omgivning ska kunna säkerställas. Tillståndshavaren ska kunna påvisa att det finns ett väl utvecklat säkerhetsarbete som omfattar brandskydd, gästernas säkerhet, hur man hanterar besvärliga gäster, kö etc.

4.4 Mat-, kökskrav, brandsäkerhet och lokalen

I alkohollagen 8 kap 15 § finns angivet vilka matkrav som ställs och när ett kök måste finnas. För catering till slutna sällskap finns kökskrav i alkohollagen 8 kap 4 §. Enligt alkohollagen 8 kap 14 och 16 §§ ska det finnas en lokal som disponeras av tillståndshavaren och lokalen ska vara brandsäker.

Två tillståndstyper kräver att det finns ett kök. Vid cateringtillstånd måste det finnas ett registrerat kök någonstans. För en restaurang som vill ha ett serveringstillstånd till allmänheten (stadigvarande) måste restaurangen ha ett kök i nära anslutning (dvs i lokalen eller precis intill) till restaurangen. Köket ska vara ett restaurangkök som är livsmedelsregisterat. Köket ska kunna producera lagad mat (den som finns på menyn).

Den mat som ska finnas och serveras på en vanlig restaurang (stadigvarande tillstånd till allmänheten) ska bestå av ett flertal förrätter, huvudrätter och efterrätter.

Kraven på mat vid övriga serveringstillstånd är att det ska finnas lagad eller på annat sätt tillredd mat under hela tiden som alkohol serveras. Efter 23:00 kan en enklare meny tillåtas. Sallad och smörgås anses inte vara tillredd mat.

Vid serveringstillstånd till allmänheten (stadigvarande) gäller att lokalen ska till sin helhet uppfattas som en restaurang. Det ska finnas sittplatser till övervägande delen av de gäster som kan befina sig i lokalen. Bordsservering ska ske. Lokalen ska ha en standard som kan ses av gemene man som en restaurang. Det ska finnas toalett eller

flera om lokalens storlek. Lokalen och den yta där servering ska ske ska vara överblickbar, avgränsad och inte endast bestå av en bar.

På en restaurang är det viktigt att det alltid finns alkoholfria drycker så att gäster kan välja detta alternativ.

Alla tillstånd kräver att sökanden har rätt att disponera lokalens genom hyresavtal eller på annat sätt har rätt att använda lokalens eller ytan.

Lokalen ska vara brandsäker för sitt ändamål. Vid serveringstillstånd skickar sökanden in en brandskyddsredogörelse som visar hur sökanden arbetar för att hindra brand eller om brand skulle uppstå. Brandförsvaret yttrar sig till kommunen över den inskickade brandskyddsredogörelsen och bedömer om lokalens ser ut att vara brandsäker för sitt ändamål. Ibland kan det behövas bilder på ex nödutgångar, utrymningsskyltar, brandsläckare eller liknande. Brandförsvaret meddelar kommunen om allt ser ut att vara i sin ordning. För att kommunen ska kunna bevilja tillstånd måste brandförsvaret ha yttrat sig om lokalens brandsäkerhet.

4.5 Olägenheter på grund av serveringsställets belägenhet alkohollagen 8 kap 17 §

Kommunen har rätt att neka tillstånd enligt alkohollagen 8 kap 17 §.

17 § ”Om alkoholservering på grund av serveringsställets belägenhet eller av andra skäl kan befaras medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa, får serveringstillstånd vägras även om övriga krav som uppställs i lagen är uppfyllda.”

Redan vid farhågor om att olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa ska uppstå kan kommunen komma att vägra tillstånd.

Kommunen kommer där olika intressen ställs mot varandra att alltid prioritera och begränsa alkoholens skadeverkningar. Alkohollagstiftningen är en skyddslagstiftning och kommunen beaktar i varje enskilt ärende risken för att det kan uppstå olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa. Redan när olägenheter befaras kan kommunen komma att neka tillstånd.

Om polismyndigheten befarar att en restaurangetablering innebär risk utifrån allmänna ordningssynpunkter eller om kommunens miljömyndighet bedömer att etableringen innebär risk för störningar för näroende bör detta tillämpas stor betydelse.

4.6 Gemensamt serveringsutrymme

För att kunna ansöka om gemensamt serveringsutrymme behöver sökanden innehålla ansökan om ett serveringstillstånd. Det kan inte vara flera som delar utrymmet och där någon inte har serveringstillstånd. Ansökan om gemensamt serveringsutrymme görs på en särskild blankett och är gemensam för alla som ska använda ytan. Ansökan remitteras till Polismyndigheten och polisens yttrande har stor betydelse för ett eventuellt beviljande eller avslag.

När och om ett beviljande av ansökan beslutas kan beslutet förenas med villkor som exempelvis att endast bordsservering får ske.

4.7 Tillfällig ändring i befintligt serveringstillstånd

Vid ändring i ett befintligt serveringstillstånd ska ansökan eller anmälan göras.

Kommunen behöver få vetskap om vilken ändring som ska ske då detta påverkar tillsyn, ordning, nykterhet eller annat.

4.8 Tillfälliga serveringstillstånd

Med tillfälligt avses när en tillställning inte sker fler än 10 gånger i en och samma lokal på ett år. Blir antalet fester/arrangemang fler än 10 gånger per år i en lokal anses lokalen utnyttjas mer stadigvarande varför ett stadigvarande serveringstillstånd kommer att behöva sökas för att servering av alkohol ska kunna ske.

Tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap görs på blankett för max tre tillfälliga tillställningar per blankett. Här görs en begränsad bedömning och i vissa fall (beroende på sökanden eller arrangemangets storlek) genomförs remissförfaranden för kontroller av bolag och/eller personer. Kommunen behöver ingående information om arrangemanget/festen för att kunna göra en korrekt bedömning av ansökan. Slutet sällskap ska vara ett sällskap med ett gemensamt intresse som inte bara är skapat för festtillfället. Personerna som är bjudna till festen ska inte kunna bytas ut. Ett slutet sällskap är inte för stort. Vad som är stort varierar. En golfklubb som ska ha fest för sina medlemmar kan ses som ett slutet sällskap men om även anhöriga kan komma är slutenheten mer tveksam. Vid varje enskild fest/arrangemang måste slutenheten bedömas utifrån just den festen/arrangemanget. Gällande bedömning av tider ute och inne se vidare under rubriken serveringstider inne och ute.

Vid ansökan om tillfälligt tillstånd till allmänheten kan utredningen bli omfattande beroende på ansökan. På blanketten kan sökas antingen för en period mellan 1-3 dagar eller 3 dagar upp till cirka 2 månader. Ansökningstiden är mellan 2-8 veckor beroende på tillställningens art och omfattning.

Gällande ansökta serveringstider inne och ute se vidare under denna rubrik.

Dessa tillstånd kräver utredning och remisser av sökandebolaget, andra bolag och personer i bolagen. Remisserna tar cirka tre veckor, se vidare under rubriken Remisser och remissvar.

4.9 Särskilt boende

Särskilda boenden kan ansöka om serveringstillstånd antingen till slutna sällskap eller till allmänheten. För att kunna servera alkohol på ett boende där utomstående kan komma och äta måste boendet söka om serveringstillstånd.

Ett särskilt boende kan utan tillstånd servera alkohol till boende och anhöriga. Detta förutsätter dock att ingen utomstående (som regel) kan äta där, anhöriga till boende har möjlighet att äta på boendet utan att boendet måste ha ett serveringstillstånd.

Alla särskilda boenden kan få tillsyn av kommunen eller polisen (avseende sin servering av alkohol) även de som inte har serveringstillstånd. Ett boende utan tillstånd som vill servera alkohol ska ha ett egenkontrollprogram som visar hur serveringen sker enligt alkohollagen 8 kap 1b §.

Ett boende med serveringstillstånd kan köpa sin alkohol från leverantörer medan de utan tillstånd är hänvisade till att köpa sin alkohol på systembolaget. Priset för alkoholen som serveras ska vara inköpspris + skäligt påslag (cirka 25 %). Prisregeln gäller för alla boenden även för de som serverar utan serveringstillstånd.

5 Tillsyn

Information, kurser, tillsyn (förebyggande, inre och yttre) samt möjligheten till sanktioner är viktiga instrument för att restaurangverksamheten ska bedrivas inom ramen för gällande lagar och bestämmelser. Dessa faktorer är en förutsättning för att branschens aktörer i så hög grad som möjligt ska kunna konkurrera på sunda och lika villkor.

Det är en vedertagen uppfattning att serveringstillstånd ska kunna erhållas om vissa på förhand givna och kända kriterier är uppfyllda. Snabba och verkningsfulla sanktioner ska vidtas om tillståndshavarna inte sköter sig. Detta synsätt är manifesterat i alkohollagen. Det är därför viktigt att tillsynen är effektiv.

Även om de flesta restauranger sköter sig utmärkt förekommer det att vissa restauratörer bryter mot centrala bestämmelser i olika lagar i sin verksamhet. Det förtjänar i detta sammanhang att påpekas att seriösa näringsidkare och branschorganisationer i olika sammanhang har framfört att tillsynen och sanktionerna bör skärpas ytterligare.

Tillsynen kan lite grovt delas upp i tre delar, den förebyggande tillsynen, den inre tillsynen och den yttre tillsynen. Mycket av den förebyggande och inre tillsynen kan göras på kontorstid medan den yttre tillsynen förutsätter inspektion på restaurangen.

Med förebyggande tillsyn avses möten, information per brev, i telefon, på hemsidan och genom utbildningar mm. I Nacka kommun är det förebyggande arbetet prioriterat och utvecklas hela tiden. I Nacka kommun genomförs krögarträffar för att ge information om det polisiära arbetet och alkoholtillsynen. Vid dessa träffar kan även information i speciella avseenden lämnas t.ex. vid lagändringar. Nacka kommun anordnar varje år minst en utbildning i ansvarsfull alkoholservering (ofta kallad STAD). Utbildningen ordnas i samarbete med Värmdö kommun och Tyresö kommun.

Med inre tillsyn menas att kommunen kontrollerar uppgifter i bolaget, hos ägarna och andra personer med inflytande eller betydelse för rörelsen. Kommunen hämtar information och uppgifter från andra myndigheter. Det handlar om frågor av ekonomisk art, tillståndshavares vandel (belastningar i polisregistret), av andra myndigheters genomförda restauranginspektioner mm. Vidare undersöks företagens försäljningssiffror via restaurangrapporterna.

Upptäcker kommunen att det förekommer försenade betalningar av skatter och avgifter eller att skatteverket påfört kontrollavgifter av olika skäl kan kommunen komma att besluta om sanktioner för tillståndshavaren (se nedan under Sanktioner). Samarbete med andra myndigheter

Folkhälsomyndigheten utövar enligt alkohollagen 9 kap. 1 § den centrala tillsynen över lagens efterlevnad. Länsstyrelsen utövar tillsyn inom länet. Den omedelbara tillsynen av restaurangerna utövas av kommunen och polismyndigheten, som också har tillsynsansvar över servering av och detaljhandel med öl klass II.

Om tillsynsverksamheten ska kunna bedrivas på ett effektivt sätt förutsätts ett gott samarbete med andra myndigheter. Det är ofta lämpligt och effektivt att utföra tillsynen tillsammans. De myndigheter som i första hand är berörda är

Polismyndigheten, Skatteverket, livsmedelsinspektörer samt Brandförsvaret.

Det framgår av alkohollagens 9 kapitel att tillsynsmyndigheterna har rätt till tillträde av lokaler och rätt att ta del av bokföring och andra handlingar som berör verksamheten.

Arbetsmetodik och etik vid yttre tillsyn

Kommunens tillsynspersonal har en sorts legitimationskort (utan personnummer) med foto. Tillsynspersonalen bör vid en kontroll inledningsvis kunna uppträda anonymt, men ska innan de går regelmässigt kontakta den serveringsansvarige och då även påtala eventuella brister, som kan komma att resultera i ett efterföljande tillsynsärende. Om det gäller mindre allvarliga påpekanden kan dessa oftast omedelbart åtgärdas. De viktigaste uppgifterna vid den yttre tillsynen är kontroll av att alkoholservering inte sker till underåriga samt att serveringen bedrivs på ett sådant sätt att det inte medför problem med onykterhet och oordning. Restaurangtillsyn bör av rättssäkerhetsskäl och för personalens egen säkerhet aldrig utföras av endast en person. Tillsynen ska alltid dokumenteras skriftligt och kommuniceras med tillståndshavaren. I samband med yttre tillsyn uppkommer många frågor som i direkt anslutning eller i efterföljande brev informeras särskilt om.

Kommunen har ett stort ansvar när det gäller att förebygga och hindra alla förekommande former av diskriminering. Vid tillsyn kan kommunens handläggare komma att vidarebefordra uppgifter till berörda myndigheter.

En viktig uppgift för kommunens handläggare är att analysera tillsynsbehovet och prioritera arbetet därefter. Det är naturligt att de restauranger, som har många anmärkningar och/eller en hög alkoholförsäljning, inspekteras oftare än lugna utpräglade matrestauranger. En målsättning är att varje restaurang åtminstone en gång per år ska få ett besök. När det gäller vissa lokaler för slutna sällskap, båtar samt renodlade personalrestauranger kan det vara tillfyllest med förebyggande tillsyn och inre tillsyn.

6 Sanktioner

Kommunen har ett antal sanktioner att ta till om tillståndshavare inte följer alkohollagen.

Erinran är ett påpekande om misskötsamhet och är till för att tillståndshavaren ska kunna förändra sitt beteende och för att inte begå fler lagöverträdelser eller slarva i framtiden. Beslut om erinran fattas av handläggare enligt alkohollagen 9 kap 17 §. Beslutet fattas då lagöverträdelsen är av mindre allvarligt slag. Erinran kan beslutas exempelvis när inre tillsyn uppvisar oegentligheter som sena betalningar av skatter och avgifter eller att skatteverket vid kontroller upptäckt slarv med personalliggaren. Vid yttre tillsyn beslutas om erinran när handläggarna upptäcker små överträdelser av alkohollagen eller överträdelser som på grund av ställets belägenhet eller tidpunkten för överträdelsen i övrigt ses som mindre allvarliga. Exemplet är inte uttömmande och domstolarna förändrar kontinuerligt kommunens bedömning genom sina avgöranden.

Beslut om varning eller återkallelse fattas av social- och äldrenämnden. Kommunen kan besluta om varning enligt alkohollagen 9 kap 17 § när ovan nämnda situationer är av mer allvarligt slag, högre belopp eller av mer systematiskt slag.

Återkallelser enligt alkohollagen 9 kap 18 § kan ske vid allvarliga överträdelser av alkohollagen. En återkallelse kan också ske efter att ett bolag med serveringstillstånd inte rättar till felaktiga förhållanden eller fortsätter att bryta mot alkohollagen trots att erinran eller varning beslutats.

Alla händelser eller information som skickats till kommunen från annan och som är till men (skada) för bolaget med serveringstillstånd kommuniceras med bolaget enligt

förvaltningslagen 17 §. Bolaget har alltid en möjlighet att yttra sig över händelser som kan leda till beslut om bland annat sanktioner.

Ett väl fungerande förebyggande arbete minskar sanktioner.

1.1.1.1 Utdrag ur riktlinjerna antagna 2009, Dnr KFKS 2009/120

"Gemensamma riktlinjer för serveringstillstånd

Tider

Serveringstillstånd kan villkoras att gälla endast till viss serveringstid om det med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet är påkallat ur alkoholpolitisk synvinkel.

Tillstånd att servera alkoholdrycker efter klockan 01.00 kan ges efter särskild prövning i varje enskilt fall, där i första hand ordningen på serveringstället och risken för störning i övrigt från serveringsstället är avgörande.

Tillstånd att servera alkoholdrycker på uteservering kan ges efter klockan 22.00, efter särskild prövning som sker i varje enskilt fall, där i första hand hänsyn tas till störningsavståndet till närböende och risk för störning i övrigt från serveringstället är avgörande.”

"Politiska riktlinjer för servering av alkoholdrycker

1. Sökandens kunskaper i alkohollagen prövas i varje enskilt fall. Prövningen följer lagens kunskapskrav.
2. Nacka kommun är en modern kommun som följer med i samhällsutvecklingen. Alkohollagens krav på lagad mat åtlyds med tolerans för mattrender.
3. Hänsyn tas till yttrande från kommunens ansvariga för miljö- och hälsoskyddsfrågor avseende hälsofrågor eller att närböende utsätts eller riskerar utsättas för bullerstörningar eller annan störning från serveringsstället.
4. Området där serveringsstället är beläget skall inte anses olämpligt av alkoholpolitiska skäl
5. Lokalen är lämplig som för verksamhet med serveringstillstånd
6. Serveringsansvariga ska ha genomgått STAD-utbildning eller motsvarande utbildning

Särskilda riktlinjer för tillfälliga tillstånd att servera alkoholdrycker till allmänheten

Festivaler eller liknande

Vid festivaler eller liknande evenemang ska, utöver vad alkohollagen anger, följande beaktas.

1. Evenemanget ska följa gällande bestämmelser.
2. Området där serveringsstället är beläget ska inte anses olämpligt av alkoholpolitiska skäl

Idrottsevenemang och nöjesanläggningar

Serveringstillstånd meddelas inte vid idrottsevenemang eller nöjesanläggningar som huvudsakligen riktar sig till barn och/eller ungdom samt familjevenemang. Området där evenemanget äger rum ska inte anses olämpligt av alkoholpolitiska skäl.”

**Yrkande i ärende nr
Sammanträde den**

**Ingivet av
YRKANDE**

**Yrkande i ärende nr
Sammanträde den**

**Ingivet av
YRKANDE**

2014-02-11

TJÄNSTESKRIVELSE
SÄN 2014/26-050

Social- och äldrenämnden

Överenskommelse om kostnadsfördelning av läkemedel och läkemedelsnära produkter i särskilt boende för äldre i Stockholms län

Förslag till beslut

Social- och äldrenämnden antar överenskommelsen om kostnadsfördelning av läkemedel och läkemedelsnära produkter mellan Stockholms läns landsting och länets kommuner.

Ärendet

Sedan augusti 2012 pågår ett arbete att ta fram ett förslag till en överenskommelse mellan Stockholms läns landsting (SLL) och Kommunförbundet Stockholms län (KSL). Förslaget avser en gemensam målbild för att förbättra den äldres läkemedelsanvändning. I arbetet blev det tydligt att det fanns en problematik och ständigt återkommande diskussioner gällande kostnadsfördelning av läkemedel och läkemedelsnära produkter mellan kommunerna och SLL. Det innebar att en överenskommelse om kostnadsfördelning måste föreligga innan målbilden kan läggas fast.

Syftet är att tydliggöra kostnadsansvaret för kommun respektive SLL, gällande läkemedel och läkemedelsnära produkter i särskilda boenden för äldre.

Målgruppen omfattar de som är över 65 år och bor i någon av Stockholms läns särskilda boenden för äldre, vilket även omfattar korttidsvård och servicehus.

Överenskommelsen är tänkt att börja gälla från den 1 juni 2014.

Ekonomiska konsekvenser

Den föreslagna fördelningen av kostnaderna kan vara till fördel för kommunen då några produkter belastar kommunens ekonomi idag. Det bör även nämnas en tidsbesparing på flera plan då anledningen till ständigt återkommande diskussioner undviks.

Bilagor

1. Rekommendation om överenskommelse om kostnadsfördelning av läkemedel och läkemedelsnära produkter i särskilt boende för äldre i Stockholms län 2013-12-12

Anders Fredriksson
Socialdirektör

Agneta Kling
Medicinskt ansvarig sjuksköterska
Sociala kvalitetsheten

Gunilla Hjelm-Wahlberg

För kännedom:

Socialnämnd och motsvarande
Socialchef och motsvarande

Kommunstyrelser i Stockholms läns
kommuner

Överenskommelse om kostnadsfördelning av läkemedel och läkemedelsnära produkter mellan Stockholms läns landsting och länets kommuner

KSLs rekommendation

KSLs styrelse beslutade vid sitt sammanträde den 12 december 2013 att rekommendera länets kommuner att anta överenskommelsen om kostnadsfördelning av läkemedel och läkemedelsnära produkter mellan Stockholms läns landsting och länets kommuner.

Ärendebeskrivning

KSL-kansliet och hälso- och sjukvårdsförvaltningen fick ett uppdrag i maj 2012 från den gemensamma presidiegruppen att ta fram ett förslag till överenskommelse mellan landstinget och KSL om en gemensam målbild för att förbättra den äldres läkemedelsanvändning. Målbilden skulle mynna ut i en gemensam samverkansmodell för förbättrad läkemedelsanvändning och optimal läkemedelsförsörjning.

Arbetet påbörjades i augusti 2012 och beräknas vara klart i början av 2014. I samband med arbetet om överenskommelsen blev det tydligt att en problematik i samarbetet mellan kommunerna och SLL var att kostnadsfördelning av läkemedel och läkemedelsnära produkter var en ständigt återkommande diskussion. Det innebar att en överenskommelse om kostnadsfördelning måste föreligga innan målbilden kan läggas fast.

Genomförande

En arbetsgrupp bildades i september 2012 med representanter från KSL och hälso- och sjukvårdsförvaltningen. (KSL har haft en parallell arbetsgrupp som arbetat med dessa frågor ur ett kommunalt perspektiv).

Uppföljning

En gemensam rutin för avvikelsehantering/förslag på förändringar av kostnadsfördelningen håller på att arbetas fram. Förslagen/avvikelserna från verksamheterna ska skickas till respektive Medicinskt ansvarig sjuksköterska i kommunen, MAS, och namngiven funktion på Hälso- och sjukvårdsförvaltningens medicinska stab.

Uppföljningsmöten kommer att ske var 6:e månad av representanter utsedda av KSL och HSF. Dessa får också uppdraget att ge förslag på eventuella behov av att revidera avtalet.

Dialog och förankring

Arbetet har förankrats på två möten med Medicinskt ansvariga sjuksköterskor (MAS) under året och på Hälso- och sjukvårdsförvaltning har kostnadsfördelningen godkänts av ansvariga chefer.

Ärendegång

Rekommendationen adresseras till kommunstyrelserna enligt den rutin som gäller vid beslut i KSLs styrelse. KSL överläter till kommunen att fatta beslut enligt gällande delegationsordning.

Kommunerna ombeds meddela sina ställningstaganden genom att sända in protokollsutdrag eller annan beslutshandling.

Beslut om antagande av överenskommelse är att likställas med undertecknande.

Överenskommelsen börjar gälla från den 1 juni 2014.

Svarsperiod

KSL önskar få kommunens ställningstagande senast den 30 april 2014 med e-post till registrator@ksl.se

Alternativt till

Kommunförbundet Stockholms Län
Box 38145
100 64 STOCKHOLM

Frågor och information

Frågor med anledning av detta, välkommen att kontakta Gunilla Hjelm-Wahlberg, telefon 08-615 96 40, e-post gunilla.hjelm-wahlberg@ksl.se.

Med vänlig hälsning

KOMMUNFÖRBUNDET STOCKHOLMS LÄN

Erik Langby
Ordförande

Madeleine Sjöstrand
Förbundsdirektör

Bilaga:

Överenskommelse om kostnadsfördelning av läkemedel och läkemedelsnära produkter mellan Stockholms läns landsting och länets kommuner

Överenskommelse om kostnadsfördelning av läkemedel och läkemedelsnära produkter i särskilt boende för äldre i Stockholms län

Bakgrund

KSL-kansliet och hälso- och sjukvårdsförvaltningen fick ett uppdrag från den gemensamma presidiegruppen att ta fram ett förslag till överenskommelse mellan Stockholms läns landsting (SLL) och Kommunförbundet Stockholms Län (KSL) om en gemensam målbild för att förbättra den äldres läkemedelsanvändning. Den ska innehålla förslag till handlingsplan, riktlinjer och avtal. Målbilden ska mynta ut i en gemensam samverkansmodell för förbättrad läkemedelsanvändning och optimal läkemedelsförsörjning. Ansvarsfördelningen mellan SLL och kommunerna styrs av olika lagar, författningar och ingångna avtal. Kommunen ansvarar för vård och omsorg i särskilt boende för äldre (SÄBO) upp t o m sjuksköterskenivå. SLL ansvarar för all hälso- och sjukvård utförd av läkare i SÄBO och för läkemedelskostnaderna samt läkemedelsnära produkter, som ingår i förmånen.

Arbetet påbörjades i augusti 2012 och beräknas vara klart i början av 2014. I samband med arbetet om överenskommelsen blev det tydligt att en problematik i samarbetet mellan kommunerna och SLL var att kostnadsfördelning av läkemedel och läkemedelsnära produkter var en ständig återkommande diskussion. Det innebar att en överenskommelse om kostnadsfördelning måste föreligga innan målbilden kan läggas fast.

Syfte

Att tydliggöra kostnadsansvaret för respektive huvudman, kommun respektive SLL, gällande läkemedel och läkemedelsnära produkter i SÄBO.

Målgrupp

Målgruppen omfattar de som är över 65 år och bor i någon av Stockholms läns särskilda boende, vilket även omfattar korttidsvård, servicehus och profilboenden.

Mål för överenskommelsen

Klara och tydliga regler för kostnadsansvar som skapar förutsättningar för en trygg och säker användning av läkemedelsnära produkter med fokus på behandlingen och nyttan och inte på vem som ska betala.

Överenskommelsen ska tydliggöra kostnadsansvaret för respektive huvudman – kommun respektive Stockholm läns landsting.

Läkemedel

Läkemedelslagen (1992:859) är en av de lagar som reglerar läkemedelsområdet. Vad som skall klassificeras som ett läkemedel bestäms av läkemedelslagen, klassificeringen grundar sig på två faktorer, produktens innehåll och syfte.

- Enligt 1§ läkemedelslagen avses med läkemedel varje substans eller kombination av substanser som tillhandahålls med uppgift om att den har egenskaper för att förebygga eller behandla sjukdom hos människor klassificeras som läkemedel,
- Eller kan användas på eller tillföras människor i syfte att återställa, korrigera eller modifiera fysiologiska funktioner genom farmakologisk, immunologisk eller metabolisk verkan eller för att ställa diagnos.

Läkemedelsnära produkter

Medicintekniska produkter som behövs för att tillföra kroppen läkemedel och som behövs för egenkontroll av medicinering samt för stomivård, enligt lag (2003:76) och (2002:160)

Stockholms läns landsting respektive kommunernas ansvar

Stockholms läns landsting har ett kostnadsansvar för läkemedel som finns i de fullständiga förråden i akut och buffertförråden och Dos-dispenserade läkemedel i särskilt boende. De boende har ingen kostnad för läkemedel från förråden men betalar läkemedelskostnaden upp till högkostnadsskydd för Dos-dispenserade läkemedel

I övrigt föreslås kostnadsfördelning enligt nedan:

Typ av behandling/produkter	Kommun/Särskilt boende	SLL
Infusions- och injektionsbehandling		
Infusionspumpar		x
Morfinpumpar – läkemedels-pumpar		x
Trevägskranar, sprutor, infusions- och injektionskanyler, propp, injektionsventil		x
Droppställning	x	
Infusionsaggregat för blodtransfusion och intravenösa infusioner		x
Porth á Cath + tillbehör		x
MiniSpike, överföringskanyler		x

PICC-line + tillbehör		x
Spädningsvätska för intravenösa injektioner		x
Enteral nutrition		
Sondspruta	x	
Enterala nutritionskatetrar t.ex. gastroknapp, PEG, Jejuno-katetrar, matningsläng		x
Droppställning	x	
Sondnäring	x	
Sondpump och aggregat	x	
Kosttillägg	x	
Andningshjälpmmedel		
Inhalatorer/nebulisatorer och tillbehör		x
Oxygenbehandling och tillbehör		x
Ventilatorer med tillbehör		x
Syrgas , personförskriven		x
Slemsugar		
Personförskriven sug med tillbehör, laddare, transformator, sugfilter, kopplingsslängar		x
Sugkatestrar	x	
Enhetsbunden sug med tillbehör, laddare, transformator, sugfilter, kopplingsslängar, sugkatestrar	x	
Kompressionsbehandling		
Kompressionspump, inkl stövlar el dyl		x
Behandlande kompressionsmaterial enligt ordination av läkare, specialistmottagning		x
Stödstrumpa utan ordination betalas av den enskilde själv.		
Apparater för smärtlindring		
TENS med tillbehör	x	
Inkontinenshjälpmmedel		
Inkontinenshjälpmedel	x	
Stomimaterial	x	
Provtagningsmaterial		
T ex vaccutainer, blodprovs-kanyler, butterflykanyler, provtagningsrör, odlingspinnar, faecesburkar, microkuvetter, teststickor för urinanalys.		x

Stickor till blodsockermätare personligt förskrivna enligt läkarordination		
Remissblanketter		
Undersöknings- och prov- tagningsremisser		X
Permanent tracheostoma		
Kanyler och nässpeculum		X
Kanylband	X	
Förband	X	
Specialförband och specialkanylband för tracheo- stomerade		X
Fuktväxlare		X
Talventil		X
Dialysbehandling		
Utrustning för hemodialys		X
Sårvårdsprodukter och förbandsmaterial		
Omläggningsmaterial och Förbrukningsmaterial ¹ som ordineras av kommunal dsk/ ssk	X	
Av läkare ordinerade specialbehandlingar av icke förmånsgrundande läkemedelsnära produkter . Specialförband, salvor material som ordinerats av specialistsjukvården enligt särskilt beslut		X
Urinkateter (tappningskatetrar och KAD) sterilt vatten, klorhexidinlösning	X	
Katetriseringsset, uppsamlingspåsar, fixationsanordningar, Nacl	X	

¹Omläggningsmaterial/förbrukningsmaterial där kommunen/det särskilda boendet har kostnadsansvar.

Kommunen står för kostnader för omläggningsmaterial/förbrukningsmaterial som inte i sig kräver
läkarordination och som ingår omvärdnadsuppdagget som t ex:

Sterila kompresser,rena kompresser, sterila omläggningssset, sterila handskar, rena handskar, absorptionsförband, fixationsförband (sterilt) till PVK, fixeringsnät (tex tubnät) eller lindor till PVK, kanyl förband, sterilt häftande sår film till venport, hudvänlig häfta, plåster, tape, gasbindor,kompressionslindor, tubgas, polstervadd odyl, steristrip, fixeringstejp

Spritsuddar, zinkpasta, salva, spray, mjukgörande salva odyl som sjuksköterska ordinerat för behandling, träspatlar, bomullsspinnar, tvål, tvättlappar, pincetter, sax, peang, suturkniv. Munvårds material för vård i livets slutskede/akut sjukdom. Riskavfallsburkar.

Blodtrycksmanchett, stetoskop mm	x	
----------------------------------	---	--

En gemensam rutin för avvikelsehantering/ förslag på förändringar av kostnadsfördelningen håller på att arbetas fram. Förslagen/avvikelsen från verksamheterna ska skickas till respektive Medicinskt ansvarig sjuksköterska i kommunen, MAS och namngiven funktion på Hälso- och sjukvårdsförvaltningens medicinska stab.

Uppföljningsmöten kommer att ske var 6:e månad av representanter utsedda av KSL och HSF. Dessa får också uppdraget att ge förslag på eventuella behov av att revidera avtalet.

**Yrkande i ärende nr
Sammanträde den**

**Ingivet av
YRKANDE**

**Yrkande i ärende nr
Sammanträde den**

**Ingivet av
YRKANDE**

2014-02-28

TJÄNSTESKRIVELSE
SÄN 2014/109-700

Social- och äldrenämnden

Trygghet, service och delaktighet i hemmet genom digital teknik

Förslag till beslut

1. Social- och äldrenämnden slutför processen med att övergå till digital teknik för larmmottagning och därmed skapa möjligheter för ökad trygghet, delaktighet och service i hemmet.
2. Social- och äldrenämnden ger socialtjänsten i uppdrag att ta fram en långsiktig plan för finansiering, organisation och samverkan inom området eHälsa.

Sammanfattning

Som ett led i arbetet att förbättra och säkra kvaliteten i socialtjänsten har regeringen och Sveriges kommuner och landsting (SKL) gjort årliga överenskommelser, med början 2010, om ”*Stöd till en evidensbaserad praktik för god kvalitet inom socialtjänsten*”. Syftet med dessa överenskommelser har varit att skapa nytta för invånare, personal och beslutsfattare genom att utveckla insatser, verktyg och processer inom hela socialtjänsten med stöd av ny teknik. Kopplat till varje överenskommelse har regeringen via SKL betalat ut stimulansmedel för definierade användningsområden och mål. En betydande del av överenskommelsen rör kommunernas arbete med eHälsa, som också syftar till att uppnå målen i den Digitala agendan.

Ärendet

Sedan 2010 har kommunen tecknat överenskommelser om ”Stöd till en evidensbaserad praktik för god kvalitet inom socialtjänsten” med SKL. Överenskommelsen ska leda till att förbättra och säkra kvaliteten inom socialtjänsten. För 2014 finns möjlighet för länen/regionerna att via SKL söka stimulansmedel för att fortsätta bedriva det gemensamma utvecklingsarbetet på ett samordnat sätt. Stimulansmedlen som kan sökas utgör för kommunerna i Stockholms län tillsammans 9,3 miljoner för verksamhetsutveckling genom gemensamma projekt, och för samordnare 1,3 miljoner.

Stimulansbidraget ska användas till projekt och aktiviteter i länet i syfte att nå samtliga mål för den nationella överenskommelsen.

Som en fortsättning av 2013 års satsning är målen för 2014 att öka:

- användningen av e-tjänster inom socialtjänsten för att stödja och underlätta för den enskilde samt att effektivisera verksamheten.
- andelen berörd personal inom socialtjänsten som har tillgång till säker roll- och behörighetsidentifikation
- andelen berörd personal inom socialtjänsten som kan dokumentera och komma åt information mobilt
- användningen av Nationell Patient Översikt, genom att kunna ta del av och tillgängliggöra information
- andelen digitala trygghetslarm, i förhållande till antalet trygghetslarm som kommunen beviljar. Kommunen fattar beslut om att utarbeta en långsiktig plan för övergång till digitala trygghetslarm. Det ger förbättrade möjligheter till ökad trygghet och service i hemmet.

Allt fler äldre väljer att bo kvar i sitt eget hem långt upp i åren. Skälen till detta är många, men en allt bättre bostadsstandard med moderna bekvämligheter har starkt bidragit till denna utveckling. Väl fungerande hemtjänst, hemsjukvård och trygghetslarm har också varit viktiga förutsättningar för kvarboende.

Modern informations- och kommunikationsteknik samt medicin-tekniska framsteg kommer successivt göra det enklare och tryggare att bo kvar hemma, för de som vill.

Redan i dag finns t.ex. e-hemtjänst på natten med nattkamera, mikrofon och sensorer som alternativ till att nattpatrullen kommer hem för att kontrollera att allt är som det ska. Den enskilde blir inte störd på natten och kommunen kan spara på personalinsatser. Detta är bara ett exempel som gör det bättre för den enskilde samtidigt som verksamheten kan effektiviseras. Robotar för hemmabruk, kognitiv terapi, blodtrycksmätning, minnesträning via internet är andra exempel som kommer underlätta livet för gamla och funktionsnedsatta att bo kvar hemma. Internationellt pågår ett intensivt forsknings- och innovationsarbete som enligt många bedömare pekar på en omfattande förändring av vården och omsorgen.

Parallelt med denna utveckling sker en snabb övergång från analog telefoni via koppartråd till digital telefoni via IP (digital telefon) eller mobiltelefoni. I nya hus som byggs kommer inte koppartråd finnas och i glesa delar av landet stängs den analoga telefonin ner. Detta innebär att det uppstår problem med trygghetslarmen. Det går inte att blanda analog och digital teknik i larmkedjan.

I Nacka är arbetet med att byta ut de analoga trygghetslarmen mot digitala redan klart. Nu är det är angeläget att även larmmottagningen blir digital. Det kommer bli dyrt men samtidigt är det viktigt att peka på de möjligheter som bytet till digital teknik innebär på sikt både för den enskilde och för kommunen. Kostnaden följs av möjligheter till ökad trygghet, bättre service och vård för den enskilde och effektiviseringsmöjligheter för kommunen.

Detta är bakgrunden till ett av grundkraven för att få del av stimulansmedlen i årets överenskommelse. Där står bl.a. att varje kommun i länet ska visa ett beslut från relevant nämnd eller styrelse om att påbörja processen om "**trygghet, service och delaktighet i hemmet**" samt att övergå till digital teknik för trygghetslarmen. På så sätt kan kommunen utnyttja nuvarande och kommande möjligheter för ökad trygghet, service och delaktighet i hemmet. I detta ingår att berörda medarbetare i socialtjänsten och hemsjukvården ska ha tillgång till säker roll- och behörighetsidentifikation. Denna ger möjlighet att dokumentera mobilt och komma åt information på enkelt sätt. Det ingår även att införa mobil dokumentation i socialtjänsten, så att medarbetarna kan dokumentera på plats hemma hos brukarna och även komma åt relevant information - genom t.ex. surfplattor, mobiltelefoner och andra tekniska hjälpmmedel.

Därefter ska varje kommun ta fram en långsiktig plan för finansiering, organisation och samverkan inom eHälsoområdet. Utvecklingen av eHälsa ska bedrivas i nära samverkan med verksamhetsansvariga för socialtjänsten och med regionala stödstrukturer för en evidensbaserad praktik i socialtjänsten.

De två övriga grundkraven är att länet presenterar en konkret projektplan för de målområden som man avser satsa på, med namngivna deltagande kommuner, samt en uppdragsbeskrivning för den regionala samordnaren. Grundkraven ska vara uppfyllda senast den 31 mars 2014.

Ekonomiska konsekvenser

Nacka kommun kan ansöka om stimulansbidrag för det fortsatta arbetet med att byta analog larmmottagning mot digital.

Beslutet är solidariskt vilket innebär att samtliga kommuner i länet måste fatta beslut i ärendet för att Socialdepartementet inte ska återkräva, för 2014, utbetalda stimulansmedel

Anders Fredriksson
Socialdirektör

Ann-Kristin Tillema
eHälsosamordnare
Förvaltningsledare Pulsen Combine
Sociala ekonominheten

**Yrkande i ärende nr
Sammanträde den**

**Ingivet av
YRKANDE**

**Yrkande i ärende nr
Sammanträde den**

**Ingivet av
YRKANDE**

Social- och äldrenämnden

Synpunkter på betänkandet Framtidens valfrihetssystem – inom socialtjänsten (SOU 2014:2)

Förslag till beslut

Social- och äldrenämnden föreslår kommunstyrelsen att anta föreslaget yttrande till Socialdepartementet, dnr S2014/420/FST.

Sammanfattning

Nacka kommun har fått på remiss att yttra sig över betänkandet Framtidens valfrihetssystem – inom socialtjänsten (SOU 2014:2). Yttrandet ska ha kommit in till Socialdepartementet senast den 10 maj 2014.

Betänkandet inleds med en beskrivning av hur valfrihetssystemen utvecklats och dess betydelse för brukarna. Därefter följer en kartläggning av befintliga utförare och en jämförelse av kvalitet, kostnader och effektivitet mellan kommuner som tillämpar respektive inte tillämpar lagen om valfrihetssystem (LOV). Betänkandet belyser även sambandet mellan vinstutdelning, ersättningssystem och kvalitet samt frågor om kvalitetssäkring och ekonomisk uppföljning. Betänkandet avslutas med förslag om utökad valfrihet och hur brukarna kan stötas i valet av utförare.

I yttrandet redogörs för kommunstyrelsens synpunkter på remissen. Sammanfattningsvis finns det inget att invända mot en utökad valfrihet i andra kommuner. Inte heller mot förslaget att Socialstyrelsen får till uppdrag att utarbeta vägledningar för hur brukarna kan stödjas i valet av utförare.

Ärendet

Nacka kommun har fått på remiss att yttra sig över betänkandet Framtidens valfrihetssystem – inom socialtjänsten (SOU 2014:2). Regeringen gav i september 2012 i uppdrag till en särskild utredare att analysera och utvärdera effekterna av införandet av lagen om valfrihetssystem (LOV) på socialtjänstområdet. Utifrån utvärderingen skulle utredaren överväga för- och nackdelar med att införa en obligatorisk lagstiftning om valfrihetssystem på socialtjänstområdet.

Betänkandet inleds med en beskrivning av hur valfrihetssystemen utvecklats och dess betydelse för brukarna. Därefter presenteras en kartläggning av befintliga utförare och en jämförelse av kvalitet, kostnader och effektivitet mellan kommuner som tillämpar respektive inte tillämpar LOV. Betänkandet belyser också sambandet mellan vinstutdelning, ersättningssystem och kvalitet samt frågor om kvalitetssäkring och ekonomisk uppföljning. Betänkandet avslutats med förslag om valfrihetens omfattning och hur brukarna kan stötta i valet av utförare.

Betänkandets resultat i korthet

Valfrihetssystemens utveckling och dess betydelse för brukarna

Eftersom det har gått en relativt kort tid sedan LOV trädde i kraft den 1 januari 2009 finns det få data som mäter systemets betydelse för brukarna.

I oktober 2013 hade 181 av landets 290 kommuner infört eller beslutat om att införa valfrihetssystem inom en eller flera verksamheter. Innan LOV trädde i kraft var det ett 40-tal kommuner som erbjöd olika former av kundval.

Undersökningar tyder på att brukarna är nöjda med och uppskattar möjligheten att kunna välja. En majoritet av brukarna i den undersökning, som utredningen genomförde inom hemtjänsten, anser att valfrihetssystemen bör behållas. 45 procent av de tillfrågade brukarna uppger att de gjort ett val av utförare. De brukare som har gjort ett val verkar i högre utsträckning vara nöjda med hemtjänsten än de som inte valt. Att inte fler brukare väljer kan höra samman med att de anser att det är svårt att välja och att avgöra vad som skiljer de olika utförarna åt. Svårigheterna att välja kan också bero på att tidpunkten för valet ofta sammanfaller med sjukdom eller olycksfall.

Utredningens studie visar inte på några skillnader i de studerade kommunerna vad gäller brukarnöjdhet i kommuner som tillämpar jämfört med de som inte tillämpar LOV.

Samtliga kommuner bör erbjuda brukarna valfrihet inom hemtjänsten och brukarna bör stötta i valet

Betänkandet föreslår att alla Sveriges kommuner, ska bli skyldiga att skapa förutsättningar för brukarna att välja mellan olika utförare inom hemtjänsten. Enligt förslaget ska kommunerna själva få bestämma vilka tjänster inom hemtjänsten som ska ingå och om valfriheten ska erbjudas med stöd av LOV och/eller lagen om offentlig upphandling (LOU). Förslaget grundar sig bland annat på undersökningen, som visar att brukarna uppskattar möjligheten att välja utförare av hemtjänst.

En förutsättning för att brukarna ska kunna tillgodogöra sig fördelarna med valfrihet är att de gör ett val. Enligt betänkandet bör den som lämnar informationen i ökad utsträckning stödja brukarna i valet. Utredaren föreslår att Socialstyrelsen får i uppdrag att ta fram en vägledning till stöd för personalen i deras arbete med att informera brukarna vid valet av

utförare. Socialstyrelsen ska också ta fram en vägledning för personal så de kan förmedla och göra information tillgänglig för brukare med nedsatt beslutsförmåga.

Kostnader, kvalitet och effektivitet i hemtjänsten

Utredningen har gjort en jämförelse av kostnader, kvalitet och effektivitet mellan 65 kommuner som tillämpar LOV och 69 kommuner som inte tillämpar LOV. Resultatet blev att de inte kan se några skillnader mellan de båda kommungrupperna när det gäller kvalitet eller effektivitet. Utredningen konstaterar dock att kostnadsökningen har varit lägre i de kommuner som tillämpar LOV jämfört med de kommuner som inte tillämpar LOV.

Samband mellan kvalitet och värdeöverföringar till ägarna

Utredningen har analyserat sambandet mellan kvalitet och värdeöverföringar till ägarna i 14 företag. Företagen är anslutna till valfrihetssystem inom hemtjänst i två kommuner. För de företag som studerats går det inte att se något tydligt samband mellan kvalitet i form av brukarnöjdhet och värdeöverföringar till ägarna. Som en följd av det begränsade antalet företag och metodproblem vid analysen är det enligt betänkandet inte möjligt att dra några generella slutsatser av resultaten.

Utredningens förslag i korthet

Lättillgänglig och kvalitetssäkrad information

- Socialstyrelsen ges i uppdrag att utveckla och förvalta en vägledning om hur information i valfrihetssystem kan förmedlas till personer som har nedsatt beslutsförmåga.
 - Socialstyrelsen ges i uppdrag att utveckla och förvalta en vägledning som stödjer den personal som ska informera brukarna om valet av utförare.
- För att finansiera de båda vägledningarna avsätts 4 miljoner kronor.

Utökad valfrihet

- I socialtjänstlagen föreskrivs att alla kommuner ska skapa förutsättningar för brukarna att välja utförare av hemtjänst. Kommunen beslutar själv vilka delar av hemtjänsten som ska omfattas av möjligheten att välja. Kommunen väljer själv vilket upphandlingssätt som ska användas för att uppnå valfrihet.
- De kommuner som inte tidigare ansökt om stimulansbidrag för att förbereda och utveckla valfrihetssystem ska kunna ansöka om bidrag.
- För att kommunerna ska kunna utreda hur valfrihet inom särskilt boende ska kunna uppnås avsätts 10 miljoner kronor. Medlen ska efter ansökan fördelas av Socialstyrelsen.

Förslag till remissvar

Nacka kommuns erfarenheter av valfrihet inom socialtjänsten går tillbaka mer än 20 år. De samlade erfarenheterna av att erbjuda valfrihet inom olika delar av socialtjänsten är mycket goda inom kommunen. Det finns därför inget att invända mot betänkandets förslag att på olika sätt stödja en utökad valfrihet i andra kommuner.

Nacka kommunen har sedan länge insett vikten av lättillgänglig och kvalitetssäkrad information. Det finns bland annat välutvecklad information för alla kundval på kommunens webbplats. Dessutom är det en levande fråga för enheternas handläggare att utveckla sin kompetens för att fungera som vägledare enligt intentionerna i LOV. Det är positivt om Socialstyrelsen får ett uppdrag att stödja detta arbete genom att utveckla olika former av vägledningar.

Bilaga

1. Remissvar, 2014-03-25

Anders Fredriksson
Socialdirektör

Annika Lindstrand
Planerare/utvecklare
Sociala kvalitetsenheten

2014-03-25

YTTRANDE
SÄN 2014/37-750

Socialdepartementet

Synpunkter på betänkandet Framtidens valfrihetssystem – inom socialtjänsten (dnr S2014/420/FST)

Nacka kommun har blivit inbjuden att lämna synpunkter på betänkandet Framtidens valfrihetssystem – inom socialtjänsten (SOU 2014:2).

Nacka kommun ber därför att få anföra följande.

Lättillgänglig och kvalitetssäkrad information

Nacka kommuns erfarenheter av valfrihet inom socialtjänsten går tillbaka mer än 20 år. För närvarande finns det tio olika valfrihetssystem inom socialtjänsten. Kommunen har sedan länge insett vikten av välutvecklad information till brukarna. Förutom olika slag av skriftlig information är det viktigt att beakta handläggarnas förändrade roll som vägledare i valfrihetssystemen.

Kommunstyrelsen ser positivt på att Socialstyrelsen får ett uppdrag att stödja detta arbete genom att utveckla och förvalta de former av vägledning som föreslås i betänkandet.

Utökad valfrihet

Nacka kommuns samlade erfarenheter av att erbjuda valfrihet inom olika delar av socialtjänsten är mycket goda. Kvalitet, stabilitet och möjligheterna till att påverka ökar för brukarna. En viktig erfarenhet är att det krävs långsiktighet och en väl anpassad organisation för att få välfungerande valfrihetssystem. Leverantörerna måste lita på att systemet är hållbart för att våga satsa på att etablera verksamhet och ansöka om att bli godkända.

Nacka kommun har inget att invända mot betänkandets förslag att på olika sätt stödja en utökad valfrihet i andra kommuner.

Mats Gerdau
Ordförande
Kommunstyrelsen

Anders Fredriksson
Socialdirektör

**Yrkande i ärende nr
Sammanträde den**

**Ingivet av
YRKANDE**

**Yrkande i ärende nr
Sammanträde den**

**Ingivet av
YRKANDE**

Social- och äldrenämnden

Tillägg och ändringar i social- och äldrenämndens delegationsordning

Förslag till beslut

Social- och äldrenämnden antar föreslagna tillägg och ändringar i delegationsordningen.

Sammanfattning

Social- och äldrenämnden har sedan tidigare en delegationsordning för verksamheten inom socialtjänsten som senast är ändrad den 19 februari 2013. I enlighet med önskemål från verksamheten föreslås det två nya punkter i delegationsordningen. Den ena avser överklagan av Inspektionen för vård och omsorgs beslut avseende överflyttning av ärende och den andra avser framställningar till och yttrande över remiss från övriga nämnder inom Nacka kommun. Vidare föreslås ändring av delegatsnivån 3.3.1 för beslut att inte lämna ut allmän handling eller uppgift ur sådan samt förbehåll (p 1) till gruppchef i stället för enhetschef. I den nya delegationsordningen föreslås också ändring av delegatsnivån till att även omfatta handläggare inom socialjouren för vissa insatser för vuxna i kapitel 5. Delegationsordningen har också reviderats utifrån lagändringar etc. Därutöver har layouten uppdaterats i enlighet med nya mallen för styrdokument i Nacka kommun.

Ärendet

Nedan används färgmarkeringar för att visa vad som är förändrat.

Röd färg – ny delegationspunkt och/eller delegat

Grön färg – omformulering av delegationspunkt och/eller uppdatering av lagrum och/eller uppdelning av delegationspunkt för förtydligande

3.2.2 Överklagan

NY	Överlagande och yrkande om inhibition när Inspektionen för vård och omsorg har beslutat om överflyttning av ärende till social- och äldrenämnden i Nacka kommun	22 FL 2 a kap. 11 § SoL	Socialutskottet
-----------	---	----------------------------	-----------------

I enlighet med önskemål från verksamheten föreslås att överklagande av IVO:s beslut delegeras till socialutskottet. Besvärstiden över IVO:beslut är tre veckor från den dag då myndigheten meddelade beslutet och därfor det är önskvärt att beslutanderätten delegeras till socialutskottet.

3.6 Yttranden

NY	Framställningar till och yttrande över remiss från övriga nämnder inom Nacka kommun		Socialdirektör Enhetschef
-----------	---	--	------------------------------

I enlighet med önskemål från verksamheten föreslås att framställningar till och yttrande över remiss från övriga nämnder inom Nacka kommun delegeras till socialdirektör och enhetschef eftersom det ofta är kort om tid för social- och äldrenämnden att yttra sig i aktuella ärenden.

3.3.1 Utelämnande av allmän handling

1	Beslut att inte lämna ut allmän handling eller uppgift ur sådan till enskild eller annan myndighet samt uppstående av förbehåll i samband med utelämnande	2 kap. 14 § TF 6 kap. 4 § OSL 10 kap. 4 & 13-14 §§ OSL	Enhetschef Gruppchef
---	---	--	-------------------------

I enlighet med önskemål från verksamheten ändras delegatsnivån till gruppchef i stället för enhetschef.

3.2.3 Överflyttning av ärende

2	Beslut om ansökan om överflyttning av ärende hos Socialstyrelsen Inspektionen för vård och omsorg	2 a kap. 11 § SoL	Gruppchef
---	--	-------------------	-----------

3.7 Lex Sarah

2	Beslut att anmäla allvarliga missförhållanden eller risk för allvarliga missförhållanden till Socialstyrelsen Inspektionen för vård och omsorg	14 kap. 7 SoL 24 f LSS	Socialdirektör
---	---	---------------------------	----------------

6.3 Lex Maria

1	Beslut om anmälan till Socialstyrelsen Inspektionen för vård och omsorg av händelser som medfört eller hade kunnat medföra allvarlig vårdskada	3 kap. 5 § Patient-säkerhetslagen	MAS, MAR
---	---	-----------------------------------	----------

Den 1 juni 2013 bildades myndigheten Inspektionen för vård och omsorg (IVO), som tog över tillsynsverksamheten från Socialstyrelsen. Ansökan om överflyttning av ärende till annan kommun prövas även av IVO.

4.1 Insatser med stöd av SoL

4	Beslut att bistånd i form av öppna insatser för barn som har fyllt 15 år	3 kap. 6 a § 2 st SoL 4 kap. 1 § SoL	Socialutskottet
---	--	--	-----------------

Insatsen beslutas med stöd av både 3 kap. 6 a § 2 st och 4 kap. 1 § SoL varför båda bestämmelserna bör anges i delegationsordningen.

4.2 Insatser med stöd av LVU

8	Örvägande om vård med stöd av 2 § LVU fortfarande behövs	43 § 1 och 3 st. LVU 13 § 1 st. LVU	Socialutskottet
9	Prövning av om vård med stöd av 3 § LVU ska upphöra	43 kap. 1 och 3 st. LVU 13 § 2 st. LVU	Socialutskottet

Korrekt lagrum är inte angivet i de aktuella punkterna i delegationsordningen varför detta bör ändras.

5.1.2 Övrigt med stöd av SoL

6	Beslut om bistånd i form av skyddat boende	4 kap. 1 § SoL	Gruppchef, handläggare i socialjouren
---	--	----------------	---

5.2 Insatser med stöd av LVM

6	Beslut om att begära polishandräckning för att föra en missbrukare till läkarundersökning	45 § 1 p. LVM	Gruppchef, handläggare socialjouren
7	Beslut om att begära polishandräckning för inställelse av missbrukare vid LVM-hem eller sjukhus	45 § 2 p. LVM	Gruppchef, handläggare i socialjouren

I enlighet med önskemål från verksamheten ska delegatsnivån ändras i aktuella punkter till att även omfatta handläggare inom socialjouren. Det finns inte en gruppchef tillgänglig alltid som socialjouren trärder in för den ordinarie verksamheten. Besluten är av brådskande karaktär och det är därför nödvändigt att delegatsnivån ändras till även omfatta handläggare inom socialjouren.

6.1 Insatser med stöd av SoL

8	Beslut om bistånd i form av medboende när make eller sambo beviljats bistånd i form av särskild boendeform utan att det behövs för att uppnå skälig levnadsnivå.	4 kap. 1 § SoL eller 4 kap. 2 § SoL 4 kap. 1 b § SoL 4 kap. 1 c § SoL	Handläggare
---	--	---	-------------

Det har skett en lagändring för beslut om bistånd i form av medboende. Korrekt lagrum är numera 4 kap. 1 c § i stället för 4 kap. 1 b § SoL.

Lagrumshänvisningen vid delegationsförbud enligt 10 kap. 4 § socialtjänstlagen är felaktigt angiven på så sätt att man har förkortat socialtjänstlagen med SOL i stället för korrekt förkortning SoL. Detta är ändrat i förslaget till den nya delegationsordningen. Därutöver har layouten uppdaterats i enlighet med nya mallen för styrdokument i Nacka kommun.

Bilaga

- Förslag till ny delegationsordning

Sidrah Schaider
Kommunjurist
Juridiska enheten

DELEGACTIONSORDNING

för social- och äldrenämnden

Dokumentets syfte

Delegationsordningen styr vilka beslut som fattas av hela social- och äldrenämnden, delar av nämnden eller anställda

Dokumentet gäller för

Alla verksamheter inom social- och äldrenämndens ansvarsområde

Grön färg – omformulering av delegationspunkt och/el. uppdatering av lagrum och/eller uppdelning av delegationspunkt för förtigligande
Röd färg – ny delegationspunkt och/eller delegat

Innehållsförteckning

I	Förkortningar	4
1.1	Lagar	4
1.2	Övriga.....	4
2	Allmänt om att fatta beslut på delegation.....	5
2.1	Bestämmelser kring delegation.....	5
2.2	Vidaredelegation	5
2.2.1	Delegationsförbud	5
2.3	Rätt att besluta	6
2.4	Anmälan av delegationsbeslut	6
3	Gemensamt	7
3.1	Brådkande ärenden.....	7
3.2	Handläggning av ärenden.....	7
3.2.1	Utredning.....	7
3.2.2	Överklagan	7
3.2.3	Överflyttning av ärende.....	8
3.2.4	Ombud och offentligt biträde	8
3.3	Offentlighet och sekretess – utlämnande av uppgifter m.m.....	8
3.3.1	Utlämnande av allmän handling.....	8

Diarienummer	Fastställd/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
SÄN 2014/125-002	2014-03-25	Social- och äldrenämnden	Social- och äldrenämnden	Anders Fredriksson

3.3.2	Polisanmälan.....	8
3.3.3	Anmälan till överförmyndare	9
3.3.4	Anmälan m.m. till smittskyddsläkare	9
3.4	Kundval	9
3.5	Ekonomi m.m.....	9
3.6	Yttranden.....	10
3.7	Lex Sarah	10
3.8	POSOM.....	10
4	Barn och unga.....	11
4.1	Insatser med stöd av SoL.....	11
4.2	Insatser med stöd av LVU.....	12
4.3	Föräldraskap.....	15
4.3.1	Adoptioner.....	15
4.3.2	Fastställande av föräldraskap.....	15
4.4	Vårdnad, boende och umgänge	15
4.5	Beslut om åtgärd mot en vårdnadshavares vilja.....	16
4.6	Yttranden m.m.	16
5	Vuxna.....	17
5.1	Insatser med stöd av SoL.....	17
5.1.1	Ekonomiskt bistånd	17
5.1.2	Övrigt bistånd med stöd av SoL.....	18
5.2	Insatser med stöd av LVM	19
5.3	Ersättningar till asylsökande m.fl.	20
5.4	Dödsbo m.m.	20
5.5	Yttranden.....	20
6	Äldre och personer med funktionsnedsättning under 65 år.....	20
6.1	Insatser med stöd av SoL.....	20
6.1.1	Avgifter.....	21
6.2	Insatser med stöd av LSS	21
6.2.1	Ersättningar	22
6.3	Lex Maria.....	22
6.4	Färdtjänst.....	22
6.5	Bostadsanpassningsbidrag	23
7	Serverings- och lotteritillstånd m.m.....	23

7.1	Alkohollagen	23
7.2	Tobakslagen	24
7.3	Lag om receptfria läkemedel.....	24
7.4	Lotterilag m.m.	24

I Förkortningar

I.1 Lagar

AL	Alkohollagen (2010:1622)
BegravnL	Begravningslagen (1990:1144)
BrB	Brottsbalken (1962:700)
	Bidragsbrottslagen (2007:612)
	Förordning om offentligt biträde (1997:405)
FB	Föräldrabalken (1949:381)
FL	Förvaltningslagen (1986:223)
KL	Kommunallagen (1991:900)
	Körkortsförordningen (1998:980)
LUL	Lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare (1964:167)
LVU	Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (1990:52)
	Lag om anordnande av visst automatspel (1982:636)
	Lag om bostadsanpassningsbidrag (1992:1574)
	Lag om färdtjänst (1997:736)
	Lag om handel med vissa receptfria läkemedel (2009:730)
	Lag om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar (1992:1068)
LMA	Lag om mottagande av asylsökande m.fl. (1994:137)
	Lag om offentligt biträde (1996:1620)
LOU	Lag om offentlig upphandling (2007:1091)
	Lag om riksfärdtjänst (1997:735)
LSS	Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387)
LVM	Lag om vård av missbrukare i vissa fall (1988:870)
	Lotterilagen (1994:1000)
OSL	Offentlighet- och sekretesslagen (2009:400)
	Patientsäkerhetsslagen (2010:659)
SkL	Skadeståndslagen (1972:207)
SFB	Socialförsäkringsbalken (2010:110)
SoF	Socialtjänstförordningen (2001:937)
SoL	Socialtjänstlagen (2001:453)
TL	Tobakslagen (1993:581)
TF	Tryckfrihetsförordningen (1949:105)
ÄB	Ärvdabalken (1958:637)
ÄktB	Äktenskapsbalken (1987:230)

I.2 Övriga

MAS	Medicinskt ansvarig sjuksköterska
MAR	Medicinskt ansvarig för rehabilitering
SKL	Sveriges kommuner och landsting
SU	Socialutskott
SÄN	Social- och äldrenämnden

2 Allmänt om att fatta beslut på delegation

2.1 Bestämmelser kring delegation

För delegering av ärenden inom nämnder i Nacka kommun gäller 14- 17 § i ”Gemensamma bestämmelser för nämnder i Nacka kommun” utöver vad som föreskrivs i 6 kap. 33-38 § i kommunallagen (KL).

Beslutanderätten får enligt 6 kap. 34 § KL inte delegeras i följande slag av ärenden:

1. Ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet.
Hit hör till exempel
 - riktlinjer, intentioner, ramar och system för budget och budgetuppföljning
 - fastställande av nämndens budget
 - åtgärder p.g.a. budgetavvikeler som påverkar totalramen för nämndens budget
 - fastställande av förslag till ekonomiskt bokslut och verksamhetsberättelse
 - åtgärder med anledning av revisionsanmärkning
2. Framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats.
3. Ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.
4. Ärenden som väckts genom medborgarförslag och som överläts till nämnden
5. Vissa ärenden som anges i särskilda föreskrifter.

2.2 Vidaredelegation

I de fall nämnden har delegerat till förvaltningschefen att fatta beslut har nämnden enligt 6 kap. 37 § KL möjlighet att överläta till denne att i sin tur uppdra åt en annan anställd inom kommunen att besluta i stället. Det ska då framgå av delegationsordningen.

2.2.1 Delegationsförbud

Social- och äldrenämndens möjligheter att delegera beslutanderätt begränsas även av delegationsförbud i 10 kap. 4 och 5 §§ socialtjänstlagen (SoL). I 10 kap. 5 § SoL har lagstiftaren av rättsäkerhetsskäl undantagit vissa beslut från delegationsrätten. Detta innebär att nämnden i sin helhet måste besluta i dessa frågor. Delegationsförbuden gäller

Överflyttning/mottagande av faderskapsutredning	2 kap. 3 § FB
Beslut om nedläggning av faderskapsutredning	2 kap. 7 & 9 §§ FB
Beslut att inte påbörja faderskapsutredning	2 kap. 9 § FB
Yttrande till domstol i adoptionsärenden	4 kap. 10 § FB
Anmälan/ansökan till domstol i fråga om vårdnad och förmyndarskap	6 kap. FB

Godkännande av avtal om underhållsbidrag i form av engångsbelopp	7 kap. 7 § FB
Förbud att utan socialnämndens medgivande ta emot andras underåriga barn för vistelse som inte är tillfällig	5 kap. 2 § SoL

Enligt 10 kap. 4 § SoL och 10 kap. 5 § SoL kan vissa ärenden endast delegeras till utskott och inte tjänstemän. Då delegationsförbud föreligger finns en notering vid den delegationspunkten i delegationslistan.

2.3 Rätt att besluta

Delegationsordningen innehåller de ärenden i vilka Social- och äldrenämnden har delegerat beslutanderätt åt nämndens socialutskott (SU), enskild ledamot eller anställd hos kommunen. Om en ärendetyp inte finns med i delegationsordningen innebär det att beslut fattas av Social- och äldrenämnden.

Delegat i delegationsordningen anges i lägsta nivå. För tjänstemannadelegat innebär detta att överordnad tjänsteman kan fatta beslut även i alla ärenden delegerade till lägre tjänsteman. Socialutskottet har rätt att fatta beslut i samtliga ärenden som är delegerade till tjänsteman.

Delegationen gäller endast tjänsteman som arbetar i den enhet som ansvarar för ärendet.

Om inte annat anges omfattar delegationen både bifall och avslag samt i de fall det är aktuellt upphörande av insatsen (det krävs då att det av beslutet framgår att insatsen kan komma att upphöra om behov ej längre föreligger).

Rätt att fatta beslut på delegation innebär inte att delegaten är skyldig att fatta beslut. Om delegaten anser ärendet svårbedömt eller av annan orsak ej vill besluta i ärendet kan det överlämnas till närmaste chef eller till utskottet för beslut.

Tjänsteman kan inte fatta beslut gemensamt. Endast en tjänsteman kan vara delegat i ett beslut.

Delegaten ”socialsekreterare” innehåller följande tjänstetitlar: biståndshandläggare, boendesamordnare, familjehemssekreterare, familjerättssekreterare, flyktingsamordnare, färdtjänsthåndläggare och handläggare.

Delegaten ”assistent” innehåller tjänstetitlarna assistent och utredningsbiträde.

2.4 Anmälan av delegationsbeslut

Samtliga beslut som fattas på delegation ska enligt 6 kap. 33 § KL skriftligen anmälas. Beslut som rör individärenden ska skriftligen anmälas till nästa sammanträde med Social- och äldrenämndens socialutskott. Övriga ärenden anmäls till nästa

sammanträde med Social- och äldrenämnden. Om beslutet är fattat i verksamhetssystemet procapita anmäls det automatiskt till utskottet genom att datalista med dessa beslut hålls tillgänglig för utskottet. För övriga beslut ansvarar beslutsfattaren/delegaten för att delegationsbeslutet lämnas in till nämndens/utskottets anmälningsfärm.

Även beslut som är fattade efter vidaredelegation ska anmälas. Anmälan sker först till förvaltningschefen, som i sin tur sedan anmäler till nämnd.

3 Gemensamt

3.1 Brådkande ärenden

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
1.	Beslut å Social- och äldrenämndens vägnar i ärenden som är så brådkade att nämndens eller Socialutskottets beslut inte kan avvaktas	6 kap. 36 § KL	SÄN:s ordförande, eller vid förhinder för denne, 1:e vice eller 2:e vice ordförande i nämnden

Observera att om det föreligger ett uttryckligt delegationsförbud i lag tar det över kommunallagens generella möjligheter till ordförande beslut, se avsnitt 2.1.1.

3.2 Handläggning av ärenden

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
3.2.1 Utredning			
1.	Beslut om a) att utredning ska inledas b) att utredning inte ska inledas eller att inledd utredning ska avslutas utan insats	11 kap. 1 § SoL	a) Handläggare b) Gruppchef
3.2.2 Överklagan			
1.	Omprövning av beslut	27 § FL	Delegaten i ursprungsbeslutet
2.	Avvisning av överlagande som kommit in för sent	24 § FL	Delegaten i ursprungsbeslutet
3.	Överlagande och yrkande om inhibition när förvaltningsrätt eller kammarrätt ändrat nämndens beslut och detta beslut ursprungligen fattats av SU eller tjänsteman samt avgivande av yttrande i SoL, LSS, LVU- och LVM-ärenden där ursprungsbeslutet fattats på delegation	10 kap. 1-2 §§ SoL 27 § LSS 6 kap. 33 & 34 § p. 3 KL	Socialutskottet
4.	NY Överlagande och yrkande om inhibition när Inspektionen för vård och omsorg har beslutat om överflyttning av ärende till social- och äldrenämnden i Nacka kommun	22 FL 2 a kap. 11 § SoL	Socialutskottet

3.2.3 Överflyttning av ärende

1.	Beslut om framställning om överflyttning av ärende till nämnd i annan kommun samt beslut i fråga om mottagande av ärende	2 a kap. 10 §	Gruppchef
2.	Beslut om ansökan om överflyttning av ärende hos Inspektionen för vård och omsorg	2 a kap. 11 § SoL	Gruppchef

3.2.4 Ombud och offentligt biträde

1.	Ansöka samt yttra sig i ärenden om offentligt biträde	3 § lagen om offentligt biträde, 3 § förordningen om offentligt biträde	Handläggare
2.	Utseende av ombud att föra Social- och äldrenämndens talan i ärenden eller mål vid allmän domstol eller förvaltningsdomstol	10 kap. 2 § SoL 6 kap. 15 a FB	Gruppchef
3.	Avvisande av ombud eller biträde	9 § FL	Socialutskottet

3.3 Offentlighet och sekretess – utlämnande av uppgifter m.m.

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
3.3.1 Utlämnande av allmän handling			
Beslut att lämna ut handling fattas av den som har handlingen i sin vård om inte viss befattningshavare enligt särskilt beslut ska göra detta 6 kap. 3 § OSL			
1.	Beslut att inte lämna ut allmän handling eller uppgift ur sådan till enskild eller annan myndighet samt uppställande av förbehåll i samband med utlämnande	2 kap. 14 § TF 6 kap. 4 § OSL 10 kap. 4 & 13-14 §§ OSL	Gruppchef
2.	Beslut att lämna ut uppgifter ur personregister till statliga myndigheter i forskningssyfte	12 kap. 6§ SoL	Enhetschef
3.	Överklagande av annan myndighets beslut i ärende om utlämnande av allmän handling	2 kap. 15 § TF	Enhetschef

3.3.2 Polisanmälan

1.	Beslut om att polisanmäla samt att inte polisanmäla brott som hindrar nämndens verksamhet a) anordnare i kundvalssystemen b) i övriga fall (t.ex. hot, misshandel av socialsekreterare och förstörelse av nämndens egendom)	10 kap. 2 § OSL 12 kap. 10§ SoL	a) Enhetschef b) Gruppchef
2.	Beslut om att till polismyndighet lämna uppgift som behövs för omedelbart polisiärt ingripande av underårig vid överhängande och allvarlig risk för den unges hälsa eller utveckling eller om den unge påträffas när han eller hon begår brott	10 kap. 20 § OSL 12 kap. 10 § SoL	Gruppchef, handläggare i socialjour

3.	Beslut om att polisanmäla samt att inte polisanmäla brott som riktar sig mot underårig (gäller brott mot liv och hälsa, misshandelsbrott, brott mot frihet och frid, olaga frihetsberövande, olaga tvång, sexualbrott, könssympning)	10 kap. 21 § OSL 12 kap. 10 § SoL	Gruppchef, handläggare i socialjour
4.	Beslut om att till åklagar- eller polismyndighet lämna uppgift som angår misstanke om överlåtelse av narkotika eller dopningsmedel eller icke ringa fall av olovlig försäljning eller anskaffning av alkoholdrycker till underårig	10 kap. 22 § OSL 12 kap. 10 § SoL	Gruppchef
5.	Beslut om att till åklagar- eller polismyndighet lämna uppgift som angår misstanke om vissa grövre brott för vilket inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i ett år eller försök till brott för vilket inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år	10 kap. 23 § OSL 12 kap. 10 § SoL	Gruppchef
6.	Beslut om att polisanmäla bidragsbrott	6 § Bidragsbrotslagen	Gruppchef

3.3.3 Anmälan till överförmyndare

1.	Beslut att anmäla behov av god man/förvaltare till överförmyndare	5 kap. 3 § SoF	Handläggare
2.	Beslut att anmäla till överförmyndare att behov av god man/förvaltare inte föreligger	5 kap. 3 § SoF	Handläggare
3.	Beslut att anmäla till överförmyndaren om förhållanden beträffande förvaltningen av underårigs egendom	5 kap. 3 § SoF	Gruppchef

3.3.4 Anmälan m.m. till smittskyddsläkare

1.	Uppgiftslämnande till smittskyddsläkare	6 kap. 11§ smittskyddslagen	Gruppchef
2.	Anmälan enligt smittskyddslagen	6 kap. 12 § smittskyddslagen	Gruppchef

3.4 Kundval

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
1.	Godkännande av anordnare inom kundvals-systemet	LOV och villkor för godkännande	Enhetschef
2.	Hävning av avtal med anordnare inom kundvals-systemet då de saknar kunder samt på anordnarens begäran	LOV	Enhetschef

3.5 Ekonomi m.m.

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
1.	Beslut om upphandling inom budgetram när	LOU	Enhetschef

	ramavtal saknas på enhetsnivå Kommentar: Om ramavtal finns är det att anse som verksättlighet och befogenhet följer av att attesträtten		
2.	Beslut om ersättning/bidrag till föreningar som avlastar socialtjänsten till ett högsta belopp av 50 000 kronor (föreningsbidrag)		Enhetschef
3.	Medge anstånd med betalning (bokföringsmässig avskrivning)		Gruppchef
4.	Beslut om att ersätta enskild person för egendomsskada vid myndighetsutövning som förorsakats av personal upp till ett belopp av 10 000 kr	3 kap. 2 § SkL	Enhetschef

3.6 Yttranden

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
1.	Yttrande till tillsynsmyndighet	13 kap. 5 § SoL	Socialutskottet
2.	Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg i ärende om ändring av antal platser i enskilt bedriven verksamhet		Enhetschef
3.	NY Framställningar till och yttrande över remiss från övriga nämnder inom Nacka kommun		Socialdirektör Enhetschef

3.7 Lex Sarah

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
1.	Beslut att avsluta utredning		Socialdirektör
2.	Beslut att anmälan allvarliga missförhållanden eller risk för allvarliga missförhållanden till Inspektionen för vård och omsorg	14 kap. 7 § SoL, 24 f § LSS	Socialdirektör

3.8 POSOM

POSOM är en resurs för psykiskt och socialt omhändertagande av mänskor vid extraordinarie händelser och andra allvarliga händelser.

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
1.	Beslut om individuellt bistånd i form av mat, kläder, inkvartering, resor inom länet	4 kap. 1- 2 §§ SoL	POSOM-ledare Samordnare för insatsgrupp Inkallade socialsekreterare
2.	Individuell transport till hemort inom Sverige	4 kap. 2 § SoL	POSOM-ledare Samordnare för insatsgrupp
3.	Övrigt individuellt bistånd inom Sverige	4 kap. 2 § SoL	POSOM-ledare Samordnare för insatsgrupp
4.	Individuell transport utom Sverige	4 kap. 2 § SoL	Socialdirektör

			POSOM-ledare
5.	Större grupptransporter till hemort inom Sverige	4 kap. 2 § SoL	Socialdirektör POSOM-ledare
6.	Grupptransport till hemort utanför Sverige	4 kap. 2 § SoL	Socialdirektör POSOM-ledare
7.	Kostnader för gruppinkvartering	4 kap. 2 § SoL	Socialdirektör POSOM-ledare
8.	Förtäring till större grupper utöver första dygnet	4 kap. 2 § SoL	Socialdirektör POSOM-ledare
9.	Övrig utrustning till större grupp	4 kap. 2 § SoL	Socialdirektör POSOM-ledare
10.	Övriga beslut som medför kostnader	4 kap. 2 § SoL	Socialdirektör POSOM-ledare

4 Barn och unga

4.1 Insatser med stöd av SoL

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
1.	Beslut om förlängning av utredningstid	11 kap. 2 § SoL	Gruppchef
2.	Beslut om att inleda uppföljning när utredning avslutas utan insats eller en placering upphör	11 kap. 4 a och b §§ SoL	Gruppchef
3.	Beslut om bistånd i form av öppenvårdsinsatser t.ex. familjebehandling, strukturerad dagverksam- het och heldagsskolor	4 kap. 1 § SoL	Gruppchef
4.	Beslut om bistånd i form av öppna insatser för barn som har fyllt 15 år utan vårdnadshavarens samtycke	3 kap. 6 a § 2 st och 4 kap. 1 § SoL	Socialutskottet
5.	Beslut om bistånd i form av kontaktperson/familj a) enligt nämndens riktlinjer b) vid frångående av nämndens riktlinjer	4 kap. 1 § SoL	a) Handläggare b) Gruppchef
6.	Beslut om förordnande och entledigande av kontaktperson		Handläggare
7.	Beslut om arvode och omkostnadsersättning till kontaktperson/familj a) enligt SKL:s riktlinjer b) vid frångående av SKL:s riktlinjer		a) Handläggare b) Gruppchef
8.	Beslut om bistånd åt barn/ungdom i form av placering i feriehem eller annan sommarvistelse samt beslut om ersättning	4 kap. 1 § SoL	Handläggare
9.	Beslut om bistånd åt barn och ungdom i form av placering/omplacering i stödboende eller hem för vård eller boende	4 kap. 1 § SoL	Gruppchef
10.	Beslut om bistånd i form av tillfällig placering av	4 kap. 1 § SoL	Gruppchef, handläggare i

	barn/ungdom i jourhem, nätverkshem eller hem för vård eller boende		socialjouren
11.	Medgivande att barn tas emot för stadigvarande vård och fostran i enskilt hem som inte tillhör någon av hans föräldrar eller annan vårdnadshavare	6 kap. 6 § 1 st. SoL	Socialutskottet OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § SoL
12.	Medgivande att barn tas emot i sådant enskilt hem som vid upprepade tillfällen tar emot barn för tillfällig vård och fostran (jourhem)	6 kap. 6 § 3 st. SoL	Socialutskott OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § SoL
13.	Övervägande om vård i annat hem än det egna fortfarande behövs	6 kap. 8 § SoL	Socialutskottet OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § SoL
14.	Beslut om avgift från föräldrar vars barn är under 18 år och får vård i ett annat hem än det egna	8 kap. 1 § 2 st. SoL 6 kap. 2 § SoF handlar om avgiftsstorleken	Handläggare
15.	Beslut om att föra talan i förvaltningsrätten om återkrav av ersättning från föräldrar enligt 8 kap. 1 § 2 st. SoL	9 kap. 3 § SoL	Socialutskottet
16.	Beslut om att helt eller delvis efterge ersättnings- skyldighet enligt 8 kap. 1 § 2 st. SoL	9 kap. 4 § SoL	Gruppchef
17.	Beslut om ersättning till särskilt förordnad vårdnadshavare som tidigare varit familjehems- förälder	6 kap. 11 § SoL	Gruppchef

4.2 Insatser med stöd av LVU

Den s.k. kompletterande beslutanderätten får användas när socialutskottet beslut inte kan avvaktas. I samband med val av socialutskott beslutar SÄN vilka ledamöter som förordnas att fatta beslut med stöd av den kompletterande beslutanderätten.

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
1.	Beslut om omedelbart omhändertagande av barn och ungdom under 20 år	6 § LVU	Socialutskottet OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § SoL Kompletterande beslutanderätt: Ordförande, vice ordförande el. annan ledamot i SU som nämnden förordnat
2.	Beslut om upphörande av omedelbart omhändertagande	9 § LVU	Ordförande, vice ordförande eller annan ledamot av SU som nämnden förordnat
3.	Begäran om förlängning av utredningstid hos förvaltningsrätten	8 § LVU	Gruppchef
4.	Beslut om ansökan hos förvaltningsrätten om vård	4 § LVU	Socialutskottet

	enligt LVU		OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § SoL
5.	Beslut om hur vården ska ordnas och var den unge ska vistas under vårdtiden	11 § 1 st. LVU	Socialutskottet OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § SoL Kompletterande beslutanderätt: Ordförande, vice ordförande el. annan ledamot i SU som nämnden förordnat
6.	Beslut om att den unge får vistas i sitt eget hem under vårdtiden	11 § 2 st. LVU	Socialutskottet OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § SoL Kompletterande beslutanderätt: Ordförande, vice ordförande el. annan ledamot i SU som nämnden förordnat
7.	Beslut rörande den unges personliga förhållanden i den mån beslutet inte är att hämföra till 11 § 1 och 2 st. LVU	11 § 4 st. LVU	Handläggare
8.	Övervägande om vård med stöd av 2 § LVU fortfarande behövs	13 § 1 st. LVU	Socialutskottet OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § SoL
9.	Prövning av om vård med stöd av 3 § LVU ska upphöra	13 § 2 st. LVU	Socialutskottet OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § SoL
10.	Beslut om hur rätt till umgänge med den unge ska utövas när överenskommelse inte kan nås med föräldern eller vårdnadshavaren – avvaktan på utskottets beslut	14 § 2 st. 1 p. LVU	Socialutskottet – Gruppchef
11.	Beslut om att den unges vistelseort inte ska röjas för föräldern eller vårdnadshavaren – i avvaktan på utskottets beslut	14 § 2 st. 2 p. LVU	Socialutskottet – Gruppchef, handläggare i socialjouren
12.	Övervägande om beslut om umgänge eller hemlighållande av vistelseort enligt 14 § 2 st. punkt 1 och 2 fortfarande behövs	14 § 3 st. LVU	Socialutskottet OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § SoL
13.	Beslut om att vården ska upphöra	21 § LVU	Socialutskottet OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § SoL
14.	Beslut om regelbunden kontakt med särskilt utsedd kontaktperson eller behandling i öppna former	22 § 1 st. LVU	Socialutskottet OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § SoL
15.	Prövning av om beslut om förebyggande insats ska	22 § 3 st. LVU	Socialutskottet

	upphöra att gälla		OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § SoL
16.	Beslut om att förebyggande insats enligt 22 § 1 st. LVU ska upphöra	22 § 3 st. LVU	Socialutskottet OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § SoL
17.	Ansöka hos förvaltningsrätten om flyttningsförbud	24 § LVU	Socialutskottet OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § SoL
18.	Övervägande om flyttningsförbud fortfarande behövs	26 § 1 st. LVU	Socialutskottet OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § SoL
19.	Beslut om att flyttningsförbud ska upphöra	26 § 2 st. LVU	Socialutskottet OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § SoL
20.	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud	27 § LVU	Socialutskottet OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § SoL Kompletterande beslutanderätt Ordförande, vice ordförande el. annan ledamot i SU som nämnden förordnat
21.	Beslut om att ett tillfälligt flyttningsförbud enligt 27 § LVU ska upphöra	30 § LVU	Ordförande, vice ordförande eller annan ledamot som nämnden förordnat
22.	Beslut om den unges umgänge med förälder eller andra vårdnadshavare efter beslut om flyttningsförbud eller tillfälligt flyttningsförbud när överenskommelse inte kan nås	31 § LVU	Socialutskottet
23.	Beslut om läkarundersökning, att utse läkare samt plats för läkarundersökning	32 § 1 st. LVU	Handläggare
24.	Beslut att begära polishandräckning för att genomföra läkarundersökning	43 § 1 p. LVU	Socialutskottet OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § SoL Kompletterande beslutanderätt: SÄN:s ordförande, eller vid förhinder för denne, 1:e vice eller 2:e vice ordförande i nämnden
25.	Beslut att begära polishandräckning för att genomföra beslut om vård eller omhändertagande med stöd av LVU	43 § 2 p. LVU	Socialutskottet OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § SoL Kompletterande beslutanderätt: Ordförande, vice ordförande el. annan ledamot i SU som nämnden förordnat, gruppchef, handläggare i socialjouren

26.	Yttrande till allmän förvaltningsdomstol i ärenden rörande vård enligt LVU		Socialutskottet
-----	--	--	-----------------

4.3 Föräldraskap

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
4.3.1 Adoptioner			
1.	Medgivande att ett barn tas emot för adoption	6 kap. 12 § Sol	Socialutskottet OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § Sol
2.	Återkalla medgivande att barn tas emot för adoption	6 kap. 13 § Sol	Socialutskottet OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § Sol
3.	Beslut om huruvida adoptionsförfarande får fortsätta, då barn föreslagits för adoption a) vid samtycke b) ej samtycke	6 kap. 14 § Sol	a) Handläggare b) Socialutskottet OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § S Sol gällande punkt b)

4.3.2 Fastställande av föräldraskap

1.	Godkännande av faderskapsbekräftelse a) i samboförhållanden b) utom samboförhållande	1 kap. 4 § FB	a) Assistent b) Handläggare
2.	Godkännande av föräldraskapsbekräftelse	1 kap. 4 & 9 §§ FB	Handläggare
3.	Beslut om att inleda utredning om fastställande av faderskap när dom eller bekräftelse finns och faderskapet kan ifrågasättas	2 kap. 1 § FB	Gruppchef
4.	Beslut om att inleda utredning om någon annan man än den som är gift med barnets moder kan vara far till barnet	2 kap. 9 § 1 st. FB	Handläggare
5.	Beslut om att återuppta nedlagd faderskaps-utredning	2 kap. 1 § FB	Gruppchef
6.	Beslut om rättsgenetisk undersökning t.ex. DNA	2 kap. 6 § FB	Handläggare
7.	Beslut att väcka och föra talan om fastställande av faderskap	3 kap. 5- 6 §§ FB	Handläggare

4.4 Vårdnad, boende och umgänge

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
1.	Beslut om att utse utredare i mål och ärenden om vårdnad, boende eller umgänge	6 kap. 19§ FB	Gruppchef
2.	Godkännande av föräldrars avtal om vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 6, 14 a 2:a st., 15, 17 a §§ FB	Handläggare

3.	Beslut att inte godkänna föräldrars avtal om vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 6, 14 a 2 st. §§ FB	Socialutskottet
4.	Lämnande av upplysningar till tingsrätt i vårdnads-, boende- och umgängesmål	6 kap. 19 § 2 st. FB	Handläggare
5.	Lämnande av upplysningar inför interimistiskt beslut i tingsrätt beträffande vårdnad, boende eller umgänge	6 kap. 20 § FB	Handläggare
6.	Godkänna avtal om underhållsbidrag för framtiden om betalningsperioderna överstiger 3 månader (inte engångsbelopp)	7 kap. 7 § FB	Handläggare
7.	Beslut att utse viss person att medverka vid umgänge (umgängesstöd)	6 kap 15 c § 3 st FB	Handläggare
8.	Beslut om koordinator	4 kap. 1 § SoL	Handläggare

4.5 Beslut om åtgärd mot en vårdnadshavares vilja

1.	Beslut om åtgärd mot vårdnadshavares vilja när ett barn står under vårdnad av två vårdnadshavare och den ene motsätter sig vård, håller sig undan eller väljer att inte medverka på ett sådant sätt att han eller hon får anses motsätta sig den.	6 kap. 13 a § FB	Socialutskottet OBS delegationsförbud 10 kap. 5 § SoL
----	---	------------------	--

4.6 Yttranden m.m.

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
1.	Yttrande till åklagarmyndigheten	11 § LUL	Gruppchef
2.	Beslut om begäran om utredning om brott avseende någon som inte fyllt 15 år.	31 § LUL	Gruppchef
3.	Yttrande i ärenden om förordnande av god man eller förvaltare för någon som har fyllt 16 år	11 kap. 16 § 2 st. FB	Handläggare
4.	Yttrande enligt namnlagen	45 & 46 § namnlagen	Handläggare
5.	Yttrande beträffande äktenskapsdispens	15 kap. 1 § ÄB	Gruppchef
6.	Yttrande till passmyndighet vid utfärdande av pass utan vårdnadshavarens medgivande	3 § 2 st. passförordningen	Handläggare
7.	Beslut om framställning till försäkringskassa om ändring av betalningsmottagare för allmänt barnbidrag i samband med placering av barn och ungdom i enskilt hem eller HVB	106 kap. 6-7 §§ SFB	Handläggare
8.	Beslut om framställning till CSN om ändring av betalningsmottagare för studiebidrag	2 kap. 33 § 2 st. studiestödsförordning	Handläggare

5 Vuxna

5.1 Insatser med stöd av SoL

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
5.1.1 Ekonomiskt bistånd			
1.	Beslut om ekonomiskt bistånd i form av försörjningsstöd enligt riktlinjer a) bifall b) avslag c) med villkor om praktik eller kompetenshöjande åtgärder	4 kap. 1 § SoL 4 kap. 4 § SoL	a) Assistent b) Assistent c) Handläggare
2.	Beslut om ekonomiskt bistånd för sjukvård och mediciner utifrån högkostnadskort	4 kap. 1 § SoL	Assistent
3.	Beslut om vägran eller nedsättning av försörjningsstöd	4 kap. 5 § SoL	Handläggare
4.	Beslut om ekonomiskt bistånd för hyresskuld a) upp till sex månader b) mer än 6 månader	4 kap. 1 § SoL	a) Arbetsledare b) Socialutskottet
5.	Beslut om ekonomiskt bistånd till extraordnärt boende a) upp till tre månader b) mer än tre månader	4 kap. 1 § SoL	a) Handläggare b) Arbetsledare
6.	Beslut om ekonomiskt bistånd till sanering av bostad a) upp till 3 000 kr b) upp till 25 000 kr c) över 25 000 kr	4 kap. 1 § SoL	a) Handläggare b) Arbetsledare c) Socialutskottet
7.	Beslut om ekonomiskt bistånd till elskuld a) upp till 3 000 kr b) upp till 25 000 kr c) över 25 000 kr	4 kap. 1 § SoL	a) Handläggare b) Arbetsledare c) Socialutskottet
8.	Beslut om ekonomiskt bistånd till tandvård a) upp till 8 000 kr b) upp till 25 000 kr c) över 25 000 kr	4 kap. 1 § SoL	a) Handläggare b) Arbetsledare c) Socialutskottet
9.	Beslut om bistånd i form av förmedling av egna medel	4 kap. 1 § SoL	Arbetsledare
10.	Beslut om ekonomiskt bistånd i avvaktan annan ersättning mot återkrav	4 kap 1 § SoL 9 kap 2 § SoL	Handläggare
11.	Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd enligt riktlinjer a) upp till 5 000 kr b) upp till 25 000 kr c) över 25 000 kr	4 kap. 1 § SoL	a) Handläggare b) Arbetsledare c) Socialutskottet

12.	Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd vid frångående av riktlinjer a) upp till 3 000 kr b) upp till 25 000 kr c) över 25 000 kronor	4 kap. 1 § SoL	a) Handläggare b) Arbetsledare c) Socialutskottet
13.	Beslut om ekonomiskt bistånd till begravningskostnader och utgifter i omedelbar anslutning till dödsfallet med villkor om återkrav	4 kap. 2 § SoL	Assistent
14.	Beslut om bistånd i form av hyreskontrakt (sociala kontrakt)	4 kap. 2 § SoL	Enhetschef
15.	Beslut om kostnader rörande renovering/sanering av sociala bostäder/kontrakt a) upp till 60 000 kr b) över 60 000 kr		a) Enhetschef b) Socialutskottet
16.	Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd samt ev. villkor om återbetalning	4 kap. 2 § SoL & 9 kap. 2 § 2 st. SoL	Socialutskottet
17.	Beslut om att återkräva ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL	9 kap. 1-2 §§ SoL	Arbetsledare
18.	Beslut om att återkräva ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. 2 § SoL	9 kap. 2 § 2 st. SoL	Arbetsledare
19.	Beslut om att föra talan i förvaltningsrätten a) enligt 9 kap. 1 § b) enligt 9 kap. 2 §	9 kap. 3 § SoL	a) Socialutskottet b) Gruppchef OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § SoL gällande punkt a)
20.	Beslut om att helt eller delvis efterge ersättningsskyldighet enligt 9 kap 1 och 2 §§ SoL	9 kap 4 § SoL	Socialutskottet
21.	Beslut om att underrätta försäkringskassa om att nämnden ska uppbära ersättning enligt Socialförsäkringsbalken (förskottsanmälan)	107 kap. 5 § SFB	Assistent

5.1.2 Övrigt bistånd med stöd av SoL

1.	Beslut om bistånd i form av öppenvårdsinsatser för missbruksförfarande	4 kap. 1 § SoL	Handläggare
2.	Beslut om bistånd i form av kontaktperson/familj a) enligt nämndens riktlinjer b) vid frångående av nämndens riktlinjer	4 kap. 1 § SoL	a) Handläggare b) Gruppchef
3.	Beslut om förordnande och entledigande av kontaktperson		Handläggare
4.	Beslut om arvode och omkostnadsersättning till kontaktperson/familj a) enligt SKL:s riktlinjer b) vid frångående av SKL:s riktlinjer		a) Handläggare b) Gruppchef
5.	Beslut om bistånd åt vuxna i form av placering/omplacering i stödboende, familjehem samt i hem	4 kap. 1 § SoL	Gruppchef

	för vård eller boende		
6.	Beslut om bistånd i form av skyddat boende	4 kap. 1 § SoL	Gruppchef
7.	Beslut med anledning av ansökan om förhandsbesked p.g.a. skyddsbehov	2 a kap. 8 § p. 2 SoL	Gruppchef
8.	Beslut om ersättning för missbruksvård i form av plats i hem för vård eller boende eller i familjehem	8 kap. 1 § 1 st. SoL 6 kap. 1 § SoF	Handläggare
9.	Beslut om att föra talan i förvaltningsrätten om återkrav av ersättning från enskild enligt 8 kap. 1 § 1 st. SoL	9 kap. 3 SoL	Gruppchef
10.	Beslut om att helt eller delvis efterge ersättnings-skyldighet enligt 8 kap. 1 § 1 st. SoL	9 kap. 4 § SoL	Arbetsledare

5.2 Insatser med stöd av LVM

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
1.	Beslut att inleda utredning	7 § LVM	Handläggare
	Beslut om att utredning inte ska inledas eller att påbörjad utredning ska läggas ned alternativt övergå i en utredning enligt 11 kap. 1 § SoL	7 § LVM	Gruppchef
2.	Beslut om läkarundersökning samt utse läkare för undersökningen	9 § LVM	Handläggare
3.	Beslut om ansökan hos förvaltningsrätten om vård enligt LVM	11 § LVM	Socialutskottet OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § SoL
4.	Beslut om omedelbart omhändertagande av missbrukare	13 § LVM	Socialutskottet OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § SoL Kompletterande beslutanderätt: Ordförande, vice ordförande el. annan ledamot i SU som nämnden förordnat
5.	Beslut om ansökan om intagning på hem för vård eller boende efter beslut om vård enligt LVM eller beslut om omedelbart omhändertagande enligt 13 § LVM	12 & 19 §§ LVM	Handläggare
6.	Beslut om att begära polishandräckning för att föra en missbrukare till läkarundersökning	45 § 1 p. LVM	Gruppchef
7.	Beslut om att begära polishandräckning för inställelse av missbrukare vid LVM-hem eller sjukhus	45 § 2 p. LVM	Gruppchef
8.	Yttrande till åklagare vid åtalsprövning	46 § LVM	Gruppchef
9.	Yttrande till allmän domstol då den som begått brottslig gärning kan bli föremål för vård enligt LVM	31 kap. 2 § BrB	Handläggare

5.3 Ersättningar till asylsökande m.fl.

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
1.	Beslut om bistånd till tillståndssökande enligt Migrationsverkets riktlinjer	LMA	Assistent
2.	Beslut om bistånd till asylsökande (dagersättning och särskilt bidrag)	1, 3, 17 och 18 §§ LMA	Handläggare
3.	Beslut om nedsättning av dagersättning till asylsökande	10 § LMA	Arbetsledare
4.	Beslut om introduktionsersättning	1 § lagen om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar	Handläggare

5.4 Dödsbo m.m.

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
1.	Göra dödsboanmälan till Skatteverket	20 kap. 8 a § ÅB	Assistent
2.	Beslut att ordna gravsättning	5 kap. 2 § BegravnL	Assistent

5.5 Yttranden

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
1.	Yttrande i körkortsärenden	3 kap. 8 § och 5 kap. 2 § körkortsförordningen	Handläggare

6 Äldre och personer med funktionsnedsättning under 65 år

6.1 Insatser med stöd av SoL

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
1.	Beslut om bistånd enligt riktlinjer i form av hemtjänst, ledsagning, matdistribution och trygghetslarm	4 kap. 1 § SoL	Handläggare
2.	Beslut om bistånd enligt riktlinjer i form av särskild boendeform	4 kap. 1 § SoL	Handläggare
3.	Beslut om bistånd enligt riktlinjer i form av boendestöd	4 kap. 1 § SoL	Handläggare
4.	Beslut om bistånd enligt riktlinjer i form av	4 kap. 1 § SoL	Handläggare

	avlastningsplats el. växelvård		
5.	Beslut om bistånd enligt riktlinjer i form av plats i dagverksamhet/sysselsättning	4 kap. 1 § SoL	Handläggare
6.	Beslut om bistånd enligt riktlinjer i form av kontaktperson	4 kap. 1 § SoL	Handläggare
7.	Beslut om bistånd vid frångående av riktlinjer som inte är av principiell betydelse	4 kap. 1 § SoL	Gruppchef
8.	Beslut om bistånd i form av medboende när make eller sambo beviljats bistånd i form av särskild boendeform utan att det behövs för att uppnå skälig levnadsnivå.	4 kap. 1 § SoL eller 4 kap. 2 § SoL 4 kap. 1 c § SoL	Handläggare
9.	Beslut om omvärdnadsbidrag till enskild vårdtagare 65 år och äldre	4 kap. 2 § SoL	Handläggare
10.	Beslut med anledning av ansökan om förhandsbesked p.g.a. ålder, funktionsnedsättning eller allvarlig sjukdom	2 a kap. 8 § p. 1 SoL	Handläggare
11.	Beslut om förordnande och entledigande av kontaktperson		Handläggare
12.	Beslut om arvode och omkostnadsersättning till kontaktperson a) enligt SKL:s riktlinjer b) vid frångående av SKL:s riktlinjer		a) Handläggare b) Gruppchef
	6.1.1 Avgifter		
1.	Beslut om avgifter inom äldre- och handikappomsorgen a) Enligt riktlinjer b) Utöver riktlinjer	8 kap. 2 § SoL	a) Handläggare b) Gruppchef
2.	Jämkning av avgift för hemtjänst, service och omvärdnad samt boende	8 kap. 2 § SoL	Handläggare
3.	Beslut om nedskrivning av eller befrielse från skuld avseende debiterad avgift inom äldre- och handikappområdet	4 kap. 2 § SoL	Handläggare

6.2 Insatser med stöd av LSS

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
1.	Beslut om personkretstillhörighet	1 & 7 §§ LSS	Handläggare
2.	Beslut om insats i form av biträde av personlig assistent eller ekonomiskt stöd till skäliga kostnader för sådan assistans	9 § punkt 2 LSS	Handläggare
3.	Beslut om insats i form av ledsagarservice	9 § punkt 3 LSS	Handläggare
4.	Beslut om insats i form av biträde av kontaktperson	9 § punkt 4 LSS	Handläggare
5.	Beslut om insats i form av avlösarservice i hemmet	9 § punkt 5 LSS	Handläggare

6.	Beslut om insats i form av korttidsvistelse utanför det egna hemmet	9 § punkt 6 LSS	Handläggare
7.	Beslut om insats i form av korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov	9 § punkt 7 LSS	Handläggare
8.	Beslut om insats i form av boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn och ungdomar som behöver bo utanför familjehemmet	9 § punkt 8 LSS	Socialutskottet
9.	Beslut om insats i form av bostad med särskild service för vuxna el. annan särskilt anpassad bostad för vuxna	9 § punkt 9 LSS	Gruppchef
10.	Beslut om insats i form av daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbeta och inte utbildar sig	9 § punkt 10 LSS	Gruppchef
11.	Beslut att utbeta assistansersättning till annan person än den som är berättigad till insatsen	11 § LSS	Handläggare
12.	Beslut om återbetalningsskyldighet för felaktig eller för hög assistansersättning	12 § LSS	Handläggare
13.	Beslut om förhandsbesked om rätten till insatser enligt LSS för person som inte är bosatt i kommunen eller där annan kommun är ”placeringskommun”	16 § LSS	Handläggare
14.	Beslut om akuta insatser enligt LSS för enskild på tillfälligt besök i kommunen	16 § 4 st. LSS	Handläggare
	6.2.1 Ersättningar		
1.	Beslut om ersättningsskyldighet för förälder vars barn är under 18 år och får omvårdnad i ett annat hem än det egna, samt beslut om rätt för kommunen att uppbära underhållsbidrag	20 § LSS 5 § LSS-förordningen, 6 kap. 2 § SoF	Handläggare

6.3 Lex Maria

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
1.	Beslut om anmälan till Inspektionen för vård och omsorg av händelser som medfört eller hade kunnat medföra allvarlig vårdskada	3 kap. 5 § Patient-säkerhetslagen	MAS, MAR

6.4 Färdtjänst

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
1.	Beslut rörande riksfärdtjänst	4-7 §§ Lag om riksfärdtjänst	Handläggare
2.	Beslut om återkallelse av tillstånd gällande riksfärdtjänst	9 § Lag om riksfärdtjänst	Handläggare

6.5 Bostadsanpassningsbidrag

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
1.	Beslut om bostadsanpassningsbidrag m.m. a) Upp till 3 prisbasbelopp b) Upp till 8 prisbasbelopp c) Över 8 prisbasbelopp	4-16 §§ Lag om bostadsanpassning sbidrag	a) Handläggare b) Gruppchef c) Socialutskottet
2.	Beslut om återbetalning av erhållt bostadsanpassningsbidrag	17 § Lag om bostadsanpassningsbidrag	Socialutskottet

7 Serverings- och lotteritillstånd m.m.

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
7.1 Alkohollagen			
1.	Beslut om tillstånd inte längre än 2 månader – alternativt fram till nästkommande nämnd-sammanträde.	6 kap. 2 §, 8 kap 1, 2, 4 & 14 §§ AL	Handläggare
2.	Återkallelse av tillfälliga serveringstillstånd	9 kap. 18 § AL	Handläggare
3.	Återkallelse av tillstånd då verksamheten upphört	9 kap. 18 § p. 1 AL	Handläggare
4.	Tillståndsprövning vid ändring och/eller utökning av serveringslokal (även tillfällig ändring)	8 kap. 15 §, 9 kap. 11 § AL	Handläggare
5.	Tillståndsprövning vid ändring av verksamheten och förändring av ägarförhållanden	9 kap. 11 § AL	Handläggare
6.	Utsträckt serveringstid vid enstaka tillfälle	8 kap. 19 § AL	Handläggare
7.	Godkänna anmälan från dödsbo eller förvaltare	9 kap. 12 § AL	Handläggare
8.	Återkallelse av tillstånd vid ägarskifte eller på tillståndshavarens begäran	9 kap. 18 § p. 1 AL	Handläggare
9.	Avvisa ansökan, inleda utredning eller avsluta/ avskriva ärende	8 kap. 2 § AL	Handläggare
10.	Avvisa överklagan	10 kap. 1 § AL	Handläggare
11.	Godkänna nya bolagsmän	8 kap. 12 § AL	Handläggare
12.	Begäran om inhibition	10 kap. 1 § AL	Handläggare
13.	Begäran om biträde av polismyndighet	9 kap. 9 § AL	Handläggare
14.	Avge eller begära yttrande till/från annan myndighet	9 kap. 8-9 §§ AL	Handläggare
15.	Meddela erinran	9 kap. 17 § AL	Handläggare
16.	Polisanmälan om brott mot alkohollagen och tobakslagen		Chef
17.	Beslut att godkänna lokal vid cateringevenemang	8 kap. 4 § AL	Handläggare

18.	Anmälan om tillfälligt provsmakningstillstånd	6 kap. 2 § AL	Handläggare
19.	Godkänna/underkänna provdeltagare i kunskapsprov	8 kap. 12 § 2 st. AL	Handläggare
20.	Godkänna anmälan om kryddning av brännvin	8 kap. 31 AL	Handläggare
21.	Inleda utredning eller avsluta/avskriva ärende om folköl	9 kap. 19 § AL	Handläggare

7.2 Tobakslagen

1.	Inleda utredning eller avsluta/avskriva ärende om tobak	20 § TL	Handläggare
2.	Omhänderta tobaksvara	21 § TL	Handläggare

7.3 Lag om receptfria läkemedel

1.	Begäran om upplysning, tillträde, tillsyn m.m.	21 § Lag om receptfria läkemedel	Handläggare
2.	Rapportera brister till läkemedelsverket	21 § Lag om receptfria läkemedel	Handläggare

7.4 Lotterilag m.m.

1.	Avge yttrandén i ärenden om tillstånd för automatspel	3 § Lag om anordnande av visst automatspel	Handläggare
2.	Beslut i fråga om lotterier	15 & 17 §§ Lotterilagen	Handläggare
3.	Yttrande ange värdeautomatspel	44 § Lotterilagen	Handläggare
4.	Godkännande av lotteriföreståndare el beslut att medge undantag på krav om lotteriföreståndare	13 § Lotterilagen	Handläggare

**Yrkande i ärende nr
Sammanträde den**

**Ingivet av
YRKANDE**

**Yrkande i ärende nr
Sammanträde den**

**Ingivet av
YRKANDE**

2014-03-11

TJÄNSTESKRIVELSE
SÄN 2014/100-214

Social- och äldrenämnden

Yttrande över förslag till detaljplan för studentbostäder i Alphyddan, del av Sicklaön, Nacka kommun

Förslag till beslut

Social- och äldrenämnden antar föreslaget yttrande till miljö- och stadsbyggnadsnämnden gällande förslag till detaljplan för studentbostäder i Alphyddan.

Sammanfattning

Social- och äldrenämnden har beretts möjlighet att yttra sig över förslaget till detaljplan för studentbostäder i Alphyddan.

Nämnden ställer sig bakom förslaget till detaljplan och är positiv till att det byggs små hyresrätter i Nacka.

Tio procent av de planerade lägenheterna bör upplåtas för att tillgodose social- och äldrenämndens behov av bostäder för de målgrupper där nämnden har det yttersta ansvaret. Nämnden föreslår därför att kommunstyrelsen bevakar detta i kommande arbete med exploateringsavtalet.

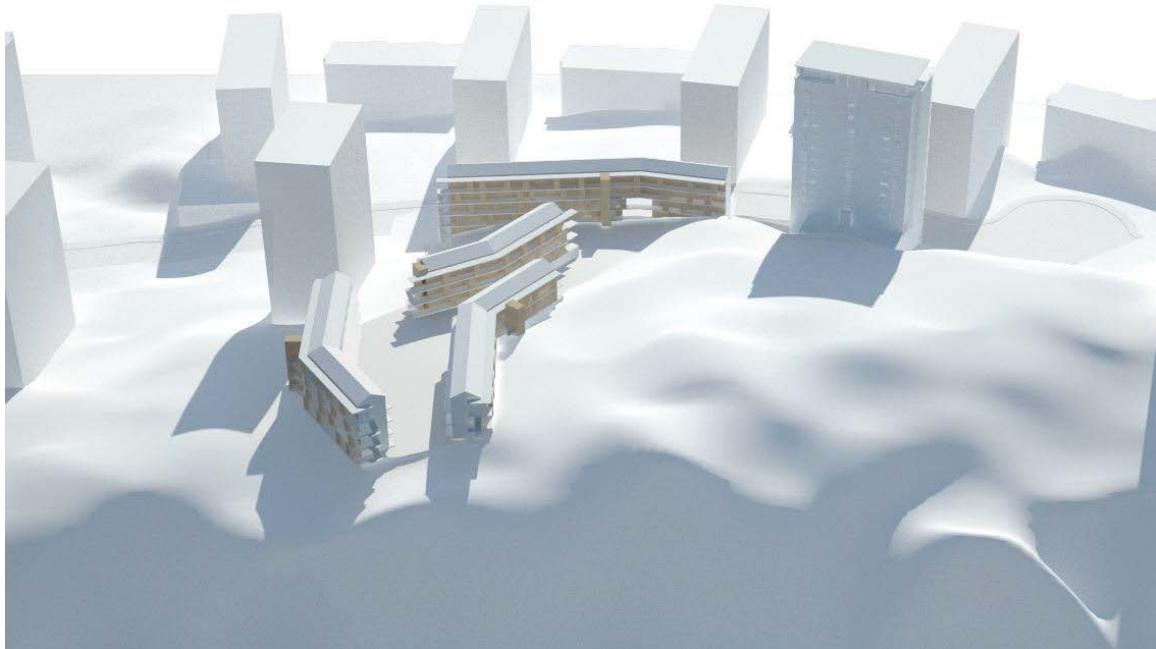
Ärendet

Projektets viktigaste mål är följande:

- Möjliggöra för ca 250 studentbostäder inom planområdet
- Anpassa bebyggelsen till de befintliga natur- och terrängförhållandena på platsen
- Placera och utforma bebyggelsen utifrån rådande bullerförhållanden
- Bygga miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbara bostäder
- Skapa goda förutsättningar för gång- och cykel- samt kollektivtrafik

Förslaget föreslår att ca 250 studentlägenheter ska byggas inom ett naturområde i Alphyddan. Lägenheterna är fördelade i ett punkthus med 16 våningar och fyra lamellhus med fyra till sex våningar.

En ny väg kommer att anläggas på de högre delarna av naturområdet. En nyanlagd gångväg/ramp med belysning ansluter till en lekplats och en fotbollsplan. Parkeringsplatser byggs främst i garage i husens bottenplan men även som markparkeringar. Det kommer att finnas minst 1 cykelparkeringsplats per lägenhet.

Tidplanen nedan utgör ett förslag för hur planen ska tas fram och genomföras

- Kommunfullmäktiges antagande 4:e kvartalet 2014
- Laga kraft 1:a kvartalet 2015*

*ev. överklagande ej medräknat.

Planområdet är beläget längs Alphydddevägens norra sida i bostadsområdet Alphyddan

Illustrationsplan

Synpunkter på förslaget

Behov av bostäder

Social- och äldrenämnden har det yttersta ansvaret för att tillgodose behovet av bostäder för grupper som har svårt att komma in på den öppna bostadsmarknaden. Ensamkommande flyktingungdomar, ungdomar som tidigare varit placerade i familjehem eller ungdomar som inte kan bo kvar hos sina föräldrar är några exempel. Bristen på tillgång till bostäder innebär att personer som är färdigbehandlade, bor på institution, eller i familjehem inte kan erbjudas ett eget boende. Förutom konsekvenser för den enskilde innebär det många gånger höga kostnader för kommunen.

Social- och äldrenämnden anser att 10 procent av de planerade lägenheterna bör upplåtas för nämndens målgrupper. Nämnden föreslår därför att kommunstyrelsen bevakar detta i kommande arbete med exploateringsavtalet.

Bilaga

- Yttrande till miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Anders Fredriksson
Socialdirektör

Lotta Nordkvist
Planerare/utvecklare
Sociala kvalitetsheten

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommun
KFKS 2012/684-214

Yttrande över förslag till detaljplan för studentbostäder i Alphyddan, del av Sicklaön, Nacka kommun

Social- och äldrenämnden har beretts möjlighet att yttra sig över förslag till detaljplan för att bygga studentbostäder i Alphyddan.

Nämnden ställer sig bakom förslaget till detaljplan och är positiv till att det byggs små hyresrätter.

Behov av bostäder

Social- och äldrenämnden har det yttersta ansvaret för att tillgodose behovet av bostäder för grupper som har svårt att komma in på den öppna bostadsmarknaden. Ensamkommande flyktingungdomar, ungdomar som tidigare varit placerade i familjehem eller ungdomar som inte kan bo kvar hos sina föräldrar är några exempel. Bristen på tillgång till bostäder innebär att personer som är färdigbehandlade, bor på institution, eller i familjehem inte kan erbjudas ett eget boende. Förutom konsekvenser för den enskilde innebär det många gånger höga kostnader för kommunen.

Social- och äldrenämnden anser att 10 procent av de planerade lägenheterna bör upplåtas för nämndens målgrupper. Nämnden föreslår därför att kommunstyrelsen bevakar detta i kommande arbete med exploateringsavtalet.

Eva Öhbom Ekdahl
Ordförande
Social- och äldrenämnden

Lotta Nordkvist
Planerare/utvecklare
Sociala kvalitetsheten

**Yrkande i ärende nr
Sammanträde den**

**Ingivet av
YRKANDE**

**Yrkande i ärende nr
Sammanträde den**

**Ingivet av
YRKANDE**

Social- och äldrenämnden

Yttrande över förslag till Nacka kommunens kulturpolitiska programförklaring

Förslag till beslut

Social- och äldrenämnden antar föreslaget yttrande till kulturnämnden.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige antog Nacka kommunens kulturpolitiska programförklaring den 20 november 2000.

Kultur- och utbildningsenheten föreslår efter en översyn ett antal ändringar av programförklaringens innehåll, hur länge den ska gälla, hur den ska utvärderas och revideras.

Social- och äldrenämnden har fått möjlighet att yttra sig över förslag till reviderad kulturpolitisk programförklaring. Nämnden har inget att tillägga och ställer sig därför bakom förslaget.

Ärendet

Den 20 november 2000 antog kommunfullmäktige Nacka kommunens kulturpolitiska programförklaring. Programförklaringen ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen.

Kultur- och utbildningsenheten föreslår följande ändringar:

- att kommunens kulturpolitiska programförklaring byter namn till Kulturpolitiskt program.
- att det kulturpolitiska programmet gäller från den 1 januari 2015 till den 31 december 2018.
- att nämnderna redovisar sina insatser till kulturnämnden i slutet av denna period. Därefter utvärderar och reviderar kulturnämnden programmet inför nästa period.

- att det tydligt beskrivs att kommunens grundläggande tanke är att olika aktörer och entreprenörer i kulturen ger mångfald och ett spännande kulturutbud.

Bilagor

1. Yttrande till kulturnämnden, 2014-03-25
2. Översyn av Nacka kommunens kulturpolitiska programförklaring, 2014-02-14
3. Protokollsutdrag § 19 kulturnämnden, 2014-03-12

Anna-Lena Möllstam
Gruppchef
Sociala kvalitetsenheten

Marie Haesert
Planerare/utvecklare
Sociala kvalitetsenheten

Kulturnämnden
KUN 2014/7-860

Yttrande över förslag till Nacka kommunens kulturpolitiska programförklaring

Social- och äldrenämnden har fått möjlighet att yttra sig över förslag till reviderad kulturpolitisk programförklaring.

Nämnden har inget att tillägga och ställer sig därför bakom förslaget.

Eva Öhbom Ekdahl
Ordförande
Social- och äldrenämnden

Anders Fredriksson
Socialdirektör

2014-03-17

REMISS

Dnr KUN 2014/7-860

Berörda nämnder
Se nedan

Översyn av Nacka kommunens kulturpolitiska programförklaring

Kulturnämnden har beslutat att nedanstående förslag till översyn av Nackas kulturpolitiska programförklaring överlämnas på remiss till kommunstyrelsen, fritidsnämnden, arbets- och företagernämnden, tekniska nämnden, social- och äldre nämnden, utbildningsnämnden, naturreservatsnämnden och miljö- och stadsbyggnadsnämnden för synpunkter. Nämnderna ska lämna sina synpunkter senast den 25 april 2014.

Ärendet

Nackas kulturpolitiska programförklaring, som antogs av kommunfullmäktige år 2000, utgör grunddokument för ett fortsatt arbete där de politiska nämnderna ska fastställa tillämpningen inom respektive nämnds ansvarsområde. En uppföljning av detta görs av kulturnämnden i samband med bokslut varje år.

Kulturnämnden finner att Nackas kulturpolitiska programförklaring står sig väl och att det endast behöver göras mindre justeringar så att programmet upplevs som aktuellt och modernt. Nämnden föreslår förändringar enligt nedan. Rubrikerna motsvarar dem som finns i programförklaringen och där ändringar finns är texten i fetstil och själva förändringen är kursiverad. Enhetens kommentarer till förändringen står inom parentes. Under några rubriker föreslås inga förändringar och då har den rubriken inte tagits med i nedanstående sammanställning.

Kulturnämnden föreslår även vissa ändringar när det gäller namn, innehåll, hur länge programmet ska gälla och hur det ska utvärderas och revideras.

Kulturnämnden föreslår att:

- Kommunens kulturpolitiska programförklaring byter namn till Kulturpolitiskt program.
- Det kulturpolitiska programmet gäller från 1 januari 2015 till 31 december 2018.
- Nämnderna redovisar sina insatser till kulturnämnden i slutet av denna period. Därefter utvärderar och reviderar kulturnämnden programmet inför kommande period.

- Det tydligt beskrivs att en grundläggande tanke i kommunen är att en bredd av olika aktörer och entreprenörer i kulturen ger mångfald och ett spännande kulturutbud.

Beslut om dessa ändringar och tillägg fattas av kommunfullmäktige.

Nuvarande dokument	Förslag till nytt dokument
Inledande text	Inledande text
Ett enhälligt kommunfullmäktige har antagit den kulturpolitiska programförklaringen för Nacka kommun. Avsikten med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen. Kulturella hänsyn ska till exempel tas inom såväl teknisk produktion som äldreomsorg och utbildning. Den kulturpolitiska programförklaringen utgör grunddokumentet för ett fortsatt arbete där de politiska nämnderna ska fastställa tillämpningen inom respektive nämnds ansvarsområde. En uppföljning av detta görs av Kulturnämnden i samband med bokslutet varje år.	<i>Kommunfullmäktige har antagit det kulturpolitiska programmet 2015-2018</i> för Nacka kommun. Avsikten med <i>det kulturpolitiska programmet</i> är att det ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen och på så sätt öka kulturens betydelse inom andra samhällsområden. Kulturella hänsyn ska till exempel tas inom såväl teknisk produktion som äldreomsorg och utbildning. <i>Det kulturpolitiska programmet</i> utgör grunddokumentet för ett fortsatt arbete där de politiska nämnderna ska fastställa tillämpningen inom respektive nämnds ansvarsområde. <i>En utvärdering utifrån nämndernas beskrivning av sina insatser och ett förslag till nytt program</i> görs av Kulturnämnden i slutet av fyraårsperioden.
Med kultur menar vi	Med kultur menar vi
<ul style="list-style-type: none"> • Värderingar, traditioner, livsmönster, möten och en drivkraft för samhället. • Uttryck i film och media, ord, bild och form, teater, dans och musik. 	<ul style="list-style-type: none"> • Värderingar, traditioner, livsmönster, möten och en drivkraft för samhället. • Uttryck i film och media, ord, bild och form, teater, dans, musik och <i>cirkus</i>.

Kulturpolitiken i Nacka ska ha fem fokus:	Kulturpolitiken i Nacka ska ha <i>fem inriktningar</i>:
<ul style="list-style-type: none"> • Nackabornas lust, motivation, intresse och förmåga att uppleva, skapa och aktivt välja kulturella aktiviteter. • En kreativ och god inre och yttre livsmiljö. • Ett levande, lokalt kulturliv av hög kvalitet med möjlighet till möten mellan professionella kulturutövare och nackabor. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nackabornas lust, motivation, intresse och förmåga att uppleva, skapa och aktivt välja kulturella aktiviteter. • En kreativ och god inre och yttre livsmiljö. • Ett levande, lokalt kulturliv av hög kvalitet med möjlighet till möten mellan professionella kulturutövare och nackabor. • En bärande idé är att en bredd av olika aktörer i kulturen i Nacka ger mångfald och bidrar till ett spännande kulturutbud. • <i>Kulturförmedling för att.....</i> (Punkten är borttagen då detta uppdrag numera ingår i infrastrukturavtalet, där det ett av uppdragen är: ”Kulturförmedling för att höja kunskapen, nå nya målgrupper och öka tillgängligheten till kultur och till Nackas kulturarv.”) • Kulturarven.
Kulturen har stor betydelse för den personliga utvecklingen	Kulturen har stor betydelse för den personliga utvecklingen
Därför ska: <ul style="list-style-type: none"> • kulturyttringar främjas som berikar, stimulerar och speglar den enskildes tankar och fantasi, • kulturen för barn och unga prioriteras som en investering i livskvalitet för kommande generationer och som en grund för ett meningsfullt liv, • stödet till tonåringars olika kulturyttringar ges friare former och anpassas för snabba 	Därför ska <ul style="list-style-type: none"> • kulturyttringar främjas som berikar, stimulerar och speglar den enskildes tankar och fantasi, • kulturen för barn och unga prioriteras som en investering i livskvalitet för kommande generationer och som en grund för ett meningsfullt liv, • stödet till <i>ungas</i> olika kulturyttringar ges friare former och anpassas för snabba

<p>förändringar,</p> <ul style="list-style-type: none"> • det beaktas i framtida satsningar att de äldres antal ökar 	<p>förändringar,</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>äldre människor delaktighet i kulturlivet främjas genom såväl kulturupplevelser som eget skapande i gemenskap med andra.</i>
<p>Kulturen är en drivkraft i samhällsutvecklingen</p>	<p>Kulturen är en drivkraft i samhällsutvecklingen</p>
<p>Därför ska:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samverkan utvecklas med lokala kulturföreningar, bildningsförbund, kulturella nätverk och övriga fria utövare, • samhällsplaneringen präglas av en helhetssyn där de kulturella resurserna och de estetiska aspekterna beaktas, • kulturpolitiken inriktas på barns och ungdomars förmåga att uttrycka sig via film och media, ord, bild och form, teater, dans och musik, • IT-utvecklingen användas som ett medel för att utveckla kulturens uttrycksformer, • gammal tradition bevaras och levandegöras över generationsgränserna, • kulturarbetet ta vara på olika kulturers impulser, kunskaper och kulturarv. 	<p>Därför ska:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samverkan utvecklas med det <i>civila samhället</i>. • samhällsplaneringen präglas av en helhetssyn där de kulturella resurserna och de estetiska perspektiven beaktas, • kulturpolitiken inriktas på barns och ungdomars förmåga att uttrycka sig via film och media, ord, bild och form, teater, dans, musik och <i>cirkus</i>, • <i>Samtida teknik användas</i> som ett medel för att utveckla kulturens uttrycksformer, • gammal tradition bevaras och levandegöras över generationsgränserna, • kulturarbetet ta vara på olika kulturers impulser, kunskaper och kulturarv, • <i>Kulturskapande och konstnärlig verksamhet utvecklas genom entreprenörskap och företagande</i> • <i>Kulturens positiva hälsoeffekter betonas</i>
<p>Kulturen har en central roll i demokratitvecklingen (ingen ändring)</p>	<p>Kulturen har en central roll i demokratitvecklingen (ingen ändring)</p>
<p>Därför ska:</p> <ul style="list-style-type: none"> • yttrandefriheten värnas och reella förutsättningar skapas för att alla ska kunna använda den, 	<p>Därför ska:</p> <ul style="list-style-type: none"> • yttrandefriheten värnas och reella förutsättningar skapas för att alla ska kunna använda den,

<ul style="list-style-type: none"> • öppna arenor för dialog, debatt och kunskapsutbyte skapas såväl centralt som lokalt i kommunen, • mediernas roll i kulturarbetet förstärkas. 	<ul style="list-style-type: none"> • öppna arenor för dialog, debatt och kunskapsutbyte skapas såväl centralt som lokalt i kommunen, • mediernas roll i kulturarbetet förstärkas.
Kulturen är viktig för kunskaps-utvecklingen (ingen ändring)	Kulturen är viktig för kunskaps-utvecklingen (ingen ändring)
Därför ska:	Därför ska:
<ul style="list-style-type: none"> • kulturen integreras i pedagogiken och genomsyra all undervisning, • kulturens roll i kunskapssamhället utvecklas, • samverkan ske mellan kulturarrangörer och utbildningssamordnare, • även kulturen ges förutsättning för ett livslångt lärande. 	<ul style="list-style-type: none"> • kulturen integreras i pedagogiken och genomsyra all undervisning, • kulturens roll i kunskapssamhället utvecklas, • samverkan ske mellan kulturarrangörer och utbildningssamordnare, • även kulturen ges förutsättning för ett livslångt lärande.

12 mars 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Kulturnämnden

§ 19

Dnr KUN 2014/7-860

Översyn av Nacka kommunens kulturpolitiska programförklaring

Beslut

Kulturnämnden beslutar att Kultur- och utbildningsenhetens förslag till översyn av Nackas kulturpolitiska programförklaring med nedanstående tillägg sändes på remiss till kommunstyrelsen, fritidsnämnden, arbets- och företagarnämnden, tekniska nämnden, social- och äldre nämnden, utbildningsnämnden, naturreservatsnämnden och miljö- och stadsbyggnadsnämnden för synpunkter. Nämnderna ska lämna sina synpunkter senast den 25 april 2014.

Ärendet

Kulturnämnden beslutade den 11 september 2013 att den ”Den kulturpolitiska programförklaringen” ska ses över med målet att kommunfullmäktige kan fatta beslut om en uppdaterad programförklaring under våren 2014.

Kultur- och utbildningsenheten föreslår efter en översyn vissa ändringar av programförklaringens innehåll, hur länge den ska gälla och hur den ska utvärderas och revideras.

Kultur- och utbildningsenheten föreslår att:

- Kommunens kulturpolitiska programförklaring byter namn till Kulturpolitiskt program.
- Det kulturpolitiska programmet gäller från den 1 januari 2015 till den 31 december 2018.
- Nämnderna redovisar sina insatser till kulturnämnden i slutet av denna period. Därefter utvärderar och reviderar kulturnämnden programmet inför nästa period.
- Det tydligt beskrivs att en grundläggande tanke i kommunen är att olika aktörer och entreprenörer i kulturen ger mångfald och ett spänande kulturutbud.
- Språkliga och innehållsliga förändringar görs, så att programmet upplevs som aktuellt och modernt.

Den ändrade versionen föreslås sändas på remiss för yttrande till kommunstyrelsen, fritidsnämnden, arbets- och företagarnämnden, tekniska nämnden, social- och äldrenämnden, utbildningsnämnden, naturreservatsnämnden och miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

Kulturnämnden kommer efter beaktande av övriga nämnders yttranden föreslå kommunfullmäktige en reviderad kulturpolitisk programförklaring i form av kulturpolitiskt program för Nacka kommun.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

12 mars 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kulturnämnden

§ 19 forts

Handlingar i ärendet

Kultur- och utbildningsenhetens tjänsteskrivelse 2014-02-04

Yrkanden

Ordförande Hans Peters (C), Susann Markow för Moderaterna, Birgitta Husén för Kristdemokraterna och Gertrud Lindgren för Folkpartiet yrkar bifall till Kultur- och utbildningsenhetens förslag med ändringen att nämnden föreslås besluta göra följande redaktionella justering i förslaget till kulturpolitiskt program:

Sid 4, punkt 4 ovanifrån (orden ”och entreprenörer” tas bort), ny lydelse:

En bärande idé är att en bredd av olika aktörer i kulturen i Nacka ger mångfald och bidrar till ett spännande kulturutbud.

Åsa Marnell yrkar för Miljöpartiet de Gröna att nämnden beslutar följande (tillägg i kursiv stil);

under rubriken ”Inledande text”:

Avsikten med det kulturpolitiska programmet är att det ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen *och på så sätt öka kulturens betydelse inom andra samhällsområden.*

under rubriken ”Kulturen har en central roll i demokratiutvecklingen”

- *representativitet i kulturlivet främjas med hänsyn till exempelvis funktionsnedsättning och förekomsten av kultur på olika nationella minoritetsspråk*

Ordförande Hans Peters (C), Susann Markow för Moderaterna, Birgitta Husén för Kristdemokraterna och Gertrud Lindgren för Folkpartiet yrkar bifall Åsa Marnells första yrkande.

Mattias Qvarsell yrkar för Socialdemokraterna att kulturnämnden ska besluta att följande ändringar och tillägg ska föras in i förslaget till kulturpolitiska programförklaring:

Inledande text:

Stryk hela punkten

Kulturnämnden är en finansieringsnämnd, vilket innebär att nämnden ska fastställa mål för kulturverksamheten i Nacka kommun, hur den ska finansieras samt följa upp och utvärdera den kulturverksamhet som utförs. Hur det dagliga arbetet organiseras ligger däremot på de verksamhetsansvariga.

I detta förslag instämmer Åsa Marnell för Miljöpartiet.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

12 mars 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Kulturnämnden

§ 19 forts

Mattias Qvarsell yrkar vidare på följande tillägg i förslaget till kulturpolitiska programförklaring:

Kulturen har en central roll i demokratitvecklingen:

Därför ska

(ny punkt) *kommunen vara öppen, generös och stödjande för att finna vägar som passar medborgares egen kulturskapande.*

Mattias Qvarsell för Socialdemokraterna och Åsa Marnell för Miljöpartiet yrkar vidare på följande tillägg i förslaget till kulturpolitiska programförklaring:

Ändrad rubrik
Kulturen är en drivkraft i en hållbar samhällsutveckling

Därför ska

(ny punkt) *klimatsmart kulturkonsumtion främjas*

Under de fem inriktningarna, de blir sex

(ny punkt) *Kommunen har en bärande kulturpolitisk roll*

Beslutsgång

Ordföranden ställer först sitt bifallsyrkande till Kultur- och utbildningsenhetens förslag mot avslag och finner att nämnden bifallit detta förslag.

Ordföranden ställer därefter sitt och Marnells förslag till tillägg vart och ett mot avslag till detta och finner att nämnden bifallit dessa.

Ordföranden ställer Qvarsells och Marnells övriga förslag till ändringar och tillägg vart och ett mot avslag och finner att nämnden avslagit dessa.

Sammanfattningsvis har Kulturnämnden antagit Kultur- och utbildningsenhetens förslag till översyn av den kulturpolitiska programförklaringen med följande ändringar och tillägg:

Sid 4, punkt 4 ovanifrån (orden ”och entreprenörer” tas bort), ny lydelse:

En bärande idé är att en bredd av olika aktörer i kulturen i Nacka ger mångfald och bidrar till ett spännande kulturutbud.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

12 mars 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Kulturnämnden

§ 19 forts

under rubriken ”Inledande text”:

Avsikten med det kulturpolitiska programmet är att det ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen *och på så sätt öka kulturens betydelse inom andra samhällsområden.*

Protokollsanteckningar

Lars Örback antecknar följande för Vänsterpartiet:

I Kulturpolitiska programförklaringen sid 4 menar V att man har en förenklad syn på hur kultur fungerar i samhället genom skrivningen ”En bärande idé är att en bredd av olika aktörer och entreprenörer i kulturen i Nacka ger mångfald och bidrar till ett spännande kulturutbud”. Nu tog man inför sammanträdet bort ordet entreprenör men detta finns på annat håll i programmet.

Erfarenhet visar på att mångfald kan bli enfald dvs att kulturytringar kan förbises, att nyskapande inte uppmuntras och att ensidighet uppstår.

I och med att man inte har någon tjänst som Kulturchef saknas överblick över kommunens kulturverksamhet, kommunen ses som en av aktörerna och man bortser från samhällets bärande kulturpolitiska roll i säkerställandet av mångfald och bevakande av kvalitet.

I värsta fall kan man säga att kommunen saknar kulturpolitik dvs att de mål man sätter upp inte har sin motsvarighet i verkligheten.

Hans Peters för Centerpartiet, Susann Markow för Moderaterna, Birgitta Husén för Kristdemokraterna och Gertrud Lindgren för Folkpartiet antecknar gemensamt följande:

För att understryka att vi anser att det är mycket bra att entreprenörernas roll i nackas kulturliv och kulturutbud betonas i det nya kulturpolitiska programmet vill vi förtydliga att den redaktionell justering i texten avseende sidan 4, punkt 4 ovanifrån där orden ”och entreprenörer” tas bort inte förringar detta. Vi anser att vikten av att flera olika aktörer och entreprenörer berikar Nackas kulturliv väl täcks av den skrivning som finns på sidan fem: ”Kulturskapande och konstnärlig verksamhet utvecklas genom entreprenörskap och förtagande”.

Miljöpartiet föreslog att kulturpolitiska programmet skulle kompletteras med uppdrag att få nackaborna att klara av klimatutmaningen. Vi i alliansen håller med om att klimatfrågan är mycket viktig men att den inte bör vara ett särskilt politiskt område som kulturen ska arbeta med. Klimat- och miljöfrågorna hanterar vi på annat sätt genom att det nu pågår framtagande av lokala miljömål och ett klimatprogram. Dessa dokument är nu på väg fram till beslut och i juni 2014 kommer kommunfullmäktige att ta ställning till dem.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

12 mars 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kulturnämnden

Åsa Marnell och Mathias Zachariassen antecknar för Miljöpartiet:

Miljöpartiet tror på kulturens kraft att förändra ett samhälle i grunden. Den kulturpolitik som förs driver samhällsutvecklingen, vilket klimat vi har oss människor emellan, vilka värderingar vi för vidare och vilka attityder som är ok. Vi tror att den förra kulturpolitiken framöver kommer att vara avgörande för t ex den nödvändiga omställningen av samhällsstrukturer och våra konsumtionsmönster, som är en del av att klara klimatutmaningen. Därför är det viktigt att det finns ett brett kulturutbud som främjar medborgarna till ett innovativt och kreativt tankande som bl a är förutsättningar för att utvecklas som självständigt och skapande samhällsmedborgare. Vilket kommer att krävas för att ställa om samhället till ett grönt sådant.

Kultur, kulturkonsumtion och kulturutövande är en drivande kraft för ett självsligt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart samhälle. Därför är det viktigt att politiken sätter upp mål och visioner som är framåtsyftande. I en kulturpolitisk programförklaring kan vi inte bortse från klimatfrågan. Allt hänger ihop och om Nacka kommunens partier menar allvar med uppsatta klimatmål både de nationella och de mål som kommunen har satt upp måste det synas även i en kulturpolitisk programförklaring.

Gertrud för Folkpartiet med instämmande av Åsa Marnell för Miljöpartiet, Birgitta Husén för Kristdemokraterna och Lars Örback för Vänsterpartiet antecknar följande:

Kommentar till sid 5 i det Kulturpolitiska programmet under rubriken Samhällsutveckling punkt 2.

Folkpartiet anser att de kulturella och estetiska aspekterna av samhällsutveckling och byggande är av synnerligen stor betydelse för alla Nackas medborgare. Att stor hänsyn tas till dessa kommer att vara avgörande för att utvecklingen av staden Västra Sickla kommer att bli framgångsrik och uppfattas som någonting positivt av medborgarna. Det stämmer också med intentionerna i programmet för den Öppna konsten. Vi vill därför byta ut det till intet förpliktande ordet "beaktas" mot "... utgör en viktig del i arbetet".

Mattias Qvarsell antecknar följande för Socialdemokraterna:

En bra kulturpolitik är en framtidspolitik som skapar jobb och livsglädje hos medborgarna. Kommunen har en viktig roll i kultursfären då man med medborgarnas gemensamma pengar kan skapa förutsättningar för ett kulturliv som inte skulle klara sig helt på kommersiella grunder. Det är en viktig aspekt i en kulturpolitik som har högre ambitioner än att producera bestsellers och publiksuccéer. Inget fel att kulturen är populär, men kulturen har större potential att vara en relevant byggnad i ett hållbart samhälle. Den potentialen ska vi tillåta blomma utan krav på utsålda föreställningar.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

12 mars 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kulturnämnden

Kommunen har också en unik möjlighet att stödja medborgarnas egna kulturskapande. Att utveckla det arbetet är viktigt ur ett folkhälsoperspektiv, såväl som ur ett arbetsmarknads-politiskt perspektiv.

”Musikbranschen är en del av de växande kreativa näringarna, som sysselsätter fler än till exempel fordonsindustrin och har en omsättning motsvarande 3 procent av Sveriges BNP” står det att läsa i rapporten ”Musikbranschen i siffror” från 2011. Den genomsnittliga tillväxten inom konsertmarknaden var 14 % under året 2010-2012 enligt rapporten med samma namn från år 2013.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

**Yrkande i ärende nr
Sammanträde den**

**Ingivet av
YRKANDE**

**Yrkande i ärende nr
Sammanträde den**

**Ingivet av
YRKANDE**

Social- och äldrenämnden

Risk- och sårbarhetsanalys, social- och äldrenämnden

Förslag till beslut

Social- och äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige att notera informationen till protokollet.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Lagen om extraordinära händelser (LEH) anger att kommunen ska analysera vilka händelser som kan inträffa och hur dessa kan påverka den egna verksamheten. Kommunfullmäktige har gett nämnderna i uppdrag att ta fram en risk- och sårbarhetsanalys (RSA) för respektive nämnds ansvarsområde. RSA-modellen som Nacka kommun använder är indelad i fyra block. De första två blocken är genomförda, block tre och fyra redovisas senare under året.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade i juni 2012 att ge nämnderna i uppdrag att ta fram en risk- och sårbarhetsanalys för respektive nämnds ansvarsområde. Stadsledningskontoret stödjer och samordnar nämndernas arbete. De kommer att ta fram en övergripande risk- och sårbarhetsanalys för risker som berör flera nämnders ansvarsområden och kommunens geografiska områdesansvar.

Alla kommuner ska enligt lag identifiera och analysera vilka extraordinära händelser som kan inträffa i kommunen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Detta framgår av Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH). Arbetet ska utgå från kommunens behov och förutsättningar samt samordnas med andra relevanta områden. Resultatet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys.

Kommunen ska återkoppla sin övergripande RSA till Länsstyrelsen i Stockholm vart fjärde år, det vill säga varje ny mandatperiod, och följa upp den en gång om året. Länsstyrelsen

sammanställer och rapporterar i sin tur en regional RSA till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).

Det övergripande syftet med RSA-arbetet är att stärka samhällets krisberedskap, minska sårbarheten och öka förmågan att hantera kriser. Syftet med RSA på lokal verksamhetsnivå är att verksamheten ska bli mer medveten och få större kunskap om olika risker och sårbarheter inom sitt område. Arbetet syftar dessutom till att ta fram beslutsunderlag för åtgärder för att förebygga, motstå och hantera riskernas konsekvenser.

Följande fyra block ingår i den RSA-modell som Nacka kommun använder.

Block 1 – Verksamhetsbeskrivning

I första blocket identifieras verksamhetens prioriterade åtaganden. Ett prioriterat åtagande är arbetsuppgifter som alltid måste fungera. Fokus läggs på det som är samhällsviktig verksamhet. Det innebär de åtaganden som, om de störs, kan leda till oacceptabla konsekvenser. Efteråt kopplas kritiska beroenden till varje prioriterat åtagande. Kritiska beroenden är de som verksamheten måste ha tillgång till för att fungera, t.ex. el, telefoni, personal, kompetens eller fungerande samverkan.

Block 2 – Oönskade händelser

I det andra blocket identifieras oönskade händelser som hotar att påverka verksamheten negativt och kan leda till oacceptabla konsekvenser. De oönskade händelserna värderas utifrån sannolikhet och konsekvens. Resultatet förs in i en riskmatris.

Block 3 – Scenarioanalys

I det tredje blocket genomförs en analys av ett beskrivet inträffat scenario som bygger på de identifierade riskerna, t.ex. snöoväder eller IT-krasch. Analysen innehåller sårbarhetsbedömning på kritiskt beroende. I ett snöoväder tittar man t.ex. på om tillgången till el är nedsatt eller utslagen. Sedan görs en bedömning av verksamhetens förmåga att motstå och hantera riskerna för varje prioriterat åtagande utifrån sårbarhetsanalysen och Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) indikatorer.

Block 4 – Åtgärder

I det fjärde blocket tas förslag på åtgärder fram. Åtgärdsförslagen syftar till att bättre förebygga, motstå, hantera och återhämta sig från riskernas konsekvenser.

Bifogad risk- och sårbarhetsanalys är en delrapportering av arbetet. En slutrapportering ska ske i början av år 2015. Rapporten är ett arbetsdokument och innehåller block ett och block två. Block tre och fyra ska rapporteras till social- och äldrenämnden senare under 2014.

Ekonomiska konsekvenser

Ekonomiska konsekvenser är inte aktuella i block ett och två. Åtgärderna som ska föreslås i block fyra kan medföra kostnader.

Bilagor

1. Risk- och sårbarhetsanalys, social- och äldrenämnden

Anders Fredriksson
Socialdirektör

Carina Smith
Planerare/utvecklare
Sociala kvalitetsheten

**Risk- och sårbarhetsanalys
Social- och äldrenämnden**

2014-03-10
Carina Smith
SÄN 2012/320-012

Innehållsförteckning

1	Bakgrund och syfte.....	3
2	Begreppsförklaringar	3
3	Verksamhetsbeskrivning	5
4	Metod och genomförande	5
5	Prioriterade åtaganden och kritiska beroenden.....	5
5.1	Social- och äldrenämndens prioriterade åtaganden.....	5
5.1.1	Beskrivning av prioriterade åtaganden som är samhällsviktiga.....	6
5.1.2	Beskrivning av prioriterade åtaganden som inte är samhällsviktiga	7
5.2	Kritiska beroenden.....	9
5.3	Beskrivning av kritiska beroenden	12
5.4	Disponibla resurser.....	14
6	Oönskade händelser.....	16
6.1	Identifiering av oönskade händelser samt bedömning av sannolikhet och konsekvens.....	16
6.2	Riskmatris	27

I Bakgrund och syfte

Kommunfullmäktige har gett nämnderna i uppdrag att utarbeta nämndspecifika risk- och sårbarhetsanalyser samt krisplaner. Den här rapporten innehåller social- och äldrenämndens risk- och sårbarhetsanalys.

Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordnära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) anger att kommunen ska analysera vilka extraordnära händelser som kan inträffa i kommunen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys (RSA).

Det övergripande syftet med RSA-arbetet är att:

- stärka samhällets krisberedskap
- minska sårbarheten i samhället och öka förmågan att hantera kriser
- öka kunskapen och medvetenheten om risker och sårbarheter inom sitt verksamhetsområde
- få beslutsunderlag till åtgärder för att minimera och hantera riskerna

Risk- och sårbarhetsanalysen kan användas som underlag för beslut om vilken verksamhetsutveckling som ska prioriteras. I analysen dokumenteras utvecklingsområden, t.ex. samverkan, informationsbehov, kvalitetsarbete, utveckling av insatser.

Kommunens RSA utvecklar risk- och krishanteringsarbetet på nationell nivå då kommunen ska rapportera sin RSA till Länsstyrelsen senast den 30 september varje ny mandatperiod. Länsstyrelsen rapporterar i sin tur en regional RSA till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)¹.

2 Begreppsförklaringar

Extraordinär händelse²: En extraordnär händelse avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av en kommun.

Kritiskt beroende³: En verksamhet kan vara kritiskt beroende av en viss resurs, om denna resurs försvinner eller drabbas av störningar får verksamheten snart mycket svårt att fungera och uppfylla sina prioriterade åtaganden. Ett beroende är kritiskt om det är svårt att ersätta den aktuella resursen med en annan.

¹ MSBFS 2010:6

² Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordnära händelser i fredstid och höjd beredskap.

³ Totalförsvarets forskningsinstituts (FOI) modell för Risk- och sårbarhetsanalys (FORSA)

Resurserna kan vara fysiska och gälla personal, lokaler, tekniska system, infrastruktur och produkter av olika slag. Det kan också handla om mer ogenomgångbara resurser som tjänster, intranade rutiner och information. Ett kritiskt beroende kan vara internt eller externt beroende på om resursen tillhör den egna organisationen (intern) eller annan organisation (extern).

Osäkerhetsbedömning⁴: En osäkerhetsbedömning visar hur säker man är på sina bedömningar av sannolikheter och konsekvenser. Graden av osäkerhet beror delvis på vilken kvalitet den tillgängliga informationen har.

Oönskad händelse⁵: En oönskad händelse kan få negativa konsekvenser för sådant som är skyddsvärta, som mänskliga, miljö, egendom och samhällets funktionalitet.

Prioriterat åtagande⁶: Ett prioriterat åtagande är något verksamheten måste klara av för att undvika oacceptabla konsekvenser. Det kan handla om att tillhandahålla en tjänst, upprätthålla en ledningsfunktion, värna om särskilda gruppars hälsa och trygghet eller skydda ekonomiska, kulturella, historiska eller ekologiska värden.

Risk⁷: Risk är en sammanvägning av sannolikheten för att en viss händelse ska inträffa och de negativa konsekvenser som händelsen kan leda till. Värdena för sannolikhet respektive konsekvens multipliceras för att få fram ett riskvärde.

Samhällsviktig verksamhet⁸: En verksamhet som är samhällsviktig uppfyller det ena eller båda av följande villkor:

- Samhället drabbas snabbt av en allvarlig kris om verksamheten slutar att fungera eller får svåra störningar, antingen isolerat eller tillsammans med motsvarande händelser i andra verksamheter.
- Verksamheten är nödvändig eller mycket viktig för att en kris i samhället ska kunna hanteras så att skadeverkningarna blir så små som möjligt.

Scenario⁹: Ett scenario är en detaljerad beskrivning av en oönskad händelse. Scenariot beskriver exempelvis förvarningstiden, händelseförloppets längd, samverkansbehovet samt konsekvenserna för mänskliga, miljö, egendom och samhällets funktionalitet.

⁴ Ibid.

⁵ MSB, 2010.

⁶ Ibid.

⁷ FOI:s modell för Risk- och sårbarhetsanalys (FORSA)

⁸ FOI:s modell för Risk- och sårbarhetsanalys (FORSA). Se även MSBFS 2010:6.

⁹ Ibid.

Sårbarhet¹⁰: Graden av sårbarhet visar hur mycket och hur allvarligt samhället påverkas av en händelse. Det gäller de konsekvenser som en aktör eller samhället - trots en viss förmåga – inte lyckas förutse, hantera, motstå eller återhämta sig från. Sårbarhet är faktorer som ökar sannolikheten för att den öönskade händelsen ska inträffa eller ökar konsekvensen av det inträffade.

3 Verksamhetsbeskrivning

Social- och äldrenämnden ansvarar för finansieringen av barn- och ungdomsfrågor, ekonomiskt bistånd, flyktingmottagning, beroendefrågor, psykiatri samt omsorg om äldre och funktionshindrade¹¹.

4 Metod och genomförande

Sociala kvalitetsheten har genomfört och sammanställt social- och äldrenämndens risk- och sårbarhetsanalys. Stadsledningskontoret har varit ett stöd i arbetet. Medarbetare inom socialtjänsten har kopplats in under arbetets gång.

Totalförsvarets forskningsinstituts (FOI) modell FORSA har använts i tillämpliga delar där diskussioner har genomförts enskilt och i grupp, samt workshops. FORSA står för FOI:s modell för risk- och sårbarhetsanalyser.

5 Prioriterade åtaganden och kritiska beroenden

Nedan beskrivs social- och äldrenämndens prioriterade åtaganden kopplade till kritiska beroenden, samt vilka av de prioriterade åtagandena som är samhällsviktig verksamhet. Därtill listas de disponibla resurser som social- och äldrenämnden kan tillgå för att hantera kriser. Resurserna behöver inte vara nödvändiga för verksamheten men kan vara en tillgång och användas av den egna verksamheten eller av andra aktörer för att klara störningar och kriser.

5.1 Social- och äldrenämndens prioriterade åtaganden

Ett prioriterat åtagande är något verksamheten måste klara av för att undvika oacceptabla konsekvenser. Det kan handla om att tillhandahålla en tjänst, upprätthålla en ledningsfunktion, vära om särskilda gruppars hälsa och trygghet eller skydda ekonomiska, kulturella, historiska eller ekologiska värden.

¹⁰ FOI:s modell för Risk- och sårbarhetsanalys (FORSA)

¹¹ Nacka.se

5.1.1 Beskrivning av prioriterade åtaganden som är samhällsviktiga

Verksamhet är samhällsviktig om den uppfyller det ena eller båda av följande villkor:

- Samhället drabbas snabbt av en allvarlig kris om verksamheten slutar att fungera eller får svåra störningar, antingen isolerat eller tillsammans med motsvarande händelser i andra verksamheter.
- Verksamheten är nödvändig eller mycket viktig för att en kris i samhället ska kunna hanteras så att skadeverkningarna blir så små som möjligt.

PRIORITERAT ÅTAGANDE	BESKRIVNING
1. Personlig omvårdnad av äldre (SoL) samt stöd och service till personer med funktionsnedsättning (SoL och LSS)	<p>Den personliga omvårdnaden av äldre utförs på särskilt boende för äldre, korttidshem, dagverksamhet, av hemtjänst samt natt- och larmpatrull.</p> <p>Stöd och service till personer med funktionsnedsättning (LSS):</p> <ul style="list-style-type: none"> - bostad med särskild service - daglig verksamhet - korttidsvistelse - korttidstillsy - personlig assistans <p>Stöd och service till personer med funktionsnedsättning (SoL):</p> <ul style="list-style-type: none"> - särskilt boende - träningslägenhet - HVB-hem - sysselsättning - hemtjänst - boendestöd - natt- och larmpatrull <p>I den personliga omvårdnaden samt stöd och service ingår läkemedelsgivning på delegation, mat/måltider, personlig hygien, tillsyn och förflyttningar.</p> <p>Även anhörigvårdare utför personlig omvårdnad och ger stöd och service.</p>
2. Matlådor/ matinköp till äldre och personer med funktionsnedsättning	<p>Nacka kommun har ett avtal med Matfabriken gällande matdistribution. Maten levereras en gång per vecka av Samhall.</p> <p>Matinköp är en serviceinsats, beviljas oftast en gång per vecka och utförs av hemtjänstpersonal, boendestödjare och personal i LSS-boenden.</p>

PRIORITERAT ÅTAGANDE	BESKRIVNING
3. Utbetalning av ekonomiskt bistånd och ”egna medel”	Utbetalning av försörjningsstöd. Utbetalning av egna medel görs av assistent åt personer som har problem att hantera sin ekonomi över månaden.

5.1.2 Beskrivning av prioriterade åtaganden som inte är samhällsviktiga

PRIORITERAT ÅTAGANDE	BESKRIVNING
4. Skydd av barn och unga	Placeringar av barn som inte mår bra hemma eller som riskerar att skada sig själva eller andra samt ensamkommande flyktingbarn. Skydd av barn och unga omfattar även omsorg, stöd, service, behandling och vård.
5. Arbete mot våld i nära relationer	Arbetet omfattar att identifiera personer utsatta för våld i nära relationer, ge råd och stöd, göra skyddsbedömningar och utredningar. Åtagandet omfattar även placering i skyddat boende av våldsutsatta vuxna med eller utan barn.
6. Vård och stöd till personer som har en missbruksproblematik eller riskerar att hamna i missbruk (från 18 år)	Placering av personer som missbrukar och som riskerar att skada sig själva eller andra (LVM). Stöd och behandling för personer med missbruksproblematik. Stöd erbjuds i form av rådgivning/information, samtal i grupp eller enskilt, konsultation och utbildning samt medicinsk behandling. Stöd ges även till anhöriga. Olika målgrupper är: <ul style="list-style-type: none"> - Missbruk - Samsjuklighet (missbruk och psykisk ohälsa) - Personer utan missbruk, men med psykisk ohälsa eller social problematik <p>Åtagandet har koppling till det drogförebyggande arbetet, se prioriterat åtagande nummer 9.</p>
7. Ta emot vuxna flyktingar med eller utan barn	Nytt avtal från 2013 med Länsstyrelsen (anvisningsbara platser). SÄN ansvarar för att ordna boenden och att flyktingarna får ett bra stöd initialt, innan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan tar över.
8. Fallförebyggande arbete	SÄN erbjuder seniorer information och olika aktiviteter för att minska fallrisken. Missbrukare över 65 år är en speciellt utsatt grupp. Exempel på aktiviteter är qigong, balansskola och seniorluncher. Det finns även en fixartjänst, Tryggve, som en del av det fallförebyggande arbetet. Särskilda boenden för äldre har möjlighet att utföra ett systematiskt arbete och ansöka om att bli certifierade som ett

PRIORITERAT ÅTAGANDE	BESKRIVNING
	Tryggt och Säkert boende enligt kriterier fastställda av WHO. Kriterierna syftar till att förebygga skador och olyckor, bland annat fall.
9. Drogförebyggande arbete	SÄN har ett kommunövergripande ansvar för att arbeta med och samordna det drogförebyggande arbetet. En strategi med målområden är framtagen. Riksdagen har satt upp sju långsiktiga mål, varav sex avser landets kommuner. Aktuella nämnder ska ta fram en handlingsplan till de prioriterade områdena, som respektive nämnd sedan ansvarar för. Samverkan med interna och externa aktörer är nödvändig för att lyckas med det drogförebyggande arbetet.
10. Hälsofrämjande och förebyggande arbete kring barn och unga	SÄN erbjuder aktiviteter och verksamheter som syftar till att främja fysisk, psykisk och social hälsa. Exempel på verksamheter och aktiviteter är Familjecentralen, Polarna i Nacka, föräldraföreläsningar, barn- och föräldragrupper. Genom att på olika sätt stärka föräldrar i föräldrarollen skapas förutsättningar för goda uppväxtvillkor. Ett av Nackas fokusområden är Barn och ungas uppväxtvillkor, enligt majoritetsprogrammet.
11. Trygg- och säkerhetsarbete	SÄN har tagit fram rutiner för att arbeta brandförebyggande i ordinärt boende. Särskilda boenden för äldre har möjlighet att utföra ett systematiskt arbete och ansöka om att bli certifierade som ett Tryggt och Säkert boende enligt kriterier fastställda av WHO. Certifieringen är en strukturerad metod för att arbeta skadeförebyggande. SÄN ansvarar även för alkoholtillsynen i kommunen. För att förhindra vräkning av barnfamiljer och äldre personer med nedsatt minnesförmåga är kontakten med fastighetsägare viktig för att tidigt upptäcka problem. God livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling samt Trygg och säker kommun är två av kommunens övergripande mål.
12. Värna ekonomisk trygghet	SÄN erbjuder konsument-, budget- och skuldrådgivning. . Ekonomiska svårigheter kan leda till fysisk, psykisk och social ohälsa som ökar risken för utanförskap.
13. Värna starkt medborgarinflytande	SÄN värnar om starkt medborgarinflytande och arbetar för att hitta nya former kring medborgarinflytande och medverkan. Delaktighet och inflytande är grundläggande faktorer för en god fysisk, psykisk och social hälsa och därfor viktigt att arbeta med för att motverka utanförskap samt för att insatser ska vara verksamma. Starkt medborgarinflytande är ett av kommunens övergripande mål.

5.2 Kritiska beroenden

En verksamhet kan vara kritiskt beroende av en viss resurs, om denna resurs försvinner eller drabbas av störningar får verksamheten snart mycket svårt att fungera och uppfylla sina prioriterade åtaganden. Ett beroende är kritiskt om det är svårt att ersätta den aktuella resursen med en annan.

PRIORITERAT ÅTAGANDE	KRITISKA BEROENDEN
1. Personlig omvårdnad av äldre (SoL) samt stöd och service till personer med funktions-nedsättning (SoL och LSS)	<p>Personal: Anhörigvårdare Socialtjänstens personal Omvårdnadspersonal och personal inom LSS-verksamheterna Tolk</p> <p>Logistik: Elektronisk kommunikation Elförsörjning Framkomlighet Vattenförsörjning Värmeförsörjning</p> <p>Övrigt: Biståndsbedömda boenden för äldre och för personer med funktionsnedsättningar Hemsjukvård Läkemedelsförsörjning Rätt kompetens hos myndighet och anordnare/utförare Rättssäker handläggning Tillgång till fungerande verksamhetssystem och arkiv Tillgänglighet</p>
2. Matlådor/ matinköp till äldre och personer med funktions-nedsättning	<p>Personal: Extern personal Omvårdnadspersonal och personal inom LSS-verksamheterna</p> <p>Logistik: Elektronisk kommunikation Framkomlighet</p> <p>Övrigt: Tillgång till fungerande verksamhetssystem och arkiv Tillgänglighet</p>
3. Utbetalning av ekonomiskt bistånd och ”egna medel”	<p>Personal: Socialtjänstens personal</p> <p>Logistik: Elektronisk kommunikation Elförsörjning</p> <p>Övrigt: Rekvisitioner</p>

PRIORITERAT ÅTAGANDE	KRITISKA BEROENDEN
4. Skydd av barn och unga	<p>Personal: Omvårdnadspersonal och personal inom LSS-verksamheterna Socialtjänstens personal Tolk</p> <p>Logistik: Elektronisk kommunikation Framkomlighet</p> <p>Övrigt: Bostad till ensamkommande flyktingbarn Tillgång till fungerande verksamhetssystem och arkiv Tillgängliga platser på jourhem för placering av omhändertagna barn Tillgänglighet</p>
5. Arbete mot våld i nära relationer	<p>Personal: Socialtjänstens personal Socialjouren</p> <p>Logistik: Elektronisk kommunikation Framkomlighet</p> <p>Övrigt: Kontanter (självhushåll) Rätt kompetens hos myndighet och anordnare/utförare Tillgång till platser på skyddat boende Tillgänglighet Tolk.</p>
6. Vård och stöd till personer som har en missbruksproblematik eller riskerar att hamna i missbruk (från 18 år)	<p>Personal: Socialtjänstens personal</p> <p>Övrigt: Politikerbeslut Rätt kompetens hos myndighet och anordnare/utförare Tillgång till institution/stödboende (frivilliga och tvångsplaceringar)</p>
7. Ta emot vuxna flyktingar med eller utan barn	<p>Personal: Socialtjänstens personal Tolk</p> <p>Övrigt: Bostad till flyktingar Samhällsinformation</p>
8. Fallföre-byggande arbete	<p>Logistik: Framkomlighet</p> <p>Övrigt: Rätt kompetens hos myndighet och anordnare/utförare Samhällsinformation Sociala investeringar / tidiga insatser</p>

PRIORITERAT ÅTAGANDE	KRITISKA BEROENDEN
9. Drogföre- byggande arbete	<p>Övrigt:</p> <p>Rätt kompetens hos myndighet och anordnare/utförare Samhällsinformation Sociala investeringar/tidiga insatser</p>
10. Hälso- främjande och förebyggande arbete kring barn och unga	<p>Övrigt:</p> <p>Rätt kompetens hos myndighet och anordnare/utförare Samhällsinformation Sociala investeringar/tidiga insatser</p>
11. Trygg- och säkerhetsarbete	<p>Övrigt:</p> <p>Rätt kompetens hos myndighet och anordnare/utförare Samhällsinformation Sociala investeringar/tidiga insatser</p>
12. Värna ekonomisk trygghet	<p>Övrigt:</p> <p>Rätt kompetens hos myndighet och anordnare/utförare Sociala investeringar/tidiga insatser</p>
13. Värna starkt medborgar- inflytande	<p>Övrigt:</p> <p>Medborgarinflytande Rätt kompetens hos myndighet och anordnare/utförare Rättssäker handläggning Samhällsinformation Sociala investeringar/tidiga insatser Tillgänglighet</p>

5.3 Beskrivning av kritiska beroenden

Ett kritisit beroende kan vara internt eller externt beroende på om resursen tillhör den egna organisationen (intern) eller annan organisation (extern).

KRITISKT BEROENDE	BESKRIVNING	Internt/ Externt
Anhörigvårdare	<p>Anhöriga utför arbete som annars skulle utförts av omvärdnadspersonal.</p> <p>Kommunen erbjuder stöd till anhörigvårdare.</p>	Externt
Biståndsbedömda boenden för äldre och för personer med funktionsnedsättning	<p>Här avses särskilda boenden för äldre och för personer med funktionsnedsättning.</p> <p>För funktionsnedsättningsområdet avses bostad med särskild service barn & unga samt vuxna (LSS), särskilt boende (SoL), träningslägenhet (SoL) och HVB-hem (SoL).</p>	Internt/ Externt
Bostad till ensamkommande flyktingbarn	SÄN ansvarar för bostäder till ensamkommande flyktingbarn. Ofta bor barnet initialt i ett gruppboende eller familjehem, för att sedan flytta till en bostad med boendestöd. Slutligen flyttar personen till en egen bostad.	Externt
Bostad till flyktingar	Här avses bostäder till flyktingar som vi tar emot enligt avtal med Länsstyrelsen.	Externt
Elektronisk kommunikation	Här avses fax, telefoner, datorer, berörda verksamhetssystem, internetåtkomst, WebCare, Pascal, elektroniska nycklar och trygghetslarm.	Internt/ Externt
Elförsörjning	Här avses elnäten som ägs av Nacka energi och Boo energi. El kan behövas på särskilda boenden för livsuppehållande åtgärder.	Externt
Extern personal	<p>Extern personal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ansvarar för tillagning och distribution av kommunens matlådor - mottagare av larm (trygghetslarm) 	Externt
Framkomlighet	<p>Med framkomlighet avses att personal ska kunna ta sig till och från sina arbetsplatser samt mellan kunderna med SL eller annat transportmedel. Mat och läkemedel ska kunna transporterats.</p> <p>Framkomlighet är också en förutsättning för att förebygga fallskador.</p>	Externt
Hemsjukvård	Avser den vård som primärvården ansvarar för i ordinärt boende.	Externt
Kontanter (självhushåll)	Socialtjänsten kan vid behov ge kontanter till personer som behöver plats på skyddat boende (våld i nära relationer), eftersom boendet har självhushåll.	Internt

KRITISKT BEROENDE	BESKRIVNING	Internt/ Externt
Läkemedels- försörjning	Omvårdnadspersonal som har fått delegation måste ha tillgång till läkemedel. Dosleveranser från apoteket varar i två veckor.	Externt
Medborgar- inflytande	Medborgarnas delaktighet och inflytande är en grundläggande förutsättning för en god hälsa för den enskilde.	Internt
Omvärdnads- personal och personal inom LSS- verksamheterna	<p>Personlig omvärdnad samt stöd och service är ett personalintensivt åtagande. Personalen är ett viktigt kritiskt beroende.</p> <p>Barn kan fara illa om beviljade insatser till deras vårdnadshavare inte kan genomföras, till exempel socialt stöd och stora omvärdnadsinsatser.</p>	Externt
Politikerbeslut	Politiker med befogenhet att fatta beslut om speciella insatser, till exempel omhändertagande av barn.	Internt
Rekvisitioner	Används av försörjningsstöd vid problem med elektronisk kommunikation.	Internt
Rätt kompetens hos myndighet och anordnare/ utförare	<p>Rätt kompetens för anordnare/utförare innebär att utbildningskraven i villkoren för kundval och upphandlingar ska vara uppfyllda.</p> <p>För handläggarnas del innebär det att normala kvalifikationskrav ska vara uppfyllda.</p> <p>Kontinuerliga utbildningar är nödvändiga för att upprätthålla en hög kompetens.</p>	Internt/ Externt
Rättssäker handläggning	Socialtjänsten ska ha rättssäker handläggning och beslut ska vara välgrundade och korrektta.	Internt
Samhälls- information	Förebyggande arbete är generella eller riktade insatser till individer eller grupper med syfte att främja hälsa och förhindra att problem uppstår eller förvärras. Samhälls-information är en viktig del av det arbetet.	Internt
Sociala investeringar/ tidiga insatser	Resurser avsatta i budgeten för förebyggande och hälsofrämjande arbete. Insatserna ska ge långsiktiga effekter för såväl individer som för samhället.	Internt
Socialjouren	Personal med befogenhet att fatta beslut om insatser, arbetar utanför ordinarie arbetstid.	Internt
Socialtjänstens personal	Personal med befogenhet att fatta beslut om insatser. För vissa beslut krävs två personal.	Internt

KRITISKT BEROENDE	BESKRIVNING	Internt/ Externt
Tillgång till institution/ stödboende (frivilliga och tvångsplatseringar)	SÄN ansvarar för att det finns platser för barn, unga och vuxna när det uppstår problem som till exempel beror på: - psykisk ohälsa - miss bruk.	Externt
Tillgång till platser på skyddat boende	SÄN ansvarar för att det finns platser för våldsutsatta kvinnor med eller utan barn.	Externt
Tillgång till verksamhetssystem och arkiv	Myndigheten är beroende av verksamhetssystem och arkiv för att inhämta information om kunderna.	Internt
Tillgängliga platser på jourhem för placering av omhändertagna barn	SÄN ansvarar för att det finns godkända jourhemplatser för barn och unga.	Externt
Tillgänglighet	Utanför kontorstid måste Socialjouren vara tillgänglig. Akuta bedömningar måste alltid kunna göras och beslut fattas. Elektronisk socialtjänst. Även fysisk tillgänglighet avses.	Internt
Tolk	Behövs för att kunna kommunicera med kunder som inte pratar svenska.	Extern
Vattenförsörjning	Här avses den kommunala vattenförsörjningen.	Externt
Värmeförsörjning	Här avses fjärrvärme och värme som genereras av elektricitet som levereras av Nacka energi och Boo energi.	Externt

5.4 Disponibla resurser

Disponibla resurser beskriver viktiga resurser som verksamheten skulle kunna disponera för att motstå allvarliga störningar och hantera kriser. Resurserna behöver inte vara nödvändiga för verksamheten, men de kan vara en tillgång och användas antingen av den egna verksamheten eller av andra aktörer för att klara störningar och kriser.

RESURS	BESKRIVNING
Andra kommuner	Samverkan med kollegor/nätverk från andra kommuner.
Anhörigvårdare	Stöds av Nacka kommun (anhörigkonsulenter, anhöriggrupper) och anhörigföreningen.
Fordon	Till exempel socialtjänstens och hemtjänstanordnarnas bilar.
Kommunala pensionärsrådet (KPR)	KPR har kontakt med samtliga pensionärsorganisationer i Nacka.

RESURS	BESKRIVNING
Landstinget, till exempel BUP och primärvården	God samverkan med landstinget underlättar samordning och samarbete.
Lokaler	<p>Särskilda boenden för äldre ska enligt villkoren hjälpa varandra i en krissituation.</p> <p>Skolor, förskolor, fritidslokaler och idrottsanläggningar.</p> <p>Fritidsnämnden disponerar stora inomhusanläggningar med duschar och värme.</p>
NVRS (FRG)	Nackas Värmdö räddningssällskap (Frivillig Resurs Grupp) består av medborgare i Nacka. Gruppen består av 240 personer och har tillgång till bandvagnar.
Polisen	God samverkan med polisen underlättar samordning och samarbete.
Religiösa samfund	Samfunden kan ge stöd i krissituationer. De har ofta tillgång till lämpliga lokaler.
Reservaggregat (el)	Reservaggregat kan kopplas in i de byggnader som är förberedda för det. Exempel är Nacka stadshus och Nacka närsjukhus.
Rådet för personer med funktionsnedsättning	Rådet har kontakt med de flesta föreningar i Nacka som verkar för personer med funktionsnedsättningar.
Skolan	God samverkan med skolan underlättar samordning och samarbete.
Socialtjänstens personal	<p>Socialjouren.</p> <p>Krisstödsgruppen (POSOM) kan kallas in. Även övriga medarbetare inom socialtjänsten kan kallas in.</p> <p>Personal på sociala ekonomienheten (SEE) som har hög systembehörighet kan komma åt information i verksamhetssystemet även när andra användare inte kan komma åt informationen. SEE administrerar även utförarsystemet.</p>
Södertörns brandförvarsförbund (Sbff)	Sbff kan hjälpa till med att transportera mat, läkemedel, vatten etc.
Vattentankar	Vattentankar kan placeras ut om det uppstår störningar i vattenförsörjningen.
Vattenreservoarer	Vid kontaminerat vatten behövs tillgång till stora mängder vatten för att klara omvärdnad och omsorg. Nacka har vattenreservoarer till att klara normal vattenförsörjning under ca 36h (gammal källa). Kommunen har även reservvattentäkt vid Sandasjön som har kapacitet att klara 5 procent av Nackas normalbehov.
Volontär i Nacka (ViN)	ViN har kontakt med frivilligorganisationer i Nacka. Röda Korset är en stark resurs.

6 Öönskade händelser

Nedan identifieras och bedöms oönskade händelser som kan påverka social- och äldrenämndens verksamhet negativt. En oönskad händelse kan ha negativa konsekvenser på verksamhetens prioriterade åtaganden och kritiska beroenden. I sårbarhetskolumnen identifieras faktorer som ökar sannolikheten för att den oönskade händelsen ska inträffa eller ökar konsekvensen av det inträffade.

Därefter bedöms sannolikheten för att de oönskade händelserna ska inträffa och vad konsekvenserna blir om de inträffar. Resultatet förs sedan in i en riskmatris. Värdet för sannolikhet multipliceras med värdet för konsekvens som tillsammans bildar ett riskvärde. Riskvärdet kan variera mellan ett och tjugo. Högt riskvärde innebär en allvarligare oönskad händelse.

6.1 Identifiering av oönskade händelser samt bedömning av sannolikhet och konsekvens

OÖNSKAD HÄNDELSE	Beskrivning	Sårbarheter	Konsekvenser	Sannolikhet	Riskvärde
1. Störningar i kommunal vattenförsörjning	Störningar kan uppstå på grund av brister i lokala ledningar, kontamination eller utebliven leverans från Stockholm Vatten. Störningar kan leda till att personalen måste koka vatten åt kunderna eller leverera vatten från vattentankar, externa leverantörer eller matbutiker.	Prioriteringsrutiner saknas. Samverkansrutiner med tekniska nämnder saknas. Ökad arbetsbelastning för omvårdnadspersonal.	Allvarliga (ingen osäkerhet)	Medelhög (tydlig osäkerhet)	9

OÖNSKAD HÄNDELSE	Beskrivning	Sårbarheter	Konsekvenser	Sannolikhet	Riskvärde
	Konsekvensen bedöms som allvarlig eftersom personer med stora omvärdnadsbehov kan vara infektionskänsliga och drabbas av oacceptabla konsekvenser.				
2. Störningar i elförsörjningen	<p>Störningar kan drabba hela eller delar av kommunen. De flesta elledningar i Nacka är nedgrävda men kan grävas av. Elcentralerna kan drabbas av störningar på grund av oväder, sabotage eller problem med ställverk.</p> <p>Drabbar vattenförsörjningen efter ett antal timmar.</p> <p>Kan även drabba värmeförsörjningen.</p>	<p>Finns ingen möjlighet att använda mobila reservaggregat på särskilda boenden.</p> <p>Prioriteringsrutiner saknas.</p> <p>Samverkansrutiner med tekniska nämnden saknas.</p> <p>Ökad arbetsbelastning för omvårdnadspersonal.</p> <p>Oklart vad konsekvenser blir för IT-system, telefoner etc.</p>	Mycket allvarliga (ingen osäkerhet)	Låg (mycket stor osäkerhet)	8

OÖNSKAD HÄNDELSE	Beskrivning	Sårbarheter	Konsekvenser	Sannolikhet	Riskvärde
3. Avbrott i värmeför-sörjningen	<p>Avbrott orsakas av problem med fjärrvärmeverk eller störningar i elförsörjningen.</p> <p>Personer i behov av omvårdnad och stöd utgör riskgrupper.</p>	<p>Prioriteringsrutiner saknas.</p> <p>Samverkansrutiner med tekniska nämnden saknas.</p> <p>Ökad arbetsbelastning för omvårdnadspersonal.</p> <p>Plan för ersättningslokaler saknas.</p>	Allvarlig (ingen osäkerhet)	Låg (mycket stor osäkerhet)	6
4. Problem med framkomlighet	<p>Problem med framkomligheten kan till exempel bero på att vägar och broar blir oframkomliga på grund av stora snömängder eller att det blir ett större avbrott i kollektivtrafiken.</p> <p>Personer i behov av omvårdnad och stöd riskerar att inte få den hjälp de behöver.</p>	<p>Skurubron är vital för framkomligheten till och från Saltsjö-Boo.</p> <p>Prioriteringsrutiner saknas.</p> <p>Samverkansrutiner med tekniska nämnden saknas.</p> <p>Brist på tillgänglig personal, vilket medför ökad arbetsbelastning för personal i tjänst.</p>	Mycket allvarliga (ingen osäkerhet)	Hög (tydlig osäkerhet)	16

OÖNSKAD HÄNDELSE	Beskrivning	Sårbarheter	Konsekvenser	Sannolikhet	Riskvärde
5. Smittspridning	Smittspridning kan ske bland socialtjänstens personal, omvårdnadspersonal och kunder. Smittspridningen kan bero på pandemi eller kontaminering av dricksvatten mm.	Prioriteringsrutiner saknas. Samverkansrutiner med tekniska nämnden saknas. Brist på tillgänglig personal, vilket medför ökad arbetsbelastning för personal i tjänst.	Mycket allvarliga (mycket liten osäkerhet)	Medelhög (mycket stor osäkerhet)	12
6. Störningar i elektronisk kommunikation	Störningar kan påverka fax, telefoner, internet, IT-system, utbetalning av ekonomiskt bistånd, digitala nycklar och larm.	Manuella rutiner saknas. Rutiner för tillgång till stadshuset, arbetsplatser och arkiv saknas. Myndigheten kan inte läsa journalanteckningar, beslut eller utredningar. Det går inte att se vem som är aktuell inom SÄN:s område. Kan inte se vilken anordnare kunden har. Kan inte skicka beställningar och avbokningar elektroniskt. Får inte tag på kontaktuppgifter till kunden, närliggande, god man eller förvaltare. Anordnarna kan eventuellt inte använda sina datorer och verksamhetssystem. Kan inte se genomförandeplaner. Myndigheten och anordnarna är beroende av internet för att kommunicera via e-post och för att kunna använda	Mycket allvarliga (mycket liten osäkerhet)	Medelhög (mycket stor osäkerhet)	12

OÖNSKAD HÄNDELSE	Beskrivning	Sårbarheter	Konsekvenser	Sannolikhet	Riskvärde
		<p>verksamhetssystem.</p> <p>Behörigheter fungerar inte.</p> <p>Även beroende av kommunikation med landstingets verksamhetssystem, till exempel Pascal, webcare och apodos.</p> <p>Kan inte betala ut försörjningsstöd elektroniskt.</p> <p>Oklart hur nyckelfritt, digital timmätning och larmen påverkas.</p>			
7. Omfattande brand på ett särskilt boende	<p>En omfattande brand på ett särskilt boende kan få katastrofala konsekvenser för de som bor där.</p> <p>Ersättningsboende måste hittas utan dröjsmål.</p>	<p>Rutiner för samverkan med de särskilda boendena saknas, det vill säga ansvar, roller och mandat.</p> <p>Rutiner för samverkan med lokal enheten saknas.</p>	Katastrofala (mycket liten osäkerhet)	Låg (tydlig osäkerhet)	10
8. Brand i ordinärt boende	Bränder som uppstår hos socialtjänstens kunder i ordinärt boende.	De faktorer som påverkar vilka personer som skadas svårt och omkommer i bränder är hög ålder, ensamhet, social utsatthet samt psykisk och fysisk oförmåga.	Mycket allvarliga (ingen osäkerhet)	Medelhög (tydlig osäkerhet)	12

OÖNSKAD HÄNDELSE	Beskrivning	Sårbarheter	Konsekvenser	Sannolikhet	Riskvärde
9. Oavsiktliga personskador	<p>Här avses fallskador och olycksfallsskador.</p> <p>Antalet fallskador i Nacka är cirka 500 per år. Av dessa är 240 kvinnor över 65 år och 120 män över 65 år.</p> <p>Åtta äldre personer avlider per år i Nacka på grund av fallskador.</p> <p>Antalet olycksfallskador uppgår till ungefär 60 per år i Nacka.</p>	<p>Bristande snöröjning.</p> <p>O tillräcklig information om skadeförebyggande arbete.</p>	Allvarliga (mycket liten osäkerhet)	Mycket hög (mycket liten osäkerhet)	15
10. Avsiktliga personskador	<p>Med avsiktliga personskador avses självmord och försök till självmord.</p> <p>I Nacka inträffade år 2012 tio självmord.</p>		Allvarliga (mycket liten osäkerhet)	Mycket hög (mycket liten osäkerhet)	15
11. Våld i nära relationer	Våld kan vara fysiskt, sexuellt eller psykiskt. Hot, kränkningar, ekonomiskt utnyttjande och vanvård är också		Allvarliga (mycket liten osäkerhet)	Hög (mycket liten osäkerhet)	12

OÖNSKAD HÄNDELSE	Beskrivning	Sårbarheter	Konsekvenser	Sannolikhet	Riskvärde
	våld. Med nära relation avses någon närtstående, till exempel partner, barn eller barnbarn, granne eller omvårdnadspersonal.				
12. Brist på bostäder för att tillgodose SÄN:s behov	Kunder drabbas eftersom de inte får den omsorg och det stöd de behöver. Det blir svårt för socialtjänsten att följa gällande lagar. Kommunen kan bli ålagd att betala viten.	Brist på kommunal mark. Lång planprocess. Saknar kommunalt bostadsbolag. Brist på hyresrätter.	Allvarliga (mycket liten osäkerhet)	Mycket hög (mycket liten osäkerhet)	15
13. Kompetensproblem hos myndighet och anordnare/ Utförare	Svårt att rekrytera och behålla personal med relevant utbildning, kompetens och erfarenhet.	Kan leda till brist på rättssäker handläggning, god omvårdnad och stöd.	Mycket allvarliga (ingen osäkerhet)	Medelhög (tydlig osäkerhet)	12

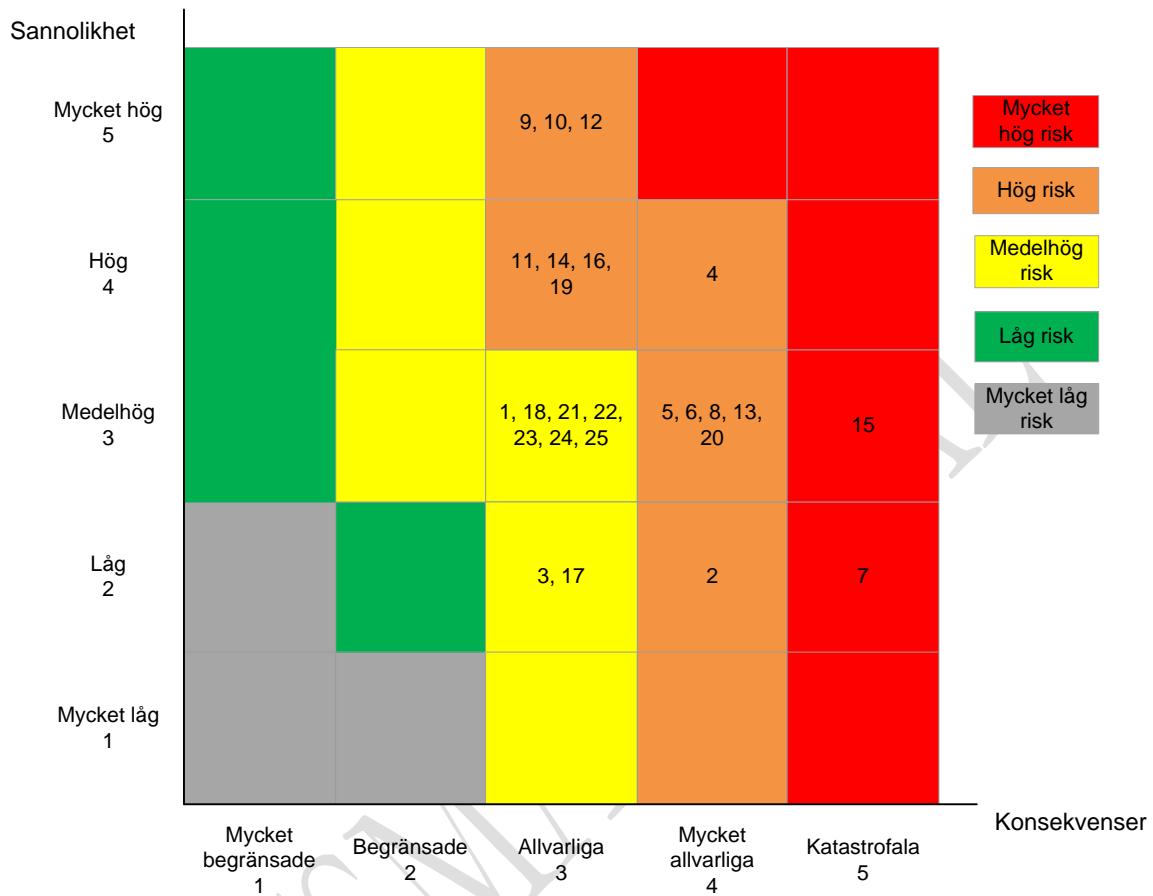
OÖNSKAD HÄNDELSE	Beskrivning	Sårbarheter	Konsekvenser	Sannolikhet	Riskvärde
14. Hot och våld (inre)	Här avses hot och våld mot socialtjänstens personal och personal inom SÄN:s verksamheter.	Stadshusets reception saknar den säkerhet som behövs för att ta emot desperata och utsatta personer.	Allvarliga (tydlig osäkerhet)	Hög (mycket liten osäkerhet)	12
15. Värmeböjla	<p>Kan leda till värmeutmattning. Tecken på detta kan vara ökad trötthet, irritation, huvudvärk eller yrsel. Värmeslag och uttorkning kan leda till ökad dödlighet för utsatta riskgrupper, framför allt små barn, äldre, rörelsehindrade och sjuka.</p> <p>Höga temperaturer ökar även tillväxten av bakterier i dricksvatten och livsmedel. Sannolikheten är högre för att råka ut för matförgiftning.</p>	Rutiner för att hantera en värmeböjla saknas.	Katastrofala (mycket liten osäkerhet)	Medelhög (mycket liten osäkerhet)	15

OÖNSKAD HÄNDELSE	Beskrivning	Sårbarheter	Konsekvenser	Sannolikhet	Riskvärde
16. Missbruk	Missbruk kan leda till att personer hamnar utanför bostads- och arbetsmarknaden. Det kan också leda till kriminalitet.	Missbruk kan leda till ökade kostnader för socialtjänsten. Brist på hyresränter.	Allvarliga (tydlig osäkerhet)	Hög (mycket liten osäkerhet)	12
17. Sociala konflikter	Motsättningar mellan olika grupperingar och myndigheter, beror ofta på socioekonomisk status.	Brist på förebyggande arbete.	Allvarliga (mycket liten osäkerhet)	Låg (mycket liten osäkerhet)	6
18. Otrygga uppväxt-förhållanden	Missbruk, våld och ekonomisk utsatthet leder till otrygga uppväxtförhållanden. Det har korrelation med självmord.	Brist på förebyggande arbete.	Allvarliga (mycket liten osäkerhet)	Medelhög (mycket liten osäkerhet)	9
19. Brist på utbildning	Kan leda till arbetslöshet, socioekonomisk utsatthet och kriminalitet. I Nacka är det 20 procent som inte fullföljer gymnasiet.	Brist på samverkan med AFN och UBN.	Allvarliga (mycket liten osäkerhet)	Hög (mycket liten osäkerhet)	12

OÖNSKAD HÄNDELSE	Beskrivning	Sårbarheter	Konsekvenser	Sannolikhet	Riskvärde
20. Bristande medborgar-inflytande	Känslan av att inte kunna göra sin röst hörd kan leda till maktlöshet och frustration, vilket kan leda till social oro.		Mycket allvarliga (mycket liten osäkerhet)	Medelhög (tydlig osäkerhet)	12
21. System-hotande och organiserad brottslighet	Kan leda till att ungdomar hamnar i kriminalitet.	Innebär stora kostnader för SÄN och övriga samhället.	Allvarliga (mycket liten osäkerhet)	Medelhög (tydlig osäkerhet)	9
22. Arbetslöshet	Leder till ökade kostnader för försörjningsstöd och för socialtjänstens personal. Arbetslöshet kan leda till psykisk ohälsa.	Ökade kostnader leder till mindre möjligheter till förebyggande arbete.	Allvarlig (mycket liten osäkerhet)	Medelhög (mycket liten osäkerhet)	9
23. Bristande kunskap om och tillit till kommunen	Personer i utsatt position vet inte att de kan få hjälp av kommunen, och tar därför inte kontakt. Tidigare negativa erfarenheter av myndigheter kan medföra att medborgaren inte känner tillit till kommunen.	Bristande samhällsinformation. Otillgänglighet.	Allvarliga (tydlig osäkerhet)	Medelhög (tydlig osäkerhet)	9

OÖNSKAD HÄNDELSE	Beskrivning	Sårbarheter	Konsekvenser	Sannolikhet	Riskvärde
24. Trångboddhet	Trångboddhet kan leda till dålig studiero och psykisk ohälsa. Det kan även leda till att ungdomar inte vill vara hemma utan att de istället söker sig till fel kretsar.	Brist på hyresrädder.	Allvarliga (mycket liten osäkerhet)	Medelhög (tydlig osäkerhet)	9
25. Mobbning	Mobbning leder till psykisk ohälsa, bristande studieresultat och självmord. Det kan leda till stort personligt lidande och ökade kostnader för SÄN.	Krisstödet dåligt förankrat i kommunen.	Allvarliga (mycket liten osäkerhet)	Medelhög (tydlig osäkerhet)	9

6.2 Riskmatris

1. Störningar i kommunal vattenförsörjning
2. Störningar i elförsörjningen
3. Avbrott i värmeförsörjningen
4. Problem med framkomlighet
5. Smittspridning
6. Störningar i elektronisk kommunikation
7. Omfattande brand på ett bistårdsbedömt boende
8. Brand i ordinärt boende
9. Oavsiktliga personskador
10. Avsiktliga personskador
11. Våld i nära relationer
12. Brist på bostäder för att tillgodose SÄN:s behov
13. Kompetensproblem hos myndighet och anordnare/utförare
14. Hot och våld (inre)
15. Värmebölja
16. Missbruk
17. Sociala konflikter
18. Otrygga uppväxtförhållanden
19. Brist på utbildning
20. Bristande medborgarinflytande

21. Systemhotande och organiserad verksamhet
22. Arbetslöshet
23. Bristande kunskap om och tillit till kommunen
24. Trångboddhet
25. Mobbning

Ovan är block ett och två ur FORSA- modellen redovisade. Block tre och fyra genomförs och redovisas senare i vår.

ARBEJDSMATERIAL

ARBETSMATERIAL

Öppenhet och mångfald

*Vi har förtroende och respekt för människors kunskap
och egna förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar*

Social- och äldrenämnden

Uppföljning av Nackas kulturpolitiska programförklaring för år 2013

Förslag till beslut

Social- och äldrenämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har antagit en kulturpolitisk programförklaring för Nacka kommun. Avsikten med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen. Kulturell hänsyn ska till exempel tas inom såväl teknisk produktion som äldreomsorg och utbildning. De politiska nämnderna har till uppgift att fastställa tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen inom respektive nämnds ansvarsområde.

Ärendet

Kulturnämnden har i uppdrag att årligen följa upp att respektive nämnd uppfyller intentionerna i den kulturpolitiska programförklaringen. Programförklaringen ska utgöra grunddokumentet för ett fortsatt arbete där de politiska nämnderna ska fastställa tillämpningen inom respektive nämnds ansvarsområde.

Tillämpning av den kulturpolitiska programförklaringen inom socialtjänsten

I den kulturpolitiska programförklaringen definieras kultur som:

- Värderingar, traditioner, livsmönster, möten och drivkraft för samhället
- Uttryck i film och media, ord, bild och form, teater, dans och musik

Kulturpolitiken i Nacka ska ha fem fokus:

- Nackabornas lust, motivation, intresse och förmåga att uppleva, skapa och aktivt välja kulturella aktiviteter
- En kreativ och god inre miljö och yttre livsmiljö

- Ett levande, lokalt kulturliv av hög kvalitet med möjlighet till möten mellan professionella kulturutövare och nackabor
- Kulturförmedling för att höja kunskapen, nå nya målgrupper och öka tillgängligheten till kultur
- Kulturarven

Inom socialtjänsten kan ovan nämnda fokusområden ta sig uttryck på olika sätt beroende på typ av verksamhet. Det pågår ett kontinuerligt arbete med att belysa och utveckla det kulturella perspektivet.

Nedan följer en redovisning över hur socialtjänstens olika enheter involverar det kulturella perspektivet i sina verksamheter och i vissa myndighetsbeslut.

Barn- och ungdomsenheten IFO

Vuxnenheten IFO

Exempel på kulturella perspektiv och kulturell hänsyn:

- Familjer med långvarigt försörjningsstöd har möjlighet att söka ekonomiskt bidrag för barns kultur- och fritidsaktiviteter.
- I kontaktpersoners och kontaktfamiljers uppdrag kan ingå inslag av kultur- och fritidsaktiviteter.
- Alla anlitade familjehem i Nacka kommun erbjuder en hel dag på Gröna Lund i slutet av augusti varje år tillsammans med de familjehemsplacerade barnen.
- Familjecentralen i Saltsjöbaden/Fisksätra deltar i och utvecklar samverkan mellan kyrkan, islamiska kulturföreningen, biblioteket, Folkets hus, föreningar, skolor och socialtjänsten.

Enheten Funktionsnedsättning

Exempel på kulturella perspektiv och kulturell hänsyn:

- Ledsagning erbjuds samtliga, oavsett ålder, för att kunna delta i kulturella aktiviteter.
- Vid upphandling av gruppborstader ställs krav på att brukarna ska erbjudas kulturaktiviteter och att de har möjlighet att delta i det kulturella livet.
- Personer i gruppstad erbjuds delta i kulturella aktiviteter utanför gruppstaden till exempel teater- eller biobesök och besök på bibliotek.
- Enheter för daglig verksamhet erbjuder bland annat kreativt skapande, musik, teater, drama, bild och form, dans, bio- och museibesök.
- Fritidsgårdar för ungdomar med intellektuell funktionsnedsättning erbjuder till exempel körverksamhet i samarbete med Studieförbundet vuxenskolan, dans och scoutverksamhet.
- Nacka Värmdö taltidning är en inläst tidning på CD-skiva som vänder sig till nacka- och värmdöbor som på grund av nedsatt syn eller annan funktionsnedsättning har svårt att läsa.

- Träfflokaler är en öppen verksamhet för personer med psykisk funktionsnedsättning. I träfflokalerna kan man till exempel läsa dagstidningar, lyssna på musik, måla och delta i utflykter.
- Träfflokalerna har ett rikt utbud av kultur. De erbjuder sina besökare Mindfulness, besök på Millesgården och Nyckelviken, biobesök, poesivällar och utflykt till Bergianska trädgårdens tropiska växthus.
Varje månad erbjuds nya möjligheter till kulturellt utbud som publiceras på www.nacka.se.

Äldreenheten

Exempel på kulturella perspektiv och kulturell hänsyn:

- Personer över 65 år erbjuds kostnadsfri ledsagning till fritids- eller kulturella aktiviteter upp till 3 timmar per vecka.
- Hemtjänstkunder kan välja anordnare utifrån språkkunskaper och kulturell bakgrund.
- Korttidsboende ska erbjuda kulturaktiviteter och stimulera den enskilde till ökad aktivering.
- Dagverksamheterna för äldre som bor i ordinärt boende har verksamhet vardagar mellan 09:00-15:00 och kulturella aktiviteter anordnas regelbundet utifrån de äldres behov.
- Guldkanten är en aktivitet som erbjuds samtliga hemtjänstkunder och kunder på särskilda boenden. Guldkanten erbjuds två gånger per år och kunden planerar aktiviteten tillsammans med anordnaren. Den är tänkt som en individuell aktivitet men kan genoföras tillsammans med andra. Aktiviteter kan vara besök på museum, skärgårdsturer, restaurangbesök, idrottsevenemang, bussutflykter med mera.
- Särskilda boenden har ett rikt utbud på kulturella aktiviteter:
 - stor hänsyn tas till traditioner, till exempel jul, påsk, och Nobelfest
 - boendena anordnar midsommarfester med folkdansgille
 - flera särskilda boenden har anlagt sinnesträdgård och anordnar trädgårdscafé
 - boendena arrangerar olika utställningar, anordnar musikaftnar, teaterföreställningar, litteraturcirklar, skapande verksamhet, pub- och dansaftnar
 - många samarbetar med förskolor för ett utbyte över åldersgränserna
 - regelbundet samarbete med biblioteken (kulturtimme)
- Seniorer erbjuds Qigongkurs, 10 tillfällen, kurser anordnas 2-3 gånger per år och är kostnadsfri för deltagarna.
- Nacka har sedan många år så kallade seniorluncher där syftet är att erbjuda sällskap vid måltiderna, bryta isolering och ge miljöombyte. Seniorluncher erbjuds på sju restauranger en dag i veckan.
- Föreningen SeniorNet vill sprida kunskap om datorer och internet bland äldre. SeniorNet ger möjlighet för våra invånare att ta del av kulturens olika uttrycksformer.
- Pensionärsorganisationerna får föreningsstöd och erbjuder olika kulturella aktiviteter.

Frivilligorganisationerna Frivillig väntjänst och Röda Korset kan erbjuda besök i hemmet eller ledsagning till kulturella aktiviteter.

Bilagor

1. Kulturpolitisk programförklaring för Nacka kommun

Anders Fredriksson
Socialdirektör

Anna-Lena Möllstam
Gruppchef
Sociala kvalitetsheten

Kulturpolitisk programförklaring

Ett enhälligt kommunfullmäktige har antagit den kulturpolitiska programförklaringen för Nacka kommun.

Avsikten med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen. Kulturella hänsyn ska till exempel tas inom såväl teknisk produktion som äldreomsorg och utbildning.

Den kulturpolitiska programförklaringen utgör grunddokumentet för ett fortsatt arbete där de politiska nämnderna ska fastställa tillämpningen inom respektive nämndas ansvarsområde. En uppföljning av detta görs av Kulturnämnden i samband med bokslutet varje år.

Kulturnämnden är en finansieringsnämnd, vilket innebär att nämnden ska fastställa mål för kulturverksamheten i Nacka kommun, hur den ska finansieras samt följa upp och utvärdera den kulturverksamhet som utförs. Hur det dagliga arbetet organiseras ligger däremot på de verksamhetsansvariga.

Produktion: Nacka Partner affärsområde information, Nacka kommun, jan 2006 Tryckeri AB Foto: Håkan Lindgren, Jens Olof Lasthen, Arne Hyckenberg, Maj-Britt Rehnstrom

Kulturpolitisk programförklaring för Nacka kommun

Med kultur menar vi:

- Värderingar, traditioner, livsmönster, möten och en drivkraft för samhället.
- Uttryck i film och media, ord, bild och form, teater, dans och musik.

Kulturpolitiken i Nacka ska ha fem fokus:

- Nackabornas lust, motivation, intresse och förmåga att uppleva, skapa och aktivt välja kulturella aktiviteter.
- En kreativ och god inre och yttre livsmiljö.
- Ett levande, lokalt kulturliv av hög kvalitet med möjlighet till möten mellan professionella kulturutövare och nackabor.
- Kulturförmedling för att höja kunskapen, nå nya målgrupper och öka tillgängligheten till kultur.
- Kulturarven.

Kulturen har stor betydelse för den personliga utvecklingen

Därför ska:

- kulturytringar främjas som berikar, stimulerar och speglar den enskildes tankar och fantasi,
- kulturen för barn och unga prioriteras som en investering i livskvalitet för kommande generationer och som en grund för ett meningsfullt liv,
- stödet till tonåringars olika kulturytringar ges friare former och anpassas för snabba förändringar,
- det beaktas i framtida satsningar att de äldres antal ökar.

Kulturen är en drivkraft i samhällsutvecklingen

Därför ska:

- samverkan utvecklas med lokala kulturföreningar, bildningsförbund, kulturella nätverk och övriga fria utövare,
- samhällsplaneringen präglas av en helhetssyn där de kulturella resurserna och de estetiska aspekterna beaktas,

- kulturpolitiken inriktas på barns och ungdomars förmåga att uttrycka sig via film och media, ord, bild och form, teater, dans och musik,
- IT-utvecklingen användas som ett medel för att utveckla kulturens uttrycksformer,
- gammal tradition bevaras och levandegöras över generationsgränserna,
- kulturarbetet ta vara på olika kulturers impulser, kunskaper och kulturarv.

Kulturen har en central roll i demokratitvecklingen

Därför ska:

- yttrandefriheten värnas och reella förutsättningar skapas för att alla ska kunna använda den,
- öppna arenor för dialog, debatt och kunskapsutbyte skapas såväl centralt som lokalt i kommunen,
- mediernas roll i kulturarbetet förstärkas.

Kulturen är viktig för kunskapsutvecklingen

Därför ska:

- kulturen integreras i pedagogiken och genomsyra all undervisning,
- kulturens roll i kunskapsamhället utvecklas,
- samverkan ske mellan kulturarrangörer och utbildningssamordnare,
- även kulturen ges förutsättning för ett livslångt lärande.

» *Kulturen för barn och unga prioriteras som en investering i livskvalitet för kommande generationer och som en grund för ett meningsfullt liv* «

PM

Miria Montagner
Sociala kvalitetsenheten

Social- och äldrenämnden

Seminarier för social- och äldrenämnden, våren 2014

Under de senaste åren har social- och äldrenämndens ledamöter och ersättare blivit erbjudna att delta på utbildningsseminarier. Ämnena på seminarierna har styrts av aktualitet och behov. Frekvensen har varierat men nu är det dags igen.

Vänligen anteckna nedanstående tillfällen. En inbjudan kommer att skickas ut inför varje seminarium.

- Måndagen den 10 mars 2014, kl 18:00-20:00
Plats: Nacka stadshus, sammanträdesrum Jelgava plan 0 östra flygeln
Ämne: ~~Nacka en e hemtjänst kommun 2015 och återkoppling kring arbetet med översyn av kundvalet hemtjänst, ledsgning och avlösning~~
- Måndagen den 31 mars 2014, kl 18:00-20:00
Plats: Nacka stadshus, sammanträdesrum Jelgava plan 0 östra flygeln
Ämne: Våld i nära relation
- Måndagen den 5 maj 2014, kl 18:00-20:00
Plats: Nacka stadshus, sammanträdesrum Jelgava plan 0 östra huset
Ämne: Bostäder

Anmälningsärenden

2. Delegationsbeslut – Socialutskottet <ul style="list-style-type: none"> - Protokoll Socialutskottet 2014-03-03 - Protokoll Socialutskottet 2014-03-24
3. Delegationsbeslut från enheterna <ul style="list-style-type: none"> - Delegationsbeslut av Eva Ralling, 2014-02-26 avseende beviljande av Attendo LSS AB ansökan om att bli godkänd anordnare av daglig verksamhet enligt LSS - Delegationsbeslut av Anders Fredriksson, 2014-03-12 avseende beslutsattestanter för ansvarsgrupp 15 och 16 inom social- och äldrenämndens driftsverksamheter
4. Ordförandebeslut
5. Delegationsbeslut enligt alkohollagen (serverings-tillstånd m.m.) <ul style="list-style-type: none"> - Delegationsbeslut av Anna Sessler Pettersson, 2014-01-31 avseende godkännande av lokal för catering, Fröknarna Rabarberkompott AB - Delegationsbeslut av Anna Sessler Pettersson, 2014-02-03 avseende godkännande av lokal för catering, Incontro AB - Delegationsbeslut av Anna Sessler Pettersson, 2014-03-05 avseende tillfälligt utökad yta, Yasuragi Hasseludden AB - Delegationsbeslut av Anna Sessler Pettersson, 2014-02-07 avseende beslut om tillfälligt serveringstillstånd, Piren Restaurang och Evenemang AB - Delegationsbeslut Anna-Karin Ryberg, 2014-02-27 avseende avskrivning av ärende gällande tillsyn av felaktiga uppgifter i restaurangrapport, Wiroy & Jennifer AB - Delegationsbeslut av Anna-Karin Ryberg och Anna Sessler Pettersson, 2014-01-27 avseende utökad tid, Traunus AB. Ansökan avslås. - Delegationsbeslut av Anna-Karin Ryberg, 2014-01-22 avseende tillfälligt serveringstillstånd, NackaStrandsmössan AB - Delegationsbeslut av Anna Sessler Pettersson, 2014-02-18 avseende tillfälligt utökad serveringstid inomhus, Sportbaren i Nacka AB - Delegationsbeslut Anna-Karin Ryberg, 2014-01-20 avseende tillfälligt serveringstillstånd, Bengt Roser - Delegationsbeslut Anna Sessler Pettersson, 2014-01-22 avseende tillfälligt serveringstillstånd, C o N Information

	<ul style="list-style-type: none">- Delegationsbeslut av Anna Sessler Pettersson, 2014-01-24 avseende tillfälligt serveringstillstånd, Wintervikens Festvåning, café och konferens
6.	Pressmeddelanden
7.	Nämndnyheter
8.	Kurser och konferenser <ul style="list-style-type: none">- Inbjudan till kommunbesök ”Forum CARPE”, Nacka kommun, 2014-03-27- Inbjudan till ”Hemmasittardagen 2014, Sommarkollo4me m.fl., 2014-05-06- Inbjudan till dialogseminarium ”Regional kompetensförsörjning inom vård och omsorg”, Äldrecentrum m.fl., 2014-05-13
9.	Rapporter från kurser och konferenser
10.	Brev, ansökningar m.m. till nämnden
11.	Lex Sarah- och Mariaanmälningar
12.	Övrigt <ul style="list-style-type: none">- EY revisionsrapport 7/2013, uppföljning av åtgärder kopplat till den interna kontrollen kring investeringar- Nacka tingsräts protokoll, 2014-02-18, i mål T 3803-13 avseende överflyttning av vårdnad och fråga om avskrivning. Domstolen skriver av målet för vidare handläggning och beslutar att vardera parten ska stå sin rättegångskostnad.- Protokoll kommunala pensionärsrådet, 2014-02-20